

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-3-033 (Soruşturma)
Karar Sayısı : **22-10/152-62**
Karar Tarihi : 24.02.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : Ömer Volkan YAZAR, Barış BİRCAN, Melisa AĞYÜZ,
Osman Can AYDOĞDU, Ahmet Buğra KAZAK,
Beyza BAHADIRHAN

C. BAŞVURANLAR : - Re'sen
- Gizlilik talepli altı başvuru
- Türk Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği
Temsilcileri: Av. Ziyet ÖZÇELİK, Av. Kürşat BAFRA
Tunus Cad. 21/3 Kavaklıdere Çankaya Ankara

D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILANLAR:

- 1) Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Tic. A.Ş. Bursa Şubesi
Fatih Sultan Mehmet Bulvarı, Sümer Sk. No:1, 16110 Nilüfer/Bursa
- 2) ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Halil İbrahim ÖZGERİŞ
Uluyol Banuşoğlu Adalet Apartmanı A Blok No:23 K:1 D:2 Osmangazi/Bursa
- 3) Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcisi: Av. Akın ÖZEL
Hacıiyas Mah. Uluyol Cad. Tezcan Sok. Şenocak İşh. No:1 K:4 D:19 Uluyol
Osmangazi/Bursa
- 4) Burfiz Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Karaman Mah. Kültür Cad. Biçen Sok. No:10 Nilüfer/Bursa
- 5) C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Derya AYSEL
23 Nisan Mah. 241. Sk. No: 10/B Alp İş Plaza K:5 D:17 Nilüfer/Bursa
- 6) Göz Nurunu Koruma Vakfı Bayrampaşa Göz Hastanesi İktisadi İşletmesi Bursa Şubesi
Temsilcisi: Av. Sevil SARUBUĞA BÖRTÜCENE
Ayazpaşa Camii sok. Paşa Apt. No: 9/2 Taksim/İstanbul
- 7) Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.
Temsilcisi: Av. Murat Erkan ÇAPAR
Hacıiyas Mah. Kıbrıs Şehitleri Cad. Ar-kur Doğuhan İş Merkezi No:2 Kat:2
Daire:205 Osmangazi/Bursa
- 8) Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. Bursa Şubesi
Temsilcisi: Av. Dr. Kemal EROL
Süleyman Seba (Spor Cad.) Spor Apt. No: 62/4 Valideçeşme Beşiktaş/İstanbul
- 9) Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mudanya Yolu Fethiye Mh. Küre Sk. No; 1 Nilüfer/Bursa

- 10) MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş. Bursa Şubesi
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. İ. Baran Can YILDIRIM,
Av. D. Cansu İNCE
Çitlenbik Sok. No: 12 Yıldız Mah. 34349 Beşiktaş/İstanbul
- 11) Özel Ack Ürotaş Üroloji Tıp Merkezi Sağlık Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Karaman Mah. Sanayi Cad. No:9 Nilüfer/Bursa
- 12) Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Banu ASA
Gülbağçe Mah. Ulubatlı Hasan Bulvarı Alp İş Merkezi No:2 Kat:7 D:25
Osmangazi/Bursa
- 13) Pembemavi Tedavi Hiz. San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Aydın ÇELEN
Alacaatlı Mah. Aka Atabilge Sitesi A3 Blok no:61 Çankaya/Ankara
- 14) Realist Özel Sağlık Hizm. Tıbbi Cihaz İnş. Tur. Tic. ve San A.Ş.
Temsilcileri: Av. Şeref TEKELİOĞLU, Av. Mecit ATEŞ,
Av. Esra UYSAL YÜKSEL, Av. Gamze YILMAZ
Rumeli Cad. Zafer Sok. No:55/1 Nişantaşı Şişli/İSTANBUL
- 15) Remzi Avcı Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcileri: Av. Dr. H. Ercüment ERDEM, Av. Piraye ERDEM,
Av. Mert KARAMUSTAFAOĞLU
Ferko Signature, Büyükdere Caddesi, No. 175, Kat. 3, 34394 Esentepe
Şişli/İstanbul
- 16) Romatem Fizik Tedavi ve Özel Sağlık Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Hatice Bilgen YAYLA ŞEN
Orhaneli Yolu Lefkoşe Cad. Origami Flat Office No:42 D:36 Nilüfer/BURSA
- 17) Rom-Mer Özel Sağlık Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Odunluk Mah. Akpınar Cad. No:13 Nilüfer/Bursa
- 18) Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. ve Bursa Özel Sağlık Tesisleri A.Ş.
Temsilcileri: Av. Muhammed Yasir NAMLI, Av. Zeynep NAMLI
Konak Mah. Barış Sk. No:3 Ofis Artı Plaza D:26 Nilüfer/Bursa
- 19) Uludağ Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcileri: Av. Orhan KILIÇARSLAN, Av. Özgür KÖMÜRCÜ
Hacıilyas Mah. Ulu Cad. 4. Aral Sk. No:3-5 Adalar İş Merkezi Kat:2 D:7
Osmangazi/Bursa
- 20) Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği
Kükürtlü Mah. Mudanya Cad. 131/A Veysel Sit. Osmangazi/Bursa
- 21) Özel Hastaneler Platformu Derneği
Oğuzlar Mah. 1397. Cadde No:11 Çankaya/Ankara
- 22) Derebağçe Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ferudun Melih İŞMAN
Saadet Caddesi No.138 İç Kapı No.1 İlkadım/Samsun
- 23) Hospitalpark Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcisi: Av. Hayrettin ALTUNCU
Bahçelievler Mah. İzzettin Çalışlar Cad. No:5 D:7 Bahçelievler/İstanbul
- 24) Medi Bafra Özel Sağlık Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
Altinyaprak Mah. Hastane Sok. No: 27/33 Bafra/Samsun

- 25) Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş.
Temsilcisi: Av. Dr. Kemal EROL
Süleyman Seba (Spor Cad.) Spor Apt. No: 62/4 Valideçeşme Beşiktaş/İstanbul
- 26) Medicana Samsun Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcisi: Av. Dr. Kemal EROL
Süleyman Seba (Spor Cad.) Spor Apt. No: 62/4 Valideçeşme Beşiktaş/İstanbul
- 27) MLP Sağlık Hizm. A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. İ. Baran Can YILDIRIM,
Av. D. Cansu İNCE
Çitlenbik Sok. No: 12 Yıldız Mah. 34349 Beşiktaş/İstanbul
- 28) Özel Ana Teşhis Tedavi ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcisi: Av. Atanur KAYA
İstasyon Mah. İstiklal Cad. Ne Mutlu Apt. No:163/7 Kat:4 İlkadım/SAMSUN
- 29) Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. İ. Baran Can YILDIRIM,
Av. D. Cansu İNCE
Çitlenbik Sok. No: 12 Yıldız Mah. 34349 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: Bazı özel sağlık kuruluşları ile teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Bazı özel sağlık kuruluşları ile teşebbüs birliklerinin serbest hekimlerden talep ettikleri ameliyathane hizmet ücretlerini birlikte tespit ettikleri ve yapılan centilmenlik anlaşması ile hastaneler arasında personel transferini engelledikleri iddiası.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 24.06.2020 tarih ve 6260 sayı, 29.06.2020 tarih ve 6404 ve 6405 sayı, 30.06.2020 tarih ve 6414 ve 6584 sayı ile intikal eden gizlilik talepli başvurular ile 21.07.2020 tarih ve 7558 sayı ile intikal eden ve Türk Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği tarafından yapılan başvuruda; Samsun ilinde bulunan özel hastanelerin serbest hekimlerden talep ettikleri ameliyathane hizmet ücretlerini birlikte tespit ettikleri ve aralarında yaptıkları centilmenlik anlaşması ile personel transferini engelledikleri iddia edilmiştir. Bu iddialar üzerine hazırlanan 21.07.2020 tarih ve 2020-3-033/11 sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun 28.07.2020 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 20-36/501-M sayı ile konu hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) 28.07.2020 tarih ve 7856 sayılı gizlilik talepli bir başka başvuruda da, Samsun ilinde bulunan özel hastanelerin serbest hekimlerden talep ettikleri ameliyathane hizmet ücretlerini birlikte tespit ettikleri iddia edilmiş bu başvuru üzerine Kurul, 03.09.2020 tarih ve 20-40/559-M sayı ile önaraştırma yapılmasına ve önaraştırmanın, 28.07.2020 tarih ve 20-36/501-M sayılı Kurul kararı ile başlatılan önaraştırma ile birleştirilerek yürütülmesine karar vermiştir.
- (5) Önaraştırma sonucunda hazırlanan 08.10.2020 tarih ve 2020-3-033/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu Kurulun 15.10.2020 tarihli toplantısında görüşülerek, 20-46/624-M sayılı karar ile, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak;
1. Derebahçe Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. (ATASAM)
 2. Hospitalpark Sağlık Hizmetleri A.Ş. (BÜYÜK ANADOLU)
 3. Medi Bafra Özel Sağlık Hizmetleri San. Tic. A.Ş. (MEDIBAFRA)

4. Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. (MEDICANA MERKEZ) BURSA Şubesi (MEDICANA BURSA)
5. Medicana Samsun Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (MEDICANA SAMSUN)
6. MLP Sağlık Hizm. A.Ş. (MEDICALPARK MERKEZ)
7. Özel Ana Teşhis Tedavi ve Sağlık Hizmetleri A.Ş. (LİMAN)
8. Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (MEDICALPARK/LIV SAMSUN)

hakkında soruşturma açılmıştır (İlk SR Kararı). Soruşturma Bildirimi taraflara 20.10.2020 tarihinde gönderilmiştir. Teşebbüslerin birinci yazılı savunmaları çeşitli tarih ve sayılarla süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (6) Soruşturma sürecinde dosya kapsamında incelenen iddiaların Bursa ve Balıkesir illerinde de gerçekleştiğine ilişkin şüphe oluşturan çeşitli belgeler elde edilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 23.11.2020 tarih ve 2020-3-051/11 sayılı İlk İnceleme Raporu Kurulun 26.11.2020 tarihli toplantısında görüşülerek 20-51/711-M sayı ile iddialar hakkında, bazı teşebbüs birlikleri ile Bursa ve Balıkesir illerinde faaliyet gösteren özel hastanelere yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca yapılan önaraştırma üzerine düzenlenen 29.12.2020 tarih, 2020-3-051/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu 07.01.2021 tarihli Kurul toplantısında ele alınmış ve 21-01/20-M sayı ile, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak;

1. Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Tic. A.Ş. Bursa Şubesi (ACIBADEM)
2. ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş. (ARİTMİ)
3. Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (ATEK)
4. Burfiz Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (BURFİZ)
5. C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş. (CEYLAN)
6. Göz Nurunu Koruma Vakfı Bayrampaşa Göz Hastanesi İktisadi İşletmesi (GÖZ VAKFI) Bursa Şubesi (GÖZ VAKFI BURSA)
7. Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş. (HAYAT)
8. Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. Bursa Şubesi (MEDICANA BURSA)
9. Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (MEDICABİL)
10. MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş. Bursa Şubesi (MEDICALPARK BURSA)
11. Özel Ack Ürotaş Üroloji Tıp Merkezi Sağlık Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ACK ÜROTAŞ)
12. Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti. (PEDMER)
13. Pembemavi Tedavi Hiz. San. ve Tic. A.Ş. (PEMBEMAVİ)
14. Realist Özel Sağlık Hizm. Tıbbi Cihaz İnş. Tur. Tic. ve San A.Ş. (ESTETICARE)
15. Remzi Avcı Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (RETİNA)
16. Romatem Fizik Tedavi ve Özel Sağlık Hizmetleri Ticaret A.Ş. (ROMATEM)
17. Rom-Mer Özel Sağlık Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (ROMMER)
18. Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (DORUK YILDIRIM) ve Bursa Özel Sağlık Tesisleri A.Ş. (DORUK BURSA)
19. Uludağ Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. (CİHANGİR)
20. Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği (BUSAD)
21. Özel Hastaneler Platformu Derneği (ÖHP)

hakkında soruşturma açılmasına (İkinci SR Kararı) ve bu soruşturmanın 20-46/624-M sayılı Kurul kararı ile başlatılan soruşturma ile birleştirilerek yürütülmesine karar verilmiştir.

- (7) Soruşturma Bildirimi taraflara 22.01.2021 tarihinde gönderilmiştir. Teşebbüslerin birinci yazılı savunmaları çeşitli tarih ve sayılarla süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (8) Kurum kayıtlarına 21.04.2021 tarih ve 17292 sayı ile intikal eden yazıyla, soruşturma taraflarından RETİNA soruşturma konusu iddialar ile bağlantılı endişeleri bertaraf etmek amacıyla atılabilecek adımlar hakkında taahhüt görüşmesi talebinde bulunmuştur. İlgili talep üzerine hazırlanan 28.04.2021 tarih ve 2020-3-33/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 30.04.2021 tarihli toplantısında görüşülerek 21-24/300-M sayı ile taahhüt sunma talebinin reddine ve taahhüt sürecinin sonlandırılmasına karar verilmiştir.
- (9) Kurul bu kararında, RETİNA hakkındaki iddiaların soruşturma sürecinin devamında elde edilebilecek ek bilgi ve belgeler neticesinde daha detaylı bir şekilde ortaya konulabileceğini, soruşturma raporunun teslimine kalan kısıtlı süre nedeniyle, taahhüt sürecinin başlatılmasına veya reddedilmesine ilişkin alınacak kararın 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Öneraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ'in (2021/2 sayılı Tebliğ) 6. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ertelenmesinin dosyanın seyri açısından katkısı olmayacağını, 2021/2 sayılı Tebliğ'de taahhüt görüşmelerinin başlatılma talebinin iletilmesi için öngörülen üç aylık sürenin, Kurulun ikinci soruşturma kararı bakımından sona erdiğini, dolayısıyla, ikinci soruşturma kararı kapsamında RETİNA süresi içinde taahhüt görüşme talebinde bulunmuş olsa da, soruşturma açılan diğer 21 tarafın ise herhangi bir taahhüt görüşmesi talebinde bulunamayacağını, bu durumun taahhüt düzenlemesi ile amaçlanan usul ekonomisine yapacağı katkıların ortaya çıkmasını engelleyeceğini dikkate almıştır. Diğer yandan RETİNA'nın yalnızca göz branşında faal olması ve dosya kapsamında anılan iddialar açısından belirleyici rolünün bulunmaması nedeniyle, sunulabilecek taahhüdün ortaya çıkan rekabetçi endişeleri ortadan kaldırma hususunda yeterli olmayacağı değerlendirilmiştir.
- (10) Bu bilgiler ışığında, RETİNA tarafından sunulan taahhüt görüşmelerinin başlatılmasına dair talebin, 2021/2 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, "*... Kurul ... gerekli gördüğü diğer hususları değerlendirerek taahhüt görüşmelerinin başlatılmasına ya da taahhüt sunma talebinin reddine ... karar verir.*" düzenlemesi uyarınca reddedilmesine karar verilmiştir.
- (11) Kurum kayıtlarına 22.06.2021 tarih ve 18817 sayı ile intikal eden yazıyla, soruşturma taraflarından MEDICANA SAMSUN uzlaşma talebinde bulunmuştur. İlgili talep üzerine hazırlanan 22.06.2021 tarih ve 2020-3-033/BN-04 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 24.06.2021 tarihli toplantısında görüşülmüş, uzlaşma başvurusunun reddedilmesine 21-32/425-M sayı ile karar verilmiştir.
- (12) Kurul bu kararında, uzlaşma prosedürünün yürütülen soruşturmalarda usul ekonomisine uygun hareket edilebilmesini amaçladığını, 15.10.2020 tarihinde başlayan ve 04.03.2021 tarih 21-11/144-M sayılı Kurul kararı ile süresi üç ay uzatılan soruşturmanın sekiz aylık süresinin tamamlandığını ve soruşturma raporunun teslim edilmesi için tanınan yasal sürenin dolmasına bir aydan az süre kaldığını göz önünde bulundurarak MEDICANA SAMSUN tarafından yapılan uzlaşma başvurusunun Kurum kayıtlarına ulaştığı tarih itibarıyla uzlaşma prosedüründe öngörülen usul faydalarını ortaya çıkaramayacağını belirtmiştir. Ayrıca Samsun ili özelinde sekiz teşebbüs hakkında soruşturma yürütülmekteyken, soruşturma tarafı diğer teşebbüslerin uzlaşmaya yönelik taleplerinin bulunmaması karşısında uzlaşma sürecinden beklenen

faýdanın sağlanamayacağı da dikkate alınmış ve MEDİCANA SAMSUN'un uzlaşma görüşmelerine başlanmasına ilişkin başvurusunun reddine karar verilmiştir.

- (13) Soruşturma safhası sonunda hazırlanan 14.07.2021 tarih ve 2020-3-033/SR sayılı Soruşturma Raporu, Kanun'un 45. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Rekabet Kurulu üyelerine ve soruşturma taraflarına gönderilmiştir.
- (14) İkinci yazılı savunma süreci içerisinde soruşturmaya taraf bazı teşebbüslerce savunmalarını sunmaları için 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilave süre tanınması talebinde bulunulmuş; bu doğrultuda 19.08.2021 tarih ve 21-39/560-M sayılı Kurul kararı ile ikinci yazılı savunma süreleri 30 gün uzatılmıştır.
- (15) Teşebbüslerin ikinci yazılı savunmaları çeşitli tarih ve sayılarla süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Ancak LİMAN, MEDİBAFRA ve ROMMER tarafından ikinci yazılı savunma hakkı kullanılmamıştır.
- (16) Teşebbüslerin savunmaları üzerine her bir teşebbüs için ayrı ayrı hazırlanan 27.10.2021 tarih ve 2020-3-033/EG sayılı Ek Görüş 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi çerçevesinde Kurul üyeleri ve teşebbüslere tebliğ edilmiştir. Teşebbüslerin üçüncü yazılı savunmaları çeşitli tarih ve sayılarla süresi içinde Kurum kayıtlarına girmiştir. Teşebbüslerden ACIBADEM, ACK, ESTETICARE, LİMAN, MEDİBAFRA, ROMATEM ve ROMMER üçüncü yazılı savunma hakkını kullanmamıştır.
- (17) 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesi uyarınca sözlü savunma toplantısı yapılması konusu 13.01.2022 tarihli Kurul toplantısında ele alınmış ve 22-03/30-M sayı ile yapılmasına karar verilen tarih olan 15.02.2022'de gerçekleştirilmiştir.
- (18) Yürütülen soruşturmaya ilişkin Rapor, Ek Görüş, toplanan deliller, yazılı, sözlü savunmalar ve incelenen dosya muhteviyatına göre nihai karar tesis edilmiştir.
- (19) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

I. Samsun ilinde;

- ATASAM,
- BÜYÜK ANADOLU,
- MEDICANA SAMSUN ile MEDICANA MERKEZ'den oluşan ekonomik bütünlük ve
- MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICALPARK MERKEZ'den oluşan ekonomik bütünlüğün

Bursa ilinde;

- ARİTMİ ve
- HAYAT'ın

aralarında fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri,

II. Bu nedenle adı geçenlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanması gerektiği,

III. Samsun ilinde;

- MEDICANA SAMSUN ile MEDICANA MERKEZ'den oluşan ekonomik bütünlüğün ve
- MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICALPARK MERKEZ'den oluşan ekonomik bütünlüğün

Bursa ilinde;

- ARİTMİ,
- ATEK
- BURFİZ,
- CEYLAN,
- GÖZ VAKFI BURSA,
- HAYAT,
- MEDICABİL,
- MEDICANA BURSA,
- MEDICALPARK BURSA,
- PEDMER,
- PEMBEMAVİ,
- RETİNA,
- DORUK YILDIRIM ile DORUK BURSA ve
- CİHANGİR'in

iş gücü piyasalarındaki rekabeti sınırlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri,

IV. Bu nedenle adı geçenlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanması ve idari para cezasının uygulanmasında ana merkez konumunda bulunan GÖZ VAKFI, MEDICALPARK MERKEZ ve MEDICANA MERKEZ'in sorumlu tutulması, bununla birlikte MEDICALPARK MERKEZ ve MEDICANA MERKEZ bakımından Samsun ve Bursa'daki eylemlerin tek bir ihlal olarak ele alınması gerektiği,

V. Bursa ilinde;

- ARİTMİ,
- ATEK,
- CEYLAN,
- HAYAT,
- MEDICABİL,
- PEDMER,
- DORUK YILDIRIM ile DORUK BURSA ve
- BUSAD'ın

rekabete hassas bilgi değişiminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu,

VI. Taraflar arasındaki söz konusu eylemlere bireysel muafiyet verilemeyeceği, bu nedenle adı geçenlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanması gerektiği,

VII. Dosya kapsamında,

- ACIBADEM,
- MEDİBAFRA,
- ACK ÜROTAŞ,
- LİMAN,
- ESTETİCARE,
- ROMATEM,
- ROMMER ve
- ÖHP'nin

4054 sayılı Kanun'u ihlal etmedikleri, dolayısıyla adı geçenlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı

sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

I. İNCELEME, GEREKÇE ve HUKUKİ DAYANAK

I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Teşebbüsler

I.1.1. Derebahçe Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. (ATASAM)

- (20) Özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün bünyesinde, Samsun ilinde faaliyet gösteren Özel Atasam Hastanesi bulunmaktadır. ATASAM'ın ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 1- ATASAM Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Tuğrul AKYAZICI	(.....)
Salih Zeki PİŞKİN	(.....)
Aysin AKÇAY	(.....)
Zeki ORDU	(.....)
Ali Kubilay YÜZÜNCÜ	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

I.1.2. Hospitalpark Sağlık Hizmetleri A.Ş. (BÜYÜK ANADOLU)

- (21) Özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün bünyesinde; Hospitalpark Darıca, Büyük Anadolu Merkez Hastanesi (Merkez) ve Büyük Anadolu Meydan Hastanesi (Meydan) bulunmaktadır¹. Samsun ilinde Merkez ve Meydan şubeleriyle faaliyet göstermektedir. BÜYÜK ANADOLU'nun tek hissedarı Yakup YÖNTEN'dir.

I.1.3. Medi Bafra Özel Sağlık Hizmetleri San. Tic. A.Ş. (MEDIBAFRA)

- (22) Samsun'un Bafra ilçesinde özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 2- MEDIBAFRA Ortaklık Yapısı²

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Aişe Merve ÖZDEMİR	(.....)
Ali ÖZMEN	(.....)
Burhan İHTİYAR	(.....)
Cengiz KIZIROĞLU	(.....)
Diyar KÖPRÜLÜ	(.....)
Enfal Zeynep SEZER	(.....)
Enver AÇAR	(.....)
Ertan ÖDÖL	(.....)
Eyyüp AYGÜL	(.....)
Figen LOKUMCU	(.....)
Funda Sezer DAL	(.....)
Hacı Bekir GENİŞER	(.....)
Hamiyet ÇAYLI	(.....)
Hasan ŞEKERCİOĞLU	(.....)
İsmail KADIOĞLU	(.....)
Katre ÇAYLI	(.....)
Mithat ULUKAN	(.....)
Ömer ATALAY	(.....)
Mustafa KARA	(.....)

¹ <https://www.buyukanadoluhastanesi.com/icerik/74/hakkimizda> (Erişim Tarihi 27.09.2020)

² %5'in üstünde hisse oranı bulunanlara yer verilmiştir.

Tablo 2'nin devamı:	
Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Recep ABANOZ	(.....)
Sema KARDEŞ	(.....)
Şafak AYGÜL	(.....)
Şükrü Kaya GENÇ	(.....)
Yakup MERCAN	(.....)
Yaren Naz ÇAYLI	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler ve Ticaret Sicil Gazetesi Kayıtları	

I.1.4. Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. (MEDICANA MERKEZ)

- (23) Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. (MEDICANA MERKEZ) özel sağlık hizmetleriyle iştirak etmektedir. Teşebbüsün İstanbul'da sekiz, Ankara, Sivas, Bursa, Konya, İzmir ve Samsun illerinde birer adet olmak üzere toplamda on dört hastanesi bulunmaktadır. MEDICANA MERKEZ'in hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3- MEDICANA MERKEZ Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Hüseyin BOZKURT	(.....)
Mihail BAKİSTANLI	(.....)
Ahmet BOZKURT	(.....)
Engin BOZKURT	(.....)
Nazan BOZKURT	(.....)
Selami ÖZMARASALI	(.....)
Hatice ÖZMARASALI	(.....)
Erdal ERCAN	(.....)
Asım Bey ERSOY	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

- (24) Bununla birlikte MEDICANA SAMSUN'a ve MEDICANA MERKEZ'in şubesi konumunda bulunan MEDICANA BURSA'ya ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

I.1.4.1. Medicana Samsun Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (MEDICANA SAMSUN)

- (25) Samsun ilinde faaliyet gösteren MEDICANA SAMSUN'un ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 4- MEDICANA SAMSUN Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş.	(.....)
Medimarin Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.	(.....)
Adnan ÖLMEZ	(.....)
Ahmet ŞENOCAK	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

- (26) Hüseyin BOZKURT hem MEDICANA MERKEZ'in hem de MEDICANA SAMSUN'un yönetim kurulu başkanıdır.

I.1.4.2. Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. Bursa Şubesi (MEDICANA BURSA)

- (27) MEDICANA BURSA, MEDICANA MERKEZ'in Bursa şubesi olarak faaliyet göstermektedir.

I.1.5. Özel Ana Teşhis Tedavi ve Sağlık Hizmetleri A.Ş. (LİMAN)

- (28) Samsun ilinde Özel Liman Hastanesini işletmekte olan teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5- LİMAN Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Uğur KARATEPE	(.....)
Nezihe Nur ÖZTÜRK	(.....)
Alaettin BALCI	(.....)
Nurettin KOCA	(.....)
Mükerrem EROL	(.....)
İpek BOLAT	(.....)
Taşkın Aykut ORHAN	(.....)
Metehan SARAÇOĞLU	(.....)
Zeynep Banu GÜLER	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

I.1.6. MLP SAĞLIK HİZM. A.Ş. (MEDICALPARK MERKEZ)

- (29) MLP Grubu'nun 15 farklı ilde (Gaziantep, İstanbul, Mersin, Ankara, İzmir, Kocaeli, Samsun, Bursa, Ordu, Elazığ, Tokat, Antalya, Trabzon, Batman ve Çanakkale) toplam 30 hastanesi bulunmaktadır. Grup bünyesinde, Medical Park adıyla 15 ilde 25 hastane³; Liv Hospital adıyla beş hastane bulunmaktadır. MEDICALPARK MERKEZ'in hissedarlık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 6- MEDICALPARK MERKEZ Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Halka Açık Paylar	(.....)
Lightyear Healthcare B.V	(.....)
Hujori Financieringen B.V	(.....)
Sancak İnşaat Turizm Nakliyat ve Dış Tic. A.Ş.	(.....)
Muharrem Usta	(.....)
Diğer	(.....)
Toplam	100

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

- (30) Bununla birlikte MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICALPARK MERKEZ'in şubesi konumunda bulunan MEDICALPARK BURSA'ya ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

I.1.6.1. Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (MEDICALPARK/LIV SAMSUN)

- (31) MEDICALPARK MERKEZ ana şirketi bünyesinde faaliyet gösteren MEDICALPARK/LIV SAMSUN, Samsun ilinde Liv Hospital Samsun (LIV SAMSUN) ve VM Medical Park Samsun Hastanesini (MEDICALPARK SAMSUN) işletmektedir.⁴ MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 7- MEDICALPARK/LIV SAMSUN Ortaklık Yapısı

Adı	Hisse Oranı (%)
MEDICALPARK MERKEZ	(.....)
Hikmet ÇAVUŞ	(.....)
Hakan ÖZCAN	(.....)
Hacer ÇAVUŞ	(.....)
Samsunpark Özel Sağlık Tıbbi Mlz. İnş. Tur. Tem. Tic. A.Ş.	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

³ <https://www.medicalpark.com.tr/hakkimizda/c-1> (Erişim Tarihi 28.09.2020)

⁴ <https://www.livhospital.com/liv-hastaneleri> (Erişim Tarihi 28.09.2020)

I.1.6.2. MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş. Bursa Şubesi (MEDICALPARK BURSA)

- (32) MEDICALPARK MERKEZ bünyesinde Bursa şubesi olarak faaliyet göstermektedir.

I.1.7. Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Tic. A.Ş. Bursa Şubesi (ACIBADEM)

- (33) Özel sağlık hizmetleri sunan Acıbadem Grubu; Ankara, Adana, Bursa, Eskişehir, İstanbul, Kayseri, Kocaeli, Muğla illerinde bulunan toplam 15 hastane ile hizmet vermektedir. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 8- ACIBADEM Grubu Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Acıbadem Sağlık Yatırımları Holding A.Ş.	(.....)
Acıbadem Sağlık Yatırımları Holding A.Ş.	(.....)
Kasım KOÇYİĞİT	(.....)
Yüksel ULUTAŞ	(.....)
Şakir BİLGEL	(.....)
Armağan ÖZEL	(.....)
Emin Gökalp BAŞ	(.....)
F. Şükriye Günhan UĞURLU	(.....)
Mehmet Adnan ABBASOĞLU	(.....)
Hayrünnisa YÜZEROĞLU	(.....)
Murat YÜZEROĞLU	(.....)
Osman MORGÜL	(.....)
Mehmet Ali AYDINLAR	(.....)
Hatice Seher AYDINLAR	(.....)
DİĞER MUHTELİF ORTAKLAR	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.8. ASG Özel Sağlık Hizmetleri Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş. (ARİTMİ)

- (34) ARİTMİ Bursa ilinde faaliyet göstermektedir. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 9- ARİTMİ Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Nuri DAŞTAN	(.....)
Rıza SEPET	(.....)
Abdullah DAŞTAN	(.....)
Bülent KÖSE	(.....)
Adnan ŞAHİN	(.....)
S. Canpolat GÜL	(.....)
Adnan İPÇİOĞLU	(.....)
Mahir KAVAK	(.....)
İbrahim ŞAHİN	(.....)
Mehmet Fatih GÖÇER	(.....)
Sabri KARTAL	(.....)
Yılmaz AYTEKİN	(.....)
Şermin Ünal İPÇİOĞLU	(.....)
Zeki YILDIZ	(.....)
Serpil Sema KOÇAK	(.....)
Gülsüm Nesrin KURU	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.9. Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (ATEK)

- (35) Özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün bünyesinde; Bursa ilinde faaliyet gösteren Anadolu Hastanesi (ANADOLU) ve Esentepe Hastanesi (ESENTEPE) olmak üzere iki

hastane yer almaktadır. Teşebbüsün tek hissedarı ve yönetim kurulu üyesi Ergin KOPAL'dır.

I.1.10. Burfiz Özel Sağlık Hizm. A.Ş. (BURFİZ)

- (36) Özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün hissedarlık yapısına aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 10- BURFİZ Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Erol KILIÇ	(.....)
Burtom Özel Sağlık Tesisleri A.Ş.	(.....)
Toplam	100
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler ve Ticaret Sicil Gazetesi Kayıtları	

I.1.11. C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş. (CEYLAN)

- (37) Teşebbüs, bünyesinde yer alan Ceylan International Hospital isimli hastane aracılığıyla özel sağlık hizmetleri sunmaktadır. Teşebbüsün tek hissedarı ve yönetim kurulu üyesi Mustafa Erdem CEYLAN'dır.

I.1.12. Göz Nurunu Koruma Vakfı Bayrampaşa Göz Hastanesi İktisadi İşletmesi (GÖZ VAKFI) Bursa Şubesi (GÖZ VAKFI BURSA)

- (38) GÖZ VAKFI BURSA, Göz Nurunu Koruma Vakfı'nın Bursa şubesi olarak faaliyet göstermekte olup; aynı vakfın Bursa dışında ise İstanbul Bayrampaşa Göz Hastanesi ve İstanbul İdealtepe Göz Merkezi mevcuttur.
- (39) GÖZ VAKFI BURSA'nın bağlı olduğu vakfın yönetim yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 11- Göz Nurunu Koruma Vakfı'nın Yönetim Yapısı

Adı	Unvanı
Fuat TOPDEMİR	Başkan
Mehmet ÖZHABEŞ	Başkan Yrd.
Mustafa Engin GÜRPINAR	Üye
Mustafa Eray HANTAL	Üye
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.13. Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş. (HAYAT)

- (40) Teşebbüs bünyesinde bulunan Bursa Özel Hayat Hastanesi aracılığıyla özel sağlık hizmeti sunmaktadır. HAYAT'ın hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 12- HAYAT Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Ahmet ÖZKUL	(.....)
Mehmet Fatih ÖZKUL	(.....)
Hatice ÖZKUL	(.....)
İbrahim ÖZKUL	(.....)
Fatma Betül KABALAR	(.....)
Toplam	100
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.14. Medika-Bil Özel Sağlık Hizmetleri Turizm Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (MEDICABİL)

- (41) MEDICABİL'in tek hissedarı ve yönetim kurulu üyesi Ömerul Faruk BİLGİN'dir.

I.1.15. Özel Ack Ürotaş Üroloji Tıp Merkezi Sağlık Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ACK ÜROTAŞ)

- (42) Teşebbüs bünyesinde bulunan Özel Ack Ürotaş Üroloji Tıp Merkezi aracılığıyla özel sağlık hizmeti sunmaktadır. Teşebbüsün tek hissedarı ve yönetim kurulu üyesi Ahmet KÖSE'dir.

I.1.16. Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti. (PEDMER)

- (43) Bursa ilinde faaliyet gösteren teşebbüs Özel Pedmer Tıp Merkezi aracılığıyla özel sağlık hizmeti sunmaktadır. Teşebbüsün hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 13- PEDMER Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Yahya BAHADIR	(.....)
Celal MÜDÜROĞLU	(.....)
Timur TANYER	(.....)
Mehmet Feryal KİTAPÇIOĞLU	(.....)
Toplam	100

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler ve Ticaret Sicil Gazetesi Kayıtları

I.1.17. Pembemavi Tedavi Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. (PEMBEMAVİ)

- (44) Bursa ilinde faaliyet gösteren teşebbüs kadın doğum ve tüp bebek alanı başta olmak üzere çeşitli sağlık hizmetleri sunmaktadır. Bünyesinde Pembemavi Hastanesi bulunmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 14- PEMBEMAVİ Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Nevin ÖZSARAÇ	(.....)
Nedret KOLSAL	(.....)
İ. Bayram KÜÇÜKERDOĞAN	(.....)
Feride Selim AVDICI	(.....)
Nilgün KARAYILANOĞLU	(.....)
Lale ERBİL	(.....)
Necdet KIRKER	(.....)
Özer ÖZSARAÇ	(.....)
Nuray KAPLAN	(.....)
Aygün KÜÇÜKERDOĞAN	(.....)
Gönen ÇELEBİ	(.....)
Volkan CEBELLİ	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

I.1.18. Realist Özel Sağlık Hizm. Tıbbi Cihaz İnş. Tur. Tic. ve San A.Ş. (ESTETICARE)

- (45) Teşebbüs bünyesinde bulunan Esteticare Tıp Merkezi aracılığıyla özel sağlık hizmeti sunmaktadır. ESTETICARE'ın hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 15- ESTETICARE Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Mesut ÖZCAN	(.....)
Zahit Berrin ÖZCAN	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

I.1.19. Remzi Avcı Özel Sağlık Hizm. A.Ş. (RETİNA)

- (46) Bünyesinde yer alan Özel Retina Göz Hastanesi aracılığıyla sağlık hizmetleri sunmaktadır. Yönetim kurulunda Remzi AVCI'nın ter aldığı teşebbüsün hissedarlık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 16- RETİNA Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Remzi AVCI	(.....)
Berrin AVCI	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.20. Romatem Fizik Tedavi ve Özel Sağlık Hizm. Tic. A.Ş. (ROMATEM)

- (47) Özel sağlık hizmetleri sunan teşebbüsün bünyesinde, Bursa ilinde faaliyet gösteren Romatem Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi bulunmaktadır. Teşebbüsün hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 17- ROMATEM Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Köksal HOLOĞLU	(.....)
Orhan AKDENİZ	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.21. Rom-Mer Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (ROMMER)

- (48) Bursa ilinde faaliyet gösteren teşebbüs özel sağlık hizmeti sunmaktadır. Teşebbüsün hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 18- ROMMER Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Mohammad Abdel Razzaq Mohammed Al Hiari	(.....)
Rania Jafar Abed Alfattah	(.....)
Metin YURDAKOŞ	(.....)
Ziyettin AKTAŞ	(.....)
Ertekin TOSUN	(.....)
Adalet KİLERCİ	(.....)
Toplam	100
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.22. Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. ve Bursa Özel Sağlık Tesisleri A.Ş. (DORUK Grubu)

- (49) DORUK Grubu'nun bünyesinde Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. (DORUK YILDIRIM) ve Bursa Özel Sağlık Tesisleri A.Ş. (DORUK BURSA) yer almaktadır. DORUK YILDIRIM'ın hissedarlık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 19- DORUK YILDIRIM Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Ö. Yavuz NAMLI	(.....)
Mustafa ESGİN	(.....)
Fatma GÜRAY	(.....)
Muhammet ÖZLÜ	(.....)
Atilla GÜRAY	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

I.1.23. Uludağ Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. (CİHANGİR)

- (50) ULUDAĞ, bünyesinde yer alan ve Bursa ilinde faaliyet gösteren Özel Cihangir Hastanesi ile özel sağlık hizmetleri alanında hizmet sunmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 20- CİHANGİR Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Şefak BALKU	(.....)
Mehmet İrfan BİLGESOY	(.....)
Mehmet Fatih AKIN	(.....)
Erdal ÖZKAN	(.....)
Ömer BARAN	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

I.1.24. Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği (BUSAD)

- (51) Bursa ilinde faaliyet gösteren ve 31.03.2000 tarihinde kurulan BUSAD'ın 54 üyesi bulunmakta olup tüzüğünde yer alan bilgilere göre amacı üyelerinin yaygın ve saygın sağlık hizmeti vermeleri için uygun bir ortam hazırlamak ve bu amacı sağlamak üzere özel sağlık kuruluşlarının hukuki ve yasal bir ortamda hizmet kalitelerini yükseltmek için çalışmaktır. Derneğin yönetim yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 21- BUSAD Yönetim Yapısı

Adı	Unvanı
Ömerul Faruk BİLGİN	Başkan
Mustafa KOÇAK	Üye
Feza ŞEN	Üye
Mehmet Fatih ÖZKUL	Üye

Kaynak: BUSAD'dan Gelen Bilgiler

I.1.25. Özel Hastaneler Platformu Derneği (ÖHP)

- (52) Merkezi Ankara'da bulunan ÖHP 02.04.2003 tarihinde kurulmuştur. Tüzüğünde yer alan bilgilere göre derneğin amacı, ülke genelinde sağlık hizmetleri sunan tüm sağlık kurum ve kuruluşları dâhil olmak üzere bütün sağlık işletmeleri sahiplerinin, bu işletmelerde çalışanların ticari, hukuki ve etik haklarını, ortak çıkarlarını korumak, kollamak ve mevzuatın öngördüğü esas ve usuller dâhilinde hakların takibini ve teminini sağlamak, sağlık alanındaki birliği, sağlık işletmeleri arasındaki dayanışmayı gerçekleştirmek, resmi ve özel kurumlar karşısında sağlık işletmelerini temsil ederek menfaatlerini korumak, üyelerin ortak sosyal, kültürel, ekonomik, mesleki, sportif, eğitim, öğretim, sağlık ihtiyaçlarını karşılamak, yardımcı olmak, kanun, yönetmelik ve ilgili mevzuata göre açılıp faaliyete başlamış olan tüm sağlık kurum ve kuruluşları dahil olmak üzere bütün sağlık işletmelerinin belirli ve ortak gayelerini gerçekleştirmek üzere bilgi, beceri ve faaliyetleri birlik ve beraberlik içinde birleştirerek sağlık hizmetlerinin kalitesini artırma çalışmalarına önem vermek ve bu doğrultuda standardizasyon ve akreditasyon sisteminin kurulmasına katılmak, yön vermek ve organize etmek, çalışmalarını sürekli kontrol ederek doğru, gerçek ve daha iyi sonuçlara ulaşmanın yollarını aramaktır. Dernek yönetim kurulu toplantılarının aylık periyotlarla, genel kurul toplantılarının ise üç yılda bir gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. Sektör Hakkında Bilgi

- Sağlık Hizmetleri

- (53) Türkiye’de sağlık hizmetleri 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nda yer alan hükümler çerçevesinde yürütülmektedir. Sağlık hizmetleri genel olarak; koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici olarak üçe ayrılmaktadır⁵. Koruyucu sağlık hizmetleri; gelecekteki muhtemel hastalık ve sakatlığın riskini, ciddiyetini ve süresini en aza indirecek veya engelleyecek, hastanın farkında olmadığı hastalık belirtileri ortaya çıkmadan önce teşhis edip tedavinin hastalığın erken döneminde yapılmasını sağlayan hastalık öncesi sağlık hizmetlerini kapsamaktadır. Tedavi edici sağlık hizmetleri; kişinin sağlık durumunun bozulmasıyla birlikte, herhangi bir sağlık kuruluşuna başvurmasından itibaren durumunun düzeltilmesi için hasta sıfatıyla kişiye verilen her türlü hizmettir. Bu hizmetlerin kapsamına muayene, laboratuvar, tıbbi görüntüleme, teşhis, tedavi, ilaç, ameliyat vb. uygulamalar girmektedir. Rehabilite edici sağlık hizmetleri ise; bedence veya ruhça sakat kalmış olanların başkalarına bağımlı olmaksızın yaşayabilmelerini sağlamak için yapılan çalışmaları kapsamaktadır⁶.
- (54) Tedavi edici sağlık hizmetlerinin ayrıca detaylandırılmasında fayda görülmektedir. Bu türden sağlık hizmetleri, hasta sevk zincirinin gerekliliğini vurgulamak adına üç basamakta ele alınmaktadır. İlk basamakta, hastaların tedavilerinin evde ve ayakta yapıldığı sağlık ocakları gibi sağlık kuruluşları bulunmaktadır. İkinci basamakta genel hastaneler yer almakta olup tedavi hastanın yatırılmasıyla yapılmaktadır. Üçüncü basamakta ise özel dal (alan) hastaneleri bulunmaktadır. Yoğun bilgi ve teknolojiye sahip olan bu hastanelere örnek olarak kanser hastaneleri, sanatoryumlar⁷, ruh sağlığı hastaneleri sayılabilmektedir⁸.
- (55) Sağlık hizmetleri kabaca, kamu ve özel olarak ikiye ayrılmaktadır. Özel sağlık kuruluşları da kendi içerisinde ayakta ve yatarak sağlık hizmeti sunan kuruluşlar olarak ikiye ayrılabilir. Muayenehaneler, poliklinikler ve tıp merkezleri ayakta sağlık hizmeti sunan kuruluşlarken, özel hastaneler hastanın yatırılarak sağlık hizmeti sunulduğu yerlerdir.

- Serbest Hekimlik⁹

- (56) Tıp sanatının icrası ve muayenehane faaliyetine dair genel hükümler 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’da düzenlenmiştir. Bahsi geçen Kanun’un 12. maddesinde tabiplerin hangi sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilecekleri kategorik olarak sıralanmış ve bendler;
- a) Kamu kurum ve kuruluşları,
 - b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri,

⁵ https://www.yased.org.tr/ReportFiles/2013/TURKYE_SALIK_SEKTORU_RAPORU.pdf (Erişim Tarihi: 27.09.2020)

⁶ <https://sekadh.saglik.gov.tr/TR,236309/koruyucu-saglik-hizmetleri.html> (Erişim Tarihi: 27.07.2020)

⁷ Uzun dönemli tedavi gerektiren hastalıklara sahip hastaların tedavisi için kurulmuş sağlık kuruluşlarıdır.

⁸ <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/ayse.arslan/134688/DYZ%20Sağlık%20Hizmetleri,%20Sağlık%20Hizmetlerinin%20Finansmanı.pdf> (Erişim Tarihi: 27.09.2020)

⁹ Dış hekim de aynı anlama gelecek şekilde kullanılmaktadır.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası

şeklinde düzenlenmiştir.

- (57) Bu düzenleme ile hekimlerin (a), (b) ve (c) bentlerine dahil sağlık kurum ve kuruluşlarından yalnızca bir bent kapsamında çalışabileceği öngörülmüştür. (c) bendindeki serbest meslek icrası, muayenehane faaliyetine karşılık gelmektedir.
- (58) Muayenehanesi olan hekimin özel sağlık kurumunda ameliyat yapabilmesinin koşulları ise Özel Hastaneler Yönetmeliği Ek Madde 5'te düzenlenmiştir: *"1219 sayılı Kanunun 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla mesleğini serbest olarak icra eden hekimler muayenehanesine müracaat eden hastalarının teşhis ve tedavisini özel hastanelerde yapabilirler. Hastaya sunulan teşhis ve tedavi hizmetlerinden muayenehane hekimi ve özel hastane müştereken sorumludur. Bu durumdaki hastalar, hastanedeki tedavi masraflarının kendileri tarafından karşılanacağı hususunda bilgilendirilir ve buna ilişkin rıza formu hastaya veya kanuni temsilcisine imzalatılır."* Yönetmelikle getirilen istisna muayenehane sahibi hekimin istihdam ilişkisi olmaksızın, serbest hekim olarak kurumda ameliyat yapması, tedavi giderlerinin hasta tarafından karşılanması koşuluna bağlanmıştır. Aynı düzenleme Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te tıp merkezleri için de geçerlidir.
- (59) Buna göre muayenehanesi olan hekimin ameliyat yapabilmesi özel sağlık kuruluşunun ameliyathanesini kiralamakla mümkündür ve sınırlıdır. Muayenehanesi olan hekimin özel hastanede ya da merkezde doğrudan, kadrolu veya kadro dışı çalışmasına istisnasız biçimde izin verilmemektedir.
- (60) Diğer yandan Sağlık Bakanlığı, sağlık kuruluşunun faaliyet izin belgesinde bulunmayan/kayıtlı olmayan uzmanlık dalında muayenehanesi olan hekimin ilgili uzmanlık dalında hizmet vermeyen özel hastane veya tıp merkezi bünyesinde hasta tedavisine, ameliyat gerçekleştirmesine izin vermemektedir.

- Tamamlayıcı Sağlık Sigortası (TSS)¹⁰

- (61) Sosyal güvenlik kurumlarının karşılaştığı sorunların başında gelen finansman sorununu çözmek adına genel bütçeden yapılan transferler kamu için ciddi bir yük oluşturmakta ve gelişmekte olan sağlık sektörü ile sağlık hizmetlerine erişimdeki artış, kamu harcamalarının artmasına yol açmaktadır. Dolayısıyla sürdürülebilir ve kaliteli sağlık hizmetine erişimin sağlanması uzun vadede güçleşmektedir. Diğer taraftan, nüfusun yaşlanması sağlık harcamalarının artmasına sebep olmakta ve çalışma çağındaki nüfus oranı azalırken bağımlı nüfusun artması sosyal sigorta finansmanı üzerindeki baskıyı artırmaktadır.
- (62) Sağlık sigortaları, hizmet alan kişinin üzerinde kalan sağlık riskini, gerek teminat kapsamı ve gerekse teminat yüzdeleri açısından çeşitli paketler ile karşılamayı amaçlayan ve daha yüksek standartta, ulaşılabilir sağlık hizmeti sunulmasını sağlayan ürünlerdir.
- (63) Bir sağlık sigortası ürünü olan ve bireyler tarafından isteğe bağlı olarak yaptırılan tamamlayıcı sağlık sigortası, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından kapsama alınmayan, kapsama alındığı halde kısmen karşılanan, başka bir ifadeyle sigortalı

¹⁰ Bkz. Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği (OHSAD) ve Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSB) cevabi yazıları.

tarafından ilave ücret ödenen ya da bireyler tarafından daha yüksek standartlarda sağlık hizmeti talep edilen durumlarda devreye giren özel sağlık sigortası türüdür.

- (64) TSS hakkında açıklayıcı bilgi yapılabilmesi için öncelikle Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) hakkında açıklama yapılması gerekmektedir. SUT, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (5510 sayılı Kanun) çerçevesinde sağlık hizmetlerinin geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar ile sağlık hizmetlerinin geri ödeme miktarının belirlenmesine ilişkin bir tebliğdir.
- (65) Sağlıkta Dönüşüm Projesi kapsamında, yaklaşık 2005 yılı ve sonrasında sağlık hizmetlerinin geri ödemesinin tek çatı altında birleşmesi amaçlanmış ve bu amaçla SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı; SGK adı altında birleştirilmiş, bu kurumlara bağlı hastaneler de Sağlık Bakanlığı tarafından devralınmıştır.
- (66) Sağlıkta Dönüşüm Projesi'nin ikinci fazında ise (2006 yılı ve sonrasında) özel sağlık sektörü ile SGK anlaşma yapmaya başlamış ve çok hızlı bir şekilde hemen hemen tüm özel sağlık hizmet sunucuları SGK'nın geri ödeme portföyüne katılmışlardır.
- (67) SGK, özel sağlık hizmet sunucularının vermiş oldukları sağlık hizmetinin geri ödemesini SUT kuralları ve SUT'ta belirtilen tarife oranında yapmış, özel sağlık sunucuları ise vermiş oldukları hizmetin cari bedellerinin bakiye kısmını hastalarından almışlardır.
- (68) 2008 yılında sağlık hizmeti sunucularının hastalardan SUT ödemesinin %30'u kadar fark alabileceği şeklinde bir kural değişikliği getirilmiştir. Daha sonra sırasıyla alınabilecek fark miktarı (SUT x %70), (SUT x %100) ve (SUT x %200) şeklinde güncellenmiştir.
- (69) Tamamlayıcı sağlık sigortasına ilk olarak 5510 sayılı Kanun'un 98. maddesinde yer verilmiştir. İlgili maddede *"Yıllık veya daha uzun süreli tamamlayıcı veya destekleyici özel sağlık sigortalarına ilişkin usul ve esaslar Kurumun uygun görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir"* ve *"Bu Kanun gereğince sağlık hizmetlerinden yararlananların ödemekle yükümlü oldukları katılım payları, özel sigorta şirketleri tarafından teminat veya ödeme konusu yapılamaz"* şeklinde düzenleme yapılmıştır. Daha sonra, SGK Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nün 28.06.2012 tarihinde yayımladığı 2012/25 sayılı Genelge ile tamamlayıcı sağlık sigortası hakkında düzenlemeler yapmıştır. Söz konusu düzenlemeyle, SGK tarafından kapsama alınmayan, kapsam dahiline alınmış olsa bile kısmen karşılanan sağlık harcamalarının oluşması durumunda veya kişilerin daha yüksek standartlarda sağlık hizmeti almayı talep etmeleri halinde tamamlayıcı sağlık sigortası ile sağlık hizmetlerinin rahat ve sürdürülebilir olması amaçlanmıştır. Ayrıca, 23 Ekim 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği'nin 18. maddesinde de konuyla ilgili düzenlemeye gidilmiştir.
- (70) Sonrasında 06.10.2012 tarihinde bir sigorta şirketi tarafından ilk tamamlayıcı sağlık sigortası ürünü piyasaya sunulmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından sigortacılık mevzuatında da ilgili düzenlemeler yapılmıştır.
- (71) Tamamlayıcı sağlık sigortalısının, sigorta şirketi ile anlaşmalı özel bir hastaneye gitmesi ve T.C. Kimlik Numarasını bankodaki görevliler ile paylaşmasını takiben provizyon süreci başlamaktadır. Ayakta tedavi için, hastanedeki görevliler elektronik ortamda sigorta şirketinden provizyon almaktadırlar. Planlı yatışlarda ise, yatıştan birkaç gün önce sigorta şirketinden provizyon alınması gerekmektedir.

- (72) TSS poliçesini düzenleyen sigorta şirketinin anlaşmalı hastane ağında bulunan özel bir hastanenin tercih edilmesi durumunda, poliçenin kapsamı ve limitleri doğrultusunda TSS kullanılmakta ve bu kapsamda da tüm tedavi masrafları sigorta şirketi tarafından hastaneye ödenmektedir. Sigorta şirketinin doğrudan hastaneye ödeme yapabilmesi için sigorta şirketinden provizyon alınması gerekmektedir.
- (73) TSS poliçesini düzenleyen sigorta şirketinin anlaşmalı hastane ağında bulunmayan özel bir hastane tercih edilmesi durumunda provizyon işleyişi değişiklik göstermektedir. Bu durumda özel hastanedeki tüm tedavi masrafları taburcululuk esnasında sigortalı tarafından ödenmektedir. Hastaneden taburcu olduktan sonra sigortalının, sağlık raporları, ilaç fişleri, damgalı ve imzalı hastane faturalarının bir kopyasını tedavi masrafları talep formuna ekleyerek belirlenen süre içerisinde sigorta şirketine iletmesi gerekmektedir. Geri ödemeli hasar talebi, işleme alınıp değerlendirildikten sonra tekrar poliçede belirlenen süreler içinde sigortalının banka hesap numarasına yatırılmaktadır.
- (74) Sigorta şirketlerinin; TSS'ye konu başvurularının poliçe teminatı kapsamında olup olmadığını ve ödeyeceği tutarı belirleyebilmek amacı ile başvuruya konu işlemin SGK tarafından onaylanıp onaylanmadığını ve onaylanmış ise SGK tarafından ödenecek tutarı kontrol etme ihtiyacı bulunmaktadır. Tamamlayıcı sağlık sigortalısının hastaneye başvurusu esnasında ihtiyaç olan veriler hastane tarafından tetiklenebilen bir mekanizma ile oluşmakta ve yine hastane tarafından hastane yönetiminin iradesi ile sigorta şirketine gönderilmektedir.
- (75) Sürecin işleyişinde ilgili sigorta şirketinde sigortalı olmayan ve o anda hizmet almamış kişi sorgulanamamaktadır. Bu kapsamda sadece sigorta şirketinde aktif sigortalı olan ve o hastanede hizmet alan sigortalı provizyonu için gerekli olan bilgiler, hastane yönetiminin iradesi ile hizmet süreçlerinin en hızlı şekilde yürütülmesini teminen sigorta provizyon sistemlerine transfer edilmektedir. Bu kapsamda da transfer edilen bilgiler sigortalı adına sigorta şirketinin hastaneye ödeyeceği tutarı hesaplamakla sınırlı olmak kaydıyla ve yapılan işlemin poliçe kapsamında olup olmadığının teyidi amacıyla işlenmektedir.

1.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (76) Dosya kapsamında ileri sürülen iddiaların bir kısmı serbest hekimlerin özel hastanelerin ameliyathanelerini kullanması ile ilgilidir. Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 5. maddesinde özel hastaneler; "...*bu Yönetmelikte asgari olarak öngörülen bina, hizmet ve personel standartlarını haiz olmak kaydıyla, yirmi dört saat süreyle sürekli ve düzenli olarak, bir veya birden fazla uzmanlık dalında hastalara ayakta ve yatırarak muayene, teşhis ve tedavi hizmeti veren*" olarak tanımlanmaktadır. Muayenehane ise Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'in 7/2. maddesinde "*bir tabip tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere müstakilen açılan, bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan ve bu Yönetmelikte tanımlanan tıbbi işlemlerin yapılabildiği sağlık kuruluşu*" olarak tanımlanmaktadır.
- (77) Serbest hekimlerin muayenehanelerinde yapılabilecekleri işlemler ise yönetmelikle sınırlandırılmış olup ameliyat da bu işlemler arasında sayılmaktadır. Mevzuat uyarınca ameliyat yapabilmek için asgari olarak anestezi odası, ameliyat öncesi uyuma ve bekleme için kullanılan yataklar, ameliyat sonrası bakım odası yatakları ve uyandırma bölümünün bulunması gerekmektedir. Bu nedenle Özel Hastaneler Yönetmeliği'nde, serbest hekimlerin kendilerine müracaat eden hastaların teşhis ve tedavisini ancak özel hastanelerde yapabileceği düzenlenmiştir (Ek Madde 5)¹¹. Buna ek olarak

¹¹ Ameliyat hizmeti sunabilen özel sağlık kuruluşları; özel hastaneler ve özel tıp merkezleridir.

mevzuat serbest hekimin uzmanlık alanında ameliyatlarını yapabilmesi için özel sağlık kuruluşunun faaliyet izin belgesinde aynı uzmanlık dalında branş ve kadronun bulunmasını zorunlu tutmaktadır.

- (78) İlgili mevzuat hükümleri kapsamında, serbest hekimlerin faaliyetlerine devam edebilmesi için özel sağlık kuruluşlarına ihtiyaç duydukları ve kamu hastanelerinde ameliyat yapmalarının mümkün olmadığı görülmektedir. Bir diğer deyişle serbest hekimler için kamu hastanelerinin özel hastanelerin ikamesi olması mevzuat bakımından mümkün değildir. Bu nedenle dosya özelinde serbest hekimlere yönelik iddialar bakımından olası bir pazar tanımı "*serbest hekimlere sunulan ameliyathane hizmetleri pazarı*" şeklinde yapılabilecektir. Serbest hekimlere yönelik fiyatlandırmanın yanı sıra, dosya kapsamında özel hastanelerin çeşitli hizmetleri (stent, bypass, psikoteknik rapor onayı vb.) için de ortak fiyatlandırma yapıp yapmadığı ayrıca incelenmektedir. Öte yandan, ilgili iddialar kapsamında ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması nedeniyle kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamaktadır.
- (79) İş gücü pazarına yönelik iddialar, Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının çalışan maaşlarına yapılacak zam oranları konusunda; Samsun ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının ise çalışan ayartmama konusunda ortak hareket ettikleri iddialarına ilişkindir. Bu iddialar temelinde hekimlere yönelik eylemler öncelikli olarak ele alınsa da, dosya kapsamında yalnızca hekimlerle sınırlı kalınmayıp diğer çalışanlara (hemşireler, fizyoterapistler vb.) yönelik olarak da bilgi, belge ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Önceki Kurul kararlarında ilgili ürün pazarının çalışanlara yönelik tanımlanabileceği belirtilmektedir. Buradan hareketle, bütün olarak ele alındığında ilgili ürün pazarı "*sağlık hizmetlerinde emek arzı/iş gücü pazarı*" olarak tanımlanabileceksin de söz konusu iddialar kapsamında ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması nedeniyle kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamaktadır.
- (80) Dosya kapsamında değerlendirilen bir diğer husus ise TSS sürecinde yaşanan gelişmelerdir. Geçmiş tarihli Kurul kararlarında dosya konusuna ilişkin olarak; "sigorta hizmetleri pazarı"¹² olarak genel bir pazar tanımı benimsendiği gibi, "hayat sigortası" ve "hayat dışı sigortacılık hizmetleri" şeklinde bir ayrıma da gidilmiştir¹³. Bununla birlikte, sigorta pazarını yalnızca kapsadığı riskler açısından değerlendirilen ve her bir branşın ayrı ayrı ilgili ürün pazarı kabul edildiği Kurul kararları da mevcuttur¹⁴. Bu çerçevede en dar anlamıyla "tamamlayıcı sağlık sigortası" pazarı şeklinde bir tanımlama yapılabilecektir. Ancak alternatif pazar tanımları altında yapılacak değerlendirme farklılaşmayacağından, kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek görülmemektedir.

1.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (81) Kurulun devralma kararlarında "*sağlık sektöründe talep sahipleri bakımından sağlık kuruluşlarının yakınlığının önemli bir seçim kriteri olması*" sebebiyle coğrafi pazar ilgili il (İstanbul) ve çevresi olarak tanımlanmıştır¹⁵. Mevcut dosya bakımından kısmen

¹² 05.08.2010 tarih ve 10-52/965-339 sayılı Kurul kararı.

¹³ 25.08.2011 tarih ve 11-46/1115-386 sayılı Kurul kararında ilgili ürün pazarları "hayat sigortası hizmetleri" ve "emeklilik fonları hizmetleri", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir. Benzer şekilde 30.09.2010 tarih ve 10-62/1279-483 sayılı kararda ilgili ürün pazarı "hayat sigortası hizmetleri pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak tanımlanmıştır. Ayrıca bkz. 14.09.2011 tarih ve 11-47/1165-411 sayılı Kurul kararı.

¹⁴ Sigorta hizmetleri genel olarak; hayat sigortası ve hayat dışı sigorta başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Konuya ilişkin ayrıntılı analiz 26.06.2013 tarih ve 13-40/520-229 sayılı Kurul kararında yapılmıştır.

¹⁵ Kurulun 06.10.2005 tarihli ve 05-65/933-253 sayılı ve 18.02.2009 tarihli ve 09-07/144-44 sayılı kararları.

farklılaşan husus ise talep sahibinin hastalar değil, serbest hekimler olmasıdır. Şöyle ki, hastalar çeşitli kriterleri gözeterek çevre illerdeki hastanelere ya da serbest hekimlere taleplerini yönlendirebilseler de aynı durum serbest hekimler açısından tercih edilebilir değildir. Serbest hekimlerin gerçekleştirdikleri faaliyetlerin devamlılığı göz önüne alındığında, ameliyat sonrasında da müdahale gerekebileceğinden süreci takip etmek elzem duruma gelebilmektedir. Öte yandan dosya kapsamında serbest hekimlere yönelik hizmetlerin dışındaki çeşitli hizmetlere (stent, bypass, psikoteknik rapor onayı vb.) yönelik iddialar da incelenmektedir. Nihayetinde bahse konu iddialar bakımından ilgili coğrafi pazar tanımında ilgili iller ve çevreleri esas alınabileceğinden sonucu değiştirmeyeceğinden bahisle ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamaktadır.

- (82) Çalışan transferinin engellenmesine ve maaş skalasının belirlenmesine yönelik iddialar bakımından yapılacak değerlendirmede arz sahibi konumunda bulunan çalışanların iş arayacağı alanlar önem taşımaktadır. Her ne kadar yukarıda anılan coğrafi pazar değerlendirmeleri kapsamında, ilgili iller ve çevrelerinden hareket edilse de iş gücü pazarları bakımından coğrafi pazar daha dar veya geniş ele alınabilecektir. Zira iş gücü pazarları bakımından coğrafi pazar tanımının, işçilerin yer değiştirme veya işe gidip gelme konusundaki isteklilikleri, yaş, aile, sağlık vb. birçok husus birlikte değerlendirilerek yapılabileceği belirtilmektedir¹⁶. Nihayetinde söz konusu iddialar kapsamında ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.
- (83) Sigorta sektörüne yönelik yapılan incelemelerde coğrafi pazarın “Türkiye” olarak¹⁷ tanımlandığı ya da hiç tanımlanmadığı görülmektedir¹⁸. TSS sürecine yönelik hususların, Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşları ve BUSAD’ın sigorta şirketleri ile yapılan sözleşme görüşmeleri bağlamında ele alındığı, ancak iddialar kapsamında ulaşılabilecek sonucu değiştirmemesi nedeniyle net bir coğrafi pazar tanımı yapılmasına ihtiyaç duyulmamaktadır.

I.3. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

I.3.1. İlk SR Kararı Kapsamındaki Teşebbüslerde Yapılan Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

I.3.1.1. Fiyat Tespiti İddiasına İlişkin Belgeler

➤ Serbest Hekimlere Sunulan Hizmetler Bakımından

- (84) **Delil 1/1:** LIV SAMSUN’da yapılan yerinde incelemede elde edilen, LIV SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....)ya gönderilen ve MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....)’ın bilgide yer aldığı “Dış Dr. Görüşmesi Hak.” konulu ve 27.06.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sayın (.....),

Dış Doktor fiyatlandırma konusunda yapılan görüşme notları aşağıdadır.

1- *Plastik Cerrahi branşına ait Dış Dr. fiyatlandırma prensipleri (ekli dosya) aşağıda özetlenmiştir.*

- *TTB¹⁹ hekim ücret puanı X Samsun Katsayısı 7,37 + KDV %8 =*

¹⁶ OECD, Competition in Labour Markets 2020, s. 33.

¹⁷ 25.08.2011 tarih ve 11-46/1115-386 sayılı, 30.09.2010 tarih ve 10-62/1279-483 sayılı, 14.09.2011 tarih ve 11- 47/1165-411 sayılı, 26.06.2013 tarih ve 13-40/520-229 sayılı Kurul kararları.

¹⁸ 30.05.2019 tarih ve 19-20/290-125 sayılı Kurul kararı.

¹⁹ Türk Tabipleri Birliği

Hesaplanan Tutarın % 80' i + Preop ücreti 200 TL + Yatak Ücreti 590 TL = Hekimden Alınacak KDV Dahil Ücret hesaplamasına dayanmaktadır.

- Hastaneler arasındaki yatak ücretinin farklı olması Hekimden Alınacak KDV Dahil Ücret' i değiştirmeyecektir.

- Revizyon olması durumunda bu tutarların ½ si uygulanacaktır.

- Hesaplama, 1 Gecelik, Tek Kişilik oda dikkate alınarak hesaplanmıştır.

- Yukarıda açıklanan hesaplama koşulları Samsun LİV için + 300 TL olarak uygulanacaktır.

2- Kadın Doğum Branşında mevcut fiyatlar uygulanmaya devam edilecektir.

medicana

vm

liv

Doğum

2.500

2.750

3.000

Epidural

1.000

1.000

1.000

3- KBB branşında da Plastik C”

- (85) **Delil 1/2:** MEDICALPARK MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen, “Hastane Genel Müdürleri” adlı WhatsApp grubunda “(.....) Elazığ”, “(.....)”, MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....) arasındaki 06.09.2019 tarihli yazışmaya aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICALPARK ELAZIĞ Operatör Doktoru)

“Günaydın

Elazığ şehri nüfusu gibi olan Tokat, Ordu, Uşak yada Trabzon da hastanelerimizde ayrılıp muayenehane açan hekim var mı?

Ameliyathane kullanıyor muyuz ??”

(.....): (MEDICALPARK TOKAT Radyoloji Uzmanı)

“(.....), Tokatta bir plastik cerrah bizde geçmişte çalışıp geri devlete dönmüştü. Devletten ayrılıp muayenehane açtı ve ameliyatlarını bize getiriyor.”

(.....): (MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı)

“Arkadaşlar bu tarz hekim arkadaşlara ameliyathane kirası en az 3000 tl söylemelisiniz aksi halde içerideki birçok doktorunuz muayenehane açar...”

- (86) **Delil 1/3:** MEDICANA SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından MEDICANA SAMSUN çalışanı (.....) gönderilen 09.06.2020 tarihli ve “Konuk Hekimler

"Toplantı.xlsx" konulu e-posta iletilisinde, e-posta konusu ile aynı isimde bir Excel dosyası yer almaktadır. Söz konusu belge içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

MEDICANA		TOPLANTI TUTANAK FORMU			
DOKÜMAN KODU: KY.FR.02	YAYIN TARİHİ:15.10.2012	REVİZYON NO: 02	REVİZYON TARİHİ: 01.10.2019	SAYFA NO/SAYISI: 1/1	
				TOPLANTI NO	1
TOPLANTI GÜNDEMİ	Misafir Hekimlerin Fiyatlandırma Sistemi				
TOPLANTI BAŞKANI	Genel Müdür (.....)				
TOPLANTI SEKRETERİ	Genel Müdür (.....)				
TOPLANTI TARİHİ	9.06.2020				
TOPLANTI BAŞLANGIÇ SAATİ	16:00	TOPLANTI BİTİŞ SAATİ:	17:30		
BİR SONRAKİ TOPLANTI TARİHİ:					
KATILIMCILAR					
NO	AD SOYAD	UNVAN			İMZA
1.	(.....)	Genel Müdür			
2.	(.....)	Başhekim			
3.	(.....)	Genel Müdür Yardımcısı			
4.	(.....)	Medical Park Hastanesi Genel Müdürü			
5.	(.....)	Atasam Hastanesi Genel Müdürü			
6.	(.....)	Büyük Anadolu Hastanesi Genel Müdürü			
7.	(.....)	Medical Park Başhekim			
8.					
ALINAN KARARLAR VE AKSİYON PLANLARI					
NO	KARAR			SONUÇ	
1.	Misafir Hekimlerinin fiyatlandırması değiştirildi. TTB birim fiyatı üzerinden hesaplama yapılacak. Çıkan rakamlarda indirim uygulanmayacak.			Medicana ve Medical Parkve Liv oranı: TTB * 1,50 Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi oranı: TTB * 1,25	
2.	Rinoplasti ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı			Medicana ve Medical Park fiyatı: 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 6000 TL	
2.	Meme büyütme ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı			Medicana ve Medical Park fiyatı: 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 6000 TL	
2.	Meme küçültme ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı			Medicana ve Medical Park fiyatı: 10000 TL Liv Hastanesi fiyatı: 9500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı: 9000 TL	
3.	Sezaryan ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı			Medicana ve Medical Park fiyatı: 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı: 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı: 6000 TL	
4.	Histerektomi ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı			Medicana ve Medical Park fiyatı: 8000 TL Liv Hastanesi fiyatı: 7500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı: 7000 TL	
5.	Gecelik oda ücretleri yukarıda belirlenen oran ve rakamlara dahil değildir. Her hastane kendi oda konsept fiyatı neyse o rakamı uygulayacak			Her hastane kendi oda fiyatını uygulayacak	
6.	Ameliyatlarda kullanılacak kan ve kan ürünleri yukarıda belirlenen rakam ve oranlara dahil değildir.			Kan ücretleri torba başına 500 TL alınacak	
7.	Anestezi altında yapılacak diş işlemleri (gömülü diş çekimi, dolgu, vs.) için saatlik oda kiralaması adı altında ücret alınacak.			Medicana ve Medical Park ve Liv fiyatı: 2.000 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı: 1500 TL Bu rakamlar ilk saat için geçerli, ilave her saat için saat başına +1000 TL eklenecek.	

(87) **Delil 1/4:** MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....) e-posta hesabından alınan, "Fiyat Değişikliği Hakkında (2020), Fiyat Değişikliği Hakkında 15.06.2020, Fiyat

Değişikliği Hakkında (15.06.2020), RE: Fiyat Değişikliği Hakkında (15.06.2020) konulu, Plastik Cerrahi-Kadın Doğum-Beyin Cerrahi-Genel Cerrahi alanlarındaki muhtelif serbest hekimlere MEDICANA SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından 10.06.2020 tarihinde gönderilen e-postalarda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“...,”

Covit-19 salgını sonrası kullanılan tüm ürünlerde artan maliyetler sonrası merkez yönetimin kararı ile yeni bir fiyatlandırma yapılmıştır.

Eski çalışma sistemimizde olduğu gibi ekte gönderilen fiyatlandırmaya oda ücretleri, kan ücretleri ve özellikli malzeme ücretleri dahil değildir.

Yeni fiyatlandırma 15.06.2020 sonrası geçerli olacaktır.

“...”

- (88) Aşağıda ilgili e-postaların eklerinde yer alan Excel tablolarında mevcut fiyat listelerinden birisinin ekran görüntüsüne örnek olarak aşağıda yer verilmektedir:

Ekran Görüntüsü-1

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM FİYAT TABLOSU 2020 (15.06.2020)				
...				
GENEL İŞLEMLER	TTB	FİYAT (TTB*8,39*1,08*1,5)		
Sezaryen	450	7.000,00	Pre-op	250,00
Sezaryen + tüp ligasyonu	500	8.000,00	Özel Oda	500,00
Normal doğum	500	7.000,00	Suit Oda	1.000,00
Epidural doğum	500	8.000,00	Yoğun Bakım	1.000,00
Histerektomi (TAH + BSO)	750	8.000,00	Kan (Torba başına)	500,00

- (89) **Delil 1/5:** MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) bilgisayarında yapılan incelemede alınan belgenin ekran görüntüsü aşağıdadır:

Ekran Görüntüsü-2

NO	KARAR	SONUÇ
2.	Rinoplasti ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı	Medicana ve Medical Park fiyatı : 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 6000 TL
3	Meme büyüme ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı	Medicana ve Medical Park fiyatı : 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 6000 TL
4	Meme küçültme ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı	Medicana ve Medical Park fiyatı : 10000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 9500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 9000 TL
5	Sezaryen ameliyatı ve Normal doğum için belli bir rakam kararlaştırıldı	Medicana ve Medical Park fiyatı : 7000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 6500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 6000 TL İşlem epidural yapılırsa +1000 TL fark alınacak
6	Histerektomi ameliyatı için belli bir rakam kararlaştırıldı	Medicana ve Medical Park fiyatı : 8000 TL Liv Hastanesi fiyatı : 7500 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 7000 TL
1.	Misafir Hekimlerinin fiyatlandırması değiştirildi. TTB birim fiyatı üzerinden hesaplama yapılacak. Çıkan rakamlarda indirim uygulanmayacak. Yeni belirlenen oranlar yukarıdaki ameliyatlara için geçerli değildir.	Medicana ve Medical Parkve Liv oranı : TTB * 1,50 Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi oranı : TTB * 1,25
7	Gecelik oda ücretleri yukarıda belirlenen oran ve rakamlara dahil değildir. Her hastane kendi oda konsept fiyatı neyse o rakamı uygulayacak	Her hastane kendi oda fiyatını uygulayacak
8	Ameliyatlarda kullanılacak kan ve kan ürünleri yukarıda belirlenen rakam ve oranlara dahil değildir.	Kan ücretleri torba başına 500 TL alınacak
9	Anestezi altında yapılacak dış işlemleri (gömülü diş çekimi, dolgu, vs.) için saatlik oda kiralama adı altında ücret alınacak.	Medicana ve Medical Park ve Liv fiyatı : 2.000 TL Atasam ve Büyük Anadolu Hastanesi fiyatı : 1500 TL Bu rakamlar ilk saat için geçerli, ilave her saat için saat başına +1000 TL eklenecek.

- (90) **Delil 1/6:** ATASAM'da yapılan yerinde incelemede alınan, Hasta Hizmetleri Müdürü (.....) tarafından Yönetim Kurulu Başkanı (.....) gönderilen, "DIŞ DOKTOR" başlıklı ve

22.06.2020 tarihli e-posta iletilisinin ekinde, “**DIŞ DOKTOR TTB (.....)**” adlı dosya bulunup, ilgili dosya içeriğinde yer alan fiyat listesi aşağıdadır:

İŞLEM ADI	TTB PUANI	KDV DAHİL TTB	KDV DAHİL TTB*(.....)
Abdominoplasti	(.....)	(.....)	(.....)
Face Lift	(.....)	(.....)	(.....)
Küçültme Mamoplastisi	(.....)	(.....)	(.....)
Saç Ekimi	(.....)	(.....)	(.....)
Vajinal Labia Redüksiyonu (Labioplasti)	(.....)	(.....)	(.....)
Jinekomasti Düzeltilmesi, iki taraf	(.....)	(.....)	(.....)
Meme Asimetrisinin Düzeltilmesi	(.....)	(.....)	(.....)
Mini Abdominoplasti	(.....)	(.....)	(.....)
Rinoplasti	(.....)	(.....)	(.....)
...

- (91) **Delil 1/7:** BÜYÜK ANADOLU Finans Müdürü (.....) tarafından, hastane bünyesindeki çalışanlara gönderilen 12.06.2020 tarihli “*dış doktor fiyatlandırma hakkında*” başlıklı e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“ekte göndermiş olduğumuz fiyat listesi hekimlere iletilmiş olup 15.06.2020 tarihi itibari ile ücretlendirme yapılacaktır.Gereğinin yapılmasını rica eder iyi çalışmalar dilerim”

- (92) Aynı e-postanın eklerinden birisi olan “(.....) – Kadın Doğum (15 06 2020)1.xls” dosyasının içeriği aşağıda sunulmaktadır:

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM FİYAT TABLOSU 2020 (15.06.2020) Op. Dr. (.....)				
GENEL İŞLEMLER	TTB	FİYAT (TTB*8,39*1,08*1,5)		
Sezaryen	450	6.000,00	Pre-op	250,00
Sezaryen + tüp ligasyonu	500	7.000,00	Özel Oda	500,00
Normal doğum	500	6.000,00	Suit Oda	1.000,00
Epidural doğum	500	7.000,00	Yoğun Bakım	1.000,00
Histerektomi (TAH + BSO)	750	7.000,00	Kan (Torba başına)	500,00
...		

- (93) **Delil 1/8:** BÜYÜK ANADOLU Finans Müdürü (.....) tarafından, serbest hekim (.....) gönderilen 01.07.2020 tarihli “*Fwd: fiyatlandırma*” başlıklı e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Merhaba doktor (.....) ;

göndermiş olduğumuz fiyat listesi üzerinden % 20 indirimli olacaktır bilginize sunar kolaylıklar dilerim”

- (94) **Delil 1/9:** MEDICALPARK SAMSUN’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 29.06.2020 tarihinde “*Özel hastane yöneticileri*” adlı WhatsApp grubuna MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....), BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü (.....), MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....), LIV SAMSUN Genel Müdürü (.....)

ve LİMAN Yönetim Kurulu Üyesi (.....)²⁰ arasında geçen yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

“(.....): (BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü)

“İyi çalışmalar, Bafra hariç rinoplasti ameliyatlarına 4000 diyen hastane var mı? Şimdi bir kbb hekimi başka bir doktora demiş. Oysaki toplantıda %20 indirim demiştik bu indirim ile bizler 4800 mp be medicana 5600 demesi gerekiyor. üstelik yatak demiş.. Doğru mu, kararımız ortak olsun bizde daha da düşelim o zaman maksat birlikte karara uymak değil, dış hasta almaksa”

(.....): (MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü)

“Valla bize ne gelen var ne giden”

(.....): (LIV SAMSUN Genel Müdürü)

“Bizde de durum aynı (.....). Kbb ya da Plastik cerrahi fiyat soran bile yok.”

...”

(95) **Delil 1/10: Delil 1/9**'un devamı niteliğinde olup yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü)

“Bende dun aksam (.....) görüştüm teklif ettiğimiz fiyatlara da ameliyat yapmalarının mümkün olmadığını söyledi. Baskada gelen giden yok.”

(.....): (MEDICALPARK SAMSUN Başhekimisi)

“Kamuoyu baskısıyla eski fiyatların altına geldiklerine göre daha da aşağı inecekler beklentisi var. O yüzden zorunlu kalmadıkları sürece op yapmazlar.”

(.....): (MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü)

“Görüşmelerde liv ve medicalpark tercih ediliyor anlaşılan.”

(.....): (MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü)

“Tercih değil. Teklif var. Fiyatı düşün gelelim diye. Arkadaşlar ne söz verdiysek bizde söz geçerlidir. Anlaşmaya sadık kalmak bizim boynumuzun borcu”

(.....): (LİMAN Yönetim Kurulu Üyesi)

“(.....) ortaklarımızdan birini aramış KBB uzmanları ve Kadın doğum uzmanlarının medibafra ile anlaştıklarını ancak zor bir seçenek piolduğu için limanda yapmak istediklerini söylemiş. Ben de belirtilen fiyatların altında bir ücretin mümkün olmadığını iletmesini söyledim Kabul görmedi.”

(.....): (BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü)

“Biz verdiğimiz sözün arkasındayız, başta da belirtmiştik”

²⁰ İlgili kişi “(.....) liman hastanesi (.....)” adıyla kayıtlıdır.

- (96) **Delil 1/11:** MEDICALPARK SAMSUN'da yapılan yerinde incelemede elde edilen "Özel hastane yöneticileri" adlı WhatsApp grubunda MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....) ve ATASAM Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından gönderilen yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü)

"Ama insan oğlu hastaneler batarken kendileri çok çok kazanmaya alınmışken bundan geri adım atmak çok rahatsız ediyor benim anladığım.

Arkadaşlar bu vb son gelişmeleri konuşmak ve paylaşmak için pazartesi öğleden sonra ve akşam üzeri arkadaşların uygun gördüğü bir yerde bir araya gelsek."

(.....): (ATASAM Yönetim Kurulu Başkanı)

*"Uygundur
Yer saat söyleyin ben gelirim"*

- (97) **Delil 1/12:** MEDICALPARK Maltepe Hastanesi²¹ Misafir Hekimler Sorumlusu (.....) tarafından 16.09.2020 tarihinde MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....)'a gönderilen "Maltepe Hastanesi plastik cerrahi dış hekim fiyatlarımız hk." Konulu ve ekinde "DIŞ HEKİM FİYATLARIMIZ.xlsx" adlı Excel belgesi yer alan e-posta yazışmasına aşağıda yer verilmektedir:

"Hocam Merhaba;

Hastanemizin plastik cerrahi bölümüne ait dış hekim fiyatlarımız ek' teki gibidir, bilgilerinize sunarım. Uygunluğunuz olduğu takdirde (.....) hocamızla fiyatlarımızı paylaşacağım, dokunuş yapmamı istediğiniz bir rakam olursa listeyi revize edeceğim. Değerlendirmelerinize sunarım.

Saygılarımla.

Notlar ;

•Üç saati geçen vakalarda baz fiyatın % 10 u saatlik ücret olarak belirlenir ve faturaya yansıtılır.

•Bir gece yatak ücreti pakete dahildir aşan konaklama gün sayısı günlük yatak ücretinden % 50 indirim yapılarak, belirlene fiyat her gün için faturaya eklenir.

•Operasyon harici hastaya yapılan her işlem ekstra olarak faturaya yansıtılır. (ileri tetkikler, tahliller, kan vbg)"

➤ **Diğer Faaliyetler Bakımından**

- (98) **Delil 1/13:** MEDICANA SAMSUN'da yapılan yerinde incelemede alınan, MEDICANA SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) bilgide yer aldığı, MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....) gönderilen 17.10.2019 tarihli ve "RE:MEDICALPARK VE MEDICANA

²¹ MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un şubesi olarak faaliyet göstermektedir.

HASTANELERİ İŞBİRLİĞİ TOPLANTISI” konulu e-posta iletisinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(.....) Merhaba,

Bu gün yapılan toplantıda alınan kararlar aşağıda yer almaktadır.

1. ÖSS²²- AK²³ hastalarından alınması gereken fark ücretleri VM²⁴ de alınacak ancak LIV normal uygulamasına devam edecek,
2. TSS²⁵ lerde 15 TL katılım payı LIV hastanesi dahil alınacak
3. Examer lazer²⁶ fiyatları (.....) konuşulacak
4. Dış hekim fiyatları
5. Genel müdür yardımcılarını fiyatlandırma konusunda gözden geçirme yapacak,
6. Anjio ücretleri fiyatları fix lenecek,
7. By pass fiyatı konuşulacak,
8. Birinci stent²⁷ 2000 ondan sonraki her stent 1000, 3000 - 4000 arasında değişiyor. By pass 3000 TL, yabancı
9. Tüp bebek 8000 TL

...”

- (99) **Delil 1/14:** 26.10.2019 tarihinde, yine MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından aynı e-posta iletisinin bilgi sekmesine MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) ve MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....) eklenerek gönderilen e-postada ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(.....) Merhaba,

17 Ekimde bir araya gelerek değerlendirdiğimiz ve bu günde ikili telefon görüşmesiyle netleşen toplantı notları aşağıda yer almaktadır.

1. Genel müdürlerimizin üzerinde netleştiği ve uygulanabilir konular şu şekildedir.
 - ÖSS- AK hastalarından alınması gereken fark ücretleri VM de alınacak, Pazartesi başlıyor
 - LIV normal uygulamasına devam edecek, (.....) küçük hastanelerle görüşüp geri bildirim yapışına kadar beklenecek,
 - TSS li hastalarda 15 TL katılım payı LIV hastanesi dahil her hastadan alınacak, Pazartesi başlıyor
 - Examer lazer fiyatları (.....) ortak nokta yakalanamadı. 6000 – 7000 TL bandında fark uygulamaya başlanacak,

²² Özel sağlık sigortası

²³ Anlaşmalı kurum

²⁴ MEDICALPARK.

²⁵ Tamamlayıcı sağlık sigortası

²⁶ Excimer lazer tedavisi: Miyop, hipermetrop ve astigmat gibi gözdeki kırma kusurlarının düzeltilmesinde kullanılmaktadır.

²⁷ Kalbe giden kan akışını artırmak amacıyla, daralmış koroner arterleri açmak için yapılan cerrahi olmayan tedavi yöntemine stent yerleştirilmesi ve/veya balon anjiyoplasti işlemi denir. Daralmış veya tıkanmış kalbe temiz kan taşıyan damarlar (koroner arterler) bu yöntem ile açılabilir. Bkz. <https://siyamiersekeah.saglik.gov.tr/TR,246998/stent-nedir-.html> (Erişim Tarihi 2.10.2020)

- Dış hekim fiyatları TTB biriminin üzerinden hesaplanacak ve % 80 kadarı hastane fiyatı olarak belirlenecek,
- 2. Genel müdür yardımcılarının önümüzdeki hafta üzerinde çalışıp netleştireceği konular;
- Anjio ücretleri Atasam hastanesi de dahil olmak üzere fix lenecek,
- By pass fiyatı belirlenecek,
- Birinci stent 2000 ondan sonraki her stent 1000, 3000 - 4000 arasında değişiyor.
- By pass 3000 TL, yabancı hasta fiyatları belirlenecek, ...”

(100) 28.10.2019 tarihinde, cevaben atılan e-postada ise aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

“Değerli Genel Müdürlerimiz,

Hastanelerimizde uygulanan anjio, stent, balon ve By pass fiyatlarını değerlendirmelerinize sunarım.

MEDİCANA ANJİO + STENT UYGULAMASI					
I. GRUP	ANJİO	STENT 1	STENT 2	STENT 3	STENT 4
(.....)	500	4000	2000	2000	2000
II. GRUP		STENT 1	STENT 2	STENT 3	STENT 4
(.....)		3000	1000	1000	1000
III. GRUP		STENT 1	STENT 2	STENT 3	STENT 4
(.....)		2000	1000	1000	1000
	BALON				
	300				
MEDİCALPARK ANJİO + STENT UYGULAMASI					
	ANJİO	STENT 1	STENT 2	STENT 3	STENT 4
HASTA FARKI	850	2000	1000	1000	1000
	BALON				
	500				
ATASAM ANJİO + STENT UYGULAMASI					
	ANJİO	STENT 1	STENT 2	STENT 3	STENT 4
HASTA FARKI	750	2000	1000	1000	1000
	BALON				
	300 - 500				
MEDİCANA BY PASS					
BY PASS		DİP 3000	ORTALAMA 5000	GÜÇ VAKA 7000- 8000	
MEDİCALPARK BYPASS					
BY PASS		DİP 4000	ORTALAMA 5000	GÜÇ VAKA 7000- 8000	
ATASAM BYPASS					
BY PASS		DİP 3000	ORTALAMA 5000	GÜÇ VAKA 7000- 8000	

...”

(101) **Delil 1/15:** MEDICALPARK SAMSUN Yatan Misafir Hizmetler Sorumlusu (.....)’in bilgisayarından alınan, “RE: MEDİCALPARK VE MEDİCANA HASTANELERİ İŞBİRLİĞİ TOPLANTISI” konulu ve 26.10.2019 tarihli e-posta iletisi, MEDICALPARK SAMSUN Misafir Hizmetleri Müdürü (.....) tarafından MEDICALPARK SAMSUN çalışanlarına gönderilmiş olup aşağıdaki gibidir:

“Arkadaşlar,

Gereğini önemle rica ederim.

İyi çalışmalar.

Pazartesiden itibaren uygulamaya başlayacağımız konular aşağıda yer almaktadır. Uygulamaya hızlıca adapte olunması için gereğini rica ederim.

- ÖSS- AK hastalarından alınması gereken hasta katılım ücretleri VM de alınmaya başlayacak, Pazartesi başlıyor
- TSS li hastalarda 15 TL katılım payı LIV hastanesi dahil her hastadan alınacak, Pazartesi başlıyor
- Examer lazer fiyatları 6000 – 7000 TL bandında fark uygulanmaya başlanacak,
- Dış hekim fiyatları TTB biriminin üzerinden hesaplanacak ve % 80 kadarı hastane fiyatı olarak belirlenecek”

(102) **Delil 1/16:** MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....)’nun bilgisayarından alınan, “özel hastaneler işbirliği protokolü” adlı belge içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“KURUMLAR ARASI İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

10.01.2020

Amaç:

ÖSS’li ve TSS’ li hasta gruplarının sağlık hizmeti almak için kurumlarımıza geldiklerinde sigorta poliçeleri kapsamında ödemeleri gereken % 20 lik hasta paylarının ve 15 TL devlet katılım payının, rekabet koşullarında alınmaması neticesinde kurumların cezalı duruma düşmelerini engellemek ve bu durumu rekabet unsuru olarak kullanmamak.

Kapsam:

Bu protokol Samsun ili içerisinde faaliyet gösteren özel hastaneleri (Atasam hastanesi, Büyük Anadolu Hastaneleri, Liman hastanesi, Liv hastanesi, Medibafra hastanesi, Medicana İnternational Hastanesi, Medicalpark Hastanesi) ve ÖSS ve TSS poliçe kesen ve kurumlarla sözleşme yapan tüm sigorta şirketlerini kapsamaktadır.

Dayanak:

Bu protokol sigorta firmalarının kurumlarla yapmış oldukları anlaşmalarda bulunan hastalardan alınması gereken hasta farkları maddesi ve SGK ile kurumlar arasında imzalanan zeyilnamede bulunan 15 TL devlet katılım payının alınması zorunluluğu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar:

ÖSS: Özel sağlık sigortası, TSS: Tamamlayıcı sağlık sigortası, SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu, Kurum: Özel sağlık hizmeti veren hastaneler

Yükümlülükler

Tüm kurumlar sigorta sözleşmeleri ve SGK anlaşmaları gereği hastadan alınması zorunlu farklar içerikli sözleşme uygun hareket etmekle yükümlüdür. Kurumlar arasında işbirliğini geliştirmek amacı ile imza altına alınan bu protokole uymayan kurumlar sigorta firmaları ve SGK’nın yaptırım maddelerine göre uygulanacak olan cezaları kabul etmekle yükümlüdür. Protokole uymayan kurum tespit edildiğinde, protokolün diğer paydaşları uymayan kurumu şikayet etmekle yükümlüdür.

Atasam hastanesi
Genel müdürü

Büyük Anadolu Hastaneleri
Genel Müdürü

Liman hastanesi
Genel Müdürü

Liv hastanesi
Genel Müdürü

Medicana İnternational Hastanesi
Genel Müdürü

Medicalpark Hastanesi
Genel Müdürü”

- (103) **Delil 1/17:** MEDICANA MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede alınan, MEDICANA MERKEZ Grup Direktörü Dr. (.....) tarafından Medicana Grubu Genel Müdürlerine gönderilen “*Medicana Grup Laboratuvar, Radyoloji, Ameliyatlar SGK HASTA PAYI Fiyat Çalışması*” konulu ve 01.10.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sayın Genel Müdürlerimiz,

Toplantıda da bahsettiğimiz şekilde Laboratuvar, Radyoloji ve Ameliyat çalışmasını ekte paylaşıyoruz. Görüşlerinizi en kısa sürede bekliyoruz. İyi akşamlar

Merkez Fiyatlandırma Ekibi

...”

- (104) İlgili e-postanın ekinde ise “*Medicana Grup Laboratuvar Fiyat Çalışması_SGK Hasta Payı.xlsx*”, “*Medicana Grup Radyoloji Fiyat Çalışması_SGK Hasta Payı.xlsx*”, “*Medicana Grup Ameliyat Fiyat Çalışması_SGK Hasta Payı.xlsx*” adlı dosyalar yer almaktadır. İlgili dosyaların muhteviyatında her bir işlem bazında mevcut ve önerilen fiyat listesinin bulunduğu görülmektedir.

- (105) Anılan e-postaya cevaben MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından MEDICANA MERKEZ Grup Direktörü Dr. (.....)’a gönderilen 03.10.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(.....) Merhaba;

Doktor bazlı muayene fiyat çalışmamızı 01.10.2019 tarihinde göndermiştik.

Radyoloji fiyat çalışmasında öneri rakam olarak gönderilen fiyatlar bizim fiyatlarımızla aynı, değişiklik önerilen fiyatlar bizim içinde uygundur, yani öneri rakamlarını merkez onayından sonra uygulamaya alabiliriz.

Laboratuvar fiyat çalışmasında (.....), değişiklik önerilen fiyatlar bizim içinde uygundur, yani öneri rakamlarını merkez onayından sonra uygulamaya alabiliriz.

Ameliyat fiyat çalışmasında öneri rakam olarak gönderilen fiyatlar bizim fiyatlarımızla aynı, değişiklik önerilen fiyatlar bizim içinde uygundur, yani öneri rakamlarını merkez onayından sonra uygulamaya alabiliriz. Ancak ameliyat fiyatlandırmasında belirtmek istediğimiz bir husus var. Bir (.....) söz konusu. Bununda dışında (.....) hekimlerimiz de olabiliyor. Geçen akşam toplantıda bahsedilen ‘Samsun Hastanesinin ameliyat fiyatlandırmalarında sorun mu var?’ sorusunun cevabı biraz bu konudan kaynaklanıyor. Ameliyat için sisteme tek fiyat tanımlanıyor. Ancak doktor bazlı fiyat

değişikliği olabiliyor, bunu nasıl çözebiliriz. Muayeneler de yaptığımız gibi ameliyatları da doktor bazlı mı tanımlamalıyız?

(.....)a 20.09.2019 tarihinde ilettiğimiz fiyatlandırma çalışmasında gönderdiğimiz işlem/müdahale, oda/yatak başlıklı dosyalarla ilgili çalışma elimize ulaşmadı.

Saygılarımla.”

- (106) **Delil 1/18:** MEDICANA MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede alınan, MEDICANA MERKEZ Grup Direktörü Dr. (.....) tarafından Medicana grubu genel müdürlerine gönderilen “*Medicana Grup Muayene Fiyat Çalışması*” konulu ve 01.10.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sayın Genel Müdürlerimiz,

Yönetim Kurulu Başkanımızın görüşlerini içeren fiyat çalışmasının sadece muayene kısmı ekte paylaşılmıştır. Gün içerisinde mesai bitimine kadar öneri bölümüne ve ekte Beylikdüzü Hastanesi örneği gönderilen hekim bazlı değişiklik var ise onları belirtenleri ek tabloya işleyerek göndermenizi talep ediyoruz. Merkezi bir fiyatlandırma ekibi kurulmuş olup bu ekip Tıbbi Direktörlük, Pazarlama Direktörlüğü, Anlaşmalı Kurumlar Direktörlüğü, UHM Direktörlüğü, Hasta Hizmetleri Direktörlüğü, Hastane Genel Müdürleri ve Bilgi Sistemleri Grup Müdürü olarak öngörülmüştür. Bu konu da farklı görüşleriniz var ise bunu da belirtmenizi isteriz. Muayene fiyatlarının hemen akabinde Laboratuvar, Radyoloji, Müdahale, Ameliyat Fiyatlarında en sık kullanılan 500 tanesi dengelenmesi ve güncellenmesi hafta sonuna kadar sizinle paylaşılmış olup bitirilecektir.

...

Yurtdışı hastalar için fiyatlarımız Medicana Asistans firmamızın kurulması dolayısıyla, Medicana Asistans ekibinin önerisi doğrultusunda 4,5 TTB olarak tanımlanacaktır.

...

Fiyat değişikliklerinde önerileriniz Sayın Genel Kordinatörümüzün onayına sunulacak ve Yönetim Kurulu Başkanımızın oluruyla yürürlüğe girecektir.

Yarın mesai bitimine kadar Muayene Fiyatlarının güncellenmesi hususundaki görüş ve çalışmanızın iletmenizi önemle talep eder iyi çalışmalar dileriz.

Merkez Fiyatlandırma Ekibi

...”

- (107) İlgili e-postaya cevaben MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından gönderilen 01.10.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Merhaba (.....)

Muayene fiyatlandırma çalışmasını ekte gönderiyorum. Bazı açıklamaları hekim bazında direkt tablo üzerinde yaptık. Yurt dışı hastalarımız için alınmış olan TTB*4.5 fiyatlandırması Samsun daki rakip hastanelerin çok üzerinde olduğundan yereldeki dinamikleri

göz önünde bulundurarak çalıştık. Ayrıca Samsun hastanemize ağırlıklı olarak yabancı hastalarımız Irak ve Gürcistan dan gelmektedir. Bu hasta grubunun Samsunda yaşayan yakınları olduğundan diğer hastanelerin fiyatlarını da yakından takip etmektedirler. Bu durum rekabet gücümüzü zayıflattığından fiyatlandırmalarımızı rakip analizlerine göre yaptık. Aksi halde çok hasta kaybı ile karşı karşıya kalabiliriz. Yabancı Hasta sayısının son dört aylık artışlarına baktığımızda bu pazarda faaliyet gösteren aracı kurumları tarafımıza çekmemiz ve daha önce 2 aracı kurumla çalışırken sayının altıya çıkması bu pazarda ciddi rekabet eder hale gelmemizi sağlamıştır. Bu avantajımızı kaybetmek istemiyoruz. İyi çalışmalar dilerim. Saygılarımla.”

(108) E-posta ekinde “Muayene Fiyatlandırma Doktor Bazlı Çalışma Dosyası.xlsx” isimli excel dosyası yer almaktadır.

(109) **Delil 1/19:** MEDICANA MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede alınan, MEDICANA MERKEZ Grup Direktörü Dr. (.....) tarafından Medicana Grubu genel müdürleri ve genel müdür yardımcılara gönderilen “Ameliyat Fiyat Revizyonları Hk.” konulu ve 20.10.2020 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sayın Genel Müdürlerimiz,

Ekim ayı içerisinde uygulayacağımız Ameliyat fiyat revizyonları Yönetim Kurulu Başkanımızca **güncellenmiş** olup “**2021 SGK HP Önerilen**” sütununda bazı değişiklikler yapılarak revizyon fiyatlar eklenmiş bulunmaktadır. Bu fiyatlandırmalar sistemde tanımlanarak yürürlüğe geçirilmesi kararı verilmiştir.

Gereğinin yapılmasını arz eder, hayırlı olmasını dileriz. Sevgi ve Saygılarımızı sunarız.”

(110) İlgili e-postanın ekinde ise “Medicana Grup Ameliyat_V2.xlsx” adlı Excel dosyası yer almaktadır. İlgili dosya incelendiğinde, dosya içeriğinde her bir işlem bazında mevcut ve önerilen fiyat listesinin bulunduğu görülmektedir.

I.3.1.2. İş Gücü Piyasalarında Rekabeti Kısıtlayıcı Eylemlere İlişkin Belgeler

(111) **Delil 1/20:** MEDICALPARK SAMSUN’da yapılan yerinde incelemede elde edilen, MEDICALPARK SAMSUN Başhemşiresi (.....) ile MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....) arasındaki 29.06.2020 tarihli WhatsApp yazışmalarına aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICALPARK SAMSUN Başhemşiresi)

“ (.....) medicana ftr hekimi (.....) varmış, bizim kıdemli fizyoterapistimiz (.....)a iş teklif etmiş, medicana için.

Bana (.....) söyledi

Bende medicanayla centilmenlik sözleşmemiz olduğunu böyle birşey olamayacağını söyledim”

(112) **Delil 1/21:** MEDICANA SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) e-posta hesabından alınan, MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından gönderilen 12.07.2020 tarih ve “haftalık rapor” konulu e-posta iletilisinin ekinde yer alan “61. Haftalık rapor.04.07.2020.docx” adlı belgenin 27.06.2020/04.07.2020 tarihlerinin haftalık

raporu olarak hazırlandığı görülmekte ve söz konusu belgenin “Hekim Çalışmaları” başlığı altında düzenlenen maddelerde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Samsun Medicalpark hastanesi (.....) uzmanı (.....) istifa ederek hastanesinden ayrıldı. Medicalpark hastanesi ile aramızda bulunan protokol gereği hakimi alamıyoruz. Ancak hekimle iki ay bir boşluk vermesi ve durumu soğutması konusunda anlaşma sağladık. İki ay sonra protokolü gözetmeksizin hekimle anlaşmayı planlamaktayız. Yaklaşık (.....) ciro potansiyeline sahip olan bu hekim ile cildiye sorunumuzu çözmeyi planlamaktayız. ...”

- (113) **Delil 1/22:** MEDICALPARK MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve MEDICALPARK SAMSUN İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....) tarafından MEDICALPARK MERKEZ Ücretlendirme Müdürü (.....)’e gönderilen, bilgide ise MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....), MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....), Ali ERÇİN, ve MEDICALPARK MERKEZ Ücret ve Yan Haklar Sorumlusu (.....) yer aldığı “Yenidoğan YB Şift Hemşirelerinin Maaş Revizyon Talepleri Hk.” konulu ve 08.10.2020 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(.....) Merhaba,

Yenidoğan yoğun bakımımızda (.....) şift (kıdemli) hemşiremiz vardı, (.....) şift hemşiremizin son dönemde ayrılması sebebi ile alanda sadece (.....) şift hemşiremiz kaldı. Bu nedenle şift hemşirelerimizin gerek nöbet yükü gerekse sorumlulukları daha çok arttı. Ayrıca Yenidoğan yoğun bakım yatak sayımızda (.....) küvez eklenerek, (.....)’dan (.....)’e yükselmiştir.

Aşağıdaki tabloda paylaştığım (.....) şift hemşiremizin, diğer hastanelerin transfer tekliflerini olumlu değerlendirmelerini engellemek ve motivasyonlarını da sağlamak amacı ile maaşları ile ilgili ücret revizyon talebimiz bulunmaktadır.

Konuyla ilgili desteğinizi rica ederim.

Teşekkürler, iyi çalışmalar.

Ad Soyad	Mevcut Brüt	Hastane Brüt Ücret Önerisi Tutar	Merkez Onay Brüt	Artış Oranı	Yeni Brüt Ücret Tutarı	Deneyim Süresi
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (114) 20.10.2020 tarihinde, MEDICALPARK MERKEZ (.....) tarafından cevaben atılan e-postada ise aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

“(.....) Merhaba,

NICU Hemşireleri (.....), (.....), (.....) ve (.....) için ücret artış talebiniz skalamız içerisinde olacak şekilde onaylanmıştır.

Tablo ekte yer almakta olup bu şekilde ilerleyebilirsiniz.

İyi çalışmalar dilerim.

Ücret ve Yan Haklar Sorumlusu

(.....)”

(115) İlgili e-postanın ekinde ise “(.....).xlsx” adlı dosya yer almaktadır.

I.3.2. İkinci SR Kararı Kapsamındaki Teşebbüslerde Yapılan Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

I.3.2.1. TSS Sürecine Yönelik Belgeler

(116) **Delil 2/1:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, HAYAT Halka İlişkiler Müdürü (.....) tarafından HAYAT Yönetim Kurulu Üyesi (.....), HAYAT Hastane Müdürü (.....) e-posta adreslerine ve HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....)'a gönderilen 24.06.2019 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır. Ayrıca dosya ekinde yer alan excel tablosuna aşağıda yer verilmektedir:

“20.06.2019 Özel Sağlık Kuruluşların Yöneticilerinin katıldığı toplantı katılımcı listesini ekte bilgilerinize sunuyoruz. ...”

ADI SOYADI	TELEFON NO	E-MAIL	KURUM
(.....)	(.....)	(.....)	ÖZEL ESENTEPE HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	ÖZEL ESENTEPE HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	MEDİCANA BURSA HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	MEDİCANA BURSA HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	RETİNA GÖZ
(.....)	(.....)	(.....)	GÖZ VAKFI BURSA
(.....)	(.....)	(.....)	MEGAMED
(.....)	(.....)	(.....)	ACIBADEM HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	ACIBADEM HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	DORUK HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	DORUK HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	MEDİCABİL HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	ARİTMİ SAĞLIK GRUBU
(.....)	(.....)	(.....)	ARİTMİ SAĞLIK GRUBU
(.....)	(.....)	(.....)	CİHANGİR HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	CİHANGİR HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	PEDMER
(.....)	(.....)	(.....)	PEDMER
(.....)	(.....)	(.....)	PEDMER
(.....)	(.....)	(.....)	PEDMER
(.....)	(.....)	(.....)	CEYLAN HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	CEYLAN HASTANESİ
(.....)	(.....)	(.....)	BUR TOM SAĞLIK GRUBU

(117) **Delil 2/2:** CEYLAN'da yapılan yerinde incelemede alınan, 27.08.2019 tarihinde DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü (.....)²⁸ tarafından **Delil 2/1**'deki ile aynı alıcılara gönderilen ve ekinde “21.08.2019 kararları.docx” isimli Word dosyası bulunan e-posta aşağıdaki gibidir:

“Değerli Bursa Özel Sağlık Kuruluşları yöneticileri;

21.08.2019 tarihinde Özel Medicabil Hastanesi'nde gerçekleştirilen toplantıda alınan kararlar, görev paylaşımı ve terminler ekte bilgilerinize sunulmuştur.

İyi çalışmalar dilerim.”

(118) Söz konusu e-postanın ekinde yer alan “21.08.2019 kararları.doc.x” isimli Word dokümanı içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“BURSA ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI İLETİŞİM TOPLANTISI

Toplantı tarihi : 21.08.2019

²⁸ Güncel süreçte (.....) DORUK YILDIRIM bünyesinde görev almakta olup 2019 yılının Aralık ayına kadar MEDİCABİL bünyesinde çalıştığı bilinmektedir. Bu kapsamda e-postanın gönderildiği tarihte MEDİCABİL'de çalışmaktadır.

Toplantı yeri : Özel Medicabil Hastanesi

- Çalışma sistematığının belirlenmesi
- Sağlık müdürlüğü ile ilgili yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri
- SGK ile yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri
- Sağlık bakanlığı mevzuatlarındaki değişimler ve olumlu/olumsuz yönleri
- Özel sağlık kuruluşlarının ortak hareket edebileceği noktaların belirlenmesi
- Ekonomik krizin olumsuz yönlerinin değerlendirilmesi
- İlk toplantı ve bu toplantı sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi
- Sonraki toplantı tarihinin belirlenmesi, dilek ve temenniler

	KARARLAR	GÖREVLİ	TERMİN
1	Bursa özel Sağlık Kuruluşları iletişim toplantılarını organize etmek ve süreç yönetimini gerçekleştirmek üzere ir yönetici ve 3 yardımcı seçilmesi , (.....)' in yönetici olarak görevlendirilmesine , (.....) yardımcıları olarak görevlendirilmesine		21.08.2020 YE KADAR SÜREKLİ
2	Yöneticinin en fazla 1 yıl süre ile görev yapması, Süre sonunda yardımcılarını sırayla yönetici olarak devam etmesi, eksilen yardımcının yerine yenisi seçilmesi		SÜREKLİ GÖREV
3	Yöneticinin ayda 1 defa düzenli olarak iletişim toplantısının düzenlenmesini sağlmasına		SÜREKLİ GÖREV
4	Yöneticinin toplantılarda gündeme getirilen sorunları ve çözüm önerilerini ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibata geçerek sonuçlandırması, bir sonraki toplantıda sonuçlar hakkında bilgilendirme yapmasına		SÜREKLİ GÖREV
5	Toplantı her ay başka bir hastanede alfabetik sıra ile gerçekleştirilmesine ,		SÜREKLİ GÖREV
6	Toplantılarda alınan kararlar BİTSO ²⁹ nun ilgili komitelerine iletilmesine,		SÜREKLİ GÖREV
7	Toplantılarda alınan kararlar OHSAD' ın yönetimine iletilmesine		SÜREKLİ GÖREV
8	Toplantılarda kararlar özel hastaneler platformu derneği'ne iletilmesine		SÜREKLİ GÖREV
9	OHSAD ve özel hastaneler platform derneğine özel hastaneler yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuatlar ile ilgili olarak açılması düşünülen davalara görüş bildirmek isteği iletilmek ve hazırlanan metinlere katkıda bulunmak üzere bilgilendirme talep edilmesine	(.....)	1.09.2019
10	Mevzuat değişiklikleri ile ilgili olarak yaşanan sıkıntıları diler getirmek üzere , eski sağlık bakanı (.....), eski müsteşar (.....) ve (.....)'a ulaşma imkanı aranmasına.	(.....)	30 GÜN
11	E-Nabız süreci ile ilgili gelişmelerde 2 eylülde sonra yaşanacak sürecin sıkı takip edilmesine	BİR SONRAKİ TOPLANTI	TÜM KURULUŞLAR
12	Stajyer görevlendirmeleri ile ilgili olarak 3308 sayılı kanuna göre sağlık müdürlüğüne ve il milli eğitim müdürlüğüne iletilmek üzere dilekçe hazırlanmasına , BİTSO aracılığı ile stajyer öğrenci tespit komisyonuna özel sektör temsilcilerinin katılımlarının önerilmesine	(.....)	30 GÜN
13	SGK sağlık sosyal güvenlik merkezi ile sektör buluşması toplantısı organize edilmesine , bu toplantıya veya BİTSO bünyesinde gerçekleştirilebilecek bir toplantıya GSS (.....) ve Sağlık Hizmetleri (.....)'in davet edilmesine	(.....)	20 GÜN
14	Özel sağlık kuruluşlarının ortak hareket kabiliyetinin ortaya konabilmesi amacıyla insan kaynakları ve satın alma birimlerinden başlamak üzere toplantılar yapılmasına , ilk toplantının 05.09.2019 tarihinde gerçekleştirilmesine , bu maksatla özel sağlık kuruluşları tarafından gerekli görevlendirmelerin yapılmasına ,	5.09.2019	TÜM KURULUŞLAR
15	Özel sağlık kuruluşlarının haberleşme ve koordinasyonu için ortak whatsapp grubu oluşturulmasına	(.....)	1.09.2019
16	Bir sonraki toplantı için özel sağlık kuruluşlarından avukat temsilcilerin de yer almasına		
17	Toplantılardan önce gündemin daha detaylı olarak sağlık kuruluşları ile paylaşılmasına ve hazırlıklı gelmesine fırsatı tanınmasına	YÖNETİCİ VE YARDIMCILARI	SÜREKLİ GÖREV
18	Bir sonraki toplantıda sağlık turizmi ile ilgili verilerin sağlık müdürlüğünden temin edilmiş ve hazır olarak bulundurulmasına, konu hakkında toplantıda minik bir sunum yapılmasına	(.....)	BİR SONRAKİ TOPLANTIDA HAZIR EDİLECEK
19	Bir sonraki toplantının öncelikli gündem maddesi olarak tamamlayıcı sağlık sigortalarının değerlendirilmesine		
20	Bir sonraki toplantıya OHSAD yönetiminden bir temsilcinin de toplantıya davet edilmesine	(.....)	BİR SONRAKİ TOPLANTIDA

²⁹ Bursa Ticaret ve Sanayi Odası olduğu anlaşılmaktadır.

			HAZIR EDİLECEK
21	Bir sonraki toplantının özel acıbadem hastanesinde gerçekleştirilmesine ve toplantı tarihinin 15 gün önceden tüm temsilcilere bildirilmesine karar verilmiştir.	(.....)	

- (119) **Delil 2/3:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, "Özel Sağlık Sektörü" adlı WhatsApp grubuna ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından 10.03.2020 tarihinde gönderilen iletide aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Arkadaşlar yıllar sonra artan SUT den sonra bazı TSS firmaları sözleşme gereği uyguladıkları katsayıları düşüreceklerine dair zeilname gönderdiler. Bu konuda ne yapabiliriz"

- (120) Aynı belgenin devamında, söz konusu mesaja BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen yanıtta ifadeler aşağıda sunulmaktadır:

"Bu konuyu Ohsad yk da görüşüldü. Hastanelerin önemli bir kısmı sözleşmeleri iptal eğilimindedir. Bağlayıcı karar almamız mümkün değil. TSS sözleşmesini iptal etmek isteyenlerin ÖSS sözleşmelerini de iptal edeceği yönünde uyarıldığını duyduk. Toplu bir reaksiyon sonuç verebilir diye konuştuk... Bilgi amaçlı gönderdim.. Bursa platformu olarak ortak karar için çalışma yapabiliriz."

- (121) **Delil 2/4:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, "Özel Sağlık Sektörü" adlı WhatsApp grubuna 09.04.2020 tarihinde BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından iletilen mesaja aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (İletildi) (BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

"Bu tebliğin bize dahada zarar verecek artı dalgalarıda gelmeye başladı, tamamlayıcı sigortacıları da çatlak sesler gelmeye başladı, SGK dan fark almıyorsanız bizde vermeyiz diye, bu konuyu hep birlikte kesin kabul etmemeliyiz."

- (122) **Delil 2/5:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, "Özel Sağlık Sektörü" adlı WhatsApp grubunda 23.04.2020 tarihinde BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) ve MEDICABİL ve BUSAD Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından gönderilen yazışmalara aşağıda yer verilmiştir:

(.....): (BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

"Arkadaşlar, pandemi nedeniyle günlük sıkıntıları unutuyoruz. SUT zammı ile TSS firmaları hukuksuz olarak düşük fiyat ödüyor, bu hususta platform olarak ortak hareket edebilirmiyiz, uygun görürseniz bu husus tek maddelik zoom görüşmesi ile karara bağlanabilirmi.."

İyi çalışmalar"

(.....): (MEDICABİL ve BUSAD Yönetim Kurulu Başkanı)

"(.....) çok önemli bir konu"

Vakit geçirmeden gündeme getirmeliyiz. Değerli arkadaşlarım uygun görürseniz"

Bu Pazar³⁰ saat 15:00 de zoom üzerinden toplantı yapabiliriz

Selamlar”

- (123) **Delil 2/6:** MEDICABİL'de yapılan yerinde incelemede BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından 27.04.2020 tarihinde gönderilen mesajda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Saygıdeğer Özel Sağlık Kuruluşları Platform Üyeleri;

Malumunuz olduğu üzere sektörümüzü ilgilendiren konularda ortak hareket edebilmek için periyodik olarak toplanıp sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi görüşmekteydik.

Pandemi nedeni ile bu görüşmeleri sanal ortama taşıyarak devam ediyoruz. Son görüşmede örgütlü toplum olmanın önemine istinaden sistemde mevcut olan ancak çeşitli nedenlerle faaliyeti bulunmayan, burada bulunan bir çok arkadaşımızın da zaten üyesi olduğu BUSAD (BURSA ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI DERNEĞİ) derneğimizin üyelerinin güncellenmesi ve yeni üye kaydı ile faaliyete geçirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu nedenle mevcut üyelerin ve yeni üyelerin ekteki formu doldurmalarını istiyoruz.”

- (124) **Delil 2/7:** Yukarıdaki yazışmanın ardından BUSAD ve MEDICABİL Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından “Çalışma Grubu Çağrısı” başlıklı bir word dosyası ve üyelik işlemlerine yönelik çeşitli dosyalar paylaşılmıştır. “Çalışma Grubu Çağrısı” isimli dosyanın içeriğinden, yukarıdaki belgelerde yapılması planlanan toplantının 26.04.2020 tarihinde yapıldığı ve toplantı sonucunda alınan kararların imzaya açıldığı anlaşılmaktadır. İlgili word dosyasının içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“Değerli Arkadaşlar,

Bugün Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Platformu olarak;

“SUT zammı sonrası TSS şirketlerinin anlaşma fiyatlarında iskontoya gitmesi ve Bursa özelinde farklı ödeme katsayıları hususunda ortak dil belirlenmesi gündemi ile bir araya gelindi.

Toplantı sonucunda;

TSS şirketleri ile anlaşmalarda Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Platformu olarak hep birlikte ortak hareket edilmesi,

Öncelikle en çok portföye sahip olan Koç Allianz Sigorta ile gündemi belirlenmiş bir toplantı planlanması, bu toplantıya gündem olabilmesi adına;

Oluşturulan çalışma grubuna her özel sağlık kuruluşundan birer temsilci katılması

Oluşan çalışma grubunun sigorta şirketinden talep edeceği katsatının 30.03.2020³¹ Perşembe gününe kadar belirlenmesi ve

³⁰ 26.04.2020 tarihini işaret etmektedir.

³¹ Söz konusu tarihin aslında Nisan ayı olduğu, sehven Mart yazıldığı, hem sonraki yazışmalardan hem de imzalanmış hallerinde Nisan olarak düzenlenmesinden görülmektedir.

Daha güçlü kurumsal bir görünüm adına görüşmelerin Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği olarak yapılması kararları katılanların oy birliği ile alındı.

Bu görüşme; ileriki dönemlerde de Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Platformunu oluşturan özel sağlık kuruluşlarının güçlü anlaşmalara imza atabilmesinin ilk ayağıdır. Gelir kaynağımızı oluşturan kurumlarla yapılacak görüşmelerde tüm özel sağlık kuruluşlarının rekabetçi anlayıştan uzak, firesiz katılımı Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Platformunun gücü adına çok önemlidir. Merkezi karar yönetimi Bursa'da olmayan Zincir Hastane Markalarının bu çalışmaya katılımlarını da stratejilerine aykırılık oluşturmayacaksa tüm kalbimizle arzu etmekteyiz.

Sizlere grup üzerinden ulaşan bu dokümanı kurum imzalı onayınız ve katılımcı bilgileri ile birlikte tarayarak 27.03.2020³² 17:00'a kadar Whatsapp vasıtası ile göndermenizi rica eder iyi çalışmalar dilerim.

Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Platformu

(.....)

Kabul Ediyorum:

Özel Sağlık Kuruluşu: Kaşe/İmza

Çalışma Grubuna katılacak kişi/ iletişim bilgileri;

Cep Tel:

Mail”

- (125) **Delil 2/8:** MEDICABİL'de yapılan yerinde incelemede MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından gönderilen iletide aşağıdaki ifadeler yer almaktadır. İletinin “Özel Sağlık Sektörü” adlı WhatsApp grubunda 30.04.2020 tarihinde planlanan toplantının yeterli katılımın olmaması sebebiyle 01.05.2020 tarihine ertelenmesine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır:

“Değerli arkadaşlar,

Bugün saat 16:00'da yapılan TSS katsayılarının değerlendirilmesi toplantısında sektörün tüm temsilcilerinin katılması amacı ile yarın saat 14:00 de yeniden yapılması planlanmıştır. Sigorta kuruluşlarına yapacağımız teklifin güçlü olması adına sektörün tüm temsilcilerinin bu toplantıya katılımının önem arz ettiğini düşünmekteyiz. Saygı ve selamlarımızla”

- (126) **Delil 2/9:** Söz konusu toplantıdan sonra MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından “Özel Sağlık Sektörü” adlı WhatsApp grubuna 01.05.2020 tarihinde gönderilen iletide aşağıda yer verilmektedir:

“Herkes Merhaba,

Bugün saat 14:00 de yapılan “TSS Katsayı Değerlendirme” toplantısı sonrasında alınan karar üzerine; Kurumlarımızın elinde bulunan konumuz şirkete ait katsayı listelerinin (işlem-hizmet türü satırlarının karşılıklarına 3 sütundan oluşan mevcut katsayı-indirimli yeni katsayı- beklenti katsayılarını barındıran bir tablonun

³² Söz konusu tarihin aslında Nisan ayı olduğu, sehven Mart yazıldığı, hem sonraki yazışmalardan hem de imzalanmış hallerinde Nisan olarak düzenlenmesinden görülmektedir.

oluşturularak) en geç 05.05.2020 Salı günü akşamına kadar, ortak çalışma grubunda paylaşılmak üzere (.....) adresine mail yoluyla iletilmesi konusunda yardımlarınızı rica ederiz. ...”

(127) **Delil 2/10:** Bu ileti sonrasında 13.05.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından “TSS Çalışma Grubu” kurulmuştur. Söz konusu grupta; CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, CİHANGİR, PEDMER, ARİTMİ³³ ve MEDICABİL’den temsilcilerin olduğu görülmektedir.

(128) **Delil 2/11:** “Özel Sağlık Sektörü” isimli gruptakine kıyasla daha az katılımcı ile kurulan “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubunda MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından 13.05.2020 tarihinde gönderilen grubun ilk iletisine aşağıda yer verilmektedir:

“TSS konusundaki ham verilerin bir araya getirilmesi ismi tamamlandı. Bir araya gelerek tablonun değerlendirilmesi konusunda olur alabilirsem yarın saat 14:00 Medicabil hastanesi konferans salonunda görüşmeyi teklif ediyorum.”

(129) **Delil 2/12:** İlgili yazışmada bahsi geçen ham verilerin hangi teşebbüslere ait olduğu CEYLAN’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 14.05.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından CEYLAN Genel Müdürü (.....)’e gönderilen e-postadan anlaşılmaktadır. Söz konusu e-postada MEDICABİL, ARİTMİ, HAYAT, CEYLAN, PEDMER, DORUK YILDIRIM, ATEK’e (ESENTEPE ve ANADOLU) ait ALLIANZ ile daha önce yapılan anlaşmalarda belirlenen katsayılar ile yeni anlaşmadan beklenen katsayı öngörülerini almaktadır.

Ekran Görüntüsü-3

(.....TİCARİ SIR.....)

(130) **Delil 2/13:** MEDICABİL’de yapılan yerinden incelemede elde edilen ve 27.05.2020 tarihinde “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubuna ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) ve DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü (.....), BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) ve MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından gönderilen yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Sevgili arkadaşlar öncelikle geçmiş bayramınızı kutluyorum. TSS sözleşmeleri için Allianza toplu görüşmeyi kabul etmemişti.

Bu durumda süreci görüşmek için uygun bulursanız yarın saat 16:00 da Hayat Hastanesinde Dr. (.....) beyin misafiri olarak toplanalım. ...”

(131) **Delil 2/14:** MEDICABİL’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubunda 30.05.2020 tarihinde ARİTMİ Genel Müdürü ve

³³ ARİTMİ adına grupta bulunan ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) önceki tarihlerde paylaşımlarının olduğu, bununla birlikte 24.10.2020 tarihinde gruptan ayrıldığı görülmektedir.

BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) ve ATEK İşletme Müdür Yardımcısı (.....)³⁴ arasındaki konuşmalar aşağıda yer almaktadır:

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“arkadaşlar selamlar.

dernek olarak Allianz sigortaya aşağıdaki yazıyı göndermeyi düşünüyoruz. Eleştirilerinizi bekliyorum.

ALLIANZE SİGORTA A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Derneğimiz üyesi Özel Sağlık Kuruluşlarının tarafımıza yaptıkları müracaatlarda kurumunuzla yapılan tamamlayıcı sağlık sigorta sözleşme görüşmelerinin derneğimiz aracılığı ile yapılması istenmiş ve bu konuda ekli yazılarda görüldüğü gibi Derneğimizi yetkili kılmışlardır.

Kurumlarımızın talepleri doğrultusunda TSS sözleşmeleri ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda TSS sözleşmeleri ile ilgili aşağıdaki ... doğrultusunda (...)leri ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda TSS sözleşmeleri ile ilgili olumsuzluk ve aksaklıklar tespit edilmiştir.

1- Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 11.11.2019 tarihinde yayınlanan 2019/18 sayılı Genelgede, İkinci basamak sağlık kurumu olarak sınıflandırılan hastaneler arasında kabul edilebilir sınırların üzerinde katsayı farklılıklarının olduğu.

2- TSS sözleşmelerinde uygulanan SUT katsayılarının, Kurumlarımızın maliyetlerini karşılamadan uzak olduğu, bu katsayılarla işlem yapmanın işletmelerimizde zarara neden olduğu.

3- Bu nedenlerden dolayı TSS sözleşmelerinin bu şekilde yürütmenin Hekimlerimiz arasında huzursuzluğa neden olduğu ve çoğu hekimin TSS hastası kabul etmeme yönünde hastane yönetimlerine müracaatlarının olduğu tespit edilmiştir.

Hastanelerimizin maliyetleri ile yapılan çalışmalar sonucunda sözleşme konusu işlerin maliyetleri çıkarılmış, ekli listede yer alan katsayıların Hastanelerimizin zarar etmeden çalışmalarını sağlayacak oranlar olduğu tespit edilmiştir. Yukarıda açıkladığımız nedenlerden dolayı, tamamlayıcı sağlık sigorta sözleşme görüşmelerin yapmamız konusunda tarafımıza yetki veren tüm kurumlarımız adına bu katsayılar ile TSS sözleşmesi yapabileceğimizi, aksi durumda hiç istemediğimiz halde zarar etmemek için tüm kurumlarımız tarafınızla yapılan TSS sözleşmelerinin iptal edeceğini üzülerek bildiririz.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı”

³⁴ Yerinde incelemede elde edilen belgede WhatsApp konuşmasında “Esentepe (.....)” olarak kayıtlı olan kişinin, ATEK tarafından gönderilen organizasyon şemasında görüldüğü üzere Esentepe Hastanesi bünyesinde işletme müdür yardımcısı olarak görev yapan (.....) olduğu anlaşılmaktadır.

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Net anlaşılır güzel olmuş dr bey

Bu arada cihangir’in allianze TSS ile anlaşması yokmuş.”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Makul fiyatlar verirlerse cihangir de anlaşma yapmış olur yine faydalanır”

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Cihangir tüm Tss anlaşmalarının iptal etmeye başlamış sadece ANADOLU ve AXA yı bırakacaklarmış”

(.....): (BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Başkanım elinize sağlık”

- (132) **Delil 2/15:** MEDICABİL’de yapılan yerinde incelemede elde edilen, 07.06.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubuna gönderilen iletide aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Arkadaşlar Merhaba, iyi pazarlar... Gelen bir iki kritik üzerine özellikle Taahhütname ile ilgili değişiklik-ilaveler yaptık. Çalışmaların son hallerini paylaşıyorum. Metin içerikleri ile ilgili bir sıkıntı olmaz ise bu hafta içi evrak döngüsünü (imzalama, imza sirküleri vb) tamamlayarak yola çıkalım diye düşünüyoruz. Hepinize iyi pazarlar. Not: Sizlerden ricam yetki belgesi ve taahhütnameye imza verecek şirketlerinizin tam ünvan ve adreslerini paylaşmanızdır. Görüşmek üzere”

- (133) **Delil 2/16**³⁵: MEDICABİL’de yapılan yerinde incelemede elde edilen, 27.06.2020 tarihinde “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubuna ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen mesaj ve devamındaki yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“TSS görüşmelerinde ortak hareket etme kararında olan hastanelerimizin sayın yetkilileri:

Toplantı Allianze sigortanın talebi doğrultusunda kısıtlı katılımıla 23.06.2020 tarihinde uzaktan görüşme şeklinde yapılmıştır. Hastanelere adına bir dernek ya da başka bir oluşumla bugüne kadar görüşmediklerini, istisna olarak bizimle görüştüklerini dile getirmişlerdir. Toplantıda tarafımızdan;

1- Mevcut katsayılarla hizmet vermenin hastanelerin zarar etmesine neden olduğu,

2- Bursa’daki hastaneler arasında kabul edilebilir sınırları aşan katsayı farklılıkları olduğu, (zincir hastaneler lehine)

3- Diğer TSS’ler ile Allianze arasında uygulama ve katsayı farkının bariz olduğu,

³⁵ Aynı mesaj aynı kişi tarafından bireysel olarak HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) da iletilmiştir.

4- Hastaneler olarak ayaktan muayenelerde Ek2/B uygulamasını talep ettiğimizi belirttik.

Görüşme sonunda muhataplarımız;

1- Taleplerimizi aldıklarını,

2- Sözleşmelerin her hastane ile münferit yapıldığını ve katsayı pazarlığının da müferit olarak yürütülebileceğini,

3- Bu nedenle de her hastanenin yeni katsayı taleplerini doğrudan kendilerine iletmeleri gerektiğini,

4- Değerlendirerek geri dönüş yapacaklarının ifade etmişlerdi.

Bütün bunların neticesinde:

1- Ekip olarak daha önce yaptığımız toplantıda belirlediğimiz katsayı taleplerimizin alt ve üst sınırlarının ortalamasını alarak bir liste oluşturup sizlere iletacağız.

2- Bu katsayılarının altında olmamak üzere her hastanenin kendi dinamikleri doğrultusunda tabloyu kişiselleştirerek kendi hastaneleri adına yeni talepleri Allianz'a göndermeleri,

3- Gelen karşı tekliflerin çalışma grubunda değerlendirilerek hastaneler adına kabul edilebilir olup olmadığı,

4- Bunun sonucunda da sözleşmelerin devam ya da feshine ilişkin kararı beraber alacağımızı

Bilgilerinize sunarım.”

(134) **Delil 2/17:** İlgili yazışmanın devamında ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen aşağıdaki ileti ve görsel yer almaktadır:

“Günaydın arkadaşlar. Allianz sigorta genel müdürlüğü ile yaptığımız görüşme ve bununla ilişkili hazırladığımız, hastanelerimiz tarafından talep edilecek katsayı listesini gönderiyorum.

Yazarak anlatamadığımız bir husus varsa telefonla görüşebiliriz.”

Ekran Görüntüsü-4

VİTAMİN-D	1,50
PATOLOJİ	3,15
RADYOLOJİ MR-BT	2,85
RADYOLOJİ DİĞER	3,75
NÜKLEER TIP	1,40
DANSİTOMETRE	2,40
PET CT	0,30
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM	3,50
NORMAL / SEZARYEN DOĞUM	5,50
KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI	3,50
ORTOPEDİ	3,50
GENEL CERRAHI	3,50
BEYİN CERRAHSİ	3,50
GÖZ HASTALIKLARI	3,00
KATARAKT	2,00
ÜROLOJİ	3,50
SÜNNET	7,50
PLASTİK CERRAHI	3,50
ÇOCUK CERRAHSİ	3,50
KALP DAMAR CERRAHSİ	0,50
GÖĞÜS CERRAHSİ	3,50

(135) **Delil 2/18:** MEDICABİL'de yapılan yerinde incelemede elde edilen, “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubunda 27.06.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yetkilisi (.....) ve DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü (.....) tarafından gönderilen iletilere aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yetkilisi)

“(.....) Hanım yetki yazısında problem yok ancak taahhütnamede tüm kurumlar 1.000.000 TL ceza maddesinin altına imza ettiler sizin taahhütnamenin bu noktada orijinal metnin dışında kaldığını gördük düzeltilmesi konusunu yardımlarınızı rica edeceğiz.

Biz muayene için (.....) katsayı istedik polikliniklerde (.....) ve (.....) olarak talep edeceğiz”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Listede yer alan katsayıların altında talep oluşmamalı diye konuştuk yanlış mı hatırlıyorum

(.....) beyin gönderdiği listede muayene (.....) çarpan ile yazılmış bunu altında bir talep iletilmemeli”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yetkilisi)

“Benim gönderdiğim tabloda alt sınır olarak görülen rakamlar bizim ortak çalışmamızda belirlediğimiz ortalama alt sınır katsayılarıdır. Bunun üzerine (.....) koyarak istemiş, biz de bu alt sınırın üzerinde istedik nihayetinde görüşme notlarında (.....) anlattığı gibi adamlar Bursa da muayene de (.....) ün altında fiyat olmadığını düşünüyorlar hal böyleyken biz de alt sınır (.....) in üzerinde talepte bulduk. Herkesi aynı rakamları istemesine gerek yok burada bizleri bağlayan nokta alt sınırın altında rakamlara evet denilemeyeceğidir.”

(136) **Delil 2/19:** MEDICABİL’de yapılan yerinde incelemede “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubunda 09.07.2020 ve 21.07.2020 tarihlerine yapılan konuşmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Herkes Merhaba,

Medicabil olarak Allianz a 1 Temmuz da kapak yazı ile yeni fiyat – katsayı taleplerimizi ilettik. Allianz dün dönüş yapıp teklifimizin incelendiğini ve haftaya dönüş yapılacağını iletti. Bu bilgiyi paylaşmak istedim

Bu arada Allianz a teklif iletmeyen - yeni katsayı talebinde bulunmayan kaldı mı aramızda....?Herkes talebini yapmıştır diye düşünüyorum...”

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

*“Biz yaptık hocam
Anadolu ve Esentepe olarak
Henüz cvp gelmedi”*

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Arkadaşlar biraz önce aynı minvalde bir cevap bize geldi.”

(137) İlgili konuşmanın devamında 21.07.2020 tarihinde devam eden konuşmaya aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Teklifler elinize ulaştı mı arkadaşlar”

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Bize henüz dönüş yapılmadı dr bey”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)

“Hayat hastanesine dönüş olmadı”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bize de dönüş olmadı bekliyoruz”

(138) İlgili yazışmaların devamında 24.07.2020 tarihinde gönderilen iletilere aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Arkadaşlar merhaba

Allianz bize kesin ve dönüşümü yaptı talep ettiğimiz rakamların oldukça altında geldi son teklif ve pazartesi günü onaylanmaması halinde eski fiyatlardan sözleşme sonuna kadar devam edeceklerini bildirdiler

Sizlere hala geri bildirim gelmedi sanırım”

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Henüz dönüş olmadı dr bey

Pazartesi günü arayacağım”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Mesajla teklifimizin akıbet ini sordun.

Dönüş olmadı”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bize de henüz dönüş yok...”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)

“Bize de hala dönüş yok

Aradık mail attık ama muhattap bile olmuyorlar”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bu konuda bayram dönüşü bir değerlendirme yapmak farz oldu....”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Pazartesi son gün verdiler bayram sonrası geç bir tarih”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Son gün derken. ?”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Pazartesi mesai bitiminde teklifi kabul et ya da eski sözleşme bitene kadar mevcut fiyatlardan devam et dediler”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“O zaman size gelen fiyatlar anlamlı değil ve böyle bir kisit varsa bizim de beklemenize gerek yok diye düşünüyorum

Benim anladığım Doruk grubun ortak talebine karşılık evet denilemeyecek bir teklifle karşı karşıya o zaman sonuç bellidir.”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Arkadaşlar. Teklife cevap dönülen kurumlarımızın katsayıları kabul edilebilir değilse aldığımız karar gereği tüm kurumlar olarak Allianza sigortaya TSS leri fesih ettiğimizi bildirmeliyiz”

Diğer kurumlarımıza kabul edilir kat sayı gelsede birlikte hareket etme kararı aldık.

Yanıliyormuyum.”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Pazartesi günü mini bir toplantı yapalım eğer herkes uygunsa oranları konuşabiliriz”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)



(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Olur”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bende aynı şeyi ifade etmeye çalıştım”

(139) 25.07.2020 tarihinde yapılan konuşmalara aşağıda yer verilmiştir:

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Arkadaşlar günaydın.

Allianza TSS den gelen teklifleri değerlendirmek için Pazartesi saat 10:00 da Bizim eğitim salonunda toplanıp sonraki süreçte nasıl hareket edeceğimizi belirleyelim.

TSS teklifi dönen kurumlarımız teklifleri getirirlerse iyi olur.”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)



(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)



(140) **Delil 2/20:** Yukarıdaki konuşmaların ardından 26.07.2020 tarihinde sabah saatlerinde toplantının gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Aynı gün içinde toplantıdan sonra “Tss Calisma Grubu” WhatsApp grubunda ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen iletide aşağıdaki ifadeler yer verilmektedir:

“(.....) görüşüm³⁶. Tüm kurumlara tek tek dönüş yapacaklarını. Bazılarına dönüşün bayramdan sonraya kalacağını belirtti. Mevcut

³⁶ ALLIANZ yetkilisi.

teklifi bile tüm kurumlara kabul ettirmede zorlandığımızı söyledim. Ancak tekliflerin bire bir aynı almasada bu çerçevede olacağını söyledi.”

- (141) **Delil 2/21:** 28.07.2020 tarihinde ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen mesajda ALLIANZ'ın yeni katsayıları gönderdiği, gelen katsayıların DORUK YILDIRIM ile birebir aynı olduğu belirtilmiştir. Bu durum üzerine gerçekleşen yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Günaydın. çok güzel dr bey”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Darısı başımıza”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bizi bayramdan sonradına bıraktılar”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Dün (.....) konuştum, Doruk un teklifini kabul etmeler için Kurumlarımıza zorla ikna ettiğimizi söyledim. Tüm Bursa ya bu katsayıları göndermelerini istedim. Onlar da kendilerini zor duruma soktuğunuzu söylediler. Muhtemelen aynı katsayıları gönderecekler.”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Tüm merkezler için süreç tamamlandığında 2.büyük ile devam etmeliyiz”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Evet. Ve beraber hareket edebileceğimiz diğer konuları da belirlemeliyiz.K”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“👍”

- (142) **Delil 2/22:** Bu yazışmalar üzerine 04.08.2020 tarihinde MEDICABİL kendisine de DORUK YILDIRIM'ın listesinin birebir aynısının geldiğini belirtmiş ve bunun üzerine HAYAT yetkilisi “gözünüz aydın”, ARİTMİ yetkilisi ise “(.....) görüştüğümüz gibi gönderiyor. Darısı diğer kurumlarımıza da.” mesajlarını paylaşmıştır. Devam eden süreçte 10.08.2020 tarihinde gönderilen iletilere aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

*“arkadaşlar merhaba;
Allianz sürecimiz tamamlandıysa diğer sigortalar için gündem oluşturulur mu?”*

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Biz halen dönüş bekliyoruz”

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Bizde dr bey.henüz bizde dönüş yapılmadı”

(.....): (PEDMER Yetkilisi)

“bize de hala donus olmadı.”

- (143) **Delil 2/23:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, 19.10.2020 tarihinde HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) ile ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) arasında gerçekleşen ve TSS sözleşmelerine ilişkin iletiler aşağıda yer almaktadır:

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Diğer tss ler ile ilgili bi oturup çalışalım

(.....) önce hiç artış yapmamıştı şimdi (.....) orana çıktı”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

Siz.Doruk. Medicabil. Biz Ve Esentepe oturup görüşelim.

Ne zaman ayarlayalım.

Sadece bu Hastaneler bir grup yapalım mı

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Olur

Ben uyarım zamana

Bizim için önemli bir konu”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Tamam”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Bundan sonrası için tüm fiyat artışlarında bu grup birlikte hareket etmeli”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“O konuyuda görüşürüz. Afişe etmeden konsensus sağlanabilir.

Aksi durumda rekabet kurulu devreye girer.”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Geçen sefer yaptığımız gibi olursa bir sıkıntı yok

Ortada rekabet kurulluk bi durum yok

Yine dernek üstünden yürürüz”

- (144) **Delil 2/24:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, HAYAT Medikal Muhasebe Sorumlusu (.....) tarafından MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) gönderilen 28.10.2020 tarihli e-postada aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

“(.....) bey merhabalar;

Hayat Hastanesine ait Acıbadem ÖSS-TSS ve AXA TSS sözleşme katsayı oran tablolarımız ektedir.

Bilgilerinize, iyi çalışmalar...”

- (145) İlgili e-postanın ekinde ise *“HAYAT HASTANESİ ACIBADEM ÖSS Fiyatlandırma Tablosu.xls”*, *“HAYAT HASTANESİ Acıbadem TSS Fiyatlandırma Tablosu.xlsx”*, *“HAYAT HASTANESİ AXA SİGORTA TSS.xlsx”* adlı dosyalar yer almaktadır. İlgili dosyaların ekran görüntülerine aşağıda yer verilmektedir.

Ekran Görüntüsü-5

(.....TİCARİ SIR.....)

Ekran Görüntüsü-6

(.....TİCARİ SIR.....)

Ekran Görüntüsü-7

(.....TİCARİ SIR.....)

- (146) **Delil 2/25:** ÖHP’de yapılan yerinde incelemede Dernek Müdürü (.....) 12.05.2020 tarihli “Yönetim Kurulu Online Toplantısı Gündem Maddeleri” alınmıştır. Söz konusu maddelere aşağıda yer verilmektedir:

“1- İllerdeki son durum

...

*Bursa’da Tamamlayıcı sigorta için Bursa’da ortak hareket etme durumu,
TSS ile ilgili ortak hareket edelim,*

...

İl bazında ortak sözleşme önerisi

...

Sadece tss’yi konuşacağımız bir toplantı yapalım,

...”

- (147) **Delil 2/26:** ÖHP’de yapılan yerinde incelemede Dernek Müdürü (.....) alınan 09.06.2020 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı Gündemindeki maddelere aşağıda yer verilmektedir:

“...

*-Sadece TSS gündemli sektör toplantısı, (fikir birliği için)
-Sigorta birliği ile TSS çalışmayı düzenlenmesi, (.....)*

...”

- (148) **Delil 2/27:** ÖHP’de 01.12.2020 tarihinde yapılan yerinde incelemede, platformun TSS ile ilgili sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik olarak dokuz sayfalık bir çalışma gerçekleştirdiği görülmüştür.

I.3.2.2. Fiyat Tespiti İddiasına İlişkin Belgeler

➤ Serbest Hekimlere Sunulan Hizmetler Bakımından

(149) **Delil 2/28:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 29.06.2020 tarihinde CEYLAN Genel Müdürü (.....) ile HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) arasındaki WhatsApp yazışmalarına aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

"(.....) bey merhaba

Rinoplastide dış doktordan ne kadar alıyorsunuz"

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

"2500 yaptık Temmuz itibariyle"

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

"Kaçtan 2.500 e çıktınız"

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

"2000 den"

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

"Biz düşük kalmışız bununda toplantısını yapalım bence"

Herkes aynı fiyatı versin

O gün gönderdiğiniz yazıda ki gibi

Samsun un yaptığı"

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

"Olur tabi

Bence de olması gereken"

➤ Diğer Faaliyetler Bakımından

(150) **Delil 2/29:** HAYAT'ta yapılan yerinde incelemede alınan, HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) ile ARİTMİ Genel Müdürü (.....) arasında 23.09.2020 tarihinde psikoteknik raporu ücretlerine ilişkin olarak gönderilen WhatsApp yazışmasına aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü)

"Hayırlı akşamlar. Psikoteknik raporlarının psikiyatri uzmanı

tarafından onayı³⁷ için sizin ordan 50 TL alındığını söylüyorlar. Biz

(.....) alıyoruz. Bu durum doğrumudur? ne yapalım?"

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

"Sorayım şimdi

50 çok düşük

Ortak rakam yaparız"

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü)

"Tamam"

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

³⁷ Hastane bünyesinde psikiyatri uzmanının görev yapması halinde, uzmanın psiko-tekniik değerlendirme testine girmiş kişilerin muayenesinin onayının yapılması işlemi ifade etmektedir.

“Anlaşmalı olduğumuz birkaç yere 50 TL’den veriyorlar mış konuştum fiyatı 100 TL’ye çekecekler sizde 100 diyebilirsiniz Veya 120 dersiniz biz de öyle diyebiliriz.”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü)

*“120 olsun
Dr işlerini bu kadar ucuzlatmayalım”*

I.3.2.3. İş Gücü Piyasalarında Rekabeti Kısıtlayıcı Eylemlere İlişkin Belgeler

- (151) **Delil 2/30:** GÖZ VAKFI BURSA Muhasebe Sorumlusu (.....)’den, ARİTMİ İnsan Kaynakları Müdürü (.....), MEDICABİL İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), RETİNA İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), CİHANGİR İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), CİHANGİR Hemşiresi (.....), CEYLAN İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), MEDICALPARK BURSA İnsan Kaynakları Müdürü (.....), PEMBEMAVİ İnsan Kaynakları Müdürü (.....), MEDICANA İnsan Kaynakları Müdürü (.....) ve BURFİZ İnsan Kaynakları Müdürü (.....)’na gönderilen 10.09.2019 tarihli ve “İK TOPLANTI RAPORU” konulu e-postada geçen ifadeler aşağıda yer verilmektedir:

*“Değerli İnsan Kaynakları yöneticileri;
Toplantımızı rapor haline getirdim, ekte tarafınıza sunuyorum, bir sonraki toplantıda gündemimiz maaş skalası ve teşvikler olsun düşüncesindeyim. Sağlık Yöneticileri Platformu toplantısında grupta olmayan kurumların yöneticilerinden Diğer Kurumların İK Yöneticilerinin telefonlarını alıp gruba ekleyeceğim daha kalabalık ve güçlü bir grup olacağımıza inanıyorum...
Herkesi iyi çalışmalar diliyorum.
Saygılarımla
(.....)”*

- (152) **Delil 2/31:** CEYLAN’da yapılan yerinde incelemede alınan ve yukarıdaki e-postadan sonra, 10.09.2019 tarihinde GÖZ VAKFI BURSA Muhasebe Sorumlusu (.....)’den, ATEK Yönetim Kurulu Başkanı (.....), ATEK Genel Koordinatörü (.....), MEDICANA BURSA Genel Müdürü (.....), MEDICANA BURSA Başhekim (.....), RETİNA Hastane Müdürü (.....), Özel Biga Can Hastanesi bünyesinde faaliyet gösteren ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....), ACIBADEM Başhekim (.....), DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü yetkilisi (.....), ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....), ARİTMİ yetkilisi (.....), ARİTMİ Yönetim Kurulu Başkanı (.....), CİHANGİR İdari İşler Müdürü (.....), CİHANGİR Genel Müdürü (.....), PEDMER bünyesinde hissedar olarak yer alan (.....), PEDMER Başhekim (.....), PEDMER yetkilisi (.....) ve (.....), CEYLAN Yönetim Kurulu Başkanı (.....), BURFİZ yöneticisi (.....), HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....), ACK ÜROTAŞ hissedarı (.....), MEDICALPARK BURSA Genel Müdür Yardımcısı (.....), PEMBEMAVİ Mesul Müdürü (.....), CEYLAN Genel Müdürü (.....), HAYAT Hastane Müdürü (.....), ACK ÜROTAŞ Müdürü (.....), ATEK Hekimi (.....), BURFİZ hissedarı (.....), MEDICABİL Mesul Müdürü³⁸ (.....) adlı e-posta adresine gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*“Değerli Sağlık Kurumları Yöneticilerim;
İnsan Kaynakları Toplantı raporumuzu ekte paylaşıyorum,*

³⁸ (.....) DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü bünyesinde görev yapmakla birlikte, 2019 yılının Aralık ayına kadar MEDICABİL bünyesinde çalıştığı bilinmektedir. Bu kapsamda e-postanın gönderildiği tarihte MEDICABİL’de çalışmaktadır.

İyi çalışmalar dilerim..
Saygılarımla
(.....)”

(153) E-posta ekinde yer alan “İnsan Kaynakları Toplantı Raporu.docx” isimli Word dosyasının içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“1.İNSAN KAYNAKLARI İLETİŞİM TOPLANTISI

21.08.2019 tarihinde Medicabil Hastanesinde düzenlenen toplantıda İnsan Kaynakları Yöneticilerinin bir araya gelmesi kararı alınmıştır. Karar gereği gündem maddelerimiz aşağıdaki gibidir.

Toplantı Yeri: GÖZ VAKFI

“Tarih: 05.09.2019

Gündem;

1. Maaş Skalası
2. Kurumlar arası geçişlerde ücret talepleri ve teklifleri
3. Referans alımı
4. Kurumların Performans değerlendirmesi ve ödül sistemi işleyişi
5. Temizlik ve Yardımcı personellerin deki sirkülasyon
6. Yeni işe girişlerde önceki kurumlarında aldığı ücretin öğrenilmesinde yardımlaşma
7. 15 Yıl ve 3600 iş günü ile ilgili kıdem tazminatı alabilme şartına sahip kişiler

Karar;

1. Grup başkanı ve 2 kişi başkan yardımcısı VE Toplantı organizatörü seçimi yapıldı (Başkan (.....) (Burtom) - Bşk Yard. (.....) (Pembemavi) – Bşk Yard. (.....) (Medicalpark) – Toplantı Organizatörü (.....)
2. Her kurum maaş skalası çalışması yapıp bir sonraki toplantıda konuşulmasına ve ortalama bir maaş skalası belirlenmesi kararı alındı.
3. Whatsap Grubu kurulması kararı alındı,
4. Düzenli olarak toplantıların düzenlenmesi planlandı, toplantı tarihinin whatsap grubunda belirlenmesi istendi.
5. BTSO nın Kongre katılımları ile ilgili teşvikinin araştırılması bir sonraki toplantıda konuşulması,
6. İşe alımlarda en az 2 referans aranması, özellikle İnsan Kaynakları biriminden referans alınması, çalışma belgesi ve hizmet dökümü alınmasının önemi konuşuldu,
7. Performans değerlendirme ve ödül sistemlerinin işleyişi konuşuldu, kurumlar kendi işleyişlerini anlattılar,
8. 15 yıl 3600 iş günü olan kişiler, işe iade davaları, ihtar çekilmesi gibi konularda bilgi alışverişi yapıldı.
9. İşe alımlarda net ücret ve brüt ücret üzerinden alımlar konuşuldu, kurumlar arası farklılık oluşturdu anlaşıldı ve personele brüt ücretin anlatılmasının sıkıntılı olduğu belirtildi,
10. Personel bordrolarının imzalatılması ve mail ortamında gönderilmesi konusunda bilgi alışverişi yapıldı,

11. Hemşire yardımcılarının çalıştırılmasında ki sıkıntı gündeme geldi, bununla ilgili özel sağlık kuruluşları platformu ve B TSO üzerinden bir yazı ile başvuru yapılacağı söylendi.
12. İş kur üzerinden çalışan personelin Resmi Tatillerde çalışması konusunda bilgi alışverişi yapıldı ve imzalı rıza yazısı olması halinde çalıştırılabileceği kararı alındı.
13. İşten ayrılmak isteyen personelle çıkış görüşmesi yapılmasının, personelin geri kazanılması ve daha sonraki çıkışlarda görüş tecrübesi konusunda çok önemli olduğu belirtildi.”

(154) **Delil 2/32:** GÖZ VAKFI BURSA’da yapılan yerinde incelemede alınan, PEMBEMAVİ İnsan Kaynakları Müdürü (.....) tarafından, GÖZ VAKFI BURSA Muhasebe Sorumlusu (.....)’den, ARİTMİ İnsan Kaynakları Müdürü (.....), MEDICABİL İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), RETİNA İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), CİHANGİR İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), CİHANGİR Hemşiresi (.....), CEYLAN İnsan Kaynakları Sorumlusu (.....), MEDICALPARK BURSA İnsan Kaynakları Müdürü (.....), MEDICANA İnsan Kaynakları Müdürü (.....) ve BURFİZ İnsan Kaynakları Yöneticisi (.....) gönderilen 01.11.2019 tarihli e-postada konu bölümünde “01.11.2019 İK TOPLANTI GÜNDEMİ HAK” ve ekinde ise “İK İLETİŞİM TOPLANTISI GÜNDEMİ-01.11.2019.pdf” isimli dosya yer almaktadır. E-posta ekinde yer alan dosyada geçen ifadeler aşağıda yer verilmektedir:

“Değerli Meslektaşlarım;
Bugün gerçekleştireceğimiz toplantımıza ait gündemi ekte paylaşıyorum. Değerli katılımlarınızı bekler, iyi çalışmalar dilerim.
Saygılarımla.

Pembemavi Hastanesi

2. İnsan Kaynakları İletişim Toplantısı Gündemi

Tarih: 01.11.2019

Saat: 15.00

Gündem:

1. Maaş skalasının belirlenmesi
2. KVKK çalışmaları ve dikkat edilmesi gereken konular hakkında bilgi paylaşımı
3. Teşvikler”

(155) **Delil 2/33:** BURFİZ’de yapılan yerinde incelemede alınan, BURFİZ Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından BURFİZ İnsan Kaynakları Yöneticisi (.....)’na 22.01.2020 tarihinde gönderilen, “2020 yılı MAAŞ ZAMLARI HAKKINDA” konulu ve bilgide BURFİZ yetkili ve çalışanlarının bulunduğu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(.....) iyi çalışmalar;
21.12.2020 tarihindeki sağlık kurumları İK toplantısında 2020 yılı maaş zamları ile ilgili ortak bir istişare değerlendirmesi yapıldı mı?
Tüm işletme yönetici ve sorumlularına 2020 yılı için talep toplaması yapmıştınız. Eğer geri dönüşler tamamlandıysa genel değerlendirme yapmak adına toplantı tarihini belirlemeniz ve tarafımıza bilgilendirme yapmanızı rica ederim.”

(156) Söz konusu e-postaya cevaben, BURFİZ İnsan Kaynakları Yöneticisi (.....), 23.01.2020 tarihinde şu hususları ifade etmektedir:

“Merhabalar;

21.01.2020 tarihinde Sağlık Kurumları İK Yöneticileri toplantısında, 2020 yılı maaş artışları ile ilgili, ekteki toplantı tutanağında da görüleceği üzere, asgari ücretle çalışanların artış oranı %15 olarak gerçekleşmiştir. Diğer personele ise; enflasyon oranı olan %12 (alt limit) ile %20 (üst limit) olarak uygulanacak şekilde çalışmaların yapıldığı görüşülmüştür.

Tüm Birim Yöneticilerimizden 2020 yılı için istemiş olduğumuz taleplerin geri dönüşleri bugün tamamlanacaktır. (2 birim eksik)

Bu bağlamda; genel değerlendirme yapmak üzere, yarın 24.01.2020 Cuma Günü saat 14:00 da Villa Biçen toplantı salonunda toplantımızı gerçekleştirebiliriz. (Toplantı saati, sizler için uygun değilse revize edebiliriz.)

Değerlendirme sonucunda mutabık kalınan listeler, Yönetim Kurulu Başkanımızın onayına sunulacaktır.”

- (157) Ayrıca ilgili e-posta iletilisinin ekinde, “3. İK Toplantı Tutanağı 21.01.2020” adlı Word dosyası paylaşılmaktadır. Söz konusu Word dosyasının içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

“3. İnsan Kaynakları İletişim Toplantısı Gündemi

Tarih:21.01.2020

Saat:15:00

Gündem :

1. Maaş Skalası
2. Asgari Ücret ve Yeni Yıl zammı
3. Sağlık çalışanları için teşvik raporu hazırlanması
4. Birleştirilen muhtasar ve sgk e-bildirge işlemleri.

Karar:

1. Mevcut asgari ücretli çalışan personele %15.3 oranında (yasal tutar kadar) zam yapılması, diğer ücretli kapsamına giren personellere de bir önceki yılın enflasyon oranı(ortalama %12) alt limit olarak çoğunlukla uygulanması. 2020 yılı zam oranlarının yüzdeler oranları ise %12 (alt limit) ve %20 (üst limit) olarak görüşülmüştür,
2. ...”

- (158) **Delil 2/34:** MEDİCABİL’de yapılan yerinde incelemede alınan, “Tss Calisma Grubu” adlı WhatsApp grubunda CEYLAN Genel Müdürü (.....) ile MEDİCABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) arasındaki 29.06.2020 tarihli yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Herkese iyi akşamlar

Biz bu akşam üstü Ceylan hastanesi olarak bu süreçte birlikte hareket etmeme kararı aldık

Bunun sebebi de geçtiğimiz ay MEDİCABİL hastanesinin talebi üzerine yapılan patron bazlı toplantıda kimsenin bir diğerinin doktoruna el uzatmamdı kararı alınmasına rağmen,

Bu gün aynı hastanenin tek Kbb hekimim ile anlaşmış olduğunu öğrenmiş olmamızdır

Patron bazlı verilen sözlerin bile önemsenmediği bir ortamda burada yaptığımız hareketlerin bir anlamı yok Bu platformda herkesi birbirine güvenemeyecek ise zaten yapılan emek sadece zaman kaybı.”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“(.....) sap ile samanı karıştırmayalım biz hepimiz bu işle ilgili 1.000.000 liralık taahhütnamenin altına imza ettik....burada ona güveniyorum buna güvenmiyorum diye bir şey yok....dava tek.... konumuz da budur. Bu konuda platformun içindeyiz sonunakadar diyen sizsiniz buradan hareketle bu oluşumda herşey planladığımız gibi gidiyor ve bizler Ceylan in da bu ekibin içerisinde olduğu varsayımı ile hareket ediyoruz dolayısıyla doktor konusu bu grubun dışındaki bir konuayrıca benim bir doktorumun yarın gruptaki başka bir hastanede randevusu olduğunu biliyorum ancak bu durum bu oluşumun ve burada verdiğimiz karardan dönmemiz anlamı taşımıyor. Doktorunuz ile ilgili yorum yapmayı değil yüz yüze görüşmeyi uygun buluyorum...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Bence sap ile saman karışmıyor ama siz öyle düşünüyorsunuz Birlikte menfaat sağlamaya çalışırken birbirimizin ayağına mı sıkacağız (...)”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Dolayısıyla taş işimiz önde ve öncelikli ve bizler sizin ortak hareketin parçası olduğunuzla hareket ediyoruz aksini düşünmek istemeyiz.”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Herkes herkesinhekimine el atsın personelini ayartsın alamazsa bile maliyetleri artırsın Ama tss de beraber para kazanalım Bu da değişik bir bakış açısı (.....)”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bu platforma yazı ile anlaşmak zor olacaktır...Hamasi gelebilir cümlelerim ama ben gerçekçi denmesini isterim....Bu hareket ve doktor hareketinde herkes kadar Medicabil in de payı ve desteği vardır...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Bu grupta sizden doktor alan varmı bilmiyorum ama siz toplantı sonrası Hiç toplantı olmamış gibi hekim görüşmelerine devam ediyorsunuz (.....)”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Ve başkasının zararının bizim de uzun vadede zararımıza olacağını bu sektörde değil ama 20 yıl önce farklı sektörde öğrendim...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

*“Yani diyorsunuz ki ben bildiğim gibi devam ederim
Benim için fark etmez
Bu durumda herkesin de takdir edersiniz ki bu hakkı saklı
Bizde bildiğimiz gibi hareket edebiliriz”*

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

*“(.....) ben buradan yazmayı nihayetlendirmek isterim....Sizin doktorunuz bizi aradığında görüşmedim ve hatta patronunuz (.....) aradım ve konuştum....bilgisi oldum istedim o doktor ile daha sonra da görüşmedik....Centilmenlik piyasa kabul ve kurallarını ve iç disiplin konusunda ne kendime ne de kuruma olmuşuz bir kelimeyi kabul etmem çok zor....kusura bakmayın
Siz bu düşüncenizle sadece istediğiniz gibi hareket etme istediğinizi dile getiriyorsunuz...
Uygun zamanda görüşmek dileğiyle”*

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“(.....) bu görüşmeden haberi yok benim bildiğim”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Dahiliye doktorunuzla ilgili (.....) sorun lütfen.....hatırlayacaktır mutlaka”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

*“Dahiliye belliki anlaşılmamışsınız
Demekki anlaşsanız oda gidecekti
Ama bu günkü konumuz Kbb
Dahiliye yide muhtemelen başka bir hastaneden aldınız diye düşünüyorum
Neyse zaten bundan sonra çalışma sistemi bu ise bize uyar
Etik betik bakmayız bizde
Söz felanda dinlemeyiz
Herkes yoluna bakar
Herkes iyi akşamlar diliyorum
Verdiğim rahatsızlıktan dolayıda özür dilerim.”*

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“(.....) çok sinirli olduğunuz açık ancak zaten sizin dediğiniz gibi giden düzenden kimse fayda üretmedi....Medicabil son 1 aydır birçok doktor ile görüşüyor ve bu grup içindeki 2 hastaneden bize müracaat eden doktor oldu görüşmedik bile....sizden 4 doktor ilanlarımıza döndü 3 uyle aracı şirkete nazikçe teşekkür edip geri çevirdik 1 isi de zaten bize kuruma değil buradaki ağabeyi doktorun yanına gelmeyi tercih etti....bu kadar....bilginiz olsun ki daha önce de söylediğim gibi bunu (.....) şahsen ben ilettim...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

*“İnanın benim yerime olsa idiniz çok daha fazla sinirli olurdunuz
Ama tabii bu yapılanın açıklaması sinir olmamalı
Ve tekrar söylüyorum ki düEn değişmediği sürece biz sadece boşa
kürek sallarız
Ben baktıracak hekimim olmadıktan sonra tss de muayene
katsayısını 7 alsam ne olacak
Ben böyle düşünüyorum size bu ters gelebilir ama bu benim
düşünce ve hareket tarzım
Bir taraftan birbirimizin paçasında aşağı çekip öbür tarafta elini
tutmaya çalışmak saçma”*

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Günaydın arkadaşlar. Akşam yazılanları sabah okudum. Bursa özel sağlık kuruluşları olarak birlikte beraber hareket etme adına yaptığımız bu ilk çalışmamın başarılı olmasının bunda sonra başka konularda da beraber hareket etmemizin önünü açacağını düşünüyordum.

Bütün işler ilk adıma başlar, eğer ilk adımı aramazsak sonrasında başka konularda beraber hareket edemeyiz. Bu durum da hepimizin zararına olur. TSS çalışmasını taahhüt name istememizin amacı herkesin belirlenen hareket tarzına uymasını garantiye almaktır.

Kurumlarımızı rahatsız eden diğer konularda da benzer protokol ve taahhüt nameler alınarak ortak hareket tarzı belirleyebiliriz.

Sizlerden istirhamım bu platformun ilk projesinin başka konularda olan kırgınlık, anlaşamamazlık vb bedenlerle akamete uğratmamanızdır.”

I.4. Dosya Kapsamında Sunulan Bilgiler ve Görüşler

I.4.1. İlk SR Kararı Kapsamında Sunulan Bilgiler ve Görüşler

I.4.1.1. (.....) ile Yapılan Görüşmede Elde Edilen Bilgiler

(159) (.....) tarihinde (.....) ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Anılan görüşmede özetle;

(.....TİCARİ SIR.....)

belirtilmiştir.

I.4.1.2. Samsun İlinde Serbest Muayenehane İşleten Hekimlerinden Elde Edilen Bilgiler

(160) 21.09.2020 tarih ve 12828 sayılı bilgi ve belge talebine istinaden gönderilen cevabi yazılar ve 09.09.2020 tarihinde iki doktor ile gerçekleştirilen görüşmelerde ifade edilenler aşağıda derlenmektedir.

➤ (.....)

(161) 07.10.2020 tarih ve 10798 sayılı cevabi yazıda özetle; son yaşanan %382'lik fiyat artışlarıyla Samsun ilinde piyasa dengesinin bozulduğu, Samsun ilinde ameliyathane kullanım fiyatlarının diğer illere kıyasla çok daha yüksek olduğu, ofisinde toplam (.....) olarak çalıştıkları ve aylık maliyetin (.....) TL arasında olduğu, fiyat artışlarıyla birlikte serbest muayenehanelerin kapanma eşiğine geldiği, kendisinin yıllardan beri (.....) hizmet aldığı ve kurmuş olduğu kişisel bağlantılar sayesinde fiyat artışının kendisine (.....) olarak uygulandığı, bu nedenle başka bir hastane kullanmayı tercih etmediği, ancak bu duruma rağmen fiyat artışları hastalara yansıdığından bazı ameliyathane hizmetini alamadığı ve serbest hekimlerin kanunen özel hastanelerden ameliyathane hizmeti almak zorunda olduğu ifade edilmektedir. Soruşturma döneminde Kurum kayıtlarına intikal eden ve (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda ise özetle;

- Başvuranın serbest çalışan bir (.....) olarak ameliyatlarını, ücret artışı fazla olsa da (.....) gerçekleştirdiği,
- MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN'un bu konudaki tavırlarının değişmediği,
- Özel hastanelerin bazılarında yüksek ücret talep edilmesi, bazılarında ise yasal kadro bulunmaması sebebiyle, Samsun ilinde faaliyet gösteren serbest hekimlerin ameliyatlarını yapamadıkları, şikayete konu durumların ve Samsun ilindeki serbest hekimlerin mağduriyetlerinin devam ettiği

ifade edilmektedir.

➤ (.....)

(162) 07.10.2020 tarih ve 10797 sayılı cevabi yazıda özetle; (.....) ameliyatları dışındaki diğer ameliyat ve tedaviler için de fiyat artışları yaşandığı, hasta talebinin "doktor-hastane-ücret" faktörlerinden etkilendiği, muayenehanesinde (.....) kişinin çalıştığı, (.....) ile birlikte aylık maliyetlerinin ortalama (.....) TL olduğu, 2019 yılında (.....) ameliyat gerçekleştirdiği, 2020 yılında bu sayının 10 Haziran'a kadar (.....) olduğu, bu tarihten sonra (.....), 1 Ağustos'tan itibaren de (.....) 50 ameliyat gerçekleştirdiği, (.....) yaklaşık (.....) TL'den (.....) yükselen ameliyat masraflarının (.....) TL olduğu, bu süre zarfında 25-30 hastanın ameliyatını iptal etmek zorunda kaldığı, Ankara'da hem yol hem konaklama masraflarının yüksek olması dolayısıyla ameliyatlarının sürdürülebilir olmadığını anlayarak (.....) ameliyatlarına devam ettiği, ancak hem yol hem hastane kalitesi gibi nedenlerle hasta kaybı yaşadığı, serbest muayenehane işleten hekimlerin hastalara artan fiyatları yansıtmak zorunda kaldığı ve hastanelerin rakip olarak gördükleri serbest hekimleri ortadan kaldırmayı amaçladıkları, serbest hekimlere yönelik fiyatlar artıyorken doğrudan hastane bünyesinde yapılan ameliyatların fiyatlarının artmadığı ve pandemi nedeniyle kamu hastanelerinin zorunlu haller dışında (.....) ameliyat gerçekleştirmediği ifade edilmektedir.

➤ (.....)

(163) 28.09.2020 tarih ve 10357 sayılı cevabi yazıda özetle; Samsun'un büyükşehir olmasına rağmen İstanbul, Ankara ve diğer büyük illerden hayat pahalılığı olarak daha uygun bir şehir olduğu, daha çok kadınlar olmak üzere her yaşta herkes tarafından (.....) ameliyat yaptırılabilirdiği, serbest hekimlerin güven ilişkisi ve mesleki itibarları ile müşteri çevresi edindiği, hasta referanslarının son derece mühim olduğu, muayenehanesinde (.....) kişinin çalıştığı ve aylık maliyetin yaklaşık (.....) TL olduğu, fiyat artışı öncesinde ameliyatlarını (.....) gerçekleştirdiği ancak daha sonrasında bunun mümkün olmadığı, (.....) plastik cerrahi kadrosu aldıktan sonra kendisinin ameliyatlarına burada devam edip ortalama (.....) TL ücret ödediği, fiyat artışlarının

hastaya yansıtılmasının zorunlu olduğu ve bu nedenle bu süreçte birçok ameliyatını iptal etmek durumunda kaldığı ifade edilmektedir.

➤ (.....)

(164) 28.09.2020 tarih ve 10339 sayılı cevabi yazıda özetle; Samsun'un büyükşehir olmasına rağmen İstanbul, Ankara ve diğer büyük illerden hayat pahalılığı olarak daha uygun bir şehir olduğu, daha çok kadınlar olmak üzere her yaştan herkes tarafından (.....) ameliyat yaptırılabilirdiği, serbest hekimlerin güven ilişkisi ve mesleki itibarları ile müşteri çevresi edindiği, hasta referanslarının son derece mühim olduğu, muayenehanesinde (.....) kişinin çalıştığı ve aylık maliyetin yaklaşık (.....) TL olduğu, fiyat artışıyla birlikte ameliyatlarına devam etseydi maliyetinin (.....) TL bandında olacağı, fiyat artışı sonrasında (.....) plastik cerrahi kadrosu alınca kendisinin ameliyatlarına burada devam ettiği ve ortalama (.....) TL ücret ödediği, fiyat artışlarının hastaya yansıtılmasının zorunlu olduğu ve bu nedenle bu süreçte birçok ameliyatını iptal etmek durumunda kaldığı, ameliyatlar için çevre ildeki özel hastanelere başvurular yapıldığı ancak MEDICALPARK SAMSUN'un Ordu ve Tokat illerindeki fiyatlarını da aynı şekilde güncellediği ve özel hastaneler hakkında inceleme başlatılmasına rağmen fiyat artışının halen güncelliğini koruduğu ifade edilmektedir. Soruşturma döneminde Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda ise şikayete konu durumlarda bir değişiklik yaşanmadığı ve serbest hekimlerin mağduriyetlerinin sürdüğü belirtilmiştir.

➤ (.....)

(165) 07.10.2020 tarih ve 10796 sayılı cevabi yazıda özetle; yüksek ücretin hastalarca karşılanma durumunun olmadığı, ücret-doktor-ameliyathane-hasta referansı gibi faktörlerin talebi etkilediği, ücret artışı sonrasında (.....) ameliyatlarına devam ettiği ancak (.....) hastasının ameliyatını iptal etmek zorunda kaldığı ve yaklaşık 10 hastasını fiyat artışlarıyla birlikte ameliyat etmek durumunda kalıp toplamda 50.000 TL fazladan ödeme gerçekleştirdiği ifade edilmektedir.

➤ (.....)

(166) 29.09.2020 tarih ve 10396 sayılı cevabi yazıda özetle; (.....) başvuran hastaların (.....), ciddi (.....) veya sonradan edinilmiş nedenlerle tedavi gerektiren problemler olabildiği, söz konusu fiyat artışlarının %40-50 oranında masrafları artırdığı, bu durumun hastaların serbest hekimlik mesleğini icra edenler tarafından tedavi edilmesini güçleştireceği, ameliyat ücretinin iki kalemden oluştuğu; bunların hekimin yaptığı hizmet karşılığında aldığı ücret ve hastane ücreti olduğu, hekimlerin kendi kazançlarından feragat etmeleri halinde dahi hastalar için masrafların %40 artmış olacağı, bu durumun da hastaların serbest muayenehaneler yerine doğrudan özel hastaneleri tercih etmesine yol açacağı, fiyat artışı sonrasında ameliyatlarını (.....) gerçekleştirdiği, (.....) hastasını İstanbul'da ameliyat ettiği ve bu durumun mesleğini serbest olarak icra etmek isteyen hekimleri zor durumda bırakacağı ifade edilmektedir.

➤ (.....)

(167) 09.09.2020 tarihinde yapılan görüşmede özetle;

- MEDICALPARK SAMSUN (.....) diğer hastane yöneticileri üzerinde çok ciddi bir etkisinin bulunduğu, karşılıklı transfer yasağının 2017; ameliyathane kullandırma fiyatlarındaki artışların ise 2018 yılında başladığı,
- Başta MEDICALPARK SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN olmak üzere LİMAN, BÜYÜK ANADOLU ve ATASAM'ın fiyat artışlarına birlikte karar verdikleri, 2020 yılında fiyat artışlarına ilişkin ilk e-postanın Mart'ta geldiği, yaklaşık %20'lik bir

fiyat artışının bildirildiği, daha sonrasında Haziran ayındaki fiyat artışıyla birlikte özel hastanelerce (.....) TL'lik ameliyatlara (.....) TL fiyat biçildiği, ilgili dönemde fiyat artışlarının özel hastaneler tarafından hekimlere tek tek e-posta yoluyla bildirildiği,

- Fiyat artışların sebebinin doktorların hastanelerden istifa etmesini engellemek olduğu, özel hastanelerce kendi işini kurmak isteyen doktorların önu kesilerek doktorların hastanelerle rekabet halinde olmamasının hedeflendiği,
- MEDİBAFRA yetkilisinin de ilgili toplantıya katıldığını ancak açıkça toplantıda konuşulanlara karşı çıktığını belirttiği, şu anda normal sayılabilecek bir fiyat ile MEDİBAFRA'da ameliyathanelerin kullanılabilirdiği,
- Fiyat artışlarında çok sık yapılan ameliyat türlerinin hedeflendiği, normalde ameliyatın birim değeri ile TTB katsayısının çarpıldığı ardından özel hastanelerce belirlenen bir diğer çarpan ile fiyatların oluştuğu, ancak sık gerçekleştirilen ameliyat türleri için fiyatın listeye bu işlem yapılmaksızın doğrudan yazıldığı, bu denli fiyat artışlarının Covid-19'un yarattığı maliyet artışlarıyla açıklanabilmesinin rasyonel olmadığı, maliyet artışı nedeniyle ele alınan bir durum söz konusu olsaydı özel hastanelerin kendi bünyelerinde yaptıkları aynı ameliyat işlemleri için de fiyat artışına gitmesi gerektiği, ancak özel hastanelerin doğrudan kendi bünyesinde yapılan bu tür ameliyatlar için fiyatlarının serbest hekimlerden talep ettikleri fiyatlardan çok daha düşük olduğu,
- Transfer yasağı ile ilgili durumun (.....) Uzmanı (.....) ile başladığı, MEDICALPARK SAMSUN çalışanı doktorun kendi muayenehanesini açmak ve MEDICANA SAMSUN'da ameliyatlarını yapmak istediği, ancak MEDICALPARK SAMSUN (.....) tarafından MEDICANA SAMSUN yetkilileri ile görüşüldüğü ve doktora yüksek fiyat teklif edilmesini sağladığı, bu nedenle doktorun kendi muayenehanesini açmadığı,
- İkinci olayın (.....) Uzmanı (.....) ile ilgili olduğu, doktorun MEDICANA SAMSUN'dan MEDICALPARK SAMSUN'a geçtiği daha sonrasında MEDICANA SAMSUN'nun da MEDICALPARK SAMSUN'un bir doktoruna iş teklifi götürdüğü, hastaneler arasında yaşanan durumlar sonrasında hastaneler arasında doktor transferi yapmama kararı alındığı,
- Fiyatlandırma ile ilgili benzer durumların Ordu'da da gerçekleştiğine dair duyum alındığı

hususları ifade edilmektedir.

(168) Soruşturma döneminde (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

- MEDİBAFRA'nın toplantıya katılmış olsa da ilk günden itibaren diğer hastanelerle ortak hareket etmeyerek serbest muayenehane işleten hekimlerle çalışmaya başladığı ve halen de çalışmaya devam ettiği,
- LİMAN'ın Haziran 2020'deki kartelleşme girişiminden yaklaşık 6 ay sonra bundan vazgeçerek serbest hekimlerle çalışmaya başladığı ve halen serbest hekimlerin, bir kısım operasyonlarını burada yapmakta olduğu,
- ATASAM'ın da LİMAN'a yakın tarihlerde yüksek ve ortak fiyat tutumundan vazgeçerek nispeten daha makul rakamlarla serbest hekimlerle çalışmaya başladığı,

- BÜYÜK ANADOLU MERKEZ, BÜYÜK ANADOLU MEYDAN, MEDICANA SAMSUN, MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un ise 2020 Haziran'da belirledikleri ortak ve yüksek fiyat üzerine yapılan şikâyet ve açılan soruşturmalar sonrasında serbest hekimlerle çalışmayı tamamen reddettiği, ilk etapta belirledikleri yüksek fiyatlarla dahi serbest hekimlere hastanelerini kullandırmadıkları ve bu tutumlarının halen devam ettiği,
- MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında 2017 yılında Dr. (.....)'nin MEDICANA'dan LIV SAMSUN'a geçişi sonrasında yapılan ve iki grup hastaneleri arasında doktor düzeyinde birinden diğerine geçişi kısıtlayan "centilmenlik anlaşması"nın hala yürürlükte olduğu ve 2017 yılından günümüze kadar bu iki grup hastane arasında tek bir uzman doktor transferinin gerçekleşmediği,
- MEDICANA SAMSUN'un ilk etapta tüm branşlardaki hekimlere yönelik olarak ortak ve yüksek fiyat politikası uyguladığı, çok kısa bir süre sonra Kadın Doğum uzmanlarından Dr. (.....)'i istisna tuttuğu, uzun süredir hastaneleriyle çalışmakta olduğu gerekçesiyle Dr. (.....)'in tekrar eski ve uygun rakamlarla çalışmaya devam ettiği ve bu durumun şikâyetler sonucu açılan soruşturmalardan sonra da sürdürüldüğü

ifade edilmektedir.

(169) Soruşturma döneminde (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

- Açılan soruşturma sonrasında MEDICALPARK/LIV SAMSUN, MEDICANA SAMSUN ve ATASAM'ın serbest hekim olarak faaliyet gösteren (.....) cerrahlara karşı tavırlarının değişmediği,
- BÜYÜK ANADOLU'nun serbest hekimlerle çalışmak istediğini söylediği, ancak henüz bu konuda bir girişimde bulunmadığı,
- LİMAN'ın, şikâyet başvurusunda bahsedilen toplantıya katılarak toplantıda alınan kararlara uyacağını açıkladığı, ancak kadın doğum uzmanlığı branşı için bu kararından vazgeçtiği ve bu branştaki serbest hekimlerle çalıştığı, bünyesinde kadrolu plastik cerrah olmadığı için bu branştaki serbest hekimlerle çalışmadığı,
- ATASAM'ın söz konusu toplantıya katılarak tüm kararları onayladığı ve uyguladığı, daha sonra serbest hekim olarak faaliyet gösteren (.....) birkaçı ile çalışmayı kabul edeceğini bildirdiği, ancak soruşturma açılınca (.....) cerrahlara karşı tavırlarını daha da sertleştirdiği,
- Serbest hekim olarak faaliyet gösteren (.....) cerrahların tamamına yakınının sadece MEDİBAFRA'da ameliyat yapabildiği,
- Samsun merkezde yer alan özel hastanelerin, almış oldukları fiyat artırma ve personel transfer yasağı kararlarını hâlen devam ettirdikleri, açılan soruşturma sonrası serbest hekimlere kızdıklarını dile getirerek kararlarını sürdürdükleri ve serbest hekimlerin mağduriyetlerinin hala devam ettiği,

ifade edilmektedir.

I.4.1.3. Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Kamu Hastanelerinden Edinilen Bilgiler

(170) 21.09.2020 tarih ve 12829 ile 12830 sayılı bilgi ve belge taleplerine istinaden gönderilen cevabi yazılar aşağıda derlenmektedir.

➤ **T.C. Sağlık Bakanlığı**

- (171) 29.09.2020 tarih ve 10397 sayılı cevabi yazıda özetle; T.C. Sağlık Bakanlığının Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 55. maddesinde yer alan "*Özel Hastaneler günlük yatak ücretlerini her yıl kendileri tespit ederek Bakanlığa bildirir ve bu ücret Bakanlıkça onaylanır. Bakanlık, (Mülga ibare: RG-22/3/2017-30015) hastane sınıflamalarını, emsal hastanelerdeki en yüksek ve en düşük yatak ücretlerini ve hastanelerin kapasitelerini dikkate alarak, gerektiğinde günlük yatak ücretlerinin üst sınırını belirlemeye yetkilidir.*" hükmü kapsamında sadece günlük yatak tavan ücretlerinin üst sınırını belirlediği, bunun dışında sağlık hizmetlerinin ücretlendirilmesine yönelik Bakanlıkça yapılan bir düzenleme bulunmadığı ifade edilmektedir.

➤ **Samsun İl Sağlık Müdürlüğü**

- (172) 29.09.2020 tarih ve 10395 sayılı cevabi yazıda özetle; dosya konusu ile ilgili rekabete yönelik hususlarda Bakanlık mevzuatında bir hüküm bulunmadığı, Müdürlüğe konu ile ilgili muhtelif başvurular yapıldığı, konunun İl Sağlık Müdürlüğü Disiplin Birimine iletildiği, Samsun'da Eylül ayı itibarıyla 69 ruhsatlı muayenehane bulunduğu ve bunların 28'inin cerrahi branş hekimliği faaliyeti ile iştigal ettiği, Samsun ilinde ameliyathanesi bulunan sekiz özel sağlık kuruluşunun bulunduğu, başvurular ile ilgili İncelemecinin görevlendirildiği ve inceleme sürecinin devam ettiği ifade edilmektedir.

➤ **Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi**

- (173) 05.10.2020 tarih ve 10656 sayılı cevabi yazıda özetle; özel hastanelerin serbest çalışan hekimlerin yapmak istedikleri ameliyatlara ücretleri için yüksek fiyat tarifeleri belirlemelerinin, serbest çalışan hekimler aleyhine olacağı ve hastaların hekim seçme özgürlüğünü ortadan kaldırarak hastaların özel hastaneler bünyesinde işlem yapma eğilimini artıracığı ifade edilmektedir.

➤ **Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hastanesi**

- (174) 02.10.2020 tarih ve 10605 sayılı cevabi yazıda özetle; dosya konusu hakkında somut bilgilerinin bulunmadığı, medya aracılığıyla durumdan haberdar olduğu, Covid-19 sürecinin tüm sektörlerde olduğu gibi sağlık sektörünü de olumsuz etkilediği, serbest hekimlerin üniversite hastanesinde benzer operasyonları yapma imkânının bulunmadığı ifade edilmektedir.

➤ **Samsun Gazi Devlet Hastanesi**

- (175) 28.09.2020 tarih ve 10347 sayılı cevabi yazıda özetle; şikâyet konusunun araştırılmasının doğru olduğu, sosyal medya ve basın üzerinden şikâyet konusu ile ilgili haberdar olduğu, pandemi nedeniyle devlet hastanelerinde yapılan ameliyatlarda önceliğin acil hastalar olduğu ve serbest hekimlere özel hastanelerin uyguladığı fiyatlar sebebiyle talebin özel hastanelere kayabileceği ifade edilmektedir.

I.4.1.4. Teşebbüs Birliklerinden Edinilen Bilgiler

- (176) Teşebbüs birliklerinin cevabi yazılarına aşağıda yer verilmektedir.

➤ **Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği³⁹**

(177) 28.09.2020 tarih ve 10340 sayılı cevabi yazıda özetle; dosya konusundan basın yoluyla haberdar olunduğu, Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 60. maddesi uyarınca özel hastanelerin, reklam yasağına tabi olduğu, bu kapsamda Sağlık Bakanlığı ve Reklam Kurulunca sıkı denetimlerin gerçekleştirildiği, serbest hekimlerin ise böyle bir durumla karşılaşmadığı ve özellikle sosyal medyada serbest şekilde reklam ve tanıtım faaliyeti yapabildikleri, bu çerçevede yeni hasta potansiyelini elinde tuttukları yönünde derneğe birçok şikâyet geldiği, Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Yönetmeliği kapsamına serbest hekimlerin dâhil olmadığı, sağlık turizmi yapılabilmesi için Yönetmelik kapsamındaki kamu, üniversite, özel sağlık kurum ve kuruluşlarının yetki belgesi almaları ve yatırım yapmalarının elzem olduğu, bu doğrultuda serbest hekimlerin sağlık turizmi yetki belgesi almaksızın sağlık turizmi faaliyeti yapabildiklerine yönelik derneğe şikâyetlerin geldiği, Sağlık Bakanlığı tarafından hayata geçirilen “Sağlıkta Dönüşüm Programı” ile uluslararası alanda örnek bir sağlık finansman ve hizmet sunum sisteminin kurulduğu, bu yapının en önemli unsurlarından birisinin hizmet sunumunda muayenehaneciliğin payının önemli ölçüde küçültülmesi ve buna karşılık kurumsal yapılar halinde işletilen; kamu, üniversite ve özel hastaneler eliyle sağlık faaliyetlerinin yürütülmesi olduğu, ancak son dönemde hekimlerin gerek kamu ve üniversitelerden gerekse özel hastanelerden istifa ettiği ve muayenehanelere yöneldiği, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin değişik üçüncü fıkrası ile hastaların muayenehane işleten hekimlerden hizmet almak istemesi durumunda bu hizmet bedelinin tümüyle hasta tarafından karşılanması yönünde düzenlemenin bulunduğu, bu uygulamanın bu şekilde devam etmesi halinde sağlık hizmetleri için ödenen ücretlerin yükseleceği, ameliyathane hizmet ücretlerinin; ameliyathane kullanım ücreti, asistan ücreti, anestezi doktoru ücreti, anestezi gaz ücreti, yatak ücreti ve refakatçi ücreti, radyoloji hizmeti, laboratuvar hizmeti ve ilaç ile sarf giderlerinin toplamından oluştuğu ifade edilmektedir.

➤ **Yüz Plastik Cerrahi Derneği**

(178) 30.09.2020 tarih ve 10466 sayılı cevabi yazıda özetle; cerrahi ağırlıklı çalışan branşların ameliyat olmadan muayenehanelerini ayakta tutmalarının mümkün olmadığı, mevcut yasal düzenlemelerin serbest hekimleri küçük cerrahi işlemler konusunda dahi sınırladığı, dolayısıyla serbest hekimlerin küçük/büyük tüm ameliyatlarını cerrahi tıp merkezleri veya özel hastanelerde yapmasının kaçınılmaz olduğu, zincir hastanelerin piyasadaki güçlerini kullanarak muayene hekimliğinin sonunu getirmeye çalıştığı, mevcut rekabet ortamının ortadan kalkmasının sağlık hizmetlerinin tüketicisi olan hastalar aleyhine piyasa şartlarının oluşmasına yol açacağı, rekabet ortamında hastanın daha iyi hizmeti daha ucuza alabileceği, muayenehanelerin kapanmasıyla veya açılmasının zorlaştırılmasıyla özel hastanelerde çalışan doktorların çalışma alternatiflerinin kısıtlanacağı ve daha kötü şartlarda çalışacakları, benzer şekilde özel hastanelerin aralarındaki centilmenlik

³⁹ Bu dernek, Türkiye'de özel sağlık hizmetleri veren hastane, poliklinik, tıp merkezi, laboratuvar ve görüntüleme merkezleri sahipleri ile bu kurumlarda çalışan doktor ve sağlık personelinin haklarını, ortak çıkarlarını korumak, kollamak ve mevzuatın öngördüğü esas ve usuller dahilinde hakların takibini ve değerlendirilmesini yapmak; özel sağlık kuruluşlarının sağlık alanındaki birliğini, sağlık kuruluşları arasındaki dayanışmayı sağlamak, resmi ve özel kurumlar karşısında özel sağlık kuruluşlarını temsil ederek menfaatlerini korumak, üyelerinin ortak sosyal, kültürel, ekonomik, mesleki, sportif, eğitim-öğretim, sağlık ihtiyaçlarına yardımcı olmak; kanun, yönetmelik ve ilgili mevzuata göre açılıp faaliyete başlamış olan özel sağlık kuruluşlarının belirli ve ortak gayelerini gerçekleştirmek üzere bilgi, beceri ve faaliyetleri birlik ve beraberlik içinde birleştirmek; tüm yapılan çalışmalarını sürekli kontrol ederek doğru, gerçek ve daha iyi sonuçlara ulaşmanın yollarını aramak amacı ile faaliyet göstermektedir.

anlaşması ile personel geçişlerini engellemesinin daha kötü şartlarda çalıştırma amacı ile yapıldığının düşünüldüğü, Samsun'daki fiyat artışlarının piyasa gerçekleriyle uyuşmadığı, diğer illerde bu şekilde bir fiyat artışına gidilmediği, şu an hekimlerin çoğunun MEDİBAFRA'da ameliyatlarını gerçekleştirdiği ancak acil bir müdahale gerektiğinde ilçe merkezine gidilmesi gibi durumlar söz konusu olabileceğinden hasta sağlığının olumsuz yönde etkilenebileceği ifade edilmektedir.

➤ **Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği**

- (179) 28.09.2020 tarih ve 10351 sayılı cevabi yazıda özetle; özel sağlık kuruluşlarının ayakta ve yatarak sağlık hizmeti sunanlar olarak ikiye ayrıldığı, ayakta hizmet sunanların; muayenehaneler, poliklinikler ve tıp merkezleri olduğu, yatarak hizmet sunanların özel hastaneler olduğu, ayakta sağlık hizmeti sunulan yerlerin 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun ve Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik ile düzenlendiği, özel hastanelere yönelik mevzuatın ise; 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu ve Özel Hastaneler Yönetmeliği olduğu, muayenehanelerde yapılabilecek işlemlerin yönetmelikle sınırlandırıldığı, ameliyat işlemlerinin bu işlemlerden biri olduğu, mevzuat uyarınca ameliyat yapabilmek için asgari olarak anestezi odası, ameliyat öncesi uyuma ve bekleme için kullanılan yataklar, ameliyat sonrası bakım odası yatakları ve uyandırma bölümünün bulunması gerektiği, muayenehane dâhil bu gereksinimlerin küçük ve orta ölçekli bir sağlık kurumunun fiziki ortam standartlarını aştığı, bu nedenle özel sağlık kuruluşları arasından ameliyat hizmetlerini sunabilenlerin özel hastaneler ve özel tıp merkezleri olduğu, Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin Ek Madde 5(1)'de bulunan "1219 sayılı Kanunun 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla mesleğini serbest olarak icra eden hekimler muayenehanesine müracaat eden hastalarının teşhis ve tedavisini özel hastanelerde yapabilirler. Hastaya sunulan teşhis ve tedavi hizmetlerinden muayenehane hekimi ve özel hastane müştereken sorumludur. Bu durumdaki hastalar, hastanedeki tedavi masraflarının kendileri tarafından karşılanacağı hususunda bilgilendirilir ve buna ilişkin rıza formu hastaya veya kanuni temsilcisine imzalatılır." hükmüne göre serbest hekimlerin ameliyatlarını gerçekleştirebildikleri, diğer yandan Sağlık Bakanlığı'nın serbest hekimin uzmanlık alanında ameliyatlarını yapabilmesi için özel sağlık kuruluşunun faaliyet izin belgesinde aynı uzmanlık dalında branş ve kadronun bulunmasını zorunlu tuttuğu, dernek bünyesindeki serbest hekimlerin hastane kullanım hizmeti ücretlerinin artmasıyla birlikte taleplerini farklı il ve farklı ilçelere kaydırmak zorunda kaldığı, bütün hekimlerin hasta kaybına uğradığı ve ameliyat sayılarının düştüğü, aynı zamanda özel hastanelerdeki ameliyat sayılarının oldukça artış gösterdiği, Türk Tabipleri Birliği'nin 01.01.2015 tarihinden itibaren Hekimlik Uygulamaları Veritabanı Tarifesi (HUV) adında bir liste yayımladığı, listede hizmet sunan hekimlerin, sağlık işletmelerinin, sağlık sigortacılarının ve sağlık yardım sandıklarının görebildikleri ve kullanabildikleri, her biri bağımsız bir kod ile tanımlı, yaklaşık 8400 işlemin bulunduğu, HUV listesinde bulunan ilgili hizmetin karşılığındaki değer "Birim" olarak adlandırıldığı, bunun yanında her ilin her yıl değişen "Katsayı"sının bulunduğu, hastaya uygulanan herhangi bir sağlık işleminin ücretinin, Birim x Katsayı x KDV (%8) formülüyle elde edildiği, söz konusu formüle ayrıca özel hastanelerin kâr payı çarpanının da eklendiği, ancak yine de Samsun ilinde 2020 yılının Haziran ayına kadar piyasa şartlarında oluşan ücretlerin bu tarih itibarıyla İstanbul ve Ankara gibi daha büyük şirketlerdeki ücretlerin çok daha üzerine çıkartıldığı ifade edilmektedir.

➤ **Samsun Tabipler Odası**

(180) 07.10.2020 tarih ve 10795 sayılı cevabi yazıda özetle; mesleki odaya üye olan serbest hekimlerin özel hastanelerin fiyat artışına gitmesini odaya bildirdiği, olayın hemen ardından sorunun çözümü için girişimler başlatıldığı, girişimler başarısız olunca sorunun merkeze iletildiği, Uzmanlık Dernekleri Kolu ile durumun değerlendirilip basın açıklaması gerçekleştirildiği⁴⁰, aynı zamanda Rekabet Kurumuna da konu hakkında başvuru yapıldığı, serbest hekimlerin MEDİBAFRA ve ATASAM'da ameliyatlarını söz konusu fahiş ücretlere göre ucuz ancak diğer illerdeki ücretlere nazaran pahalı olarak yaptıkları ve bu durumun gerek hekimleri gerek hastaları zor durumda bıraktığı ifade edilmektedir.

➤ **Türk Tabipleri Birliği (TTB)**

(181) 25.09.2020 tarih ve 10293 sayılı cevabi yazıda özetle; geçtiğimiz Haziran ayında Samsun'da görevli, özellikle kadın hastalıkları ve doğum, plastik ve rekonstrüktif cerrahi, kulak burun boğaz hastalıkları ve nöroşirürji gibi cerrahi alanlarda uzman olan hekimlerden gelen haberler ile durumun Birlikçe bilindiği, ameliyathane kullanım ücretlerinin %400'e yakın bir oranda artırıldığı, pandemi nedeniyle sağlık kuruluşlarının maliyet artışları gerekçesiyle ücretleri artırmasının makul görülebileceği ancak söz konusu artışların özellikle cerrahi alandaki dış hekimleri hedefler şeklinde uygulandığı, özel hastanelerin kendi ücretlerinde artışa gitmemesinin bu durumun göstergesi olduğu, TTB'ye yazılı ve sözlü olarak yapılan şikâyetlerde aynı hastaneler arasındaki personel transferinin de engellendiğinin bildirildiği, çözüme yönelik girişimlerin başarısız sonuçlandığı, söz konusu yaklaşımın Çanakkale, Edremit ve Bandırma gibi yerlerde de cereyan ettiği, özel hastaneler dışında özel sağlık hizmeti sunanların tekeli yaklaşımın yoluyla dışlanmaya çalışıldığı, özel muayenehanelerin varlığının özel hastanelerin pazar payına çok büyük etki oluşturmadığı ve sağlık hizmetine erişim hakkının kısıtlandığı ifade edilmektedir.

I.4.2. İkinci SR Kararı Kapsamında Sunulan Bilgiler ve Görüşler

I.4.2.1. Bursa İlinde Faaliyet Gösteren Serbest Hekimler ile Yapılan Görüşmelerde Elde Edilen Bilgiler

➤ **(.....)**

(182) 02.12.2020 tarihinde yapılan görüşmede hekim tarafından şu hususlar aktarılmıştır:

“Uzmanlık alanım kadın doğum, genelde ameliyatlarımı (.....) Hastanesinde yapıyorum. (.....)’ta da yapıyorum. Bursa’da Samsun’daki gibi olmadı. Samsun’daki olaydan haberdarım. Ancak kendilerinin doktor dahil fiyatını dış hekimlere teklif olarak verebiliyor. Yani kendi içlerindeki bir ameliyat 2.000 TL karşılığında yapılıyorsa dış hekimlere doğrudan 2.000 TL teklif edilebiliyor. Ancak Bursa’da hastaneler arasında farklı fiyat ve rekabet söz konusu. Yani bize gelin ameliyatınızı bizde yapın anlayışı söz konusu bu nedenle Samsun’daki gibi bir tekelleşmeden bahsedemeyiz. Hastaneler arasında Bursa’da dış doktorlara yönelik fiyatlandırmada rekabet anlayışı söz konusu, herhangi bir şikâyetim bulunmamaktadır.”

⁴⁰ https://www.ttb.org.tr/haber_goster.php?Guid=3ec660ec-c0e7-11ea-9489-8d3047d5562f

➤ (.....)

(183) 25.12.2020 tarihinde telefon ile gerçekleştirilen görüşmede hekim tarafından aşağıdaki hususlar ifade edilmiştir:

“Bursa ilinde serbest hekim olarak çalışıyorum, muayenehanem var. Hastalarımın ameliyatı için özel hastaneler ile belirli paket fiyatlardan anlaşabiliyorum. Ameliyathanelerini kullanabiliyorum. Çoğunlukla (.....) Hastanesinde ameliyatlarımı gerçekleştiriyorum. Samsun ilindeki durum ile ilgili bilgi sahibi değildim, ancak böyle bir durumun Bursa’da olmadığı kanaatindeyim. Bursa ile ilgili olarak herhangi bir şekilde bu alanda çalışanlardan da bu yönde bir duyumum olmadı. Hatta bahsettiğim özel hastaneler bizim gidip ameliyathanelerini kullanmamızı istiyorlar. Dolayısıyla bu zamana dek, ameliyathane kullanım taleplerime yönelik herhangi bir sorun yaşamadım.”

➤ (.....)

(184) 25.12.2020 tarihinde telefon ile gerçekleştirilen görüşmede hekim tarafından aşağıdaki hususlar ifade edilmiştir:

“Bursa ilinde serbest hekim olarak çalışıyorum, muayenehanem var. Hastalarımın ameliyatı için özel hastaneler ile belirli fiyatlardan anlaşabiliyorum. Ameliyathanelerini kullanabiliyorum. Çoğunlukla (.....) Hastanelerinde ameliyatlarımı gerçekleştiriyorum. Bu zamana dek, bu ameliyathane kullanım taleplerime yönelik herhangi bir sorun yaşamadım. Yalnızca ameliyathanelerde doluluk söz konusu olduğunda teklifim reddedilebiliyor. Bu durumda da alternatif hastanelerde ameliyatlarımı yapabiliyorum. Samsun ile ilgili dosyanız hakkında medya yoluyla bilgi sahibiyim. Samsun’daki durum Bursa’da söz konusu değil diye düşünüyorum, özel hastanelerin bize bu yönde bir tutum içerisinde olmadıkları görüşümdedir.”

I.4.2.2. Sigorta Şirketlerinden Edinilen Bilgiler

(185) Dosya kapsamında ALLIANZ, ANADOLU, AKSİGORTA, AXA ve TÜRKİYE SİGORTA’dan çeşitli verilerin yanı sıra TSS’ye yönelik görüşleri sorulmuştur. Bu kapsamda sunulan görüşlere aşağıda yer verilmektedir.

(186) (.....) tarafından gönderilen ve 24.06.2021 tarih ve 18910 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda özetle;

- Özel hastaneler ile yıllık ve her yıl otomatik olarak yenilenen TSS sözleşmeleri imzalandığı, bu sözleşmelerde hizmet fiyatlandırmasında yıllık olarak yapılacak artışların SUT anlaşma katsayısı üzerinden uygulanacağını belirtildiği, uygulanacak fiyat artışlarına ilişkin maddelerin anlaşmalı kurumlar arasında farklılık göstermekle beraber genel olarak yıllık ortalama enflasyon (TÜFE, ÜFE ya da Türk Tabipler Birliği tarafından belirlenen yıllık TTB-HUV katsayı artış oranı) artış oranları ile ilişkilendirildiği, yenileme döneminden sonra SGK tarafından SUT anlaşma katsayılarında değişiklik yapıldığında TÜFE, ÜFE ya da TTB-HUV katsayı artış oranı uygulanan sözleşmelerde fiyatların genellikle yeni SUT anlaşma katsayısı oranında azaltıldığı ve böylelikle aynı yıl içinde sözleşme maliyetlerine mükerrer artış yansıtılmasının önüne geçildiği,

anlaşmalı kurum sözleşmelerinde gerçekleşen artışların, tüketiciye iletilen poliçe primine de bu doğrultuda yansıdığı,

- TSS ürününün anlaşmalı kurumlardaki sağlık hizmet hacmini giderek artırdığının düşünüldüğü, anlaşmalı kurumlardan alınan geri bildirimlerin ise TSS anlaşma fiyatlarının finansal olarak yeterli seviyede olmadığı ve bu sebeple TSS'nin gidişatının sürdürülebilir görülmediği yönünde olduğu, anlaşmalı kurumların TSS ile ilgili finansal kaygılarını, sözleşme bedellerindeki artışa ve dolayısıyla tüketicilere yansıtmak yerine optimum sağlık hizmet seviyesini koruyarak, maliyet verimliliğini aktif olarak yöneterek ve aşırı maliyetlerden kaçınarak aşmalarının en uygun çözüm olarak düşünüldüğü

ifade edilmektedir.

(187) (.....) tarafından gönderilen ve 24.06.2021 tarih ve 18907 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda özetle;

- Tamamlayıcı ürünlerde, SUT'a göre kamunun özel hastanelere ödediği paket fiyatlarının üzerine hastalardan alınan farkların sigorta şirketleri tarafından ödendiği bir sistemin söz konusu olduğu, SUT tutarlarına bağlı olan maliyetlerin, sigorta şirketlerinin ödeyeceği tarafta yer alması sebebiyle, kaçınılmaz olarak poliçe primlerine de yansıdığı, TSS'nin geçerli olduğu ve SUT'un çok üzerinde fark alan hastaneleri kapsayan poliçelerin daha pahalı, SUT'a göre daha uygun çarpanlarla anlaşma yapılan hastanelerin bulunduğu ağı içeren poliçelerin primlerinin ise daha uygun olduğu, SUT fiyatlarının maliyet bazlı hesaplamasının kamu maliyetleri baz alınarak belirlenmemesi nedeniyle yıllardır süregelen kamu/özel işletme maliyet yük farkının tüketiciye yansıtıldığı, bu yansıyan maliyetlerin kanun koyucunun belirlemiş olduğu üst sınırı aşmakta olup, hem tüketici hem de (.....) açısından öngörülemeyen harcamalara dönüştüğü, SUT fiyatları düzenli olarak her yıl artış göstermezken SGK'nın, SUT fiyatlarına son 2 yıldır belirli oranlarda artış yaptığı, SGK'nın SUT fiyatlarında son 2 yıl dışında her yıl düzenli artış yapmamasından kaynaklanan gider maliyet artışları nedeni ile özel sağlık kuruluşlarının belirli oranlarda artış talep ettiği; (.....)'nın da ilgili yılda SUT fiyatlarında artış yapılmadı ise, kurumlara sağlık enflasyonu oranında artış yansıttığı, bunun dışında il ve/veya bölgede tek olarak bulunan sağlık kurumları ile marka bilinirliği yüksek olan grup hastanelerinin, bu güçlerini kullanarak SUT artış oranı ve /veya sağlık enflasyon oranının üzerinde sigorta şirketlerinden fiyat artışı talep ettiği, SGK'nın özel sağlık kuruluşlarında belirli bir sınıflandırmaya giderek hastalardan alınacak farkları belirli oranlar ile sınırladığı, fakat özel sağlık kuruluşlarının hastalara bu oranların çok üzerinde farklar yansıttığı, hastalara yansıtılan standart olmayan bu farklara bağlı olarak yapılan anlaşmalar sonucunda da bu durumun tüketicinin primlerine yansıdığı,
- SGK'nın sigortalıları için koymuş olduğu yasal fark üst limitinin sağlık sektörünün reel maliyetlerine uygun bir seviyeye getirilmesi ve sağlık kuruluşları ile sigorta şirketleri arasında gerçekleştirilen anlaşmalarda da uygulanacak bu üst limitin denetlenmesinin faydalı olacağına düşünüldüğü, bu sayede tüketiciye yansiyacak poliçe primlerindeki artışların sınırlandırılmış olacağı

ifade edilmektedir.

(188) (.....) tarafından gönderilen ve 23.06.2021 tarih ve 18899 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda özetle;

- TSS hastane katsayılarının arttırılması halinde sigorta şirketinin hasar maliyetlerinin artacağı ve bu durumun, poliçe primlerinin artmasına neden olacağı, sigortalıların sigortalı payı ya da kapsam dışı durum nedeniyle elden ödeme yapması halleri bakımından ise, bu durumun sigortalının hastaneye ödeyeceği ücretin artmasına sebep olacağı, özel hastanelerin sigorta şirketlerinden aldıkları fark ücretlerinin elden hasta ödemesinde olduğu gibi bir üst limit ile sınırlanmasının bu probleme yönelik bir çözüm olarak düşünüldüğü

ifade edilmektedir.

(189) (.....) tarafından gönderilen ve 28.06.2021 tarih ve 19036 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda özetle;

- TSS fiyatlama kapsamında hasar maliyetlerindeki yukarı ya da aşağı yönlü değişimin, poliçe fiyatlarına yansıdığı, medikal enflasyon tahmini yapmanın zorluğu nedeniyle SUT artışlarının yıllık olarak düzenli yapılmasının, takviminin önceden duyurulmasının ve artış oranı belirlenirken medikal enflasyonun gözetilmesinin bu konudaki problemlere yönelik çözüm önerileri olarak düşünüldüğü

ifade edilmektedir.

(190) (.....) tarafından gönderilen ve 28.06.2021 tarih ve 19031 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda özetle;

- Prim belirlemedeki önemli unsurların, sigortalıların yaşı, cinsiyeti, ikamet adresleri, ürün kapsamı, ürünün performansı, SUT'ta yapılan değişiklikler ve tazminat temelini oluşturan sağlık kurumlarının fiyatlarında yapmış oldukları değişiklikler olduğu,
- Sigorta şirketlerinin, tamamlayıcı sağlık sigortası ürünü için yaptıkları anlaşmaların, SUT çarpanı şeklinde olması nedeni ile SUT fiyatlarındaki artışın hastane maliyetlerini yükselttiği ve poliçe primlerine de etki ettiği,
- TSS ürününün, başlangıçta prim avantajı nedeni ile dikkat çeken ve herkese hitap eden bir ürün konumunda olduğu, son zamanlarda ise anlaşmalı kurum fiyatlarının sürekli artması, yüksek seyreden medikal enflasyon ve SUT fiyatlarındaki değişim nedeni ile başlangıçta sağlanan avantajı devam ettiremediği, SUT fiyatlarında gerek uygulamanın gerekse artış oranlarının değişmesi sebebiyle TSS fiyatları ile ÖSS fiyatları arasındaki makasın gün geçtikçe daraldığı, Avrupa'da örnekleri olduğu gibi genel sağlık sigortası (GSS) yerine tamamen TSS uygulamasına geçilerek bu sorunun çözülebileceğinin düşünüldüğü

ifade edilmektedir.

I.5. Değerlendirme

(191) Dosya konusu iddia ve tespitlerin rakipler arasında anlaşma/uyumlu eylem gibi eylemlerden kaynaklı olduğu, dolayısıyla söz konusu iddialar niteliği itibarıyla genel anlamda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ele alınabilecektir. Bu nedenle 4. maddeye ilişkin genel çerçeve ve iş gücü pazarındaki rekabeti kısıtlayıcı çok taraflı uygulamalar özelinde teorik bilgiye değinildikten sonra, dosya konusu iddialar bakımından yapılan tespitlere yer verilecektir.

I.5.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesine İlişkin Genel Çerçeve

- (192) 4054 sayılı Kanun'un 'Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar' başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrası;

“Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.”

hükmünü amirdir.

- (193) Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini anlaşma taraflarının ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar, piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların etkisiz kullanılmasına ve serbest piyasa sisteminin sağladığı refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına yol açmaktadır. Diğer bir deyişle, bu tür anlaşmalara taraf olan teşebbüsler, normal rekabet şartları içinde elde edemeyecekleri kârlara ulaşarak bu ekonomik faaliyetlerle yaratılan refahın çoğunu kendilerine aktarma olanağına sahip olmakta ve piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemlerini engellemektedir.

- (194) Söz konusu madde incelendiğinde, teşebbüsler arasında gerçekleştirilen ve *amacı veya etkisi yahut potansiyel etkisi* itibarıyla rekabeti sınırlayıcı nitelik taşıyan her türlü *anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararının yasaklandığı* görülmektedir⁴¹. Sözü edilen müesseselere yönelik olarak Kanun'da herhangi bir tanıma yer verilmemekle birlikte, anlaşma ve uyumlu eylem kavramlarının oldukça geniş yorumlandığı anlaşılmaktadır. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde;

“Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur.”

denilmek suretiyle, Türk rekabet hukukunda “anlaşma” kavramının borçlar hukukundaki “sözleşme” kavramından daha geniş bir kavram olduğuna dikkat çekilmekte ve bağlayıcı olma, yazılı şekil, yükümlülüklerin ifa edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi yahut yürürlük koşulları gibi herhangi bir şekil şartı aranmamaktadır⁴².

- (195) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir başka ilke, anılan madde kapsamına giren uygulamaların amaç veya etki unsurlarından sadece birini barındırmasının Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılması için yeterli olmasıdır. Dolayısıyla rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşmaların varlığı halinde ihlalin gerçekleşmesi için bu anlaşmanın uygulanması veya piyasada rekabeti bozucu etkilerinin görülmesi veya bu etkilerin ispatı aranmamaktadır. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımı gibi açık

⁴¹ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para.103 (Banka-2 Faiz).

⁴² Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 26 (Otomotiv).

kısıtlamaların ise amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edilmekte ve söz konusu kısıtlamaları içeren anlaşmaların rekabeti kısıtlamasının kuvvetle muhtemel olduğu kabul edildiği için, bu tür anlaşmalar, pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmezsizin yasaklanmaktadır⁴³.

- (196) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir başka ilke, bu hükmün hangi araç ile ihlal edildiği değil, teşebbüsler arasında ihlal niteliğinde bir irade uyuşmasının mevcut olup olmadığı yönündeki ilkedir. Dolayısıyla yapılacak değerlendirme bakımından asıl önemli olan hususun, anlaşma ile uyumlu eylem arasındaki ayırım değil, 4. madde kapsamındaki uzlaşmalar ile salt paralel davranışlar/bilinçli paralellikler arasındaki farkın belirlenmesi olduğu kabul edilmektedir. Bu çerçevede anlaşma ve uyumlu eylem kavramları birlikte kullanılabilmesi gibi Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki rekabet ihlallerini kapsamak üzere genel olarak *uzlaşma* kavramının kullanılması da mümkün görülmektedir⁴⁴.
- (197) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir başka ilke, teşebbüsler arasında gerçekleşen iletişimi gösteren delillerinin değerlendirilmesine ilişkindir. Yukarıda değinildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, başka bir deyişle bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır. Bunun gerekçesi, piyasadaki rekabetin ortaya çıkmasını tetikleyen temel dinamiğin, teşebbüsler arasında birbirlerinin ne şekilde davranacağına ilişkin olarak yaşanan belirsizlik olduğu yönündeki kabuldür. Dolayısıyla teşebbüslerin gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizliği azaltan veya ortadan kaldıran davranışların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılabilmektedir⁴⁵.
- (198) Bu bağlamda özellikle fiyat, arz miktarı, satış stratejisi, maliyet gibi stratejik verilere ilişkin bilgiler içeren iletişimler tek taraflı olarak sunulduğunda dahi rekabet ihlali olarak ele alınabilecektir. Belirtilen nitelikte bir iletiyi alan teşebbüs, rekabeti sınırlayıcı bir uzlaşmanın tarafı olmayacağını derhal ve açıkça karşı tarafa bildirmediği sürece uzlaşmaya zımnen irade göstermiş sayılmaktadır. Zira rakiplerinden, değinilen unsurları taşıyan bir ileti alan teşebbüsün, sözü edilen bilgileri kendi ticari politikalarında dikkate almamasının mümkün olmadığı kabul edilmektedir. Bir başka ifadeyle, rakiplerinin fiyatının artacağını ya da sabit tutacağını bilen bir teşebbüs için geleceğe ilişkin belirsizlik azalmakta, fiyatlama kararları bu bilgiye göre şekillenmekte,

⁴³ Kurulun 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı kararı syf.102 (Banka-1 Maaş Promosyon); 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 26 ve 57 (Otomotiv); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para.103 (Banka-2 Faiz); 18.02.2016 tarihli ve 16-05/117-52 sayılı kararı para. 62 ve 63 (Sinop Hazır Beton); 21.11.2016 tarihli ve 16-40/662-296 sayılı kararı para.305 (Antalya Tur Operatörleri); Danıştay 13. Dairesi 16.12.2015 tarihli, E.2015/4548, K.2015/4616 sayılı kararı (Banka-2 Faiz); Danıştay 13. Dairesi 06.04.2017 tarihli, E.2011/3814, K.2017/958 sayılı kararı (Otomotiv).

⁴⁴ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 26-27 (Otomotiv); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para.106 (Banka-2 Faiz); 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararı para. 154 (Ege Bölgesi Çimento); Ankara 2. İdare Mahkemesinin 21.12.2015 tarihli, E.2014/1373, K.2015/2145 sayılı ve 19.04.2016 tarihli, E. 2014/1339, K. 2016/1187 sayılı kararları (Konya ve Denizli Çimento); Danıştay 13. Dairesi 16.12.2015 tarihli, E.2015/4548, K.2015/4616 sayılı kararı (Banka-2 Faiz).

⁴⁵ Kurulun 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı kararı syf.91 (Banka-1 Maaş Promosyon); 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararı para. 162 ve 177 (Ege Bölgesi Çimento); 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 43 (Otomotiv); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para. 185, 205, 213, 316. (Banka-2 Faiz).

bu durum ise teşebbüsün rekabet hukuku anlamında rakiplerinden bağımsız karar vermediği anlamına gelmektedir⁴⁶.

- (199) Kurulun Otomotiv kararına⁴⁷ karşı açılan davalara ilişkin olarak Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan kararlarda⁴⁸ bu hususa ilişkin olarak şu değerlendirmelere yer verilmektedir:

“Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin rekabete hassas bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında, rekabeti ihlal edici bir amacın olduğu şüphesi ortaya çıkacaktır. Nitekim gerek Avrupa Birliği Adalet Divanının (ABAD'ın) "T-Mobile" kararında gerekse doktrinde rakipler arasında gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracabilecek nitelikte olan bilgi paylaşımlarının rekabete aykırı olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Söz konusu rekabete hassas bilgi; geleceğe ilişkin fiyat veya buna ilişkin stratejik bir bilgi olduğu takdirde, rekabeti ihlal etme amacının ayrıca irdelenmeye ihtiyaç göstermeyecek şekilde ortada olduğu da açıktır. Ayrıca, teşebbüsler arası bilgi paylaşımlarının, piyasada bir etkisinin olmadığı ileri sürülebilirse de, belirtilen rekabete hassas bilgi paylaşımının, teşebbüslerin gelecekte piyasada alacakları kararlarda etkili olacağına aksi ispatlanmadıkça kabul edilmesi gerekmektedir. Bu durum, ABAD'ın "Polypropylene" ve "Sugar" kararlarında teşebbüsler aleyhine bir karine olarak değerlendirilmiştir. Bir başka anlatımla; fiyatların yükseltilmesi hususunda rakipler arasında kesin bir anlaşmaya varılmasa dahi bir rakibin geleceğe ilişkin fiyatlandırma stratejisini açıkladığı bir toplantıya sadece katılmış olmak da bir karine olarak kabul edilmektedir.”

- (200) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir başka ilke, 4054 sayılı Kanun uyarınca uzlaşmanın tespitinde delil serbestisi ilkesinin geçerli olmasıdır. Zira Kanun'un 40. ve 44. maddeleri uyarınca rekabet hukukunda re'sen araştırma ve re'sen harekete geçme ilkeleri benimsenmiştir. Mezkûr düzenlemeler kapsamında Kurul, ihbar veya şikâyet üzerine yahut re'sen belirli bir ihlal iddiasına yönelik işlem başlatmakta, Kurul tarafından yetkilendirilen raportörler ise Kanun'un 14. ve 15. maddelerine dayanarak her türlü evrakı ve bilgiyi talep edebilmekte, ayrıca Kanun'un 40. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca her türlü delili Kurula bildirebilmektedir. Benzer şekilde ihlal iddiasına muhatap olan teşebbüsler de *“kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili”* Kurul'a sunma imkânına sahiptir. Bu çerçevede uzlaşmaların ispatında birincil delillerin yanı sıra ikincil delillerin de kullanılabileceği görülmektedir⁴⁹.

- (201) Rekabet hukuku uygulamasında her türlü ispat vasıtasının delil olarak kullanılabileceği öngörülmekle birlikte, söz konusu vasıtaların değerlendirilmesinde delillerin haiz olduğu ispat gücü önem arz etmektedir. Bu çerçevede ihlalin varlığı yahut hangi teşebbüslerin ihlale taraf olduğu değerlendirilirken, elde edilen delillerin miktarından ziyade bu delillerin nitelik itibarıyla ihlali ispatlamaya yeterli olup olmadığının

⁴⁶ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 58 (Otomotiv); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para. 111-113 (Banka-2 Faiz).

⁴⁷ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı (Otomotiv).

⁴⁸ Danıştay 13. Dairesi 06.04.2017 tarihli, E.2011/3814, K.2017/958 sayılı kararı (Otomotiv).

⁴⁹ Kurulun 07.06.2006 tarihli ve 06-41/519-139 sayılı kararı syf. 17 (Meyve Suyu); 03.02.2011 tarihli ve 11-07/121-36 sayılı kararı syf. 42 (Gimsa); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para. 107 (Banka-2 Faiz).

belirlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla kimi hallerde tek bir delil dahi ihlal iddiasının ispatı için yeterli kabul edilebilmektedir⁵⁰.

- (202) Delillerin değerlendirilmesi bakımından dikkate alınması gereken bir başka husus, mevcut delillerin ispat gücü ölçülürken her bir belgenin münferit olarak ispat standardını sağlamasının zorunlu olmaması, diğer bir ifadeyle delillerin bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekliliğidir. Zira uzlaşmaların ispatında birincil delillerin yanı sıra ispat gücü görece düşük olan iletişim delilleri ve iktisadi deliller de kullanılabilir. Bu çerçevede her bir delilin konu, süre, taraflar gibi ihlalin tüm unsurlarını içermesi gerekmemekte, birbirleriyle tutarlı olmaları koşuluyla, delillerin bir bütün olarak söz konusu unsurları ortaya koymalarının yeterli olacağı kabul edilmektedir⁵¹.

1.5.2. Rekabet Hukuku Yönüyle Ayartmama Anlaşmalarına ve Ücret Tespit Uygulamalarına Genel Bakış

- (203) Ayartmama anlaşmaları, Rekabet Terimleri Sözlüğü'nde "*bir teşebbüsün bir başka teşebbüsün çalışanlarına iş teklif etmemesine veya bu çalışanları işe almamasına ilişkin olarak, doğrudan veya dolaylı şekilde yapılan anlaşmalar*" olarak tanımlanmıştır. Bu tür anlaşmalar belirli durumlarda rekabet hukuku kurallarının ihlali olarak değerlendirilebilmektedir.
- (204) Çalışanlar teşebbüslerin en önemli varlıklarından biridir. Doğal olarak birçok işveren çalışanlarının işten çıkmasını engelleme eğilimindedir. Özellikle üretken bir çalışanın rakip teşebbüse geçmesi durumunda işveren için hatırı sayılır bir zararın doğacağını söylemek mümkündür⁵². Bu durum özellikle inovasyon ağırlıklı rekabetin görüldüğü yüksek teknoloji içeren sektörlerde nitelikli çalışanlar için geçerli olacakken, niteliksiz çalışanların istihdam edildiği sektörlerde aynı durumun çalışan arzının kısıtlı olduğu haller açısından geçerli olacağını söylemek de mümkündür. Bu anlamda çalışan mobilitesi⁵³ teşebbüslerin pazardaki iş yapış biçimlerini, dolayısıyla pazardaki güçlerini de doğrudan etkileyebilmektedir. Bunun yanı sıra üretim sürecinde en önde gelen maliyetlerden biri emeğin maliyetidir. Bir başka deyişle teşebbüslerin üretim sürecinde yaptıkları alımların başında emek gelmektedir. Bu doğrultuda, teşebbüslerin çalışanların mobilitelerini azaltmakta ve ücretlerini baskılamakta yararı olabileceği açıktır.
- (205) Teşebbüslerin sıklıkla kullandığı istihdam yöntemlerinden biri rakip teşebbüslerin çalışanları ile irtibata geçerek onları kendi teşebbüslerinde çalışmalarını için "ayartmaya" çalışmalarıdır. Bu noktada çoğunlukla çalışanları kazanmaya çalışan teklifçi teşebbüsün sunduğu görece yüksek ücretler çalışanlar adına büyük önem taşımaktadır. Diğer bir deyişle çalışan transferlerini sağlayan en önemli unsur teşebbüsler arası maaş farklılıklarıdır. Bu farklılıklar iş gücü pazarı açısından rekabeti oluşturan esas unsur olduğundan, teşebbüsler rakipleri ile yapacakları maaşların sabitlemesine veya doğrudan çalışanların ayartılmamasına yönelik anlaşmalar ile iş gücü pazarına yönelik rekabeti ortadan kaldırmayı tercih edebilmektedir. Bu anlaşma

⁵⁰ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para. 108 (Banka-2 Faiz).

⁵¹ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı para. 109 (Banka-2 Faiz); 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararı para. 156 ve 157 (Ege Bölgesi Çimento).

⁵² SHY, O. ve STENBACKA, R. (2019) "Anti-poaching agreements in labor markets" Economic Inquiry, Vol. 57, No. 1, s.243-263.

⁵³ Çalışan mobilitesi kavramı emek faktörünün firmalar, meslekler ve coğrafi bölgeler arasındaki hareket dinamiğini ifade etmektedir. Bkz. GÜNDOĞAN, N; BİÇERLİ, M.K. (2004) "Çalışma Ekonomisi" T.C Anadolu Üniversitesi Yayını No:1451, s.131.

türlerinin yanı sıra çalışanlara ilişkin hassas bilgilerin paylaşılması ve iş koşullarının rakiplerce belirlenmesi gibi ihlal türlerine de rastlanabilecektir⁵⁴.

- (206) Bu noktada iş gücü pazarında yaşanan rekabet ihlalleri açısından zarar teorisine yönelik oluşabilecek şüphelerin giderilmesi gerekmektedir. Temel bir yaklaşımla rekabet hukuku, ürünlerin alıcılarının ve satıcılarının serbest piyasa olanaklarını korumayı amaçladığı gibi iş gücü hizmetlerinin alıcıları ve satıcıları adına da aynı amacı taşımaktadır⁵⁵. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi mal ve hizmet piyasalarındaki rekabetin doğrudan veya dolaylı olarak engellenmesini, bozulmasını ya da kısıtlanmasını ihlal olarak kabul etmiştir. Keza iş gücü pazarındaki eylem ve anlaşmalar ile mal ve hizmet piyasalarındaki rekabetin dolaylı olarak engellenmesi de mümkündür⁵⁶.
- (207) İş gücü pazarındaki rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaların etkilerinin sadece bu pazarla sınırlı kalmayarak tüketiciye yansıyor yansımadağı tartışmalı bir konudur. Bahse konu tartışma 19-06/64-27 sayılı BFİT kararı içerisinde de irdelemiştir. Kararda;

“Diğer alım kartellerinde olduğu gibi, iş gücü piyasasında rekabeti kısıtlayan teşebbüslerin katlandıkları iş gücü maliyetini azaltarak kârlarını artırması mümkün olup bu kâr artışının da teoride belirli rekabetçi pazar koşulları altında, çıktı pazarında tüketicilere refah artışı olarak yansıma ihtimali bulunmaktadır. Ancak bu anlaşmalar iş gücü piyasasında çalışanların refahında çok daha çarpıcı şekilde azalmaya sebep olmakta ve iş gücü pazarında, rakipler arası müşteri paylaşımının çıktı pazarlarında yaratacağına benzer etkiler yaratmaktadır⁵⁷. Bu çerçevede bu anlaşmaların yatay pazar paylaşımı anlaşmalarına benzer anti-rekabetçi etkiler doğuracağı, iş gücü piyasasında çalışanların iş değiştirme imkânlarını sınırlandırarak dolaylı olarak maaşların sabitlenmesine yol açacağı öngörülmektedir. Birçok yazar tarafından desteklenen, ABD Adalet Bakanlığının yukarıda yer verilen kararlarda ve açıklamalardaki yaklaşımı, bu anlaşmaların çıktı pazarlarındaki ihtimal dâhilindeki dolaylı etkilerinden ziyade girdi pazarlarına bir başka deyişle iş gücü pazarlarına getirdiği doğrudan kısıtlara odaklanmaktadır.”

ifadelerine yer verilmiştir. Diğer bir anlatımla Kurul bahse konu tipteki anlaşmaların tüketici özelindeki yansımalarından ziyade iş gücü pazarındaki yansımalarına öncelik verilebileceğini ifade etmiştir.

- (208) Bununla birlikte ücret tespiti ve çalışan ayartmama gibi anlaşmaların satış pazarının değişkenlerine göre üretilen ürün ya da sunulan hizmetin niteliğinde veya niceliğinde düşüş yaratabileceğini, dolayısıyla tüketici refahında düşüş gözlemlenebileceğini kabul eden görüşler de bulunmaktadır⁵⁸. Literatürde, rekabetçi bir pazarda emek arz edenler

⁵⁴ OECD (2019), “Competition Concerns in Labour Markets – Background Note”, s.19-21.

⁵⁵ Roman v. Cessna Aircraft Co., 55 F.3d 542, 544-45 (10th Cir. 1995).

⁵⁶ 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinin gerekçesinde yer alan “Kuşkusuz, toplu pazarlık esasının kabul edildiği emek piyasası bu tanımın dışındadır.” ifadesi işverenler arasında yapılan anlaşmaları kanun kapsamı dışında tutmak amacını taşımamaktadır. Gerekçedeki toplu pazarlık esasına yapılan vurgu toplu iş sözleşmeleri, sendikalar gibi kurumların rekabet hukuku uygulamalarına konu edilip edilemeyeceği tartışması açısından önem taşıyacak olsa bile, Kurul kararlarında da yer verildiği üzere teşebbüsler arasındaki iş gücü pazarına yönelik anlaşmaların 4054 sayılı Kanun kapsamında incelenebilir olduğu görülmektedir.

⁵⁷ Vurgu eklenmiştir.

⁵⁸ MARINESCU, I. ve HOVENKAMP, H. (2018) “Anticompetitive Mergers in Labor Markets” Institute For Law And Economics, Research Paper No. 18-8, s.39.

emeklerinin marjinal değerinin karşılığı olan seviyede bir maaş alırlarken, monopson gücünü haiz bir teşebbüsün ya da anti rekabetçi uzlaşmalar yoluyla birden fazla teşebbüsün maaşları baskılaması sonucunda emek arzının düşeceği, emek arzının düşmesiyle üretimin dolayısıyla çıktının azalacağı, azalan çıktı sonucunda fiyatların yükseleceği ve son tüketici adına refah kaybı yaşanacağı ifade edilmektedir⁵⁹. Son olarak iş gücü pazarında oluşan suni monopson yapı, monopole benzer şekilde dağıtım etkinliğinin oluşmasını engelleyebilecektir⁶⁰. Çıktı niceliği üzerindeki etkilerinin yanı sıra iş gücü pazarındaki rekabet karşıtı anlaşmaların ürün veya hizmetin kalitesi üzerinde de olumsuz etkiler doğurması muhtemeldir. Nitelikli iş gücünün istediği şartlar altında hizmet sunmasını engelleyen çalışan ayartmama anlaşmaları çalışan transferleri neticesinde ortaya çıkabilecek sinerjiyi ve verimlilik artışlarını engelleyebilecektir. Ücretlerin baskılanmasına yönelik anlaşmalar ise emek arz edenlerin motivasyonlarını kaybetmelerine neden olarak özellikle hizmet sektörü bakımından nihai çıktılarda niteliksel bir düşüş yaşanmasına neden olabilecektir.

- (209) Esasen, iş gücü pazarlarına yönelik rekabet hukuku uygulamasının temel kısmını oluşturan çalışanların maaşlarını sabitlemeye/çalışan ayartmamaya yönelik yapılan anlaşmalar pazarın alım tarafında kurulan kartellerden farklı değildir. Pazarın alım ya da satım tarafında bulunmaları farklılığı dışında; çalışan ayartmama anlaşmaları ile müşteri/pazar paylaşımı anlaşmalarının, ücret tespiti anlaşmaları ile fiyat tespiti anlaşmalarının temel bir farklılığı bulunmadığı gerek doktrinde gerekse de içtihat ile ortaya konulmuştur⁶¹.
- (210) ABD Adalet Bakanlığı (DOJ) tarafından çalışan ayartmama anlaşmalarına yönelik 2007-2013 yılları arasında Silikon Vadisi'nde faaliyet gösteren yüksek teknoloji şirketlerine karşı bazı davalar yürütülmüştür. Bu davalardan ilkinde Adobe, Apple, Google, Intel, Intuit, ve Pixar'ın birbirlerinin belirli çalışanlarını ayartmamak üzerine anlaştıkları iddia edilmiştir. DOJ davanın uzlaşma ile sonuçlanmasından önce yayımladığı açıklamada anlaşmaların *per se* kanuna aykırı olduğunu değerlendirir⁶² de, United States v. Lucasfilm Ltd.⁶³ ve United States v. eBay⁶⁴ davalarında olduğu gibi davanın uzlaşma ile sonuçlanması dolayısıyla mahkeme ilgili ihlalin *per se* ya da *rule of reason* değerlendirme standartlarından hangisine tabi olduğu konusunda nihai kararını açıklamamıştır.
- (211) Bir diğer davada ise Arizona'daki hastane ve bakım merkezlerinin oluşturduğu ve toplu alımlar yapan bir teşebbüs birliğinin, üyelerine hemşire sağlayan bürolar ile yaptığı anlaşma incelenmiştir. Bu anlaşmanın, hastaneler arasında hemşire sağlamaya yönelik rekabeti ve hemşire sağlayan bürolara ödenecek ücreti (dolayısıyla

⁵⁹ HOVENKAMP, H. (2019) "Competition Policy for Labour Markets" U of Penn, Inst for Law & Econ Research Paper No. 19-29, s.2-3; NAIDU, S., POSNER, E. & WEYL, E. G. (2018) "Antitrust Remedies for Labor Market Power", 132 HARV. L. REV. 536.

⁶⁰ OECD (2019), "Competition Concerns in Labour Markets – Background Note", s.10.

⁶¹ "In re: Railway Industry Employee No-Poach Antitrust Litigation", Civil No. 2:18-MC-00798-JFC, MDL No. 2850 (<https://www.justice.gov/atr/case-document/file/1131056/download>); United States v. eBay, Inc., 968 F.Supp.2d 1030 (N.D. Cal. 2013); TALADAY, J. M ve MEHTA, V. (2017), "Criminalization of wage-fixing and no-poaching agreements" CPI's North America Column, s.1-2; Phillip E. Areeda and Herbert Hovenkamp (2019), Antitrust Law - An Analysis of Antitrust Principles and Their Application, Wolters Kluwer.

⁶² DOJ açıklamasında ayrıca, paylaşım anlaşmalarının girdi veya çıktı pazarında gerçekleştirilmesinin bir farkının bulunmadığını vurgulamıştır. "Competitive Impact Statement at 7–8, United States v. Adobe Sys., Inc. (No. 10-CV-01629) (D.D.C. 2010)"

⁶³ Complaint, U.S. v. Lucasfilm Ltd., No. 1:10-cv-02220 (D.D.C. 2010).

⁶⁴ Amended Complaint, United States v. Ebay, Inc., No. 12-CV05869 EJD (N.D. Cal. 2013).

hemşirelere ödenecek maaşları) azalttığından bahisle kanunu ihlal ettiği karara bağlanmıştır⁶⁵.

- (212) 2016 yılında ise ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC) ve DOJ birlikte bir rehber doküman (Rehber) yayımlamış olup burada rakip firmalar arasında yapılan ve birbirlerinin çalışanlarını işe almama (çalışan ayartmama) ya da maaşlara ilişkin rekabet etmeme (ücret tespiti) anlaşmalarının *per se* ihlal sayılacağı belirtilmiştir⁶⁶. Rehber işverenler arasındaki rekabetten tüketicilerin de yarar sağlayabileceğini, çünkü rekabetçi iş gücünün daha fazla ya da daha nitelikli ürün ve hizmet yaratabileceğini belirtmiştir. Bu dosyada da önem taşıyan, Rehber'in ortaya koyduğu en önemli ilke açık ücret tespiti/çalışan ayartmama anlaşmalarının (*naked wage fixing/no poaching agreements*) *per se* ihlal niteliği taşımasıdır. Açık anlaşma, işverenler arasındaki meşru bir iş birliğinden bağımsız ya da bu iş birliği açısından makul bir şekilde gerekli olmayan anlaşma olarak tanımlanmıştır. Bu tip açık anlaşmaların Rehber'de yer alan yaklaşıma göre rekabetçi etkilerinden bağımsız olarak rekabet ihlali olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Gerçekten de meşru iş birlikleri yahut anlaşmalar içerisinde yer alan iş gücü pazarına ilişkin sınırlamalara etki temelli analizlerle yaklaşmak yerindedir. Keza Kurulumuz ve Komisyon da bazı kararlarında çalışan ayartmama anlaşmalarını, aşağıda açıklanacağı üzere, yan sınırlama doktrini kapsamında incelemiştir. Bununla birlikte örneğin devralma, ortak girişim, ortak alım gibi genel çerçevedeki anlaşmaların uygulanması açısından öngörülmemiş sınırlamaların amaç bakımından ihlal olarak değerlendirmesi mümkündür.
- (213) Rehber sonrası dönemde ABD'de dikkat çeken kararlardan ilkinde DOJ⁶⁷, 2018 yılında demiryolu teçhizatı sağlayıcısı rakip iki teşebbüse yönelik olarak, mevcut işverenin önceden onayı olmadan birbirlerinin çalışanlarına iş teklif etmeme ve işe almamaya ilişkin bir anlaşma içerisinde oldukları gerekçesiyle açılan soruşturma sonucunda aldığı karar ile teşebbüsler arasında yapılan çalışan ayartmama anlaşmalarının rekabet ihlali yarattığı tespitinde bulunmuş, bununla birlikte davayı uzlaşma yoluyla kapatmıştır.
- (214) Yakın tarihte sonuçlanan ücret tespiti anlaşmalarına ilişkin soruşturmada ise FTC, evde bakım hizmeti sunan teşebbüslere terapist istihdamı sağlayan iki büronun terapistlerin maaşlarını sabitlemeye/düşürmeye yönelik bir anlaşma içerisinde oldukları ve benzer teşebbüsleri maaşları sabitleyerek terapistlerin transferlerini engellemeye davet ettikleri konusunu incelemiştir. Uzlaşma ile sonuçlanan soruşturma sonunda FTC, belirli yükümlülükler getirdiği soruşturulan tarafların çalışanların maaşlarına (ve çalışanlara yapılan her türlü ödemelere) yönelik hiçbir uzlaşma içerisine giremeyeceğine ve maaşlara yönelik bilgi değişimi yapamayacağına hükmetmiştir. Karar yönünde oy kullanan üç FTC üyesinin yayımladığı açıklamada 2016 yılındaki Rehber'e atıf yapılarak çalışanların rekabetçi pazarlarda kazanması gereken ücretleri kazanmasının sağlanması fikrinin halen geçerliliğini koruduğu ifade edilmiştir. Açıklamada dikkat çeken bir unsur da, soruşturma konusu anlaşma ile rakiplerin pazarın normal işleyişinin yerine kendi uzlaşan iradelerini koyduklarının, bu anlaşmanın rekabetçi işleyişe doğası gereği zarar verdiğinin ve *per se* ihlal niteliği taşıdığı vurgulanmıştır. Açıklamayı kaleme alan üyeler aynı zamanda bu dosya

⁶⁵ Complaint, United States v. Arizona Hosp. & Healthcare Ass'n & AzHHA Service Corp., No. CV07-1030-PHX at 2 (D. Ariz. 2007).

⁶⁶ DOJ-FTC Antitrust Guidance For Human Resource Professionals, 2016.

⁶⁷ United States v. Knorr-Bremse AG and Westinghouse Air Brake Technologies Corporation, No.1:18- cv-00747 (03.04.2018).

özelinde para cezası verilmesi şartlarının oluşmadığı gerçeğinin yanında, ileride bu tip ihlallere yönelik para cezası uygulanmasından kaçınılmayacağını belirtmiştir⁶⁸.

- (215) AB'de birleşme ve devralma işlemlerinde, çalışan ayartmama hükümleri işlemin gerçekleşmesi ile doğrudan ilgili ve gerekli olması koşulu ile yan sınırlama olarak değerlendirilmektedir. Bunun yanında çeşitli ülke otoritelerinin iş gücü pazarındaki ihlallere yönelik kararları bulunmaktadır. Fransız ve İngiliz Rekabet Otoriteleri, manken ajanslarına yönelik yürüttükleri ve odağında fiyat anlaşmalarının olduğu soruşturmalar içerisinde dolaylı olarak çalışanların maaşlarının belirlenmesine yönelik etki doğuran hükümleri de incelemiş ve bu anlaşmaları amaç yönünden kanuna aykırı bulmuştur⁶⁹. Hollanda'da ise 2010 yılında alınan bir kararda, 15 hastanenin arasındaki incelemeye konu anlaşmanın diğer hükümlerinin yanı sıra bir hastanede çalışan anestezi uzmanlarına ek ödeme yapılmamasına yönelik bir madde içerdiği görülmüş ve mahkeme tarafından bu hükmün rekabete aykırı olduğu sonucuna varılmıştır⁷⁰. Avrupa ve ABD dışındaki rekabet otoritelerinin de çeşitli kararları ve rehber çalışmaları bulunmaktadır⁷¹.
- (216) Diğer rekabet otoritelerine benzer şekilde Kurulumuzun da gerek çalışan ayartmama hükümlerine gerekse de ücret tespiti ve maaş bilgisi paylaşmaya değinen kararları bulunmaktadır. Öncelikle yukarıda değinildiği üzere Kurul bazı devralma kararlarında devralma sözleşmelerinin içinde yer verilen istihdam etmemeye yönelik şartları yan sınırlama kavramı dâhilinde değerlendirerek, işlemin uygulanmasıyla doğrudan ilgili ve gerekli olup olmadığını incelemiştir⁷². Bunun yanında Kurul kararları içerisinde çalışanların maaşlarının rakip işverenlerce sabitlenmesine yönelik değerlendirmelere de rastlanmaktadır. 28.07.2005 tarih ve 05-49/710-195 sayılı Kurul kararında dizi yapımcılarının oyuncu transferi yapmama ve sabit ücret uygulanması hususlarında aralarında anlaştıkları iddiası incelenmiştir. Kararda,

“4054 sayılı Kanununun 4. maddesinin (a) bendi gereğince ”mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi” yasaktır. Bu çerçevede, TV dizisi yapımcıları, oyuncu ücretlerini anlaşma yoluyla belirledikleri takdirde, bu eylemin maddede bahsi geçen alım fiyatlarını belirleme anlamına geleceği ve bu durumun açık bir biçimde rekabetin

⁶⁸ Karara yönelik karşı oyu bulunan yargıç açıklamasında, fiyat anlaşması gibi ücret tespiti anlaşmalarının da zor ve nadir tespit edilen anlaşmalar olduğu ve adli sorumluluk doğurabilecek *per se* ihlaller yarattığı gerçeğine rağmen ağır yükümlülükler içermeyen bir uzlaşma kararının bu gibi dosyalar adına uygun olmadığını ifade etmiştir.

https://www.ftc.gov/system/files/documents/public_statements/1552484/171_0134_your_therapy_source_dissentingstatementchopra.pdf , Erişim Tarihi: 28.09.2020.

⁶⁹ Décision n° 16-D-20 du 29.09.2016 French Competition Council (Fransız Rekabet Otoritesi); Competition and Markets Authority (İngiliz Rekabet Otoritesi), Case CE/9859-14, “Conduct in the modelling sector” (16.12.2016).

⁷⁰ LJN: BM3366 (Court of Hertogenbosch) HD 200,056,331 Karar Tarihi: 05.04.2010, Yayınlanma Tarihi: 04.05.2010.

⁷¹ Singapore v. Employment Agencies, The Competition Commission of Singapore, CCS 500/001/1 (Singapur Otoritesinin, 16 istihdam bürosunun çalışanlarının aylık maaşlarını sabitlediği gerekçesiyle kanunun amaç bakımından ihlal edildiğine yönelik kararı.); Hong Kong Otoritesinin konuyla ilgili bülteni (https://www.compcomm.hk/en/media/press/files/20180409_competition_commission_advisory_bulletin_eng.pdf); Japon Otoritesinin konu hakkındaki raporu, <https://www.jftc.go.jp/en/pressreleases/yearly2018/February/180215.html>.

⁷² Kurulun 09.05.2012 tarihli, 12-25/717-203 sayılı; 20.05.2008 tarihli, 08-34/455-160 sayılı; 18.06.2009 tarihli, 09-29/602-143 sayılı; 11.09.2008 tarihli, 08-54/847-338 sayılı; 29.11.2007 tarihli, 07-88/1113-435 sayılı kararları.

engellenmesi amacını taşıyacağı ve alınan prensip kararlarının uygulanması halinde piyasada rekabetin engelleneceği açıktır.”

değerlendirmesine yer verilmiştir.

- (217) Anılan değerlendirmede Kurulun çalışanların maaşlarının belirlenmesine yönelik anlaşmaları alım fiyatlarının belirlenmesine yönelik bir anlaşma olarak nitelediği ve böyle bir anlaşmanın rekabetin engellenmesi amacını taşıyacağını ifade ettiği görülmektedir. Bununla birlikte yapılan incelemeler sonucunda yeterli delil bulunmadığından Kurul tarafından bir soruşturma yürütülmemiş olup oyuncu ücretlerinin sabitlemesi suretiyle rekabetin kısıtlanması ihtimali bulunduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca hakkında önaraştırma yapılan teşebbüslere yazılı görüş gönderilmesine hükmedilmiştir.
- (218) 03.03.2011 tarihli ve 11-12/226-76 sayılı Kurul kararında ise, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneğine mensup özel okullar arasında yapılan bir anlaşmada “*Kurumlar bir başka özel okulun öğretmeni ya da çalışanına doğrudan transfer teklifi yapamazlar*” hükmünün de yer aldığı görülmektedir. Kararda ilgili anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna ve 5. maddesi kapsamında muafiyet alamayacağına hükmedilirken özel okullarda görev yapan öğretmenlerin başka okullara geçişinin zorlaşabileceğinin de görüldüğü, bu anlaşmaya konu ilkelerin tüketicilere belirgin bir fayda sağlamadığı, aksine gerek tüketicilere gerekse bu okullarda görev yapan öğretmenlere zarar verdiği belirtilmiştir. Mevcut dosya açısından ilgili kararda önem taşıyan husus ise, özel okullar arasında yapılan toplantılara yönelik olarak bu toplantılarda, okul ücretlerinin tespiti, maaş ve burs gibi temel rekabet parametrelerine ilişkin bilgi paylaşımı yapıldığından, bu bilgi değişimlerinin rekabeti kısıtlayıcı bir nitelik taşıyabilecekleri değerlendirmesidir. Bu değerlendirme ile Kurul maaş bilgilerini de rekabete duyarlı bilgiler arasında sayarak bu konudaki bilgi değişimlerinin ihlal yaratabileceğini açıkça ortaya koymuştur.
- (219) Kurul 2019 yılında aldığı BFİT kararında, franchise alanın BFİT ve/veya BFİT'in başka bir franchise alanı tarafından çalıştırılmakta/eskiden çalıştırılmış olan veya rakip firmalarda çalışmış olan hiçbir personeli BFİT'in önceden yazılı onayı olmaksızın çalıştıramayacağını ifade eden hükümleri değerlendirmiştir. Kararda ilgili hükmün, işe alımları bütünüyle yasaklamadığı ve franchise verenin önceden yazılı onayı olması koşulunun arandığı, bu nedenle klasik bir çalışan ayartmama anlaşması olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca ilgili çalışanların transferinin yapıldığını gösterir bilgi ve belgelere de ulaşıldığından, personel transferinin kısıtlanmadığının söylenebileceği belirtilmiştir. Bununla beraber ilgili hükmün dolaylı da olsa iş gücü piyasasında oluşturabileceği olası etki bakımından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bireysel muafiyet değerlendirmesi sonucunda ise, ilgili hükmün iş gücü piyasasında rekabeti gereğinden fazla kısıtlayabileceği ve personel transferi konusunda *franchise* verenin onayının neden talep edildiğinin açık olmaması sebebiyle zorunlu olandan fazla sınırlama içerdiği gerekçesiyle anlaşmaya muafiyet tanınmamıştır. Sonuç olarak ilgili hükmün sözleşme süresi ile sınırlandırılması ve yazılı onayın gerekçesinin açıkça belirtilmesi ve Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesine karar verilmiştir.
- (220) Kurulun 02.01.2020 tarih ve 20-01/3-2 sayılı İzmir Konteyner kararında İzmir karayolu konteyner taşımacıları arasındaki çalışan ayartmamaya ve çalışan ücretlerini sabitlemeye yönelik anlaşmalar değerlendirilmiştir. Kararda Kurul İzmir merkez ve çevre ilçelerde yer alan limanlara veya bu limanlardan karayoluyla konteyner taşımacılığı yapan teşebbüslerin çalışan maaşlarını sabitlemeye yönelik anlaşmalar

yaptıkları, bu anlaşmaların amaç bakımından rekabet ihlali teşkil ettiği ifade edilmiş, bununla birlikte dosyaya taraf teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

- (221) Kurulun 01.04.2021 tarih ve 21-18/213-M sayılı kararıyla yürütülmekte olan iş gücü piyasalarındaki çalışan transferini engellemeye dönük centilmenlik anlaşmaları konulu soruşturma kapsamında, taraflardan taahhüt sunma görüşmelerini başlatma niyetinde olan (.....) başvurusu, Kurul tarafından personel transferinin engellenmesinin “açık ve ağır ihlal niteliğinde” olduğu belirtilerek 01.07.2021 tarih ve 21-33/438-M sayılı karar ile reddedilmiştir.
- (222) Dolayısıyla iş gücü piyasalarında rakipler arasında yapılan personel transferinin engellenmesine ve personel maaşlarının belirlenmesine dönük centilmenlik anlaşmalarının rekabeti amacı itibarıyla sınırladığı görüşü ağır basmaktadır. Buna ek olarak yazın ve içtihat, personel transferinin engellenmesine yönelik anlaşmaların ayrıca dolaylı olarak personel maaşlarının belirlenmesine yol açabileceğini vurgulamaktadır. İlaveten bahsedildiği üzere Kurul tarafından, personel transferinin engellenmesi, açık ve ağır ihlal olarak nitelendirilmektedir. Açık ve ağır ihlal, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Öneraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ’de (Taahhüt Tebliği) “*Rakip teşebbüsler arasında fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket, gelecekte uygulanması planlanan fiyat, üretim ya da satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgilerin paylaşılması*” şeklinde tanımlanmakta olup bilgi değişimi hususu haricinde yer verilen tanım Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Kararlar İle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik’te (Ceza Yönetmeliği) yer alan kartel tanımı ile benzeşmektedir. Çalışan ayartmama anlaşmaları bu ifadede yer alan sağlayıcıların paylaşılması (emek arz edenlerin); çalışan maaşlarının tespit edilmesi uygulamaları ise bir fiyat tespiti (girdi fiyatı) uygulaması olarak ele alınabilecektir.
- (223) Bununla birlikte çıktı pazarlarındaki kartelin tam simetriği olan ve aynı etkiyi üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran girdi/alım kartelleri de açık ve ağır ihlal tanımı kapsamında ele alınabilmektedir. Keza ekonomi yazını bakımından da çıktı pazarındaki karteller ile girdi pazarındaki karteller arasında bir fark bulunmamakta, her iki tür kartel de rekabet hukukunun çıkış noktası olan yapay şekilde tek elci gücü kullanma imkânına kavuşmayı hedeflemekte ve tüketici (alım karteli bakımından üretici) faydasını ele geçirmeyi; rekabetçi dengeye göre kartel taraflarının pazarın karşı taraftaki oyuncuların zararına olacak şekilde daha yüksek bir fayda elde etmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla personel transferinin engellenmesine yönelik rakipler arasındaki centilmenlik anlaşmaları 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini amaç bakımından ihlal etmektedir.

I.5.3. İlk SR Kararı Kapsamında Yapılan Değerlendirme

I.5.3.1. Özel Hastanelerin Fiyat Tespit Ettiği İddiasına Yönelik Değerlendirme

I.5.3.1.1. Serbest Hekimlere Sunulan Hizmetlerde Fiyat Tespiti İddiası

- (224) Samsun ilinde faaliyet gösteren özel hastanelerin serbest hekimlere sunulan hizmetlerin fiyatlarını birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettikleri şüphesi uyandıran en eski tarihli belgenin **Delil 1/1**’de yer verilen 27.06.2019 tarihli ve “*Dış Dr. Görüşmesi Hak.*” konulu e-posta yazışması olduğu anlaşılmaktadır. Bahse

konu delilde LIV SAMSUN Genel Müdürü (.....)'ın, MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....)'ya dış doktor fiyatlandırması konusunda yapılan görüşme notlarını ilettiği ve bilgi kısmında MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....)'a yer verildiği görülmektedir. Bu kapsamda, LIV SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından plastik cerrahi branşında hizmet veren serbest hekimlere uygulanacak fiyatların belirlenmesinde takip edilecek sistematığın nasıl olacağı açıklanmıştır. E-postanın devamında ise MEDICANA SAMSUN, MEDICALPARK/LIV SAMSUN tarafından mevcut durumda kadın doğum branşında uygulanan fiyatların devam ettirileceği belirtilerek adı geçen hastanelerin uyguladığı fiyatlara yer verilmiştir.

- (225) **Delil 1/1**'in içeriğinden serbest hekimlere yönelik fiyat tespiti şüphesi uyandıran ilk eylemlerin 2019 yılının Haziran ayında MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Anılan delile göre bahse konu teşebbüslerin serbest hekimlere sunacakları hizmetlerin fiyatlarına yönelik toplantı gerçekleştirdikleri ve bu toplantıda fiyat politikalarına yönelik ortak irade sergiledikleri görülmektedir.
- (226) **Delil 1/2**'ye bakıldığında 06.09.2019 tarihinde, MEDICALPARK ELAZIĞ'da çalışan Operatör Doktor (.....)'ın, MEDICALPARK MERKEZ bünyesinde yer alan hastanelerin genel müdürlerinden oluştuğu tahmin edilen "*Hastane Genel Müdürleri*" adlı WhatsApp grubundaki diğer katılımcılara hastanelerden ayrılan doktorlara ameliyathane kullandırıp kullandırmadıklarını sorduğu görülmektedir. Anılan soruya verilen cevaplardan daha önce MEDICALPARK TOKAT'ta çalışan sonrasında muayenehane açan bir plastik cerraha yine bu hastane tarafından ameliyathane kullandırıldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....)'un ise gruptaki diğer genel müdürlere, serbest hekimlere yönelik ameliyathane kiralarını en az 3.000 TL yapmaları, aksi takdirde hastanelerde çalışan doktorların birçoğunun muayenehane açacağı uyarısında bulunduğu görülmektedir. MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....) söz konusu ifadeler ile hastanelerde çalışan doktorların ayrılarak özel muayenehane açmasını önlemek adına ameliyathane kiralarının düşük tutulmaması gerektiğini telkin etmektedir. Söz konusu yazışmalar, özel hastanelerin dosya kapsamını oluşturan eylemlerinin ortaya çıkış nedeni hakkında bilgi vermektedir.
- (227) **Delil 1/3**'e bakıldığında serbest hekimlere yönelik ortaklaşa fiyat tespiti eylemlerine BÜYÜK ANADOLU ile ATASAM'ın da dâhil olduğu anlaşılmaktadır. Bahsi geçen toplantıda her hastanenin serbest hekimlere uygulayacağı fiyatların ayrı ayrı tespit edildiği, bir diğer deyişle sabit/tek fiyat yerine hastane özelinde fiyatlandırmaya karar verildiği anlaşılmaktadır. Öte yandan söz konusu belgede, yalnızca gecelik oda ücretleri bakımından her hastanenin kendi fiyatını uygulayacağı belirtilmekte, sunulan diğer hizmetlere yönelik olarak ise ortak bir fiyat politikası belirlendiği görülmektedir. Söz konusu **Delil 1/3** MEDICANA SAMSUN'da yapılan yerinde incelemede elde edilmiş, aynı belgenin bir kısmı olan ekran görüntüsü niteliğindeki **Delil 1/5** ise MEDICALPARK SAMSUN'da yapılan yerinde incelemede elde edilmiştir. Bununla birlikte ilgili belgede, 09.06.2020 tarihinde özel hastaneler arası birlikte fiyat tespiti amacıyla yapıldığı anlaşılan toplantının katılımcı listesinde soruşturma taraflarından LİMAN ve MEDİBAFRA'nın yer almadığı görülmektedir.
- (228) **Delil 1/4**, **Delil 1/3**'te bahsedilen fiyat tespitine yönelik ortak hareketin, uygulanır olup olmadığını gösterir niteliktedir. **Delil 1/4**'te MEDICANA SAMSUN Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından çeşitli branşlarda faaliyet gösteren serbest hekimlere

15.06.2020 tarihinden itibaren fiyatların merkez yönetimin aldığı karar doğrultusunda değişeceğine yönelik bilgilendirme e-postalarının iletildiği görülmektedir. Söz konusu e-postalardan, özel hastanelerin 09.06.2020 tarihli toplantısında alınan fiyat tespitine yönelik kararların (**Delil 1/3**) uygulamaya geçirildiği anlaşılmaktadır.

- (229) **Delil 1/7**'ye bakıldığında **Delil 1/4**'e benzer bulguların BÜYÜK ANADOLU için de geçerli olduğu anlaşılmaktadır. **Delil 1/7**'de elde edilen 12.06.2020 tarihli e-posta iletisinin eklerinde, dış doktorlara yönelik oluşturulan yeni fiyat listeleri bulunmaktadır. İlgili fiyat listesi incelendiğinde, fiyatların, **Delil 1/3** ve **Delil 1/5**'te tespit edilen 09.06.2020 tarihli toplantıda alınan kararlar ile uyumlu olduğu görülmektedir. İlâveten **Delil 1/4**'ten de MEDICANA SAMSUN tarafından serbest hekimlere iletilen e-postalara paralel şekilde, yeni fiyatların 15.06.2020 tarihinde uygulamaya geçeceği anlaşılmaktadır.
- (230) **Delil 1/6**'ya bakıldığında ise ATASAM bünyesindeki 22.06.2020 tarihli e-posta yazışmasının ekinde "*DIŞ DOKTORLAR TTB 1,25*" adlı bir fiyat listesinin bulunduğu ve listede yer alan fiyatların, **Delil 1/3** ile **Delil 1/5**'te yer verilen özel hastaneler arasında karşılaştırılan fiyat politikasına katsayı (TTB katsayısı x 1,25) ve uygulanan fiyatlar bakımından uyumlu olduğu görülmektedir. Serbest hekim faaliyetlerine 01.08.2020 tarihi itibarıyla başlayan ATASAM'ın, pazarda fiili olarak faaliyet göstermeye başlamadan önce fiyatlandırmaya yönelik çalışmalarını toplantıda alınan kararlar çerçevesinde şekillendirdiği anlaşılmaktadır.
- (231) **Delil 1/8**'de yer verilen 01.07.2020 tarihli e-postadan, BÜYÜK ANADOLU tarafından serbest hekimlere gönderilen fiyat listesi üzerinden %20 indirim yapıldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan söz konusu e-posta **Delil 1/9** ile birlikte değerlendirildiğinde %20'lik indirim kararının BÜYÜK ANADOLU tarafından tek başına alınmadığı, bu kararın da diğer özel hastaneler ile birlikte alınan ortak bir karar olduğu kanaatin varılmaktadır. **Delil 1/9**'da "*Özel hastane yöneticileri*" adlı WhatsApp grubunda 29.06.2020 tarihinde BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü (.....) tarafından yazıldığı görülen "*... toplantıda %20 indirim demiştik bu indirim ile bizler 4800 mp be mediana 5600 demesi gerekiyor. üstelik yatak demiş.. Doğru mu, kararımız ortak olsun bizde daha da düşelim o zaman maksat birlikte karara uymak değil, dış hasta almaksa*" ifadeleri fiyatların yanı sıra indirimlerin de özel hastaneler tarafından birlikte belirlendiğini göstermek adına dikkat çekicidir.
- (232) **Delil 1/10**'da yer verilen "*Özel hastane yöneticileri*" adlı WhatsApp grubundaki yazışmalara bakıldığında özel hastaneler arasında ortaklaşa karşılaştırılan fiyatlardan indirimle gidildiği, buna rağmen serbest hekimlerin ameliyathane kullanım ücretlerinde daha fazla indirim beklediği anlaşılmaktadır. Bahse konu yazışmada MEDICANA SAMSUN, MEDICALPARK SAMSUN ve BÜYÜK ANADOLU'nun ortaklaşa belirledikleri fiyatların altına inmedikleri ve ortaklaşa alınan kararları uygulamaya devam ettikleri görülmektedir. İlgili belgede MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....) tarafından paylaşılan "*...Arkadaşlar ne söz verdiysek bizde söz geçerlidir. Anlaşmaya sadık kalmak boynumuzun borcu*" ve BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü (.....) tarafından gönderilen "*Biz verdiğimiz sözün arkasındayız, başta da belirtmiştik*" şeklindeki mesajlar, birlikte fiyat tespitine yönelik irade uyuşmasının varlığını ve alınan ortak kararların uygulandığını göstermesi bakımından önemlidir. Yukarıda yer verilen belgelerden görüleceği üzere, 09.06.2020 tarihinde yapılan toplantının katılımcısı olan teşebbüslerin (MEDICALPARK/LIV, MEDICANA, ATASAM ve BÜYÜK ANADOLU) tamamı toplantı sonrasında kararlara yönelik aksiyon almıştır. Öte yandan anılan yazışmada KBB ve kadın doğum uzmanlarının ameliyat yapmak için MEDİBAFRA ile

anlaştıkları anlaşılmaktadır. Bu çerçevede MEDİBAFRA'nın özel hastaneler arasındaki serbest hekimlere yönelik ortak fiyat politikasına dâhil olmadığı anlaşılmıştır.

- (233) **Delil 1/11**'e bakıldığında ise, MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....)'ın serbest hekimlerin fiyat artışlarından duyduğu rahatsızlıklar başta olmak üzere o tarihte yaşanan son gelişmeleri konuşmak için toplantı yapmayı teklif ettiği, ATASAM Yönetim Kurulu Başkanının da bu teklifi olumlu karşıladığı görülmektedir. Söz konusu belgenin taraflar arasındaki ortak karar alma motivasyonunun devam ettiğini ve bu kapsamda toplantılar planladıklarını göstermesi açısından önemli olduğu anlaşılmıştır.
- (234) **Delil 1/12**'de MEDICALPARK Maltepe çalışanı (.....)'ın serbest hekimlere yönelik uygulamaya koymayı planladıkları fiyat listesini MEDICALPARK MERKEZ Genel Koordinatörü ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN Yönetim Kurulu Başkanı (.....)'un onayına sunduğu görülmektedir. Bu kapsamda MEDICALPARK bünyesinde hizmet veren hastanelerin sunduğu hizmetlerin fiyatlarına ilişkin olarak, grup bünyesindeki hastane yönetimlerini bilgilendirdiği anlaşılmaktadır.
- (235) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Dosya kapsamında iletilen şikâyetlere bakıldığında ise temelde rakip hastanelerin serbest hekimlere uygulanacak fiyatlara ilişkin ortak hareket ettikleri iddia edilmektedir. Fiyatı konusunda anlaşıldığı iddia edilen hizmete yönelik olarak hastanelerin konumunu göstermek amacıyla hastanelerde serbest hekimler tarafından yapılan ameliyat sayılarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo 22- Serbest Hekimler Yoluyla Hastanelerde Yapılan Ameliyat Sayısı (Kadın Doğum)

Hastane	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (ilk 6 ay)
ATASAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LİMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BÜYÜK ANADOLU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICANA SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LIV SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICALPARK SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 23- Serbest Hekimler Yoluyla Hastanelerde Yapılan Ameliyat Sayısı (Plastik Cerrahi)

Hastane	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (ilk 6 ay)
ATASAM ⁷³	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LİMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BÜYÜK ANADOLU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICANA SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LIV SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICALPARK SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazılar

- (236) Yukarıdaki tablolar incelendiğinde serbest hekimler tarafından yapılan ameliyat sayısı bakımından MEDICANA SAMSUN'un rakiplerine göre önde olduğu, MEDICALPARK SAMSUN dışındaki rakiplerinin ise 2019 yılından önce bu hizmeti vermediği görülmektedir.
- (237) Rakip teşebbüslerin birlikte fiyat tespit etmeleri amaç bakımından rekabet ihlali oluşturmakta ve uygulamaya geçmesi ya da bir etki doğurması beklenmeksizin yasaklanmaktadır. Serbest hekimlerin ameliyathane kullanım fiyatlarının tespitine

⁷³ ATASAM, 2021 yılının ilk beş ayına yönelik veri paylaşmıştır.

yönelik olarak rakip hastanelerin bir araya geldiğine işaret eden birden fazla belgenin detaylarına yukarıda yer verilmiştir. Buna ek olarak alınan kararların uygulamaya geçtiğine dair de belgeler elde edilmiştir. Bu kapsamda hem serbest hekimler tarafından sunulan hem de yerinde incelemede elde edilen belgelerde görüleceği üzere, 2020 yılının Haziran ayında MEDICANA SAMSUN (**Delil 1/4**), BÜYÜK ANADOLU (**Delil 1/7**) ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN tarafından serbest hekimlerin ameliyathane kullanım ücretlerine zam yapılmıştır. Buna ek olarak, ATASAM'ın henüz bu alanda faaliyeti bulunmasa dahi alınan kararlar kapsamında fiyat çalışmalarına dâhil olduğu görülmektedir⁷⁴ (**Delil 1/6**). Aşağıda 09.06.2020 tarihinden sonra hastaneler tarafından serbest hekimlere gönderilen fiyat listelerinin ekran görüntülerine yer verilmektedir.

- (238) MEDICANA SAMSUN tarafından serbest hekimlere gönderilen plastik cerrahi ve kadın doğum fiyat listesi (**Delil 1/4**) aşağıda sunulmaktadır:

PLASTİK CERRAHİ 2020 Fiyatlandırma 15.06.2020			
GENEL İŞLEMLER	TTB	FİYAT (TTB*8,39*1,08*1,5)	
ESTETİK CERRAHİ			
Rinoplasti, komplike olmayan, greft kullanılmayan	400	7.000,00	
Rinoplasti, komplike/greft ile	600	7.000,00	
Meme büyütme mamoplastisi	400	7.000,00	
Meme küçültme mamoplastisi	750	10.000,00	
Tuberöz meme düzeltilmesi	500	6.795,90	
Meme pitozis düzeltilmesi	600	8.155,08	
Face lift	750	10.193,85	
Alın germe	450	6.116,31	
Endoskopik alın germe	550	7.475,49	
Kaş kaldırma	300	4.077,54	

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM FİYAT TABLOSU 2020 (15.06.2020)			
GENEL İŞLEMLER	TTB	FİYAT (TTB*8,39*1,08*1,5)	
Sezaryen	450	7.000,00	
Sezaryen + tüp ligasyonu	500	8.000,00	
Normal doğum	500	7.000,00	
Epidural doğum	500	8.000,00	
Histerektomi (TAH + BSO)	750	8.000,00	
Polip eksizyonu + dilatasyonu + küretaj	100	1.359,18	
Kolposkopi eşliğinde biyopsi	100	1.359,18	
HG-HSG (jinekolog ücreti)	100	1.359,18	
Endometrial biyopsi (novak ile)	60	815,51	
Fraksiyone küretaj (endoservikal ve endometrial küretaj)	100	1.359,18	

- (239) MEDICALPARK SAMSUN tarafından serbest hekimlere gönderilen plastik cerrahi ve kadın doğum fiyat listesi aşağıda sunulmaktadır:

⁷⁴ Nitekim ATASAM bu alandaki faaliyetlerine 01.08.2020 tarihi itibarıyla başlamıştır.

22-10/152-62

İŞLEM ADI	TTB Birimi	Yeni Ücret T
Rinoplasti , greftsiz	400	7.000
Yağ grefti	250	3.400
Meme küçültme	750	10.000
Abdominoplasti	500	6.800
Meme büyütme * protez hariç	400	7.000
Kepçe kulak	400	5.500
Jinekomasti çift taraflı	450	6.000
Jinekomasti tek taraflı	300	4.000
Septoplasti	300	4.000
Blefaroplasti,herki kapak	500	6.800
MEME BÜYÜTME+ RINOP.		10.500
MEME KÜÇÜLTME + RINOP.		13.500
Abdominoplasti + tek meme		10.500

15 Haziran 2020 itibari ile fiyat listemiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım,

Saygılarımla

Hizmet	TTB Birimi	Yeni Ücret Tarifesi
Normal doğum	550	7.000,00
Sezaryen doğum	500	7.000,00
Epidural anestezi ile vajinal doğum	550	8.000,00
<u>Sezeryan + Tüp ligasyon</u>	550	8.500,00
<u>Adnekslerle birlikte abdominal total histerektomi</u>	700	9.500,00
<u>Vajinal histerektomi, posterior ve anterior kolporafi</u>	700	9.500,00

(240) BÜYÜK ANADOLU tarafından serbest hekimlere gönderilen plastik cerrahi ve kadın doğum fiyat listesi aşağıda sunulmaktadır:

Sayın Opr. Dr. |

Hastanelerimiz adına daha önce yapmış olduğumuz ameliyathane kullanım ücretleri ,gerek maliyetlerin artması ,gerekse yatak ve ameliyat odalarımızın doluluğu sebebi ile güncellenmiş olup güncel fiyatlarımız aşağıdaki gibi olacaktır.

Bilgilerinize rica ederim.

<u>Rinoplasti</u>	:6000
Meme büyütme ameliyatı	:6000
Meme küçültme ameliyatı	:9000
<u>Sezeryan</u> ve normal doğum	:6000
<u>Epidural doğum</u>	:7000
<u>Histerektomi</u>	:7000

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM FİYAT TABLOSU 2020 (15.06.2020)			
	GENEL İŞLEMLER	TTB	FİYAT (TTB*8,39*1,08*1,5)
4	Sezaryen	450	6.000,00
5	Sezaryen + tüp ligasyonu	500	7.000,00
6	Normal doğum	500	6.000,00
7	Epidural doğum	500	7.000,00
8	Histerektomi (TAH + BSO)	750	7.000,00
9	Polip eksizyonu + dilatasyon + küretaj	100	1.132,65
10	Kolposkopi eşliğinde biyopsi	100	1.132,65
11	HG-HSG (jinekolog ücreti)	100	1.132,65
12	Endometrial biyopsi (novak ile)	60	679,59
13	Fraksiyone küretaj (endoservikal ve endometrial küretaj)	100	1.132,65
14	Ofis histeroskopi	200	2.265,30

- (241) ATASAM tarafından serbest hekimlere yönelik hazırlanan plastik cerrahi fiyat listesi **(Delil 1/6)** aşağıda sunulmaktadır:

İŞLEM ADI	TTB PUANI	KDV DAHİL TTB	KDV DAHİL TTB*1,25	
1				
2	Büyütme Mamoplastisi	400	3.624	4.530
3	Küçültme Mamoplastisi	750	6.795	8.494
4	Rinoplasti	600	5.436	6.795
5				
6				
7	NOT: Ameliyathane açılış ücreti 1000 TL olarak belirlenmiştir (Genel Anestezi)			
8	Lokal Anestezi ile Acilde işlem yapılırsa 300 tl. ücret alınacaktır.			
9	Lokal Anestezi ile Ameliyathanede işlem yapılırsa 700 tl.			
10	Yatak Ücreti ayrıca faturalanacaktır.			
11	Kan ve Kan ürünleri ayrıca faturalandırılacaktır.			
12	Aynı seansta yapılan diğer işlemlerin yanı ücreti alınacaktır.			
13	Hekim tarafından hastaya yansıtılmayıp jest yapılan (eşantiyon) işlemlerden Hastanemizde ücret talep etmeyecektir.			

- (242) Yukarıdaki ekran görüntülerinde yer alan fiyatlar göz önünde bulundurulduğunda 09.06.2020 tarihinde yapılan toplantıdan sonra alınan kararların uygulamaya geçirildiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda hastane özelinde kararlaştırılan fiyatlar **(Delil 1/3)** MEDICANA SAMSUN, MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve BÜYÜK ANADOLU tarafından birebir uygulanırken, ATASAM'ın fiyatlarında kısmi farklılıklar⁷⁵ olduğu görülmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere, rakip teşebbüsler arasında fiyat tespiti amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmekte, uygulamaya geçmesi ya da bir etki doğurması beklenmeksizin yasaklanmaktadır.

- (243) 2016 Ocak ayından itibaren serbest hekimlerden talep edilen ameliyathane hizmet ücretlerinde yapılan fiyat değişikliği tarihlerine ve ortalama değişim oranına⁷⁶ ilişkin olarak soruşturma taraflarınca gönderilen bilgi ve belgelerden, ATASAM'ın serbest hekimlere 2020 yılında hizmet vermeye başladığı, BÜYÜK ANADOLU'nun geçmiş yıllarda yalnızca (.....) hekime hizmet verdiği, LİMAN'ın 2020 yılı sonunda serbest hekimlere hizmet vermeye başladığı, LIV SAMSUN'un yalnızca plastik cerrahi branşında hizmet verdiği ve bu hizmete 2019 yılında başladığı, MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un sabit fiyatlamaya yapılmaması nedeniyle fiyat aralıkları belirledikleri

⁷⁵ ATASAM'ın hazırladığı fiyat listesinin bir iç yazışma niteliğinde olması ve ATASAM'ın henüz bu alanda faaliyetlerine başlamaması dolayısıyla fiyat listesinin nihai liste olmadığı anlaşılmaktadır.

⁷⁶ Ortalama değişim oranında en sık gerçekleştirilen ameliyat fiyatı esas alınacak ve bu türdeki ameliyatın fiyatı belirtilecek şekilde.

anlaşılmaktadır. MEDICANA'dan elde edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan tabloya ise aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 24- MEDICANA SAMSUN'da Serbest Hekimlerin En Sık Gerçekleştirdiği Beş Ameliyatın Fiyatı ve Bir Önceki Döneme Göre Değişim Oranları

Ameliyat Türü	TTB Katsayısı	Fiyat (TL)						Bir Önceki Döneme Göre Artış Oranı (~, %)				
		2016	2017	2018	2019	2020	2020 son	2017	2018	2019	2020	2020 son
(.....)	600	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	400	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	400	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	750	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	750	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazı

- (244) Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere 2020 yılı içerisinde önceki yıllara kıyasla ciddi bir fiyat artışı yaşanmıştır. Bu durumun Haziran ayında yapıldığı bilinen ve yukarıda detaylarına yer verilen toplantıdan sonra gerçekleşmiş olması dikkate alındığında, söz konusu toplantının etkisini göstermesi açısından önemli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımı gibi açık kısıtlamaların amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edilmekte ve bu tür anlaşmalar pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmezsizin yasaklanmaktadır.
- (245) 09.06.2020 tarihinden sonra rakip hastaneler arasında 15.06.2020 ve 22.06.2020 tarihlerinde olmak üzere iki toplantı daha gerçekleştirilmiştir. (.....). Ayrıca (.....).
- (246) LİMAN ve ATASAM toplantı gerçekleştirilen dönemde (2020 Haziran) serbest hekimlere ameliyathane hizmeti vermediğini belirtmektedir. Soruşturma döneminde elde edilen bilgiler incelendiğinde, LİMAN'ın 2020 yılının sonunda; ATASAM'ın ise 2020 Ağustos'ta serbest hekimlere hizmet sunduğu görülmektedir. Bununla birlikte soruşturma döneminde şikâyetçi doktorlara Samsun ilindeki mevcut uygulamalar hakkında görüşleri sorulmuştur. Gelen görüşlerde LİMAN'ın sadece kadın doğum branşında kadrosu olması sebebiyle serbest hekimlere bu alanda ameliyathanesini kullandığı, fiyatlandırma davranışlarında da rakiplerinden bağımsız faaliyet gösterdiği iletilmiştir. Öte yandan, **Delil 1/3**'te yer alan tutanak formunda, LİMAN'ın toplantıya katıldığına dair net bir içerik veya LİMAN'ın gelecekteki fiyatlamasına dair herhangi bir ifade yer almamaktadır. Buna ek olarak dosya kapsamında elde edilen **Delil 1/10**'da LİMAN Yönetim Kurulu Üyesi (.....)'nın "(.....) ortaklarımızdan birini aramış KBB uzmanları ve Kadın doğum uzmanlarının medibafra ile anlaşmalarını ancak zor bir seçenek piolduğu için limanda yapmak istediklerini söylemiş. Ben de belirtilen fiyatların altında bir ücretin mümkün olmadığını iletmesini söyledim Kabul görmedi." şeklindeki ifadelerinden LİMAN'ın fiyat tespitine yönelik anlaşmadan haberdar olduğu, ancak aynı ifadelerden LİMAN'ın bu anlaşmanın tarafı olmadığı anlaşılmaktadır. İlgili durum şikâyetçilerin beyanlarıyla da örtüşmektedir.
- (247) ATASAM'ın ise bu toplantılara katıldığı, serbest hekim hizmetlerine toplantıdan yaklaşık 1,5 ay sonra başladığı ve serbest hekimlere yönelik fiyat listesi çalışmalarında bu toplantıda yer alan fiyat öngörülerini dikkate aldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, LİMAN'ın bu fiyat birlikteliğine taraf olduğu net olarak tespit edilemezken, ATASAM'ın bu birlikteliğe taraf olduğu ortaya konulmaktadır.

1.5.3.1.2. Diğer Bazı Hizmetlerde Fiyat Tespiti İddiası

- (248) Yerinde incelemelerde elde edilen delillere bakıldığında bazı özel hastaneler açısından birlikte fiyat tespitine yönelik eylemlerin serbest hekimlere sunulan hizmetlerle sınırlı

kalmadığı görülmektedir. **Delil 1/13** incelendiğinde hastaneler arasındaki serbest hekimlere yönelik hizmetler haricindeki irade uyuşmasının 2019 yılının Ekim ayında MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasındaki görüşmelerle şekillendiği anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerde ÖSS ve TSS'li hastalara yönelik düzenlemeler, excimer lazer tedavi fiyatları için (.....)⁷⁷ ile irtibata geçilmesi, serbest hekim fiyatları, anjiyo-bypass-stent-tüp bebek ücretleri gibi durumlar üzerinde iki grubun birlikte hareket ettiği görülmektedir.

- (249) **Delil 1/14**'te MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN arasında çeşitli hizmetlerde ortaklaşa hareket edilmesine yönelik iletişimin devam ettiği anlaşılmaktadır. **Delil 1/14**'te yer verilen 26.10.2019 tarihli e-postada, ÖSS ve TSS'li hastalara yönelik düzenlemenin hayata geçirileceği, söz konusu durum için MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü (.....)'nun diğer hastanelerle de görüşeceği, (.....) ile excimer lazer için ortak nokta yakalanamadığı, bu nedenle belirli fiyat aralığında fark uygulanacağı, serbest hekim fiyatlarının TTB birimi üzerinden hesaplanacağı ve %80 kadarının hastane fiyatı olarak belirleneceği hususlarının netleştirildiği ve bunların uygulanabilir oldukları belirtilmektedir. Aynı e-postanın devamında ise anjiyo ücretlerinin ATASAM dâhil olmak üzere sabitlenmesi, bypass ve stent fiyatlarının belirlenmesinin planladığı ve bahse konu e-posta tarihinden bir sonraki hafta durumun netleştirileceğine yönelik ifadeler yer almaktadır. 28.10.2019 tarihinde atılan e-posta içerisindeki tabloda ise MEDICANA SAMSUN, MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve ATASAM'ın uygulamadaki anjiyo, stent ve bypass fiyatlarının paylaşıldığı görülmektedir.
- (250) MEDICALPARK SAMSUN'da yapılan yerinde incelemede elde edilen **Delil 1/15**'e bakıldığında, 26.10.2019 tarihli e-posta yazışmasında (**Delil 1/14**) alınan kararlar hakkında aynı tarihte MEDICALPARK SAMSUN çalışanlarının da bilgilendirildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, söz konusu belgelerin delil niteliğini kuvvetlendirmektedir.
- (251) Yukarıda yer verilen e-postaların (**Delil 1/13, 1/14**) alıcı ve bilgi kısmında sadece MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN yetkilileri bulunurken, belgelerin içerisinde soruşturma taraflarından ATASAM hakkında "*Genel müdür yardımcılarının önümüzdeki hafta üzerinde çalışıp netleştireceği konular*" başlığı altında "*Anjiyo ücretleri Atasam hastanesi de dahil olmak üzere fix lenecek*" ifadeleri bulunmaktadır (**Delil 1/14**). ATASAM'ın ilgili belgede bahsi geçen fiyatların sabitlenmesi sürecinden haberdar olduğuna yönelik bir çıkarım yapılamamaktadır. Bu kapsamda 2019 yılında gerçekleşen bu yazışmalara ATASAM'ın taraf olmaması ve ayrıca ATASAM'ın anlaşma kapsamında olduğuna dair bir emare bulunmaması nedeniyle; ATASAM fiyat birlikteliğine 2020 yılı Haziran ayındaki serbest hekimlere yönelik süreç kapsamında dâhil olmuştur.
- (252) **Delil 1/16**, ÖSS ve TSS'li hastalara yönelik ATASAM, BÜYÜK ANADOLU, LIMAN, LIV SAMSUN, MEDİBAFRA, MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN'u kapsayan iş birliği protokolünden ibarettir. 10.01.2020 tarihli protokolde, belirtilen hasta gruplarından alınması gereken hasta payı ve katılım payının alınmaması uygulamasından vazgeçilmesi ve özel hastanelerin bu paylar için rekabet etmemesi gerektiği belirtilmiştir. Belgede dikkat çeken bir diğer unsur, protokolün imzaya

⁷⁷ (.....). Bununla birlikte, belge içerisinde (.....) ile ilgili farklı bir durumdan bahsedilmektedir. Özel hastaneler göz sağlığı ve hastalıklarına yönelik hizmetler de sunmaktadır. Bu doğrultuda, söz konusu belgede belirtilen durumun lazer tedavi fiyatı olduğu, tedavi fiyatının ilgili hastanelerce (.....) ile birlikte tespit edilmeye çalışıldığı, ancak (.....) belgede yer aldığı üzere mevzubahis durumun dışında kaldığı anlaşılmaktadır.

açılmasıdır. Protokolde, MEDIBAFRA dışındaki hastanelerin yetkililerine imza açıldığı görülmektedir. Öte yandan protokol içeriğinde MEDIBAFRA'ya yer verilirken imza kısmında yer açılmaması bir yanlışlığın sonucu da olabileceken, MEDIBAFRA'nın ayrık hareketlerinden dolayı bilinçli bir tercih de olabilecektir. Söz konusu belge, diğer faaliyetler bakımından fiyatlandırma davranışlarına yönelik belgeler içerisinde MEDICALPARK/LIV SAMSUN, MEDICANA SAMSUN ve ATASAM'dan sonra soruşturma tarafı diğer teşebbüslerin isminin birlikte geçtiği tek belgedir. Söz konusu belge herhangi bir e-posta hesabından değil, MEDICANA SAMSUN Genel Müdürü'nün bilgisayarından alınmış ve belgenin imzalı hâline ulaşılamamıştır. Bu nedenle, ilgili belge özelinde herhangi bir tarafa sorumluluk addedilmemektedir.

- (253) Bu kapsamda serbest hekimlere yönelik ameliyathane ücretlerinin belirlenmesi dışında diğer faaliyetlerde ortak fiyatlandırma davranışlarına yönelik eylemlerin MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN bakımından ortaya çıktığı ve diğer faaliyetlerde ortaya çıkan irade uyuşmasının serbest hekimlere yönelik eylemlerin süresi içerisinde kaldığı görülmektedir.

1.5.3.2. Özel Hastanelerin İş Gücü Piyasalarındaki Eylemlerine Yönelik Değerlendirme

- (254) **Delil 1/20**, MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında çalışan ayartılmamasına dair centilmenlik anlaşmasının varlığını göstermektedir. Söz konusu delilde yer alan WhatsApp yazışmasında, MEDICALPARK SAMSUN Başhemşiresi (.....)'in, MEDICALPARK SAMSUN'da çalışan kıdemli fizyoterapist (.....)'a MEDICANA SAMSUN tarafından iş teklifi yapıldığı şeklinde duyum aldığı, ancak adı geçen iki hastane arasındaki centilmenlik anlaşması nedeniyle transferin gerçekleşmesine ihtimal vermediği görülmektedir. İlgili WhatsApp yazışmasının tarihi Haziran 2020 olmakla birlikte, centilmenlik anlaşmasının ne zamandan itibaren devam ettirildiğine yönelik herhangi bir ifade bulunmamaktadır.
- (255) **Delil 1/21** Temmuz 2020 tarihli olup Haziran 2020 tarihli **Delil 1/20**'deki yazışmada bahsedilen çalışan ayartmama yönelik MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICANA SAMSUN arasında yapılan iş birliğini doğrulamaktadır. **Delil 1/21** özelinde, MEDICALPARK SAMSUN'dan istifa eden bir hekimin MEDICANA SAMSUN bünyesine alınmak istendiği, ancak anılan hastaneler arasındaki protokol sebebiyle işlemin gerçekleştirilemediği belirtilmektedir. Bununla birlikte söz konusu protokolün başlangıç tarihi konusundaki belirsizlik ortadan kalkmamaktadır.
- (256) Kuruma intikal eden şikâyet başvurularında yukarıda yer verilen ayartmama anlaşmalarını doğrulayan iddiaların dile getirildiği görülmektedir. Yapılan şikâyet başvuruları incelendiğinde, iş gücü piyasasında rekabeti kısıtlamaya yönelik eylemlerin yerinde incelemelerde elde edilen delillerin tarihinden çok önceye dayandığı iddiası ile karşılaşılmaktadır. Şikâyet başvurularında ifade edilen ilk ve en somut iddia, 2015 yılında MEDICANA SAMSUN'da çalışmaya başlayan bir (.....) uzmanının 2018 yılında bu hastaneden ayrılıp MEDICALPARK SAMSUN'da çalışmak istemesi üzerine, MEDICALPARK SAMSUN (.....)'in MEDICALPARK MERKEZ (.....) ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN (.....) ile görüşme yaptığı, daha sonra (.....) MEDICANA SAMSUN ile birlikte personel transfer etmemeye yönelik olarak aralarında bir centilmenlik anlaşması yapıldığını ve bu anlaşmayı ilk bozanın kendileri olmak istemediklerini belirtmesi şeklinde gelişen olaydır.
- (257) Bu şikâyet kapsamında sağlanan bilgilere göre, 2017 yılında MEDICANA SAMSUN (.....) doktorlarından (.....) LIV SAMSUN'a transfer edilmiş, sonrasında MEDICANA SAMSUN da buna cevaben LIV SAMSUN'dan bir (.....) uzmanı ile görüşme

gerçekleştirmiş, sonrasında iki hastane aralarındaki transferlerin (.....)'nin transferi ile son bulması üzerine anlaşmıştır. Şikâyet kapsamında, bu anlaşma ile amaçlananın doktor ücretlerine artış yapılmamasını sağlamak olduğu ve bahsedilen anlaşma sonrasında yaklaşık üç yıldır anılan iki hastane grubu arasında doktor transferinin bulunmadığı belirtilmiştir.

(258) Kuruma ulaşan bir diğer şikâyet kapsamında ise, bir (.....) uzmanı tarafından MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un iki yıldır aralarında personel transferinin önlenmesine yönelik centilmenlik anlaşması içerisinde bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği tarafından Kuruma yapılan başvuruda, Samsun ilinde faaliyet gösteren özel hastanelerin son birkaç yıldır aralarında bir "centilmenlik anlaşması" olduğu, bu nedenle bir özel hastaneden istifa eden hekimin diğer hastanelerce işe alınmadığı ve hastaneler arasında personel transferinin engellendiği belirtilmiştir.

(259) Öte yandan, iki hekim ile 09.09.2020 tarihinde yapılan görüşmede konu ile ilgili;

- Karşılıklı transfer yasağının 2017 yılında (.....) ile başladığı, MEDICALPARK SAMSUN'da çalışan doktorun kendi muayenehanesini açmak ve MEDICANA SAMSUN'da ameliyatlarını yapmak istediği, ancak MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....)'in MEDICANA SAMSUN yetkilileri ile görüşerek doktora serbest hekim olarak yapacağı ameliyatlar için yüksek fiyat teklif edilmesini sağladığı, bu nedenle doktorun kendi muayenehanesini açamadığı,
- İkinci olayın (.....) ile ilgili olduğu, doktorun MEDICANA SAMSUN'dan MEDICALPARK SAMSUN'a geçtiği daha sonrasında MEDICANA SAMSUN'nun da MEDICALPARK SAMSUN'un bir doktoruna iş teklifi götürdüğü, hastaneler arasında yaşanan durumlar sonrasında doktor transferi yapmama kararı alındığı

hususları ifade edilmiştir.

(260) Çalışan ayartmama gibi iş gücü piyasasındaki rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşmaların hem bu piyasada hem de nihai ürün pazarlarında olumsuz etkilere sebep olduğu bilinmektedir. Bahse konu anlaşmalar temelde teşebbüslerin emek girdisi üzerinde rekabet etmekten karşılıklı olarak vazgeçtiklerinin bir göstergesidir. Bu rekabetten kaçınma durumunun yol açtığı yapay monopson gücü ücretlerin rekabetçi seviyede belirlenmesini engellemekte, nitelikli bir beşeri sermayenin oluşmasının önüne geçmektedir. Bu kapsamda teşebbüsler arası yapılan çalışan ayartmama anlaşmaları 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmesine yol açabilmektedir. Anılan maddede yasaklanan haller arasında "Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi" sayılmış olup çalışan ayartmama anlaşmaları da piyasadaki emek talebinin de suni olarak düşük tutulmasına neden olmaktadır.

(261) İlk soruşturma kararı özelinde bakıldığında MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un iş gücü pazarında rekabet etmekten karşılıklı olarak kaçındıkları görülmektedir. Bu iki teşebbüs arasındaki çalışan ayartmama anlaşmalarıyla MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında hekim transferinin engellenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

(262) Elde edilen delillerde ismi geçen MEDICALPARK SAMSUN çalışanı kıdemli fizyoterapist (**Delil 1/20**) ile bu hastaneden istifa eden hekimin (**Delil 1/21**) MEDICANA SAMSUN'a geçip geçmediğine yönelik MEDICALPARK SAMSUN'dan bilgi talep edilmiştir. Gelen cevabi yazı kapsamında anılan fizyoterapistin MEDICANA

SAMSUN'a geçmediği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte **Delil 1/21**'e konu hekimin ise hâlihazırda Samsun ilinde serbest hekim olarak faaliyet gösterdiği bilgisi edinilmiştir. Bu kapsamda her iki çalışanın da MEDICALPARK SAMSUN'dan MEDICANA SAMSUN'a geçiş yapamadığı ve ayartmama anlaşmasının uygulamaya geçirildiği anlaşılmaktadır.

- (263) Öte yandan çalışan ayartmama anlaşmasının kapsamını ve etkisini görebilmek adına, 2016 yılından itibaren özel hastanelerde işe başlayan hekimlerin listesi ve hangi hastaneden transfer edildiklerine yönelik bilgiler çerçevesinde oluşturulan tablo aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 25: 2016-2020 Yıllarında Özel Hastanelerin Aralarındaki Hekim Transferi Durumu

Hastane	İşe Başlayan Hekim Sayısı	Personelin Transfer Edildiği Hastane					
		MEDICANA SAMSUN	MP	ATASAM	BA	LIV SAMSUN	LİMAN
MEDICANA SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MP ⁷⁸	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ATASAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BA ⁷⁹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LIV SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LİMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazılar Üzerine Yapılan Çalışma

- (264) Tablo incelendiğinde, MEDICANA ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında hekim transfer durumunun, az sayıda olsa da gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte, diğer hastaneler bakımından daha çok hekim sirkülasyonu bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (265) Tablodaki durumdan bağımsız olarak, önaraştırma kapsamında MEDICANA SAMSUN'da gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen **Delil 1/21** ve soruşturma safhasında MEDICALPARK SAMSUN'dan elde edilen **Delil 1/20**, taraflar arasında centilmenlik anlaşmasının bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu deliller doğrultusunda, MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında çalışan transferinin engellenmesine yönelik bir anlaşma yapıldığı tespit edilmiştir, dolayısıyla ilgili anlaşma 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında, amacı itibarıyla ihlal teşkil etmektedir.
- (266) Öte yandan, **Delil 1/20** ve **Delil 1/21** 2020 Haziran ve Temmuz aylarına ait delillerdir. Her ne kadar başvurularda MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasındaki personel transferinin engellenmesine yönelik centilmenlik anlaşmasının 2017 yılından itibaren başladığı iddia edilse de dosya mevcudiyetindeki bilgi ve belgelerden bu durum net olarak ortaya konulamamaktadır. Taraflar arasında az sayıda olsa da 2017, 2019 ve 2020 tarihlerinde transfer gerçekleşmiştir⁸⁰, ancak gerçekleşen bu transferler taraflar arasında söz konusu transfer tarihlerinde herhangi bir protokol olmadığını da ortaya koymamaktadır. Kaldı ki, yukarıdaki tablo bu anlaşmanın yalnızca uygulanıp uygulanmadığına yönelik durumu gösterir nitelikte olup ihlalin niteliği açısından bu etkinin dahi ortaya konulması gerekmemektedir. Bu doğrultuda, teşebbüs lehine olacak şekilde ihlalin başlangıcı olarak şikâyetçiler

⁷⁸ MEDICALPARK SAMSUN

⁷⁹ BÜYÜK ANADOLU, Merkez ve Meydan Hastaneleri toplamı esas alınmıştır.

⁸⁰ MEDICANA SAMSUN'dan birer hekim, 2017 yılında LIV SAMSUN'a, 2020 yılında ise MEDICALPARK SAMSUN'a transfer olmuştur. MEDICANA SAMSUN ise 2019 yılında LIV SAMSUN'dan 2020 yılında ise MEDICALPARK SAMSUN'dan birer hekim transfer etmiştir.

tarafından iddia edilen 2017 tarihi yerine, dosya kapsamında elde edilen en eski tarihli delildeki, bir başka deyişle **Delil 1/20**'deki Haziran 2020 tarihi esas alınmıştır.

- (267) Son olarak, dosya mevcudu bilgi, belge ve açıklamalar doğrultusunda hastaneler arasındaki transferlerde yalnızca hekimler ile sınırlı kalınmadığı görüldüğünden, başka sağlık çalışanlarının da çalışan ayartmama anlaşması kapsamına dâhil olup olmadığı da ele alınmıştır. **Delil 1/20** fizyoterapistler bakımından bu değerlendirmeyi desteklemektedir. Buna ek olarak, hekimler ve fizyoterapistler haricinde Samsun ilinde hemşire iş gücünün mobilitesine ilişkin de toplantıların gerçekleştirildiği beyan edilmiştir.
- (268) (.....) yapılan görüşmede, 15 ve 22 Haziran 2020'de gerçekleştirilen toplantılara MEDICALPARK/LIV SAMSUN, MEDICANA SAMSUN, LİMAN, ATASAM, BÜYÜK ANADOLU ve MEDIBAFRA yetkililerinin katıldığı, anılan toplantılarda ameliyathane kullanım bedellerinin artırılmasının yanı sıra özellikle özel hastanelerin hemşire bulma sıkıntısının birbirlerinden personel almayarak çözülebileceği gibi konuların da konuşulduğu ifade edilmiştir. (.....); özel hastanelerin ruhsata uygun faaliyet gösterebilmesi için belirli sayıda hemşire çalıştırma zorunluluğunun bulunduğu, hemşirelerin kamuya atanmaları söz konusu olduğunda istifa etme eğilimlerinin bulunduğu, bu nedenlerle özel hastanelerin birbirlerinden hemşire almaması gerektiğine yönelik toplantılarda konuşmalar gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde Samsun ilinde faaliyet gösteren özel hastanelerin ayrıca hemşirelere yönelik bir çalışan ayartmama anlaşması içerisinde olup olmadığına dair herhangi bir belge elde edilememiştir. Bu noktada, hemşire transferinin engellenmesine ilişkin taraflar arasında "konuşmalar" gerçekleştirilmesine yönelik olarak, dosya kapsamında yalnızca bir soruşturma tarafının sözlü beyanı mevcuttur. Kaldı ki, ilgili beyan hemşire transferinin engellenmesine yönelik herhangi bir karar alındığına değil, bu durumun yalnızca konuşulduğuna işaret etmektedir.
- (269) Bunlara ek olarak, hemşire transferlerinin engellenmesine yönelik hastaneler arasında bir anlaşma bulunup bulunmadığını daha genel çerçevede ele alabilmek adına, soruşturma tarafı özel hastanelerden 2016 yılından bugüne uzanan süre zarfında işe başlayan hemşirelerin listesi ve hangi hastaneden transfer edildikleri ile aynı tarih aralığı için hastanelerden ayrılan hemşirelerin nereye transfer olduklarına yönelik bilgiler alınmış bu bilgiler çerçevesinde aşağıdaki tablo oluşturulmuştur:

Tablo 26: 2016-2020 Yıllarında Özel Hastanelerin Aralarındaki Hemşire Transferi Durumu

Hastane	İşe Başlayan Hemşire Sayısı	Personelin Transfer Edildiği Hastane						
		MEDICANA	MP	ATASAM	BA	LIV	LİMAN	MB
MEDICANA	(.....)		(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MP ⁸¹	(.....)	(.....)		(.....)	(.....)		(.....)	(.....)
ATASAM	(.....)	(.....)	(.....)		(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BA ⁸²	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)		(.....)	(.....)	(.....)
LIV	(.....)	(.....)		(.....)	(.....)		(.....)	(.....)
LİMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)		(.....)
MB ⁸³	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	

Kaynak: Cevabi Yazılar Üzerine Raportörlerin Çalışmaları

⁸¹ MEDICALPARK.

⁸² BÜYÜK ANADOLU.

⁸³ MEDIBAFRA.

- (270) Tablodan, hekim sirkülasyonuna nazaran hemşire sirkülasyonunun daha sık olduğu, ilgili yıllarda bütün özel hastaneler arasında birçok hemşirenin transfer olduğu/edildiği görülmektedir. Buna ek olarak tablonun hazırlanmasına esas teşkil eden verilerden, toplantının yapıldığı 2020 yılındaki transferler özellikle incelendiğinde, taraflar arasında toplantı öncesi/sonrası durumun da aynı seyrettiği belirtilmelidir. Dolayısıyla dosya mevcudiyetindeki bilgi ve belgeler, ayrıca hemşireler bakımından bir transfer yasağına yönelik centilmenlik anlaşmasına işaret etmemektedir.

I.5.4. İkinci SR Kararı Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (271) Bursa ilinde faaliyet gösteren özel hastanelerin ve genel olarak sektörde faaliyette bulunan teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ele alınabilecek ortak davranışlarına yönelik birçok bilgi ve belgeye ulaşılmış, söz konusu bulgulara yukarıda yer verilmiştir. Söz konusu davranışlar;
- Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının TSS alanında ortak hareket etmeleri,
 - HAYAT ve ARİTMİ'nin psikoteknik raporu onay fiyatlarına yönelik fiyat tespiti ile HAYAT ve CEYLAN'ın rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane fiyatlarına yönelik aralarında rekabete hassas bilgi değişimi,
 - Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının aralarında hekim transferini engellemeye dönük anlaşmaları ve çalışanlara yönelik maaş skalalarının tespiti bakımından toplantı gerçekleştirmeleri

olmak üzere ayrı başlıklar altında incelenebilecektir.

I.5.4.1. TSS Sürecinde Bilgi Değişimi Yoluyla Birlikte Hareket Edildiği İddiasına İlişkin Değerlendirme

- (272) Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde, Bursa ilindeki özel hastanelerden bazılarının BUSAD çatısı altında bir araya gelerek TSS katsayıları konusunda ALLIANZ ile görüşme gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.
- (273) TSS, ilgili başlıkta detaylarına yer verildiği üzere, SGK tarafından GSS kapsamına alınmış ya da alınmamış olan sağlık hizmetlerinin, gerek teminat kapsamı gerekse teminat yüzdeleri açısından çeşitli paketlerle, GSS sigortalısının ve hak sahiplerinin hastanede ilave ücret ödemediği yararlanmasını sağlayan bir özel sağlık sigortası türüdür.
- (274) TSS ile ÖSS arasındaki temel fark, ÖSS bakımından bireyin GSS'den kaynaklanan haklarını kullanmasının mümkün olmaması, TSS bakımındansa GSS'den kaynaklanan haklarını kullanabilmesidir. Bu kapsamda TSS poliçelerinde GSS'nin karşıladığı sağlık giderleri düşülerek poliçe fiyatı belirlendiği için TSS poliçe fiyatları ÖSS poliçe fiyatlarına göre daha düşük belirlenmektedir.
- (275) TSB verileri kapsamında ülkemizdeki toplam TSS ve ÖSS'li sayısı ile ödenen toplam tazminat tutarlarına ve ortalama poliçe fiyatlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo 27- Türkiye Geneli TSS ve ÖSS'li Sayısı

Branş Adı	2016	2017	2018	2019	2020
TSS	404.975	676.124	920.073	1.354.318	1.606.879
ÖSS	2.273.215	2.026.458	2.223.758	2.350.278	2.305.318

Kaynak: TSB Cevabi Yazı

Tablo 28- Türkiye Geneli TSS ve ÖSS Prim Üretimi (TL)

Branş Adı	2016	2017	2018	2019	2020
TSS	206.109.545	493.315.618	535.359.439	995.988.571	1.509.989.356
ÖSS	3.677.840.400	4.112.497.429	5.211.692.075	6.655.406.240	7.886.355.487

Kaynak: TSB Cevabi Yazı

Tablo 29- Türkiye Geneline Ortalama TSS ve ÖSS Poliçe Fiyatı (TL)

Branş Adı	2016	2017	2018	2019	2020
TSS	508	729	581	735	939
ÖSS	1.617	2.029	2.343	2.831	3.420

Kaynak: TSB Cevabi Yazı

- (276) Yukarıdaki tablolar incelendiğinde, TSS'li sayısının ÖSS'li sayısına kıyasla çok daha hızlı arttığı görülmektedir. Benzer durum toplam prim üretiminde de görülmektedir. Bu duruma ek olarak, 2020 yılı ortalama poliçe fiyatı ÖSS için 3.420 TL iken, TSS için ise 939 TL olarak gerçekleşmiştir.
- (277) Özel sağlık kuruluşları sigorta şirketleri ile esas itibarıyla TSS ve ÖSS olmak üzere iki farklı sözleşme ile çalışmaktadır. ÖSS sözleşmelerinin temelini TTB fiyat tarifesi çarpanı oluştururken, TSS sözleşmelerinin temelini SUT fiyat tarifesi çarpanı oluşturmaktadır. Başlangıçta bu iki farklı çarpan arasında önemli bir fark bulunmazken süreç içerisinde TTB fiyatlarının enflasyona paralel olarak düzenli artış gerçekleştirmesi karşısında, SUT fiyatlarının sabit kalması ÖSS ile TSS uygulamaları arasında önemli farklar yaratmıştır. Özel sağlık kuruluşlarının TSS sürecinde yaşadığı sorunların temelini ise bu durum işaret etmektedir (**Delil 2/5**).
- (278) Bursa ilinde de bu durumun bir sonucu olarak özel sağlık kuruluşları ile sigorta şirketleri arasında gerçekleşmesi planlanan görüşmeler bakımından, özel sağlık kuruluşlarınca verilen taahhütnamelerle BUSAD yetkili kılınmış olup işleme özel bir WhatsApp grubu (*TSS Çalışma Grubu*) oluşturulmuştur.
- (279) Bu kapsamda BUSAD çatısı altında bir araya gelen teşebbüslerin eylemlerinin 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu tür bir yatay iş birliği anlaşmasının rekabeti kısıtlayıp kısıtlamadığının değerlendirilmesinde anlaşmanın, rekabeti kısıtlayıcı bir amacı olup olmadığı ve/veya rekabeti kısıtlamaya dönük fiili ya da potansiyel bir etkisinin bulunup bulunmadığının belirlenmesi gerekmektedir. Rekabeti kısıtlayıcı amaç/etki söz konusu ise anlaşma sonucunda ortaya çıkacak rekabetçi faydaların ve bu faydaların anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etkilerinden daha fazla olup olmadığına tespiti önem taşımaktadır.
- (280) BUSAD bünyesinde TSS sürecine yönelik ortak hareket motivasyonunun ne olduğu, 11.03.2020 tarihinde BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi tarafından "Özel Sağlık Sektörü" isimli WhatsApp grubuna gönderilen;

"... Hastanelerin önemli bir kısmı sözleşmeleri iptal eğilimindedir. Bağlayıcı karar almamız mümkün değil. TSS sözleşmesini iptal etmek isteyenlerin ÖSS sözleşmelerini de iptal edeceği yönünde uyarıldığını duyduk. Toplu bir reaksiyon sonuç verebilir diye konuştuk... Bursa platformu olarak ortak karar için çalışma yapabiliriz."

şeklindeki mesaj içeriğinden anlaşılmaktadır (**Delil 2/3**). Ardından BUSAD çatısı altında bulunan özel sağlık kuruluşlarınca ortak hareket etme niyeti doğrultusunda toplantılar organize edildiği, ortak hareketin nedeninin ise yukarıda yer verildiği üzere sigorta şirketlerince yapılan düşük ödemeler olduğu "Özel Sağlık Sektörü" adlı gruba 23.04.2020 tarihinde gönderilen aşağıdaki iletiden anlaşılmaktadır (**Delil 2/5**):

(.....): (BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“... SUT zammı ile TSS firmaları hukuksuz olarak düşük fiyat ödüyor, bu hususta platform olarak ortak hareket edebilir miyiz, uygun görürseniz bu husus tek maddelik zoom görüşmesi ile karara bağlanabilir mi...”

(.....): (MEDICABİL Yönetim Kurulu Başkanı ve BUSAD Yönetim Kurulu Başkanı)

“ ...

Vakit geçirmeden gündeme getirmeliyiz...

Bu Pazar saat 15:00 de zoom üzerinden toplantı yapabiliriz

...”

- (281) Yukarıdaki yazışmada bahsi geçen ve 26.04.2020 tarihinde BUSAD çatısı altında gerçekleştirilen toplantıda, 08.03.2020 tarihinde gerçekleşen SUT zammı sonrasında sigorta şirketlerinin özel sağlık kuruluşlarına ödediği TSS katsayılarında iskontoya gitmesini takiben, TSS şirketleri ile yapılacak anlaşmalarda BUSAD çatısı altında ortak hareket edilmesi, ALLIANZ ile görüşme planlanması ve bu kapsamda sigorta şirketinden talep edilecek katsayının belirlenmesi yönünde kararların alındığı görülmektedir (**Delil 2/7**). Söz konusu toplantının ALLIANZ özelinde yapılmasının nedeninin, ALLIANZ'ın sahip olduğu portföy olduğu hem ilgili belgenin içeriğinden hem de tarafların sunduğu bilgiler kapsamında hazırlanan aşağıdaki tablodan anlaşılmaktadır.

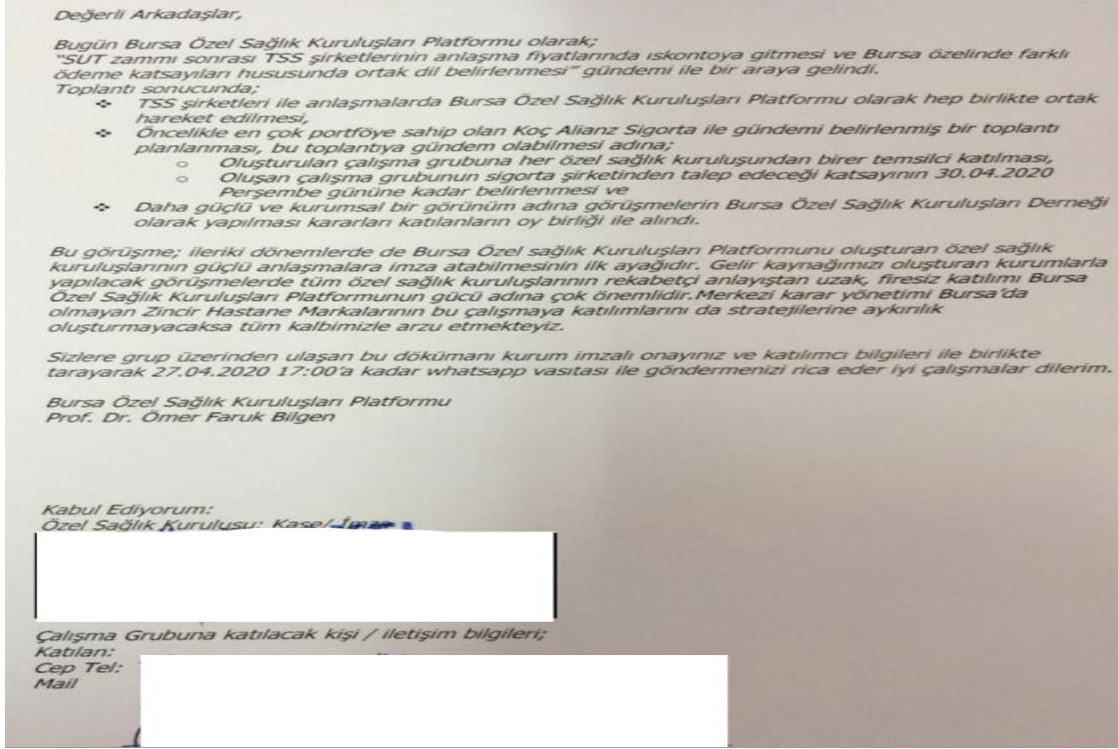
Tablo 30- Bursa'da Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin TSS Kapsamında İşlem Gerçekleştirdikleri Hastaların Anlaşmalı Sigorta Şirketine Göre Dağılımı (%)

TEŞEBBÜS	1. ANLAŞMALI KURUM	2. ANLAŞMALI KURUM	3. ANLAŞMALI KURUM
ARİTMİ	(.....)	(.....)	(.....)
ATEK (ANADOLU)	(.....)	(.....)	(.....)
ATEK (ESETEPE)	(.....)	(.....)	(.....)
BURFİZ	(.....)	(.....)	(.....)
CEYLAN	(.....)	(.....)	(.....)
DORUK YILDIRIM	(.....)	(.....)	(.....)
DORUK BURSA	(.....)	(.....)	(.....)
GÖZ VAKFI BURSA	(.....)	(.....)	(.....)
HAYAT	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICANA BURSA	(.....)	(.....)	(.....)
Tablo 30'un devamı:			
TEŞEBBÜS	1. ANLAŞMALI KURUM	2. ANLAŞMALI KURUM	3. ANLAŞMALI KURUM
MEDICABİL	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICALPARK BURSA	(.....)	(.....)	(.....)
PEDMER	(.....)	(.....)	(.....)
ROMATEM	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Raportör Hesaplamaları			

- (282) Yukarıdaki tablodan, teşebbüslerin TSS kapsamında yaptıkları işlemlerin büyük kısmının ALLIANZ aracılığıyla gerçekleştiği görülmektedir. Bursa ilinde ALLIANZ'ın portföyünde (.....); en yakın rakibi AXA'nın ise (.....) TSS poliçesi bulunmaktadır.

- (283) ALLIANZ ile yapılacak görüşmeler konusundaki toplantı sonucunda alınan kararlar ile temennilerin yer aldığı ve özel sağlık kuruluşlarının imzasına sunulan belgeye ise aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/7**):

Ekran Görüntüsü-8



- (284) Söz konusu toplantının katılımcılarının kimler olduğuna dair herhangi bir bilgiye ulaşılamamış olsa da ALLIANZ ile yapılacak görüşmeler konusunda BUSAD'ın yetkilendirildiğine dair ifadeleri de içeren belgeyi imzalayarak BUSAD'a vekâlet verme ve TSS anlaşması bulunma durumuna göre aşağıdaki tablo hazırlanmıştır:

Tablo 31- Özel Sağlık Kuruluşlarının Vekâlet ve TSS Anlaşması Durumu⁸⁴

Özel Hastaneler		
Adı	Vekâlet Durumu	TSS Anlaşması
ACIBADEM	-	-
ARİTMİ	+	+
ATEK	+	+
CEYLAN	+	+
CİHANGİR	-	+
DORUK YILDIRIM	+	+
HAYAT	+	+
MEDICANA BURSA	+	+
MEDICABİL	+	+
MEDICALPARK BURSA	+	+
PEMBEMAVİ	+	-
RETİNA	+	-
ROMATEM	+	+
Tıp Merkezleri		
Adı	Vekâlet Durumu	TSS Anlaşması
BURFİZ	+	+
ACK ÜROTAŞ	+	-

⁸⁴ İlgili tablodaki özel hastane ve tıp merkezi ayrımı, Bursa İl Sağlık Müdürlüğü verileri esas alınarak yapılmıştır. <https://bursaism.saglik.gov.tr/TR-15575/tip-merkezleri.html>; <https://bursaism.saglik.gov.tr/TR,15573/ozel-hastaneler.html>, Erişim Tarihi: 09.06.2021.

PEDMER	+	+
ESTETICARE	+	-
ROMMER	+	+
GÖZ VAKFI BURSA	+	+
Kaynak: Raportör Çalışması		

(285) Tabloda soruşturma kapsamında incelenen 15 özel hastaneden ACIBADEM ve CİHANGİR'in BUSAD'a vekâletname sunmadığı, ayrıca ACIBADEM, PEMBEMAVİ ve RETİNA'nın TSS ile ilgili olarak sigorta şirketi anlaşmasının bulunmadığı görülmektedir. Aynı şekilde soruşturma kapsamında incelenen altı tıp merkezinin tamamı vekâletname sunmuş olsa da ACK ÜROTAŞ ve ESTETICARE'in TSS anlaşmasının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

(286) Özellikle TSS anlaşması olmamasına rağmen, TSS anlaşmaları için derneği yetkili kılan tarafların bulunması dikkat çekmektedir. Bununla birlikte zincir olarak faaliyet gösteren hastanelerin sigorta şirketleri ile olan sözleşmelerinin merkezden yapıldığı bilinmektedir. Bu hususların varlığına rağmen vekâlet verilmesinin, yerinde incelemede elde edilen belgelerden de anlaşılabilceği üzere, BUSAD'ın yeniden yapılanma ve sektörde etkin bir rol oynama çabasının bir sonucu olduğu değerlendirilmektedir. Bu durum söz konusu vekâletin paylaşılmasından hemen önce BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen mesajda yer alan **(Delil 2/6)**;

“...sistemde mevcut olan ancak çeşitli nedenlerle faaliyeti bulunmayan, burada bulunan bir çok arkadaşımızın da zaten üyesi olduğu BUSAD (BURSA ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI DERNEĞİ) derneğimizin üyelerinin güncellenmesi ve yeni üye kaydı ile faaliyete geçirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu nedenle mevcut üyelerin ve yeni üyelerin ekteki formu doldurmalarını istiyoruz.”

şeklindeki ifadelerden de anlaşılmaktadır.

(287) **Ekran Görüntüsü-8'**de yer verilen ve 27.04.2020 tarihine kadar sunulması talep edilen vekâletnamelerin ardından “Özel Sağlık Sektörü” adlı WhatsApp grubunda 30.04.2020 tarihinde toplantı planlandığı, ancak yeterli katılımın olmaması sebebiyle toplantının 01.05.2020 tarihine ertelendiği görülmektedir **(Delil 2/8)**. Söz konusu toplantıdan sonra MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından “Özel Sağlık Sektörü” adlı WhatsApp grubuna 01.05.2020 tarihinde gönderilen iletiye aşağıda yer verilmektedir **(Delil 2/9)**:

“Herkes Merhaba,

Bugün saat 14:00 de yapılan “TSS Katsayı Değerlendirme” toplantısı sonrasında alınan karar üzerine; Kurumlarımızın elinde bulunan konumuz şirkete ait katsayı listelerinin (işlem-hizmet türü satırlarının karşılıklarına 3 sütundan oluşan mevcut katsayı-indirimli yeni katsayı- beklenti katsayılarını barındıran bir tablonun oluşturularak) en geç 05.05.2020 Salı günü akşamına kadar, ortak çalışma grubunda paylaşılacak üzere (.....) adresine mail yoluyla iletilmesi konusunda yardımlarınızı rica ederiz. ...”

(288) Söz konusu mesajdan, 01.05.2020 tarihinde planlanan toplantının gerçekleştirildiği ve teşebbüs özelindeki verilerin çalışma grubu üyeleriyle paylaşılacağı anlaşılmaktadır. Bu ileti sonrasında 13.05.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından “TSS Çalışma Grubu” kurulmuştur. Bu grubun kurulmasının,

vekâletnamenin içeriğinde yer alan “*çalışma grubu oluşturulması*” ifadesinin eyleme geçirilmesi olduğu değerlendirilmektedir. Söz konusu WhatsApp grubunda; CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, CİHANGİR, PEDMER, ARİTMİ⁸⁵ ve MEDICABİL’den temsilcilerin bulunduğu görülmektedir (**Delil 2/10**). Bu çerçevede yukarıda detaylarına yer verilen vekâlet kapsamında eyleme geçildiği ve vekâletname verenlerden ortak hareket etme yönünde irade gösterenlerin kurulan yeni gruba alındığı anlaşılmaktadır.

- (289) Daha önceki konuşmaların gerçekleştiği “*Özel Sağlık Sektörü*” isimli gruptakine kıyasla daha az katılımcı ile kurulan ve MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından 13.05.2020 tarihinde gönderilen grubun ilk iletisine aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/11**):

“TSS konusundaki ham verilerin bir araya getirilmesi işi tamamlandı. Bir araya gelerek tablonun değerlendirilmesi konusunda olur alabilirsem yarın saat 14:00 Medicabil hastanesi konferans salonunda görüşmeyi teklif ediyorum.”

- (290) İlgili yazışmada bahsi geçen ham verilerin hangi teşebbüslere ait olduğu CEYLAN’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 14.05.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından CEYLAN Genel Müdürü (.....)’e gönderilen e-postadan anlaşılmaktadır (**Delil 2/12**). Söz konusu e-postada MEDICABİL, ARİTMİ, HAYAT, CEYLAN, PEDMER, DORUK YILDIRIM ve ATEK’e (ESENTEPE ve ANADOLU) ait ALLIANZ ile daha önce yapılan anlaşmalarda belirlenen katsayılar ile yeni anlaşmadan beklenen katsayı öngörülerinin yer aldığı görülmektedir. Bir diğer deyişle, CİHANGİR hariç diğer “*TSS Çalışma Grubu*” üyelerinin verilerinin paylaşıldığı görülmektedir. Söz konusu belgenin içeriğinde yer alan yeni anlaşmadan beklenen katsayı öngörülerini, teşebbüslerin sorumlulukları açısından önemli bir kıstas olarak kabul edilmiştir.

- (291) **Delil 2/11**’de “*Özel Sağlık Sektörü*” grubunda talep edilen verilerin 13.05.2020’de tamamlandığının belirtilmesi üzerine

- 13.05.2020 tarihinde “*TSS Çalışma Grubu*”nun kurulması
- 14.05.2020 tarihli e-postanın (**Delil 2/12**) içeriğinde yer alan verilerin CİHANGİR hariç “*TSS Çalışma Grubu*” üyelerine ait olması

gibi hususlar göz önüne alındığında; adına görüşme yapılan hastaneler CİHANGİR hariç “*TSS Çalışma Grubu*” üyeleridir. ALLIANZ cevabi yazısında da 23.06.2020 tarihinde yaptıkları toplantıda BUSAD’ın yerel hastaneler adına görüştüğünü belirttiğini ifade etmiştir. Buna ek olarak “*TSS Çalışma Grubu*”nun 13.05.2020 tarihinde kurulmasından sonra, “*Özel Sağlık Sektörü*” grubundan konuya ilişkin herhangi bir belge elde edilememiştir.

- (292) TSS katsayılarının normal şartlarda her bir hastane ile sigorta şirketi arasında gerçekleştirilen tekil pazarlıklar sonucunda belirlendiği ve bu katsayıların özel sağlık kuruluşlarının gelirlerini etkileyen unsurlardan biri olduğu düşünüldüğünde söz konusu verilerin rekabetçi açıdan hassas bilgiler olduğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında, “*TSS Çalışma Grubu*” katılımcısı özel sağlık kuruluşlarının sigorta şirketlerinden talep ettikleri katsayıları ortaklaşa belirlemek üzere, kendi aralarında toplantılar gerçekleştirdikleri ve hâlihazırda ticari açıdan hassas olan TSS katsayı bilgilerini

⁸⁵ ARİTMİ adına grupta bulunan ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) önceki tarihlerde paylaşımlarının olduğu, bununla birlikte 24.10.2020 tarihinde gruptan ayrıldığı görülmektedir.

aralarında paylaştıkları, söz konusu katsayıların üst ve alt limitlerinin ortalaması alınarak sigorta şirketlerinden talep edilecek asgari katsayıları belirledikleri anlaşılmaktadır.

- (293) Bu amaç doğrultusunda, BUSAD'ın ALLIANZ ile görüşme girişiminde bulunduğu ancak, ALLIANZ'ın toplu bir görüşmeyi kabul etmediği, bunun üzerine 27.05.2020 tarihinde "TSS Çalışma Grubu"na ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen mesajda 29.05.2020 tarihinde HAYAT'ta konuyu görüşmek üzere toplantı planladıkları görülmektedir (**Delil 2/11**).
- (294) "Tss Calisma Grubu" adlı WhatsApp grubuna 30.05.2020 tarihinde ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) aşağıdaki mesajı göndermiştir (**Delil 2/14**):

"arkadaşlar selamlar.

dernek olarak Allianz sigortaya aşağıdaki yazıyı göndermeyi düşünüyoruz. Eleştirilerinizi bekliyorum.

ALLIANZE SİGORTA A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Derneğimiz üyesi Özel Sağlık Kuruluşlarının tarafımıza yaptıkları müracaatlarda kurumunuzla yapılan tamamlayıcı sağlık sigorta sözleşme görüşmelerinin derneğimiz aracılığı ile yapılması istenmiş ve bu konuda ekli yazılarda görüldüğü gibi Derneğimizi yetkili kılmışlardır.

Kurumlarımızın talepleri doğrultusunda TSS sözleşmeleri ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda TSS sözleşmeleri ile ilgili aşağıdaki ... doğrultusunda (...)leri ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda TSS sözleşmeleri ile ilgili olumsuzluk ve aksaklıklar tespit edilmiştir.

1- Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 11.11.2019 tarihinde yayınlanan 2019/18 sayılı Genelgede, İkinci basamak sağlık kurumu olarak sınıflandırılan hastaneler arasında kabul edilebilir sınırların üzerinde katsayı farklılıklarının olduğu.

2- TSS sözleşmelerinde uygulanan SUT katsayılarının, Kurumlarımızın maliyetlerini karşılamadan uzak olduğu, bu katsayılarla işlem yapmanın işletmelerimizde zarara neden olduğu.

3- Bu nedenlerden dolayı TSS sözleşmelerinin bu şekilde yürütmenin Hekimlerimiz arasında huzursuzluğa neden olduğu ve çoğu hekimin TSS hastası kabul etmeme yönünde hastane yönetimlerine müracaatlarının olduğu tespit edilmiştir.

Hastanelerimizin maliyetleri ile yapılan çalışmalar sonucunda sözleşme konusu işlerin maliyetleri çıkarılmış, ekli listede yer alan katsayıların Hastanelerimizin zarar etmeden çalışmalarını sağlayacak oranlar olduğu tespit edilmiştir. Yukarıda açıkladığımız nedenlerden dolayı, tamamlayıcı sağlık sigorta sözleşme görüşmelerinin yapmamız konusunda tarafımıza yetki veren tüm kurumlarımız adına bu katsayılar ile TSS sözleşmesi yapabileceğimizi, aksi durumda hiç istemediğimiz halde zarar

etmemek için tüm kurumlarımız tarafınızla yapılan TSS sözleşmelerinin iptal edeceğini üzülererek bildiririz.

Bilgilerinizi rica ederim.”

- (295) ALLIANZ'ın toplu görüşmeyi reddetmesine rağmen, özel sağlık kuruluşlarının, sigorta şirketleri ile yapılacak TSS katsayı anlaşmalarında derneğin görevlendirildiği hususu ile söz konusu anlaşmaların toplu bir şekilde gerçekleştirilmesi talebini içeren bir yazı taslağı hazırladıkları görülmektedir. Söz konusu belgeden BUSAD'ın ALLIANZ ile toplu görüşme talebinde ısrarcı olduğu, bu talebin kabul edilmemesi halinde ise TSS sözleşmelerinin özel sağlık kuruluşlarınca toplu şekilde iptal edileceğine yönelik bildirimde bulunduğu anlaşılmaktadır. Detaylarına aşağıda yer verilecek olmakla birlikte, ALLIANZ'a yapılan sözleşme iptali bildiriminin işe yaradığı ve 23.06.2020 tarihinde görüşmenin gerçekleştiği **Delil 2/16**'da yer alan *“Hastanelere adına bir dernek ya da başka bir oluşumla bugüne kadar görüşmediklerini, istisna olarak bizimle görüştüklerini dile getirmişlerdir.”* ifadelerinden anlaşılmaktadır.
- (296) 07.06.2020 tarihinde MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından *“Tss Calisma Grubu”* adlı WhatsApp grubuna gönderilen iletiye aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/15**):

“... Gelen bir iki kritik üzerine özellikle Taahhütname ile ilgili değişiklik-ilaveler yaptık. Çalışmaların son hallerini paylaşıyorum. Metin içerikleri ile ilgili bir sıkıntı olmaz ise bu hafta içi evrak döngüsünü (imzalama, imza sirküleri vb) tamamlayarak yola çıkalım diye düşünüyoruz...”

- (297) İlgili belgenin içeriğinde bahsi geçen taahhütname yapılan yerinde incelemelerde elde edilmiş olup aşağıda sunulmaktadır:

Ekran Görüntüsü-9

TAAHHÜTNAME

[Redacted] Tic.A.Ş., işbu taahhütnamede yazılı bilgilerin doğruluğunu beyan, kabul ve taahhüt eder.

1.KONU

İşbu taahhütnamenin konusu, Allianz Sigorta A.Ş. ile [Redacted] Tic.A.Ş adna TSS fiyatlarının revize edilmesi, iyileştirilmesi konusunda yetkilendirdiğimiz Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği'nin yapmış olduğu görüşmelerin neticesinde şirketimizin Allianz Sigorta A.Ş. ile belirlenecek yeni fiyatlar ile yeni sözleşme yapması ya da istenen fiyatların alınamaması halinde mevcut sözleşmenin feshedilmesidir.

2.SÜRE

İş bu taahhütname, 1 yıl süre için geçerlidir.

3. [Redacted] TİC.A.Ş.'nin YÜKÜMLÜLÜKLERİ

[Redacted] Tic.A.Ş;

3.1 Allianz Sigorta A.Ş. ile yapılan fiyat görüşmelerinin belirlenen fiyat seviyesinde , olumlu/lehte sonuçlanmaması halinde mevcut TSS sözleşmesinin şirket tarafından feshedileceğini beyan, kabul ve taahhüt eder.

3.2 Yeni sözleşmeye konu yeni fiyatların tüm grup için oluru alınmış fiyatlar olacağını beyan, kabul ve taahhüt eder.

3.3 Allianz Sigorta A.Ş. tarafından şirketimize yönelik münferit fiyat tekliflerinin kesinlikle kabul edilmeyeceğini beyan, kabul ve taahhüt eder.

3.4 Allianz Sigorta A.Ş. ile yapılan pazarlıklar sonucunda ortaya çıkacak fiyatlarla ilgili fiyatların olur alması için tüm özel hastanelerin olurunun alınması / oy birliğinin tesis edilmesini beyan, kabul ve taahhüt eder.

3.5 [Redacted] Tic.A.Ş, taahhütlerini yerine getirmedeği takdirde 1.000 TL ceza ödemeyi beyan, kabul ve taahhüt eder.

4.TAAHHÜTNAMENİN SONA ERMESİ VE YENİLENMESİ

4.1.İş bu taahhütname, 2. maddede belirtilen süre sonunda hiçbir ihtar ve ihbara gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

- (298) İlgili taahhütnameden, taahhütnamenin söz konusu ortak harekete uyum sağlanması amacıyla düzenlendiği, istenen fiyatların alınmaması halinde sözleşmelerin birlikte feshedileceği, grup dışında münferit fiyat tekliflerinin kabul edilmeyeceği ve bu taahhütlere uyulmaması halinde ise cezai şart öngörüldüğü anlaşılmaktadır⁸⁶.
- (299) İlgili taahhütname metninin, daha önce sunulan vekâletnameye kıyasla daha spesifik hazırlandığı görülmektedir. “TSS Çalışma Grubu”ndaki yazışmalardan, taahhütnamenin ATEK, DORUK YILDIRIM, HAYAT, ARİTMİ, CEYLAN ve MEDICABİL tarafından imzalandığı anlaşılmakta olup CİHANGİR ve PEDMER’in taahhütnameyi imzalayıp imzalamadığına dair net bir tespit yapılamamaktadır. Bununla birlikte dosya kapsamındaki belgelerden “TSS Çalışma Grubu” üyeleri dışında herhangi bir özel sağlık kuruluşunun söz konusu taahhütnameyi imzaladığına dair de herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamamıştır. Bu kapsamda “TSS Çalışma Grubu” üyelerinin sorumluluklarına dair hazırlanan tabloya aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 32- TSS Çalışma Grubu Üyeleri Sorumluluk Tablosu

	ALLIANZ Anlaşması	Vekâletname	Taahhütname	14.05.2020 tarihli e-postada teşebbüs hakkında bilgi
MEDICABİL	+	+	+	+
ARİTMİ	+	+	+	+
ATEK	+	+	+	+
CEYLAN	+	+	+	+
DORUK YILDIRIM	+	+	+	+
HAYAT	+	+	+	+
PEDMER	+	+	-	+
CİHANGİR	-	-	-	-

Kaynak: Raportör Çalışması

- (300) Yukarıdaki tablo incelendiğinde, CİHANGİR “TSS Çalışma Grubu” üyesi olsa da teşebbüsün ALLIANZ ile anlaşmasının bulunmaması, taahhüt metnini ve vekâletnameyi BUSAD’a ulaştırdığı yönünde bir bilgi bulunmaması ve son olarak **Delil 2/12**’de yer alan 14.05.2020 tarihli e-posta ekinde kendisine ait herhangi bir katsayı bilgisinin olmaması nedeniyle adına görüşme yapılan hastaneler CİHANGİR hariç diğer “TSS Çalışma Grubu” üyeleridir.
- (301) Yukarıdaki tablo incelendiğinde CİHANGİR’in yanı sıra sorumluluğu konusunda değerlendirilecek teşebbüslerden birinin de PEDMER olduğu görülmektedir. Her ne kadar yerinde incelemeler kapsamında, PEDMER’in taahhütname vermesine yönelik bir belge elde edilemese de 22.02.2021 tarih ve 15404 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden birinci yazılı savunmasında PEDMER, ALLIANZ ile görüşmelerin kendisi adına BUSAD tarafından yapıldığını kabul etmiştir. Bu durum ise BUSAD’a yetki veren ve **Ekran Görüntüsü-9**’da yer verilen taahhütnamenin PEDMER tarafından da verildiğine dair ortaya çıkabilecek şüpheyi ortadan kaldıracaktır. Kaldı ki PEDMER, “TSS Çalışma Grubu”nda az sayıda paylaşım yapmış olsa da hem 14.05.2020 tarihli e-postada kendisine ait katsayı beklentilerinin bulunmasının hem de **Delil 2/11**’de bahsi geçen toplantıya katılacağını bildirmesinin ve 10.08.2020 tarihinde “bize de hala dönüş *olmadı*” şeklindeki paylaşımının süreçten haberdar olduğu ve birlikte hareket edildiğini ispatlar nitelikte olduğu kanaatine varılmaktadır.

⁸⁶ “TSS Çalışma Grubu”nda MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) tarafından gönderilen mesajda, bahsi geçen cezai şartın 1.000.000 TL belirlenmesine rağmen ilgili taahhüt metninde 1.000 TL görüldüğü ve bunun düzeltilmesi talep edilmiştir (**Delil 2/18**).

- (302) 27.06.2020 tarihinde "Tss Calisma Grubu" adlı WhatsApp grubuna ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen ve "TSS görüşmelerinde ortak hareket etme kararında olan hastanelerimizin sayın yetkilileri" diye başlayan mesajda 23.06.2020'de ALLIANZ ile grup üyeleri adına gerçekleştirilen toplantı hakkında bilgi verdiği görülmektedir. İletilen mesajda, ALLIANZ'ın TSS katsayı taleplerine yönelik hastanelerle münferit görüşmeler gerçekleştirilebileceğine ve bu nedenle her bir hastane özelinde başvuru yapılması gerektiğine yönelik bilgi verilmektedir. Devamında ise (.....), grup katılımcılarının talepleri doğrultusunda bir katsayı listesi hazırlanacağını, yeni oluşan talepleri her teşebbüsün kendi adına ALLIANZ'a iletmesi gerektiğini ve talepler sonucunda ALLIANZ'dan gelecek tekliflerin yine grupta değerlendirilip sözleşme feshine ya da devam edilmesine yönelik kararın da birlikte alınacağını belirtmektedir (**Delil 2/14**).
- (303) Yazışmanın devamında ise hastaneler tarafından ALLIANZ'a iletilecek katsayı listesinin paylaşıldığı (**Ekran Görüntüsü-4**), bunun üzerine talep edilen oranların alt sınırının belli olduğu ve bunun altında bir talepte bulunulmaması gerektiği yönünde ifadelerin yer aldığı görülmektedir (**Delil 2/19**).
- (304) 29.06.2020 tarihinde ise ARİTMİ yetkilisinin, bahsi geçen katsayı listesini (**Ekran Görüntüsü-4**) ek yaparak ALLIANZ'a gönderdiği yeni sözleşme talebini "Tss Calisma Grubu" nda paylaştığı görülmektedir (**Delil 2/17**).
- (305) Yine 29.06.2020 tarihi akşamında, "Tss Calisma Grubu"nda CEYLAN Genel Müdürü (.....), MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) ve ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) arasında geçen konuşmanın bir kısmına aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/33**):

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

"Herkesi iyi akşamlar

Biz bu akşam üstü Ceylan hastanesi olarak bu süreçte birlikte hareket etmeme kararı aldık

...

Bu platformda herkesi birbirine güvenemeyecek ise zaten yapılan emek sadece zaman kaybı."

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

"(.....) Hanım sap ile samanı karıştırmayalım biz hepimiz bu işle ilgili 1.000.000 liralık taahhütnamenin altına imza ettik....burada ona güveniyorum buna güvenmiyorum diye bir şey yok....dava tek.... konumuz da budur. Bu konuda platformun içindeyiz sonunakadar diyen sizsiniz buradan hareketle bu oluşumda herşey planladığımız gibi gidiyor ve bizler Ceylan in da bu ekibin içerisinde olduğu varsayımı ile hareket ediyoruz ..."

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

...

Birlikte menfaat sağlamaya çalışırken birbirimizin ayağına mı sıkacağız

(...)"

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“... bizler sizin ortak hareketin parçası olduğunuzla hareket ediyoruz aksini düşünmek istemeyiz.”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

*“Herkes herkesinhekimine el atsın personelini ayartsın alamazsa bile maliyetleri artırsın
Ama tss de beraber para kazanalım
Bu da değişik bir bakış açısı (.....) bey”*

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bu platforma yazı ile anlaşmak zor olacaktır...Hamasi gelebilir cümlelerim ama ben gerçekçi denmesini isterim....Bu hareket ve doktor hareketinde herkes kadar Medicabil in de payı ve desteği vardır...”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Günaydın arkadaşlar. Akşam yazılanları sabah okudum. Bursa özel sağlık kuruluşları olarak birlikte beraber hareket etme adına yaptığımız bu ilk çalışmamın başarılı olmasının bunda sonra başka konularda da beraber hareket etmemizin önünü açacağını düşünüyordum.

Bütün işler ilk adıma başlar, eğer ilk adımı aramazsak sonrasında başka konularda beraber hareket edemeyiz. Bu durum da hepimizin zararına olur. TSS çalışmasının taahhüt name istememizin amacı herkesin belirlenen hareket tarzına uymasını garantiye almaktır.

Kurumlarımızı rahatsız eden diğer konularda da benzer protokol ve taahhüt nameler alınarak ortak hareket tarzı belirleyebiliriz.

Sizlerden istirhamım bu platformun ilk projesinin başka konularda olan kırgınlık, anlaşamamazlık vb bedenlerle akamete uğratmamanızdır.”

- (306) Yukarıdaki yazışmadan sonra, CEYLAN yetkilisinin grupta herhangi bir paylaşımı olmamakla birlikte yerinde incelemede elde edilen belgelerden gruptan da ayrılmadığı görülmektedir. CEYLAN'ın taahhütnamayı imzalamış olması ve gruptan ayrılmamasının yanı sıra, “*bu süreçte birlikte hareket etmeme kararı*” aldık mesajının ALLIANZ ile yapılan görüşmeden sonra olması ve görüşmeye hazırlık sürecindeki bilgi değişimine taraf olması nedeniyle sorumluluğu konusunda herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.
- (307) 27.06.2020 tarihinde ALLIANZ ile gerçekleştirilen görüşmeden sonra 09.07.2020 ve devam eden günlerdeki yazışmalarda “*TSS Çalışma Grubu*” katılımcılarından MEDICABİL, ATEK, ARİTMİ, DORUK YILDIRIM ve HAYAT'ın taleplerini Temmuz ayı başından itibaren ALLIANZ'a ilettiği anlaşılmaktadır (**Delil 2/19**).
- (308) 24.07.2020 tarihinde yapılan yazışmalarda ise ALLIANZ'ın DORUK YILDIRIM'a talep edilen rakamların altında dönüş yaptığı ve pazartesi gününe kadar⁸⁷ onaylanmaması halinde eski fiyatlardan sözleşme sonuna kadar devam edileceğinin belirtildiği ifade edilmiştir. Devam eden yazışmalarda ATEK, ARİTMİ, MEDICABİL ve HAYAT

⁸⁷ 27.07.2020 tarihine denk gelmektedir.

kendilerine dönüş yapılmadığını belirtmiş ve ARİTMİ yetkilisi tarafından aşağıdaki mesaj paylaşılmıştır **(Delil 2/19)**:

“Arkadaşlar. Teklife cevap dönülen kurumlarımızın katsayıları kabul edilebilir değilse aldığımız karar gereği tüm kurumlar olarak Allianze sigortaya TSS leri fesih ettiğimizi bildirmeliyiz”

Diğer kurumlarımıza kabul edilir kat sayı gelsede birlikte hareket etme kararı aldık.

Yanıliyormuyum.”

- (309) Bunun üzerine 27.07.2020 tarihinde sabah saat 10.00’da ARİTMİ’de toplantı planlanmış ve toplantıya ALLIANZ’dan teklif alanların tekliflerini de getirmesi istenmiştir. Toplantıdan sonra saat 15.06’da ARİTMİ yetkilisi tarafından gönderilen mesaja aşağıda yer verilmektedir **(Delil 2/20)**:

“(.....) görüştüm⁸⁸. Tüm kurumlara tek tek dönüş yapacaklarını. Bazılarına dönüşün bayramdan sonraya kalacağını belirtti. Mevcut teklifi bile tüm kurumlara kabul ettirmede zorlandığımızı söyledim. Ancak tekliflerin bire bir aynı almasada bu çerçevede olacağını söyledi.”

- (310) 28.07.2020 tarihinde ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....) tarafından gönderilen mesajda, ALLIANZ’ın yeni katsayıları gönderdiği, gelen katsayıların DORUK YILDIRIM ile aynı olduğu belirtilmiştir. Bu durum üzerine gerçekleşen yazışmalara aşağıda yer verilmektedir **(Delil 2/21)**:

(.....): (ATEK İşletme Müdür Yardımcısı)

“Günaydın.çok güzel dr bey”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

“Darısı başımıza”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Bizi bayramdan sonradına bıraktılar”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Dün (.....) konuştum, Doruk un teklifini kabul etmeler için Kurumlarımıza zorla ikna ettiğimizi söyledim. Tüm Bursa ya bu katsayıları göndermelerini istedim. Onlar da kendilerini zor duruma soktuğunuzu söylediler. Muhtemelen aynı katsayıları gönderecekler.”

(.....): (DORUK YILDIRIM Mesul Müdürü)

“Tüm merkezler için süreç tamamlandığında 2.büyük ile devam etmeliyiz”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“Evet. Ve beraber hareket edebileceğimiz diğer konuları da belirlemeliyiz.K”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

⁸⁸ ALLIANZ yetkilisi.



- (311) Bu yazışmalar üzerine 04.08.2020 tarihinde MEDICABİL kendisine de DORUK YILDIRIM'ın aldığı katsayıların aynısının geldiğini belirtmiş ve bunun üzerine HAYAT yetkilisi "gözünüz aydın", ARİTMİ yetkilisi ise "(.....) görüştüğümüz gibi gönderiyor. Darısı diğer kurumlarımıza da." mesajlarını paylaşmıştır (**Delil 2/22**). Yazışmalardan anlaşıldığı üzere, ALLIANZ ile yaşanan bu süreçte teşebbüsler amaçlarına ulaşmışlar ve beraber hareket edebilecekleri diğer konuların arayışına girişmişlerdir.
- (312) "TSS Çalışma Grubu"na üye özel sağlık kuruluşları ile bilgisi elde edilen diğer teşebbüslerin ALLIANZ ile TSS çalışma şartlarının BUSAD'ın dâhil olduğu sürecin öncesi ve sonrası olarak karşılaştırmasına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 33- ALLIANZ'la TSS Sürecindeki Görüşmeler Öncesi ve Sonrasında ALLIANZ TSS Katsayıları

Hastane	Muayene, Konsültasyon, Takip		Laboratuvar		Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon A-B		Patoloji		Radyoloji	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
ARİTMİ - -	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ATEK (ANADOLU VE ESENTEPE) 05.07.2019 30.09.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAYAT 26.08.2019 03.09.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICABİL - 04.08.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tablo 33'ün devamı:										
Hastane	Muayene, Konsültasyon, Takip		Laboratuvar		Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon A-B		Patoloji		Radyoloji	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
DORUK 29.04.2019 11.08.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CEYLAN 15.04.2019 28.07.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PEDMER - -	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CİHANGİR (ALLIANZ ile anlaşması yok)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BURFİZ - -	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GÖZ VAKFI BURSA 29.08.2019 2020'de anlaşmaları yok	(.....)		(.....)		(.....)	(.....)	(.....)		(.....)	
MEDICANA BURSA - -	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEDICALPARK BURSA 28.04.2020	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

05.04.2021										
ROMATEM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
-										
ROMMER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
01.01.2019										
01.01.2020										
Kaynak: Cevabi Yazılar										

- (313) Tablodan görüleceği üzere, “TSS Çalışma Grubu”na üye özel sağlık kuruluşlarının ALLIANZ ile 2020 yılında imzaladıkları sözleşmelerin tarihlerinin yazışmalar ile paralellik göstermektedir⁸⁹. Buna ek olarak yeni sözleşmeler kapsamında “TSS Çalışma Grubu”na üye özel sağlık kuruluşlarına sunulan katsayıların da benzerlik gösterdiği görülmektedir.
- (314) Yukarıdaki yazışmalardan ve diğer belgelerden, Ekim ayında ALLIANZ ile olan sürecin tamamlandığı anlaşılmaktadır. Bunun üzerine 19.10.2020 tarihinde HAYAT ile ARİTMİ arasında gerçekleşen görüşmeye aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/23**):
- (.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)
*“Diğer tss ler ile ilgili bi oturup çalışalım
 (.....) önce hiç artış yapmamıştı şimdi (.....) orana çıktı”*
- (.....): (ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)
*Siz.Doruk. Medicabil. Biz Ve Esentepe oturup görüşelim.
 Ne zaman ayarlayalım.
 Sadece bu Hastaneler bir grup yapalım mı*
- (.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)
*“Olur
 Ben uyarım zamana
 Bizim için önemli bir konu”*
- (.....): (ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)
“Tamam”
- (.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)
“Bundan sonrası için tüm fiyat artışlarında bu grup birlikte hareket etmeli”
- (.....): (ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)
*“O konuyuda görüşürüz. Afişe etmeden konsensus sağlanabilir.
 Aksi durumda rekabet kurulu devreye girer.”*
- (.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimisi)
*“Geçen sefer yaptığımız gibi olursa bir sıkıntı yok
 Ortada rekabet kurulluk bi durum yok
 Yine dernek üstünden yürürüz”*
- (315) Yukarıdaki konuşmada dikkat çeken ilk husus, hâlihazırda “TSS Çalışma Grubu” üyesi olan CEYLAN, PEDMER ve CİHANGİR hariç yeni bir grup kurma planlarının varlığıdır. Buna ek olarak “Bundan sonrası için tüm fiyat artışlarında bu grup birlikte hareket

⁸⁹ ARİTMİ sözleşme tarihini sunmamış olsa da **Delil 2/21**'den görüleceği üzere, 28.07.2020 tarihinde ALLIANZ'ın teklifini göndermiştir.

etmeli” ifadesinden, rekabetçi açıdan hassas bilgi değişiminin, piyasada rakipler arasındaki şeffaflığı artırarak birlikte hareket etme güdüsüne neden olduğu değerlendirilmektedir.

- (316) Bu konuşmalardan sonra 28.10.2020 tarihinde ise HAYAT Medikal Muhasebe Sorumlusu (.....)’ın MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) ile HAYAT’ın Acıbadem ve AXA ile imzaladığı TSS sözleşmelerine ait katsayı oranlarını paylaştığı görülmektedir (**Delil 2/24**). Tablo 30 incelendiğinde, ilgili e-postada sözleşme bilgileri paylaşılan AXA ve Acıbadem’in TSS’li işlemler kapsamında ALLIANZ’dan sonra en çok işlem gerçekleştirilen sigorta şirketleri olduğu anlaşılmaktadır.
- (317) **Delil 2/21** ve **Delil 2/23**’teki yazışmalar, tarafların ALLIANZ ile görüşmelerden bekledikleri sonucu elde ettiklerini ve devam eden süreçte diğer sigorta şirketlerine yönelik sözleşme süreci çalışmalarına başladıklarını göstermektedir. Bu kapsamda **Delil 2/24**’te başka sigorta şirketlerinin sözleşme detaylarının paylaşıldığı, bu durum ise rakipler arasında yaşanan bilgi değişiminin devam ettiğine işaret etmektedir.
- (318) Buna ek olarak, BUSAD ve ÖHP için ayrıca bir değerlendirme yapıldığında, öncelikle Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının baştan itibaren BUSAD bünyesinde bu faaliyete başladıkları anlaşılmaktadır (**Delil 2/7** ve **Delil 2/15**). Bu durum görüşmelerin diğer tarafı olan ALLIANZ tarafından da kabul edilmiştir. Buna ek olarak BUSAD’ın ihlale taraf olmasına ilişkin bir diğer emare ise hâlihazırda BUSAD Yönetim Kurulu Başkanı olarak faaliyet gösteren (.....)’in sahibi olduğu MEDICABİL’in Stratejik Planlama Yöneticisi (.....)’in teşebbüslerin rekabetçi açıdan hassas bilgilerini toplaması ve BUSAD adına hareket etmesidir. Bir diğer gösterge ise **Delil 2/14**’te BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi ve ARTİMİ Genel Müdürü (.....) tarafından ALLIANZ’a gönderilecek yazıda BUSAD’ın yetkili kılındığını belirtmesidir. Bu kapsamda BUSAD, rakipler arasında rekabete hassas bilgilerin paylaşılması gibi çeşitli birlikteliklere önyak olmak yönünde kolaylaştırıcı rol oynamıştır.
- (319) Diğer yandan ÖHP’nin temel motivasyonun ülke genelinde sağlık sektöründe yaşanan sorunlara yönelik çalışmalar ve çalıştaylar düzenlemek olduğu görülmektedir. ÖHP bünyesinde gerçekleştirilen bu faaliyetlerin ise herhangi bir rekabetçi endişeye neden olacak türden eylemleri barındırmadığı elde edilen yerinde inceleme belgelerinden anlaşılmaktadır.

1.5.4.2. Özel Hastanelerin Fiyat Tespit Ettiği İddiasına Yönelik Değerlendirme

1.5.4.2.1. Serbest Hekimlere Sunulan Hizmetlerde Fiyat Tespiti İddiası

- (320) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir.
- (321) Dosya kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerde Bursa özelinde serbest hekimlere sunulan ameliyat hizmetinin fiyatına yönelik yalnızca HAYAT ile CEYLAN arasındaki belgeye ulaşılmıştır (**Delil 2/28**). Bahsi geçen 29.06.2020 tarihli yazışmada, rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathanelerin Temmuz ayı fiyatlandırması hakkında bilgi alışverişi yapıldığı ve fiyatlandırmanın Samsun ilindeki gibi ortak olarak yapılması gerektiğinden bahsedildiği görülmektedir. Söz konusu belgeden HAYAT ve CEYLAN’ın rekabete hassas ve geleceğe yönelik bilgi paylaşımında bulunduğu anlaşılmaktadır. Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz’un (Kılavuz) 45. paragrafı; “...*bilgi değişimi, rekabete duyarlı bilgilerin değişimi ile pazardaki belirsizliği azaltıyor ve rekabeti kısıtlayıcı işbirliğini kolaylaştırıyorsa, 4. madde kapsamında ihlal teşkil edebilecektir.*” ifadelerini; aynı Kılavuzun 57. paragrafı ise “...*rakiplerin, gelecekte uygulamayı planladıkları fiyat, üretim ya da satış miktarı*

gibi rekabete duyarlı bilgileri aralarında değişmesi, genellikle fiyat ya da miktar tespiti amacı taşıdığı için, normal koşullar altında kartel olarak değerlendirilir.” ifadelerini içermektedir.

- (322) HAYAT, yazışmaların aksine hastanelerinde plastik cerrahi branşında serbest hekimlere ameliyathane kullandığını belirtmiştir. Bu durumun teyit edilmesi amacıyla Bursa İl Sağlık Müdürlüğü'nden bilgi talep edilmiştir⁹⁰. Gelen cevabi yazı kapsamında HAYAT'ın plastik cerrahi branşında serbest hekimlere ameliyathane hizmeti sunmadığı görülmüştür. Yazışma tarihinin TSS süreci kapsamında yapılan görüşmelerle aynı tarihe denk geldiği görülmektedir. Rekabet hukukunda “rakip” tanımı “potansiyel rakipleri” içerecek şekilde geniş yorumlanmaktadır. 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) 3. maddesinde “rakip” “Aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılardır.” şeklinde tanımlanmıştır.
- (323) Her ne kadar taraflar arasındaki bilgi değişimi bir fiyat tespitine yol açmasa da, potansiyel rakip teşebbüsler arasında rekabete hassas bilgi değişimi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ele alınmıştır. Taraflardan birinin sunmadığı hizmete ilişkin bu yazışma, TSS'ye yönelik başlatılan sürecin bir sonucu olarak potansiyel rakipler arasındaki iletişimin arttığını göstermesi açısından önemlidir. İlgili Kılavuz'daki açıklamalar HAYAT'ın plastik cerrahi branşında faaliyetinin olmaması ile birlikte ele alındığında, gerçekleştirilen bilgi değişimi fiyat tespitini amaçlayan bir bilgi değişimi olmaktan ziyade, pazardaki belirsizliği azaltma sonucunu doğuran rekabete duyarlı bilgi değişimi niteliğindedir.
- (324) HAYAT ile CEYLAN arasındaki durumdan bağımsız olarak, serbest hekim ameliyathane kullandırma ücretlerine yönelik herhangi bir ortak hareketin Bursa ilindeki diğer özel sağlık kuruluşları bakımından gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği yönünde incelemeler yapılmıştır. Yerinde incelemelerde, Bursa ilinde diğer özel sağlık kuruluşları bakımından ortak harekete dair herhangi bir emareye rastlanmamıştır. Ayrıca Bursa ilindeki serbest hekimler ile gerçekleştirilen görüşmeler söz konusu durumu doğrular niteliktedir.
- (325) İlave olarak, serbest hekimlere ameliyathanesini kullandıran özel sağlık kuruluşlarının fiyat listelerinin farklılaştığı, yıllık fiyat değişim oranlarının da birbirine benzemediği görülmektedir. Kaldı ki Bursa'da serbest hekimlere yönelik ameliyathane hizmeti veren özel hastane sayısının Samsun'dan daha fazla olduğu ve pazar yapısının Samsun'dan oldukça farklı olduğu görülmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak da Bursa'daki hekimlerin birçok alternatifi olduğu ve Samsun'dakine benzer bir sorunla karşılaşmadıkları serbest hekimler tarafından da ayrıca belirtilmiştir. Dolayısıyla Bursa ili özelinde, serbest hekimlere yönelik fiyatlandırma bakımından diğer teşebbüsler açısından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine işaret eden bir bulguya ulaşılamamıştır.

I.5.4.2.2. Diğer Bazı Hizmetlerde Fiyat Tespiti İddiası

- (326) **Delil 2/29**'da yer alan ifadelerden HAYAT ile ARİTMİ arasında psikoteknik rapor onayı için ortak tutum sergilenmesi niyetine yönelik konuşmalar gerçekleştirildiği görülmektedir. İlk olarak söz konusu belgede bahsi geçen psikoteknik raporunun; 18.07.1997 tarih ve 23053 sayılı “Karayolları Trafik Yönetmeliği”nin “Sürücü Belgesi Alacakların Sağlık Muayenelerine Ait Esaslar” başlığı altında düzenlendiği ve

⁹⁰ Özel sağlık kuruluşlarının, serbest hekimlere ameliyathane hizmeti sunması halinde bu işlemi aylık bazda il sağlık müdürlüklerine bildirmesi gerekmektedir.

sürücülerin sağlanması gereken kriterlerden biri olduğu görülmektedir. Bu kapsamda Sağlık Müdürlüklerince ruhsatlandırılmış bir psikoteknik değerlendirme merkezinden alınan psikoteknik raporunun ise psikiyatri uzmanı tarafından onaylanması gerektiği anlaşılmaktadır. Psikoteknik raporunun psikiyatri uzmanı tarafından onayının fiyatına yönelik olarak, HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) ile ARİTMİ Genel Müdürü (.....) arasında geçen 23.09.2020 tarihli WhatsApp yazışmasına aşağıda yer verilmektedir:

(.....): (ARİTMİ (.....))

“Hayırlı akşamlar. Psikoteknik raporlarının psikiyatri uzmanı tarafından onayı için sizin ordan 50 TL alındığını söylüyorlar. Biz 120 TL alıyoruz. Bu durum doğrumudur? ne yapalım?”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

*“Sorayım şimdi
50 çok düşük
Ortak rakam yaparız”*

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü)

“Tamam”

(.....): (HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim)

*“Anlaşmalı olduğumuz birkaç yere 50 TL’den veriyorlar mış
konuştum fiyatı 100 TL’ye çekecekler sizde 100 diyebilirsiniz
Veya 120 dersiniz biz de öyle diyebiliriz.”*

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü)

*“120 olsun
Dr işlerini bu kadar ucuzlatmayalım”*

(327) İlgili yazışmadan, tarafların psikoteknik rapor onay fiyatlarını birlikte belirleme güdüsü içerisinde oldukları görülmektedir. Bu kapsamda HAYAT ve ARİTMİ’nin 2020 yılından günümüze kadar aylık bazda psikoteknik raporu onay fiyatlarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 34- HAYAT⁹¹ ve ARİTMİ’nin Psikoteknik Raporu Onay Fiyatları (TL)

	2020		2021	
	ARİTMİ	HAYAT	ARİTMİ	HAYAT
Ocak	120	-	100	100
Şubat	120	-	100	100
Mart	120	-	100	100
Nisan	120	-	100	100
Mayıs	120	-	100	100
Haziran	120	-	100	100
Temmuz	120	-	100	100
Ağustos	120	100		
Eylül	120	100		
Ekim	50	100		
Kasım	100	100		
Aralık	100	100		
Kaynak: Cevabi Yazılar				

⁹¹ HAYAT tarafından psikoteknik rapor onayı hizmetinin 2020 yılı Ağustos ayından itibaren verilmeye başlandığı belirtilmiştir.

- (328) Yukarıdaki tablo incelendiğinde ARİTMİ ve HAYAT'ın psikoteknik rapor onayı fiyatlarının, konuşmada bahsi geçen tutarlarla örtüştüğü görülmektedir. Bununla birlikte ARİTMİ, Ekim ayında 50 TL olan fiyatını Kasım ayında HAYAT ile aynı seviyeye taşımıştır. Bu durum, konuşmada fiyatı soran tarafın ARİTMİ olması ve sonrasında HAYAT'ın “*ortak rakam yaparız*” önerisinin bir sonucudur.
- (329) Her iki konuşmanın da TSS görüşmeleri sürerken yaşanması önemlidir. **Delil 2/32**'de ARİTMİ yetkilisi tarafından paylaşılan “*birlikte beraber hareket etme adına yaptığımız bu ilk çalışmamın başarılı olmasının bunda sonra başka konularda da beraber hareket etmemizin önünü açacağını düşünüyordum.*” ve **Delil 2/21**'de yine ARİTMİ yetkilisi tarafından paylaşılan “*Ve beraber hareket edebileceğimiz diğer konuları da belirlemeliyiz.*” şeklindeki ifadelerden hareketle TSS sürecinde yaşanan gelişmelerin rakipler arasındaki iş birliği güdüsünü artırdığı görülmektedir.
- (330) Yukarıda yapılan değerlendirmelerden ve ilgili belgenin içeriğinden anlaşılacağı üzere tarafların fiyat seyrine birlikte karar verdikleri ve bu yönde her iki tarafın da irade beyanında bulunarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

1.5.4.3. İş Gücü Piyasalarında Rekabeti Kısıtlayıcı Eylemlere Yönelik Değerlendirme

- (331) Yerinde incelemelerde elde edilen bilgi ve belgeler Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının birbirlerinin çalışanlarını transfer etmemeye dönük karar aldıklarını (**Delil 2/34**) ve ayrıca gerçekleştirilen toplantılarda maaş skalalarının konuşulduğunu göstermektedir (**Delil 2/30, 2/31, 2/32, 2/33**).
- (332) İlk olarak Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının aralarında hekim transferini engellemeye dönük WhatsApp grubundaki yazışmalarının ilgili kısımlarına aşağıda yer verilmektedir (**Delil 2/34**):

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“... Ceylan hastanesi olarak bu süreçte birlikte hareket etmeme kararı aldık

Bunun sebebi de geçtiğimiz ay MEDİCABİL hastanesinin talebi üzerine yapılan patron bazlı toplantıda kimsenin bir diğerinin doktoruna el uzatmamdı kararı alınmasına rağmen,

Bu gün aynı hastanenin tek Kbb hekimim ile anlaşmış olduğunu öğrenmiş olmamızdır ...”

(.....): (MEDİCABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“....benim bir doktorumun yarın gruptaki başka bir hastanede randevusu olduğunu biliyorum ancak bu durum bu oluşumun ve burada verdiğimiz karardan dönmemiz anlamı taşımıyor. Doktorunuz ile ilgili yorum yapmayı değil yüz yüze görüşmeyi uygun buluyorum...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Herkes herkesinhekimine el atsın personelini ayartsın alamazsa bile maliyetleri artırsın

Ama tss de beraber para kazanalım ...”

(.....): (MEDİCABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“...Bu hareket ve doktor hareketinde herkes kadar Medicabil in de payı ve desteği vardır...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“Bu grupta sizden doktor alan varmı bilmiyorum ama siz toplantı sonrası

Hiç toplantı olmamış gibi hekim görüşmelerine devam ediyorsunuz ...”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“... Sizin doktorunuz bizi aradığında görüşmedim ve hatta patronunuz (.....) aradım ve konuştum....bilgisi oldum istedim o doktor ile daha sonra da görüşmedik....Centilmenlik piyasa kabul ve kurallarını ve iç disiplin konusunda ne kendime ne de kuruma olmuşuz bir kelimeyi kabul etmem çok zor...”

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“Dahiliye doktorunuzla ilgili (.....) sorun lütfen.....hatırlayacaktır mutlaka”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

*“Dahiliye belliki anlaşılamamışsınız
Demekki anlaşsanız oda gidecekti
Ama bu günki konumuz Kbb
Dahiliye yide muhtemelen başka bir hastaneden aldınız diye düşünüyorum ...”*

(.....): (MEDICABİL Stratejik Planlama Yöneticisi)

“... Medicabil son 1 aydır birçok doktor ile görüşüyor ve bu grup içindeki 2 hastaneden bize müracaat eden doktor oldu görüşmedik bile....sizden 4 doktor ilanlarımıza döndü 3 uyle aracı şirkete nazikçe teşekkür edip geri çevirdik 1 isi de zaten bize kuruma değil buradaki ağabeyi doktorun yanına gelmeyi tercih etti ...”

(.....): (CEYLAN Genel Müdürü)

“... Ben baktıracak hekimim olmadıktan sonra tss de muayene katsayısını 7 alsam ne olacak ...

Bir taraftan birbirimizin paçasında aşağı çekip öbür tarafta elini tutmaya çalışmak saçma”

(.....): (ARİTMİ Genel Müdürü - BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi)

“... Bursa özel sağlık kuruluşları olarak birlikte beraber hareket etme adına yaptığımız bu ilk çalışmamın başarılı olmasının bunda sonra başka konularda da beraber hareket etmemizin önünü açacağını düşünüyordum.

Bütün işler ilk adıma başlar, eğer ilk adımı aramazsak sonrasında başka konularda beraber hareket edemeyiz. ...

Kurumlarımızı rahatsız eden diğer konularda da benzer protokol ve taahhüt nameler alınarak ortak hareket tarzı belirleyebiliriz. ...”

- (333) Belgede “*MEDICABIL’in talebi üzerine*” yapıldığından bahsedilen toplantının, tarafların MEDICABİL’de 14.05.2020 tarihinde gerçekleştirdiği toplantı olduğu (**Delil 2/11**), yazışmalardan tarafların TSS haricinde, *hekim transferinin engellenmesi* yönünde de bir karar aldığı açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, TSS süreci ve özel sağlık kuruluşları yöneticileri arasında alınan kararın uygulanmasında henüz iki ay geçmeden (29.06.2020) CEYLAN’ın şikâyetlerinin ortaya çıktığı görülmektedir.
- (334) Daha önce de belirtildiği üzere, iş gücü piyasasında rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki bu anlaşma, ne ölçüde uygulandığından ya da etki doğurduğundan bağımsız olarak, amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmektedir. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri-sağlayıcı paylaşımı gibi açık anlaşmalar, amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edildiğinden pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmeksizin yasaklanmaktadır. İş gücü piyasası bakımından, çıktı pazarlarındaki ihlallerin tam simetriği olan ve aynı etkiyi üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran anlaşmalar da bu kapsamda ele alınmaktadır. Personel transferinin engellenmesine yönelik bir centilmenlik anlaşması, sağlayıcıların paylaşılmasına benzer sonuçlar doğuracaktır.
- (335) Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı Otomotiv kararında “*rekabet ihlali niteliğindeki bir toplantıya katılmış olan teşebbüslerin tamamı karine olarak ihlalin tarafı olarak kabul edilmekte, ilgili teşebbüsler ancak toplantıda görüşülen rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldığını açıkça ifade etmiş olması ve bu hususu ispat etmesi durumunda sorumluluktan kurtulabilecektir.*” değerlendirmesi yer almaktadır. Rekabeti sınırlayıcı hususlarda bilgisi olan taraf, artık gelecekteki davranışlarını rakiplerinden bağımsız şekilde belirlemekten uzak olacaktır.
- (336) Açıklamalar çerçevesinde WhatsApp grubuna üye olan bir teşebbüs yetkilisinin açık şekilde rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldığını belirtmemesi, tarafın bu birlikteliğe katıldığını göstermektedir. Ayrıca taraflar, söz konusu toplantı haricinde TSS sürecine ilişkin olarak aynı dönemde birçok toplantı gerçekleştirmiş olup tarafların ilgili WhatsApp grubu üzerinden birbirleriyle iletişim hâlinde olduğu sabittir. Kaldı ki bir an için teşebbüs yetkililerinin herhangi bir beyanlarının olmadığı ve sadece grupta yer aldıkları dikkate alınsa dahi, Otomotiv kararında değinilen hususlar çerçevesinde sorumluluktan kurtulmaları, ancak durumu idari otoritelere bildirmeleri veya konuşmalarda/toplantılarda dile getirilen rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldıklarını rakiplerine derhal ve açıkça bildirmeleri ve bu hususu ispat etmeleri halinde mümkündür⁹².
- (337) Sonuç olarak, “*TSS Çalışma Grubu*” katılımcıları olan; CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, PEDMER, ARİTMİ, MEDICABİL ve CİHANGİR’in hekim transferini engellemek yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri kanaatine varılmaktadır.
- (338) Diğer taraftan, dosya kapsamında Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının insan kaynakları birimlerince maaş skalalarının belirlenmesine yönelik olarak toplantılar gerçekleştirildiği görülmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeler, bu yönde 05.09.2019 (**Delil 2/30**), 01.11.2019 (**Delil 2/32**), 21.01.2020 (**Delil 2/33**) tarihlerinde üç adet toplantı gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır.
- (339) İlk toplantıya ilişkin elde edilen **Delil 2/30**, 10.09.2019 tarihinde GÖZ VAKFI BURSA tarafından ARİTMİ, MEDICABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDICALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ’e gönderilmiştir. **Delil**

⁹² 09.01.2020 tarih ve 20-03/28-12 sayılı Kurul kararı.

2/30'daki e-postanın göndericisi, toplantı tutanağının daha çok tarafa ulaşmasını, toplantıdan daha çok tarafın haberdar olmasını ve böylelikle toplantılara Bursa ilindeki birçok özel sağlık kuruluşunun davet edilmesini teminen aynı gün yine ilk toplantıya ilişkin tutanağı daha çok alıcıya göndermiştir (**Delil 2/31**).

- (340) Buna karşın, **Delil 2/30**'da sayılan taraflara, ikinci toplantının gerçekleştirildiği tarihte gönderilen e-postada yer alan "*Bugün gerçekleştireceğimiz toplantımıza ait gündemi ekte paylaşıyorum*" ifadelerinden, bahsi geçen toplantının katılımcılarının her iki e-postanın da tarafı olan GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDICABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDICALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ olduğu görülmüştür (**Delil 2/32**). Bununla birlikte farklı bir tarafa bu e-postanın iletildiğine dair herhangi bir belge elde edilememiştir.
- (341) Üçüncü toplantının katılımcılarına dair doğrudan bir e-posta elde edilememiş olsa da ilk iki toplantının katılımcıları arasında sayılan BURFİZ'de yapılan incelemede, teşebbüs çalışanları arasında toplantıya katıldıklarını ve ilk iki toplantının içeriğine paralel kararların alındığını gösteren yazışmalar elde edilmiştir (**Delil 2/33**).
- (342) Toplantı katılımcılarına dair diğer bir belge ise MEDICANA BURSA iç yazışmasıdır. Söz konusu e-posta, **Delil 2/30**'da alıcılar arasında bulunan, ancak **Delil 2/31**'de bulunmayan MEDICANA BURSA İnsan Kaynakları Müdürü (.....) tarafından MEDICANA BURSA Genel Müdürü (.....)'ya gönderilmiştir. İlgili e-postada yer alan, "*Sektördeki İnsan Kaynakları yöneticileri ile yapmış olduğumuz toplantının tutanağı ektedir.*" ifadesi toplantıya katılan teşebbüslerin, **Delil 2/30** ve **Delil 2/32**'nin alıcısı konumundaki teşebbüsler olduğu düşüncesini destekler niteliktedir.
- (343) 05.09.2019 tarihinde GÖZ VAKFI BURSA'da gerçekleştirilen ilk toplantının birinci gündeminin "*maaş skalası*" olması ve aynı toplantıda alınan iki numaralı kararda "*Her kurum maaş skalası çalışması yapıp bir sonraki toplantıda konuşulmasına ve ortalama bir maaş skalası belirlenmesine kararı alındı*" ifadelerinin yer alması dikkat çekmektedir (**Delil 2/31**). 01.11.2019 tarihinde PEMBEMAVİ'de gerçekleştirilen ikinci toplantının gündeminin birinci maddesinin, ilk toplantıda alınan karara paralel şekilde, "*maaş skalasının belirlenmesi*" olduğu görülmektedir (**Delil 2/32**).
- (344) Yukarıda açıklandığı üzere, çeşitli değişkenlere bağlı olarak her özel sağlık kuruluşunun kendi içinde belirlediği zam oranlarının teşebbüsler arasında ortaklaşa belirlenmesi 4054 sayılı Kanun 4. maddesi kapsamına girmektedir. En başta iş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açan anlaşmalar, emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amaç bakımından ihlal etmektedir.
- (345) Taraflar arasında gerçekleştirilen 21.01.2020 tarihli üçüncü toplantıda ise, yine toplantı gündeminin ilk maddesinin "*maaş skalası*" olduğu, özel sağlık kuruluşlarının aynı toplantıda "*mevcut asgari ücretli çalışan personele %15.3 oranında (yasal tutar kadar) zam yapılması, diğer ücretli kapsamına giren personellere de bir önceki yılın enflasyon oranı (ortalama %12) alt limit olarak çoğunlukla uygulanması. 2020 yılı zam oranlarının yüzdelik oranları ise %12 (alt limit) ve %20 (üst limit) olarak görüşülmüştür,*" yönünde karar aldığı görülmüştür (**Delil 2/33**).
- (346) Tarafların gerçekleştirdikleri toplantılar sonucunda yapılacak zam oranlarına birlikte karar verdikleri görülmektedir. Buna ek olarak söz konusu toplantılarda ücret ve işe alım süreçlerinde çalışanlara ilişkin bilgi değişiminin varlığına işaret eden gündem maddelerinin olduğu da görülmektedir. Bu kapsamda ilk toplantı sonrasında alınan;

- “Kurumlar arası geçişlerde ücret talepleri ve teklifleri”
- “Yeni işe girişlerde önceki kurumlarında aldığı ücretin öğrenilmesinde yardımlaşma”
- “Personel bordrolarının imzalatılması ve mail ortamında gönderilmesi konusunda bilgi alışverişi yapıldı”

şeklindeki kararlardan bu konuların gündem olmasının yanı sıra toplantıda görüşüldüğü de anlaşılmaktadır (**Delil 2/31**).

- (347) Açıklamalar çerçevesinde bahse konu bilgi değişimi, tarafların içerisinde bulunduğu maaş skalasının belirlenmesine ilişkin anlaşmanın kapsamında ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDICABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDICALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ’in doğrudan çalışanların maaş tutarını tespit etmek yerine, asgari/azami zam oranını kararlaştırdıkları ve bu kapsamda 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri kanaatine varılmaktadır.

I.5.5. 4054 Sayılı Kanun’un 4. Maddesi Çerçevesinde Genel Değerlendirme

I.5.5.1. İlk SR Kararı Kapsamında Genel Değerlendirme

I.5.5.1.1. Fiyat Tespitine İlişkin Genel Değerlendirme

- (348) İncelemeler sonucunda elde edilen belgelere göre, soruşturma kapsamında tespit edilen ilk temas 2019 yılının Haziran ayında MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN arasında serbest hekimlere sunulan hizmetlerin fiyatlarına yönelik yapılan görüşmedir (**Delil 1/1**). Bahsi geçen belge kapsamında plastik cerrahi ve kadın doğum branşında serbest hekimlere uygulanacak fiyatların tespit edildiği görülmektedir. 2020 yılının Haziran ayında ise BÜYÜK ANADOLU ve ATASAM’ın da sürece dahil olduğu, dolayısıyla taraf sayısının arttığı görülmektedir (**Delil 1/3**). Taraflar arasında ortaya çıkan bu irade uyuşmasının temel motivasyonunun ise **Delil 1/2**’de yer alan ifadelerden; hastanelerde çalışan doktorların ayrılarak özel muayenehane açmasını önlemek olduğu anlaşılmaktadır. 09.06.2020 tarihinde yapılan toplantıda her hastanenin serbest hekimlere uygulayacağı fiyatların ayrı ayrı tespit edildiği, bir diğer deyişle tek fiyat yerine hastane özelinde fiyatlandırmaya karar verildiği görülmektedir. 09.06.2020 tarihinde yapıldığı anlaşılan toplantının katılımcılarının MEDICALPARK/LIV SAMSUN, MEDICANA SAMSUN, BÜYÜK ANADOLU ve ATASAM olduğu belgenin içeriğinden anlaşılmaktadır. Toplantıdan sonra, kararlaştırılan fiyatlara paralel olarak serbest hekimler ile yeni fiyatların paylaşılmasının ise, ortak fiyat belirleme amacının uygulamaya geçirildiğini göstermesi açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir. Tarafların tespit ettikleri fiyatlara serbest hekimlerden gelen tepkiler üzerine yapılacak %20 indirim konusunda da iletişimde oldukları görülmektedir (**Delil 1/9**). Bununla birlikte “*anlaşmaya sadık kalmak boynumuzun borcu*” gibi yazışmalar da anlaşmanın varlığına işaret etmektedir (**Delil 1/10**).

- (349) Serbest hekimlere yönelik fiyatlandırma hususunda, 09.06.2020-15.06.2020-22.06.2020 tarihlerinde üç toplantı gerçekleştirilmiştir. (...). Rekabet karşıtı amacı açık olan bir toplantıda yer alan katılımcının toplantıda tartışılan konulara ve/veya varılan sonuçlara katılmadığını, karşı çıktığını toplantının diğer katılımcılarına açıkça ifade etmesi gerekmektedir (*publicly distance*). Bu nedenle, MEDİBAFRA fiyatların yükseltilmesi hususunda rakipler arasında ortaya çıkan irade uyuşmasının bir parçası değildir.

- (350) LİMAN ve ATASAM ise toplantıların gerçekleştirildiği dönemde serbest hekimlere ameliyathane hizmeti vermediğini belirtmektedir. Elde edilen belgelerden, LİMAN'ın 2020 yılının sonunda; ATASAM'ın ise 2020 Ağustos'ta serbest hekimlere hizmet vermeye başladığı görülmektedir. Bununla birlikte Samsun ilindeki serbest hekimlere mevcut uygulamalar hakkında görüşleri sorulmuş, gelen cevabi yazılardan LİMAN'ın sadece kadın doğum branşında kadrosu olması sebebiyle serbest hekimlere bu alanda ameliyathanesini kullandığı, fiyatlandırma davranışlarında da rakiplerinden bağımsız faaliyet gösterdiği iletilmiştir. Öte yandan, **Delil 1/3**'te yer alan tutanak formunda, LİMAN'ın toplantıya katıldığına dair net bir içerik veya LİMAN'ın gelecekteki fiyatlamasına dair herhangi bir ifade yer almamaktadır. ATASAM'ın ise bu toplantılara katıldığı ve serbest hekim hizmetlerine toplantıdan yaklaşık 1,5 ay sonrasında başladığı ve serbest hekimlere yönelik fiyat listesi çalışmalarında bu toplantıda yer alan fiyat öngörülerini dikkate aldığı anlaşıldığından, LİMAN'ın bu anlaşmaya taraf olduğu tespit edilemezken, ATASAM'ın bu anlaşmaya taraf olduğu ortaya konulabilmektedir.
- (351) Bununla birlikte soruşturma kapsamında elde edilen bilgilerden bazı özel hastaneler arasında birlikte fiyat tespitine yönelik eylemlerin serbest hekimlere sunulan hizmetlerle sınırlı kalmadığı görülmektedir. **Delil 1/13** incelendiğinde, hastaneler arasındaki serbest hekimlere yönelik hizmetler haricindeki ortak hareketin 17.10.2019 tarihine dayandığı ve söz konusu işleyişin esasen MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasındaki görüşmelerle şekillendiği anlaşılmaktadır. MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN tarafından 2019 yılının Ekim ayında gerçekleştirilen eylemler, **Delil 1/1** ile ortaya koyulduğu üzere 2019 Haziran ayında serbest hekimlerin ameliyathane kullanımına yönelik iki hastane arasında yapılan anlaşmanın süresine ya da niteliğini değiştirmemektedir.
- (352) Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda MEDICALPARK/LIV SAMSUN, MEDICANA SAMSUN, BÜYÜK ANADOLU ve ATASAM'ın birlikte fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmaktadır.

1.5.5.1.2. İş Gücü Piyasalarında Rekabeti Kısıtlayıcı Eylemlere İlişkin Genel Değerlendirme

- (353) Kuruma intikal eden şikâyet başvurularında iş gücü piyasasını ilgilendiren iddialara yer verilmektedir. Yapılan yerinde incelemede konuya ilişkin elde edilen belgelerden MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un iş gücü pazarında rekabet etmekten karşılıklı olarak kaçındıkları görülmektedir (**Delil 1/20 ve Delil 1/21**). Söz konusu belgelerin içeriğinde bahsi geçen çalışanların yazışmalarındaki amaca uygun olarak transferlerinin gerçekleşmediği görülmektedir. Bu kapsamda her iki çalışanın da MEDICALPARK SAMSUN'dan MEDICANA SAMSUN'a geçiş yapamadığı ve ayartmama anlaşmasının uygulamaya geçirildiği anlaşılmaktadır.
- (354) Bu deliller doğrultusunda, MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında hekim transferinin engellenmesine yönelik bir anlaşma yapıldığı, bu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amacı itibarıyla ihlal ettiği sonucuna varılmaktadır.
- (355) Bununla birlikte MEDİBAFRA ile yapılan görüşmede hemşire transferinin engellenmesine yönelik konuşmalar gerçekleştiği belirtilmiştir. Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemede konuya ilişkin herhangi bir belge elde edilememiştir. Dolayısıyla hemşire transferinin engellenmesi konusunda taraflar arasında "konuşmalar" gerçekleştirilmesine ilişkin dosya kapsamında yalnızca bir soruşturma tarafının sözlü beyanı mevcuttur. Kaldı ki, ilgili beyan hemşire transferinin

engellenmesine yönelik herhangi bir karar alındığına değil, bu durumun yalnızca konuşulduğuna işaret etmektedir. Bunlara ek olarak, özel hastanelerde işe başlayan hemşirelerin hangi hastaneden transfer edildiğine yönelik hazırlanan tablodan hemşire sirkülasyonunun yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla dosya mevcudu bilgi ve belgeler, ayrıca hemşireler bakımından bir transfer yasağına yönelik centilmenlik anlaşmasına işaret etmemektedir.

I.5.5.2. İkinci SR Kararı Kapsamında Genel Değerlendirme

I.5.5.2.1. TSS Sürecindeki Bilgi Alışverişine İlişkin Genel Değerlendirme

- (356) Bursa ilinde faaliyet gösteren sağlık kuruluşlarının, SUT fiyatında yaşanan artışa rağmen sigorta şirketlerinin katsayılarında indirim gitmesi nedeniyle ortak hareket ettikleri görülmektedir. Bu kapsamda 2020 yılının Nisan ayından itibaren görüşmeler gerçekleştirmişlerdir (**Delil 2/5**). Görüşme yapılacak sigorta şirketi ise Bursa ilinde en fazla TSS poliçesine sahip olması nedeniyle ALLIANZ olmuştur. BUSAD tarafından, 26.04.2020 tarihinde “zoom” uygulaması üzerinden yapılan toplantı sonrasında alınan kararların ve temennilerin yer aldığı ve özel sağlık kuruluşlarının imzasına sunulan belge hazırlandığı görülmektedir (**Delil 2/7**). “Vekâletname” olarak adlandırılan söz konusu belgeyi TSS kapsamında hizmet vermeyen teşebbüslerin dahi imzalamış olması, belgenin BUSAD’ın yeniden yapılanma ve sektörde etkin bir rol oynama çabasının bir sonucu olduğuna işaret etmektedir.
- (357) Benzer şekilde devam eden süreçte BUSAD Yönetim Kurulu Başkanı’nın hastanesi olan MEDICABİL’in Stratejik Planlama Yöneticisi (.....) “Özel Sağlık Sektörü” isimli WhatsApp grubuna 01.05.2020 tarihinde diğer sağlık kuruluşlarından; geleceğe yönelik katsayı beklentilerinin ortak çalışma grubunda paylaşılacak üzere kendisine iletmelerini istemektedir (**Delil 2/9**). Bunun üzerine ise 13.05.2020 tarihinde CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, CİHANGİR, PEDMER, ARİTMİ⁹³ ve MEDICABİL’den temsilcilerin olduğu “TSS Çalışma Grubu” isimli WhatsApp grubunu kurduğu görülmektedir. Tarafların bilgi değişimi içinde olduklarına dair bir sonraki belge ise 14.05.2020 tarihli e-postadır. Söz konusu e-postada CİHANGİR hariç diğer “TSS Çalışma Grubu” üyelerinin geleceğe yönelik katsayı beklentilerinin bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda tarafların rekabete hassas bilgileri aralarında paylaştığı anlaşılmaktadır.
- (358) Bu sürecin devamında ise başlatılan ortak hareketi garanti altına almak adına cezai şartın bulunduğu “Taahhütname” isimli bir belgenin imzaya açıldığı görülmektedir. Söz konusu taahhütnamenin CEYLAN tarafından imzalanmış hali yerinde incelemelerde elde edilmiştir. PEDMER ve CİHANGİR hariç diğer teşebbüslerin ise “TSS Çalışma Grubu”nda taahhütnameleri imzaladıklarına yönelik beyanları mevcuttur.
- (359) Rekabete hassas bilgi değişimine taraf olan teşebbüslerin kimler olduğuna ilişkin başlıca kriterlerden biri kabul edilebilecek olan 14.05.2020 tarihli e-postada (**Delil 2/12**) “TSS Çalışma Grubu” üyelerinden sadece CİHANGİR’in bilgileri bulunmamaktadır. Bunun dışında CİHANGİR’in, ALLIANZ ile anlaşmasının olmaması, vekâletname ve taahhütname sunduğuna dair bir delil bulunmaması nedeniyle TSS sürecinde rakiplerle ortak hareket ederek bilgi paylaşımına taraf olmadığı anlaşılmıştır. CİHANGİR dışında kalan CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, PEDMER,

⁹³ ARİTMİ adına grupta bulunan ARİTMİ Genel Müdürü ve BUSAD Yönetim Kurulu Üyesi (.....)’in önceki tarihlerde paylaşımlarının olduğu, bununla birlikte 24.10.2020 tarihinde gruptan ayrıldığı görülmektedir.

ARİTMİ ve MEDICABİL'in ise rekabete hassas bilgi paylaşımında bulunarak rekabetçi parametreleri ortadan kaldırma iradesini sergilemişlerdir.

- (360) BUSAD'ın söz konusu eylemlere en başından itibaren müdahil olduğu yerinde inceleme belgelerinden anlaşılmaktadır. Bununla birlikte BUSAD üyelerinin tamamına sorumluluk yüklenmesinin ise doğru olmayacağı, BUSAD'ın, rakipler arasında rekabete hassas bilgilerin paylaşılmasına ve rakipler arası çeşitli birlikteliklere önyak olmak yönünde rekabete aykırı davranışlar bakımından kolaylaştırıcı rol oynadığı kanaatine varılmaktadır.
- (361) ÖHP bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlerin rekabetçi açıdan endişeye neden olacak türden eylemler olabileceğine ilişkin herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamaması nedeniyle bir ihlal isnadında bulunulmamaktadır.

I.5.5.2.2. Rinoplasti Ameliyatı İçin Serbest Hekimlere Sunulan Ameliyathane Fiyatlarında Bilgi Alışverişine İlişkin Genel Değerlendirme

Dosya kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerde Bursa özelinde serbest hekimlere sunulan ameliyat hizmetinin fiyatına yönelik yalnızca HAYAT ile CEYLAN arasındaki belgeye ulaşılmıştır (**Delil 2/28**). Bahsi geçen 29.06.2020 tarihli yazışmada, rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere yönelik Temmuz ayı fiyatlandırması hakkında bilgi alışverişi yapıldığı görülmekte ve fiyatlandırmanın Samsun ilindeki gibi ortak yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir. Bununla birlikte HAYAT'ın bünyesinde rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere hizmet sunmadığı görülmektedir. Rekabet hukukunda "*rakip*" tanımı "*potansiyel rakipleri*" içerecek şekilde geniş yorumlanmaktadır. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinde "*rakip*" tanımı "*Aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılardır. Ürün pazarı, anlaşma konusu mal veya hizmetler ile alıcı açısından ürün özellikleri, fiyatları ve kullanım amaçları bakımından bunlarla değiştirilebilir ya da bunları ikame edebilir kabul edilen mal veya hizmetleri kapsar.*" şeklindedir.

- (362) Her ne kadar taraflar arasındaki bilgi değişimi bir fiyat tespitine yol açmasa da rakip teşebbüsler arasındaki rekabete hassas bilgi değişiminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği kanaatine varılmaktadır.

I.5.5.2.3. İş Gücü Piyasalarında Rekabeti Kısıtlayıcı Eylemlere İlişkin Genel Değerlendirme

- (363) **Delil 2/34**, Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının birbirlerinin çalışanlarını transfer etmemeye dönük ortak karar aldıklarını göstermektedir. Belgede bu yönde gerçekleştirilen toplantının, Mayıs 2020 tarihinde gerçekleştirildiği, taraflar arasında personel transferinin engellenmesine yönelik ortak karar alındığı belirtilmektedir. Böyle bir ortak karar alınması iş gücü piyasasında rekabeti kısıtlayıcı niteliktedir ve amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmektedir. Bu nedenle ihlalin varlığının kabulü için, bu anlaşmanın piyasada uygulandığının ya da etki doğurduğunun gösterilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri-sağlayıcı paylaşımı gibi açık anlaşmalar, amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edildiğinden, pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmez. Aynı şekilde iş gücü piyasası bakımından, çıktı pazarlarındaki ihlallerin tam simetriği olan ve aynı sonuçları üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran anlaşmalar da bu kapsamda ele alınmaktadır. Personel transferinin engellenmesine yönelik bir centilmenlik anlaşması, sağlayıcıların paylaşılmasına benzer sonuçlar doğuracaktır.

- (364) İhlalin tarafları bakımından Kurul içtihadında “rekabet ihlali niteliğindeki bir toplantıya katılmış olan teşebbüslerin tamamı karine olarak ihlalin tarafı olarak kabul edilmekte, ilgili teşebbüsler ancak toplantıda görüşülen rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldığını açıkça ifade etmiş olması ve bu hususu ispat etmesi durumunda sorumluluktan kurtulabilecektir.” hususu dikkate alınmaktadır. Rekabeti sınırlayıcı konularda bilgisi olan taraf, artık gelecekteki davranışlarını rakiplerinden bağımsız şekilde belirlemekten uzak olacaktır. Bu içtihat doğrultusunda, WhatsApp grubuna üye olan bir teşebbüs yetkilisinin açık şekilde rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldığını belirtmemesi, tarafın bu birlikteliğe katıldığı anlamına gelmektedir. Kaldı ki, taraflar söz konusu toplantı haricinde, TSS sürecine ilişkin olarak da aynı dönemde birçok toplantı gerçekleştirmiştir. Dolayısıyla tarafların ilgili WhatsApp grubu üzerinden birbirleriyle iletişim hâlinde olduğu sabittir. Bu doğrultuda rekabet ihlaline taraf olunmaması, ancak teşebbüs yetkililerinin durumu idari otoritelere bildirmeleri veya konuşmalarda/toplantılarda dile getirilen rekabeti sınırlayıcı hususlara muhalif kaldıklarını rakiplerine derhal ve açıkça bildirmeleri ve bu hususu ispat etmeleri halinde mümkündür⁹⁴. Bu yönde herhangi bir bilgi veya belge bulunmaması nedeniyle, “TSS Çalışma Grubu” katılımcıları olan; CEYLAN, DORUK YILDIRIM, ATEK, HAYAT, PEDMER, ARİTMİ, MEDICABİL ve CİHANGİR’in hekim transferini engellemek yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri kanaatine varılmaktadır.
- (365) Diğer taraftan, dosya kapsamında Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının insan kaynakları birimlerinde maaş skalalarının belirlenmesine yönelik olarak 05.09.2019, 01.11.2019, 21.01.2020 tarihlerinde üç toplantı gerçekleştirmiştir. İlk toplantıya ilişkin elde edilen **Delil 2/30**, 10.09.2019 tarihinde GÖZ VAKFI BURSA tarafından ARİTMİ, MEDICABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDICALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ’e gönderilmiştir. Aynı e-posta aynı gün daha çok tarafa gönderilse de (**Delil 2/31**), **Delil 2/30**’da yer alan ifadeler e-postanın toplantılara daha geniş bir katılım sağlanması amacıyla atıldığına işaret etmektedir. Bununla birlikte, ikinci toplantı için gönderilen e-postanın alıcıları yine, **Delil 2/30**’daki alıcılardır. Bu doğrultuda, **Delil 2/30** ile **Delil 2/32**’nin taraflarının aynı olması, ikinci toplantıya katılımın yine aynı taraflarca gerçekleştirildiğini göstermektedir.
- (366) İlk iki toplantıda, “maaş skalasının belirlenmesi” hususu ortak gündem olup gerçekleştirilen son toplantı 2020 yılına yönelik çalışanlara yapılacak ücret zamlarının asgari ve azami oranlarının belirlendiğini ortaya koymaktadır (**Delil 2/33**). Ayrıca, her bir toplantıda maaş skalasının belirlenmesinin yanında çalışanların sağlık kuruluşları arasındaki transferleri sürecinde “*ücret talepleri ve teklifleri, yeni işe girişlerde eski iş yerinden alınan ücretin öğrenilmesinde yardımlaşma ve personel bordrolarının mail ortamında gönderilmesi*” gibi hususlarda bilgi değişimine yönelik hususların da toplantı gündemini oluşturduğu anlaşılmaktadır.
- (367) Her özel sağlık kuruluşunun kendi içinde belirlediği zam oranlarının teşebbüsler arasında ortaklaşa belirlenmesi 4054 sayılı Kanun 4. maddesi kapsamına girmektedir. En başta iş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açan anlaşmalar emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini amaç bakımından ihlal etmektedir. Dolayısıyla GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDICABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDICALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ 2020 yılındaki çalışan maaş

⁹⁴ 09.01.2020 tarih ve 20-03/28-12 sayılı Kurul kararı.

zammı oranında skala belirleyerek asgari/azami zam oranını kararlaştırarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmiştir.

I.5.5.2.4. Diğer Bazı Hizmetlerde Fiyat Tespitine İlişkin Genel Değerlendirme

- (368) **Delil 2/29'**da yer alan ifadelerden HAYAT ile ARİTMİ arasında psikoteknik rapor onayı için ortak tutum sergilenmesi amacına yönelik konuşmalar gerçekleştirildiği görülmektedir. İlgili yazışmadan, tarafların psikoteknik rapor onay fiyatlarını birlikte belirleme güdüsü içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. HAYAT ve ARİTMİ'nin 2020 Ocak-2021 Temmuz dönemindeki aylık bazda psikoteknik raporu onay fiyatlarının, **Delil 2/29'a** yansıyan konuşmada bahsi geçen tutarlarla örtüştüğü görülmektedir. Bununla birlikte Ekim ayında ARİTMİ'nin 50 TL olarak görünen fiyatı Kasım ayında HAYAT ile aynı seviyeye taşıdığı görülmektedir. Bu durumun, konuşmada fiyatı soran tarafın ARİTMİ olması ve sonrasında HAYAT'ın "*ortak rakam yaparız*" önerisinin bir sonucu olduğu değerlendirilmektedir.

I.5.6. 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

I.5.6.1. Fiyat Tespiti ve İşgücü Piyasalarına Yönelik Eylemler Bakımından 4054 Sayılı Kanun'un 5. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (369) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemin aynı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet alabilmesi için aynı maddenin birinci fıkrasında sayılan şartların tamamını bir arada sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla bu şartlardan herhangi birinin sağlanmadığının ortaya konması halinde muafiyet değerlendirmesi bakımından diğer şartların incelenmesi gereği ortadan kalkmaktadır. Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında; teşebbüslerin fiyat tespiti ve iş gücü pazarındaki eylemleri bakımından rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşma içinde olduğu tespit edilmiştir.
- (370) Bunun yanı sıra gerek hukuken gerek iktisadi olarak doğası gereği rekabeti aşırı ölçüde sınırladıkları ve rekabet üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf edecek nitelikte ekonomik faydalar yaratabilme ihtimallerin oldukça düşük olduğu varsayılan anlaşmaların muafiyet koşullarını sağlama ihtimalinin görece düşük olduğu kabul edilmektedir. Fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı, yeniden satış fiyatının tespiti gibi sınırlamalar bu kısıtlamalardandır. Bununla birlikte çıktı pazarlarındaki kartelin tam simetriği olan ve benzer sonucu üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran girdi/alım kartelleri de açık ve ağır ihlal tanımı kapsamında ele alınmaktadır. Keza ekonomi yazını bakımından da çıktı pazarındaki karteller ile girdi pazarındaki karteller arasında bir fark bulunmamakta, her iki tür kartel de rekabet hukukunun çıkış noktası olan yapay şekilde tekeli gücü kullanma imkânına kavuşmayı hedeflemekte ve tüketici (alım karteli bakımından üretici) faydasını ele geçirmeyi; rekabetçi dengeye göre kartel taraflarının pazarın karşı taraftaki oyuncuların zararına olacak şekilde daha yüksek bir fayda elde etmesini sağlamaktadır.
- (371) Böyle bir anlaşma veya uyumlu eylem "*malların üretim veya dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması*" sonucunu doğuramayacaktır. Bu kapsamda Samsun ilindeki fiyat tespiti ile hem Samsun hem Bursa'da işgücü piyasasına yönelik rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar sonucunda ortaya çıkan faydanın tamamen anlaşma tarafı teşebbüslerin lehine etki doğurması sebebiyle ve tüketicilerin bu uygulamalardan önemli zararlar görmesi nedenleriyle söz konusu anlaşmalara muafiyet tanınması mümkün değildir.
- (372) Bununla birlikte Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının sigorta şirketleri ile yaptıkları sözleşmelerde TSS katsayısının belirlenmesine yönelik bilgi

değişimi yoluyla ortak hareket etmelerinin amaç ya da etki bakımından herhangi bir piyasada rekabetin engellenmesi ya da kısıtlanması riski doğurup doğurmadığının incelenmesi gerekmektedir.

I.5.6.2. TSS Sürecine Yönelik Eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi

- (373) Sigorta şirketleri ile yapılan TSS anlaşmalarında bilgi alışverişi yoluyla hastanelerin birlikte hareket etmeleri niteliği itibarıyla yatay iş birliği anlaşmasıdır. Yatay iş birliği anlaşmaları, özellikle, birbirini tamamlayıcı faaliyet, beceri veya varlıkları bir araya getirdiği zaman önemli ekonomik faydalar ortaya çıkarabilmesinin yanında çeşitli rekabetçi endişelere de yol açabilmektedir. Bu tür endişelerin en başında; tarafların fiyat, üretim, dağıtım veya arz miktarlarını belirlemek üzere anlaşması ya da iş birliğinin, tarafların pazar gücü elde etmesi, pazar gücünü koruması ya da artırmasına yol açması ve böylelikle, fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği ya da inovasyon üzerinde olumsuz sonuçların doğması gelmektedir.
- (374) Özel sağlık kuruluşları ile sigorta şirketleri arasındaki TSS anlaşmalarına bakıldığında, bahse konu anlaşmalardaki TSS katsayısı, sunulan sağlık hizmeti sonucunda özel sağlık kuruluşlarının sigorta şirketlerinden talep/tahsil edeceği ücretleri etkilemektedir. TSS katsayısı arttıkça özel sağlık kuruluşlarının geliri artarken sigorta şirketlerinin ise maliyeti yükselmektedir. TSS katsayıları normal şartlarda her bir hastane özelinde, sigorta şirketi arasında gerçekleştirilen tekil pazarlıklar sonucunda belirlenmektedir. Öte yandan Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının TSS katsayısının belirlenmesi sürecinde, bu katsayıların her sağlık kuruluşu açısından daha yüksek belirlenmesini sağlamak amacıyla sigorta şirketleri ile yapılan görüşmelerde ortak hareket etme kararı aldıkları görülmektedir. Birbirlerine rakip olan özel sağlık kuruluşlarının sigorta şirketlerine karşı birlikte hareket etmeleri, sağlık kuruluşlarının kendi aralarındaki rekabeti etkileyecektir. Özellikle hasta potansiyeli sebebiyle sigorta şirketleri ile yaptıkları sözleşmelerde daha yüksek TSS katsayısı alabilen zincir hastaneler ile hasta potansiyeli daha düşük olan küçük hastaneler arasındaki rekabetin bu eylemlerden etkilenmesi muhtemel görünmektedir. Bu çerçevede TSS katsayısının belirlenmesinde özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket etmesi piyasadaki rekabeti bozucu etki doğurabileceğinden 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ele alınabilecektir.
- (375) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesine göre teşebbüsler arası bir anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesince öngörülen yaptırımdan muaf olabilmesi için;
- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,*
 - b) Tüketicinin bundan yarar sağlanması,*
 - c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,*
 - d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması*

koşullarını birlikte sağlaması gerekmektedir.

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

- (376) Bireysel muafiyet değerlendirmesinde aranan ilk şart, malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanmasıdır. Genel olarak, üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması hallerinde bu şartın sağlandığı kabul edilmekle birlikte, muafiyete konu uygulama ile iddia edilen etkinlikler arasındaki illiyet bağının doğrudan olması gerekmektedir.
- (377) TSS katsayılarının belirlenmesinde özel sağlık kuruluşlarının ortak hareket etmesinin teknik veya ekonomik gelişme ya da iyileşme sağlayıp sağlamadığının ortaya konulabilmesi için bahse konu birlikte hareket neticesinde elde edilmesi beklenen sonucun ortaya konulması önem taşımaktadır. Özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket etmelerindeki temel motivasyon, sigorta şirketleri ile imzaladıkları sözleşmelerde daha yüksek TSS katsayıları elde ederek anlaşmalı oldukları sigorta şirketinden daha yüksek ödeme alınmasını sağlamaktır. Özel sağlık kuruluşlarından gelen cevabi yazılarda TSS katsayılarının çok düşük belirlenmesi durumunda özel sağlık kurumlarının kendilerine gelen TSS'li hasta maliyetlerini karşılamada zorlanacakları, bu nedenle TSS'li hasta kabul etmek istemeyebilecekleri ve sonuç olarak TSS'li hastaların ilave ücret ödemeden hizmet alabilecekleri özel sağlık kurumu sayısının azalabileceği ifade edilmektedir. Öte yandan TSS katsayılarının birlikte hareket sonucu elde edilen pazar gücü neticesinde artmasının rekabet hukuku perspektifinden ekonomik veya teknik gelişme ya da iyileşme sağladığını söylemek mümkün görünmemektedir. Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz'un (Muafiyet Kılavuzu) 23. paragrafında etkinlik kazanımının sübjektif bakış açıları ile değerlendirilmemesi gerektiği, sadece tarafların pazar gücü kullanımı ile ortaya çıkan maliyet etkinliklerin dikkate alınamayacağı açık şekilde dile getirilmiştir. Bununla birlikte, özel sağlık kuruluşlarının TSS kapsamındaki katsayılarının daha yüksek olması halinde dahi, sunulan hizmetin maliyetinde herhangi bir değişiklik olmayacak, bu uygulama yalnızca sigorta şirketlerinin anlaşmaları gereği ödeyeceği tutarı artıracaktır. Bu doğrultuda özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket etmesi sonucunda TSS katsayılarının yükselmesi nedeniyle herhangi bir maliyet etkinliğinin doğmadığı anlaşılmaktadır.
- (378) Maliyet etkinliği haricinde TSS katsayılarının belirlenmesine yönelik ortak hareket edilmesi sonucunda ortaya çıkması muhtemel bir diğer etkinlik kazanımı nitel etkinliklere ilişkindir. Muafiyet Kılavuzu'nun 38. paragrafında nitel etkinliklerin yeni ya da gelişmiş bir ürünün üretilmesi, ürün çeşitliliği ve kalitenin artırılması şeklinde ortaya çıkabileceği belirtilmiştir. Muafiyete konu eylemlere bakıldığında ise TSS katsayılarının artmasının mevcut durumda sunulan hizmetler haricinde yeni bir hizmet sunulmasını sağlamadığı, ya da sunulan hizmetin kalitesinde bir artış oluşturmadığı görülmektedir. TSS katsayılarının yükseltilmesinin arkasında özel sağlık kuruluşlarının kendilerine daha fazla finansman sağlama güdüsü yatmaktadır. Bu çerçevede TSS katsayılarına yönelik ortak hareketlerin bir etkinlik kazanımı yaratmaktan ziyade özel sağlık kuruluşlarının kendilerine finansman sağlama amacı taşıdığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yer verilen açıklamalar bağlamında bahse konu eylemlerin bireysel muafiyet değerlendirmesindeki ilk koşulu karşılamadığı kanaatine varılmaktadır.

b) Tüketicinin yarar sağlaması

- (379) Bireysel muafiyet alınabilmesi için karşılanması gereken ikinci koşul ortaya çıkan ekonomik veya teknik gelişmeden tüketicilerin yarar sağlamasıdır. Bu şartın sağlanabilmesi için öncelikle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a)

bendindeki şartın gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Bursa ilindeki özel sağlık kuruluşlarının TSS katsayısının belirlenmesine yönelik ortak hareket etmeleri herhangi bir teknik veya ekonomik gelişme ya da iyileşme yaratmasa, dolayısıyla bireysel muafiyetin ilk şartı gerçekleşmemiş olsa da, yine de bahse konu eylemlerin tüketiciler üzerindeki etkisinin ortaya konmasında fayda bulunmaktadır.

- (380) Devlet destekli bir sigorta olan TSS, SGK tarafından ödenmeyen veya ücret limitlerinin üzerinde yer alan tedavi masraflarını karşılamak amacıyla uygulamaya alınan bir sigorta çeşididir. Özel sağlık kuruluşları tarafından gönderilen cevabi yazılarda 2013 yılında hayata geçirilen ve nispeten yeni bir uygulama sayılan TSS sisteminde tahmin edilemeyen işlem maliyetleri oluşabildiği ve bunların devamlı şekilde özel sağlık sunucuları tarafından karşılanmak durumunda kaldığı dile getirilmiştir. TSS katsayılarının düşük kalması sonucunda ise sigorta şirketlerinin özel sağlık kuruluşlarına yaptığı ödemelerin maliyetleri karşılamadığı, bu şartlar altında ise büyük zincir hastanelere kıyasla daha düşük TSS katsayıları ile çalışan yerel/küçük özel sağlık kuruluşlarının TSS'li hasta kabul etmeyeceği ve bu nedenle çoğu TSS'li hastanın ilave ücret ödemeden ulaşabildiği hizmetlere erişiminin zorlaşacağı ileri sürülmektedir.
- (381) Yukarıda yer verilen iddiaların kabul edilmesi varsayımı altında, TSS katsayılarının artmasının küçük özel sağlık kuruluşları tarafından TSS'li hastalara sunulan hizmetin devam edebilmesi için gerekli olduğu ve tüketicilerin bundan yarar sağlayacağı ileri sürülebilecektir. Bununla birlikte, Muafiyet Kılavuzu'nda da belirtildiği üzere, dolaylı etkilere dayanan belirsiz ve farazi iddialar dikkate alınmamaktadır. Bu doğrultuda özel sağlık kuruluşları tarafından ileri sürülen varsayımların kabul edilemeyeceği, TSS katsayılarının belirlenmesine yönelik özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket etmesinin tüketici yararı oluşturmayacağı, hatta tam tersi bir şekilde tüketici zararı doğmasının muhtemel olduğu öngörülmektedir. Şöyle ki, TSS katsayılarının piyasa koşulları dışında özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareketi neticesinde suni olarak yüksek belirlenmesi en başta TSS poliçesi satan sigorta şirketlerinin maliyetlerinin artmasına ve poliçe fiyatlarının yükselmesine neden olabilecektir. Artan poliçe fiyatları nedeniyle de bu poliçeye olan talebin düşecek, bu hizmeti almak isteyen bazı tüketiciler hizmetten faydalanamayacak ve dolayısıyla tüketiciler bu durumdan olumsuz etkilenecektir.
- (382) Özel sağlık kuruluşları tarafından TSS katsayısının düşük belirlenmesi sonucu maliyetlerini karşılayamayan bu teşebbüslerin TSS'li hasta kabul etmeyebileceği ve bu nedenle TSS'li hastaların hizmete erişimde zorluk yaşayacağı iddiasına ise katılmak mümkün görünmemektedir. Serbest piyasa ekonomisi çerçevesinde sunduğu hizmetlerin maliyetlerini karşılayamayan teşebbüslerin hizmet vermekten vazgeçmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır. Bu çerçevede, sigorta şirketleri tarafından önerilen TSS katsayılarının maliyetlerini karşılamadığını düşünen özel sağlık kuruluşları bahse konu şirketler ile sözleşme yapmamakta özgürdür. Kendi bağımsız kararları doğrultusunda piyasadan çekilen teşebbüslerden sonra daha yüksek TSS katsayısı aldıkları için maliyetlerini karşılamakta zorluk yaşamayan büyük/zincir sağlık kuruluşları hizmet sağlamaya devam edeceği için TSS'li hastaların hizmete ulaşmasında bir zorluk oluşmayacaktır. Öte yandan MEDICABİL tarafından dile getirilen zincir hastanelerin kapasite kısıtı nedeniyle bütün TSS'li hastalara hizmet sunamayacağı iddiasının gerçekleşmesi durumunda ise hizmet almakta sıkıntılar yaşayan tüketicileri kaybetmek istemeyen sigorta şirketlerinin hizmet vermeyi durduran küçük/yerel özel sağlık kuruluşlarına daha yüksek katsayı teklif etmeleri sonucu piyasa dengesi sağlanacak ve bu denge özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket ederek

oluşturmayı hedefledikleri suni dengeden daha fazla tüketici yararına katkıda bulunacaktır.

- (383) TSS katsayılarının ortak hareket ederek yükseltilmesi durumunda artık maliyetlerini karşılayabilen özel sağlık kuruluşları maliyetlerini düşürme motivasyonunda azalma yaşayabilecek, böylece piyasadaki üretim etkinliği azalacak ve kaynakların kötü kullanımının önü açılacaktır. Bunlara ilaveten TSS katsayılarının ortak hareket ederek belirlenmesi durumunda hâlihazırda küçük/yerel özel sağlık kuruluşlarına kıyasla daha yüksek TSS katsayısı alabilen büyük/zincir özel sağlık kuruluşlarının da pazarlık güçlerini kullanarak sigorta şirketlerinden daha yüksek katsayı talebinde bulunması muhtemel görülmektedir. Böyle bir durumda ise yine poliçe fiyatlarının yükselmesi söz konusu olacak ve tüketici bundan olumsuz etkilenecektir.
- (384) Yukarıda sayılan nedenlere bakıldığında TSS katsayısının belirlenmesine yönelik özel sağlık kuruluşlarının birlikte hareket etmesinin tüketici faydası sağlamayacağı ve sonuç olarak söz konusu eylem özelinde muafiyetin ikinci şartının da karşılanmadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (385) Soruşturma taraflarının TSS sürecinde bilgi alışverişinde bulunmak yoluyla birlikte hareket etmeye yönelik eylemlerinin, yukarıda açıklandığı üzere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendlerindeki koşulları karşılamaması nedeniyle ve dolayısıyla diğer iki koşulun incelenmesine gerek olmaksızın, bireysel muafiyet alamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

I.5.7. Savunmalar ve Değerlendirilmesi

I.5.7.1. ATASAM Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (386) **Savunma:** ATASAM'da serbest hekimlere ameliyathane kullandırma hizmetinin 01.08.2020 tarihinde başladığı, bu tarihten sonra hekimlere farklı fiyat uygulaması yapıldığı, ATASAM'ın 01.08.2020 tarihine kadar mevcut olmayan hizmet üzerinden kendisinden çok daha büyük ve ilgili hizmeti uzun süreden beri veren sağlık kuruluşlarıyla potansiyel rakip olarak kabul edilemeyeceği, 09.06.2020 tarihli toplantı tutanağının ATASAM tarafından imzalanmadığı ve onaylanmadığı, teşebbüs tarafından uygulanan fiyatların göz ardı edilerek değerlendirmeye ve mukayeseye alınmadığı, Kurum tarafından tek bir liste ile ilgili değerlendirme yapılarak söz konusu eylemler ile ilişkilendirilmeye çalışıldıkları, serbest hekimlere yönelik fiyatlandırmaların bu tarih sonrası için piyasa araştırmaları ile yapılan analiz ve tespitlere göre serbestçe belirlenip uygulandığı, bağımsız ve tamamen farklı bir model olan saatlik ücret belirleme modelinin oluşturulduğu ve fiyatlamanın bu modele göre yapıldığı, ATASAM'ın küçük bir hastane olup rekabeti etkileyecek bir davranışta bulunamayacağı ifade edilmektedir.
- (387) **Değerlendirme:** Fiyatlarda küçük ve kalıcı bir artış olması durumunda, gerekli dönüştürme maliyetlerine katlanarak veya zorunlu yatırımları yaparak piyasaya girme olasılığı (ve isteği) bulunan teşebbüs potansiyel rakip olarak kabul edilmektedir⁹⁵. Bu tanım uyarınca ATASAM'ın 01.08.2020 tarihinden önce serbest hekimlere ameliyathane kullandırma hizmeti sunmamakla birlikte, söz konusu hizmet için piyasaya girme olasılığının bulunması ve bu yöndeki isteği dikkate alındığında, Samsun ilinde bu faaliyetleri sunan teşebbüsler ile potansiyel rakip olarak tanımlanması isabetlidir. Kaldı ki ATASAM'ın rakiplik konumu, kısa bir süre sonra 01.08.2020 tarihinden itibaren potansiyel rakiplikten çıkararak fiili rakipliğe dönüşmüştür.

⁹⁵ Rekabet Terimleri Sözlüğü, <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Yayinlar/rekabet-terimleri-sozlugu/terimler-listesi?icerik=7de77248-e97e-4179-9e9a-4051b86ba359>.

Öte yandan **Delil 1/6**'ya bakıldığında ise, ATASAM bünyesindeki 22.06.2020 tarihli e-posta yazışmasının ekinde "DIŞ DOKTORLAR TTB 1,25" adlı bir fiyat listesinin bulunduğu ve listede yer alan fiyatların **Delil 1/3** ile **Delil 1/5**'te yer verilen özel hastaneler arasında karşılaştırılan fiyat politikasına katsayı (TTB katsayısı x 1,25) ve uygulanan fiyatlar bakımından uyumlu olduğu anlaşılmaktadır. Bu vesile ile serbest hekim faaliyetlerine 01.08.2020 tarihi itibarıyla başlayan ATASAM'ın, pazarda fiili olarak faaliyet göstermeye başlamadan önce fiyatlandırmaya yönelik çalışmalarını toplantıda alınan kararlar çerçevesinde şekillendirdiği tespit edilmiştir. Ek olarak, **Delil 1/11**'de MEDICALPARK SAMSUN Genel Müdürü (.....)'ın serbest hekimlerin fiyat artışlarından duyduğu rahatsızlıklar başta olmak üzere o tarihte yaşanan son gelişmeleri konuşmak için toplantı yapmayı teklif ettiği, ATASAM yönetim kurulu başkanının da bu teklifi olumlu karşıladığı görülmektedir. Söz konusu belge taraflar arasındaki ortak karar alma motivasyonunun devam ettiğini ve bu kapsamda toplantılar planladıklarını göstermesi açısından önemlidir. ATASAM savunmasında her ne kadar serbest hekimlere ameliyathane kullandırma hizmetinin fiyatlarını kendi başına yaptığı araştırmalar neticesinde belirlediğini ifade etse de yukarıda değinilen deliller rakipler arasında fiyat tespitine yönelik eylemlerin gerçekleştiğini ortaya koymakta, rakiplerin birlikte fiyat tespit etmeleri ise, etkilerinin ne ölçüde ortaya çıktığından bağımsız olarak, amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmektedir. Ayrıca ATASAM'ın küçük bir hastane olması, cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

- (388) **Savunma:** MEDICALPARK SAMSUN ile ATASAM arasında personel transferi konusunda hukuki ihtilaf yaşandığı, MEDICALPARK SAMSUN'da çalışmakta olan üst düzey yöneticilerin ATASAM'a geçiş yaptıkları, dolayısıyla söz konusu hastaneler ile ATASAM arasında fikir birliği olamayacağı ifade edilmektedir.
- (389) **Değerlendirme:** Teşebbüs hakkında personel transferinin engellenmesi konusunda herhangi bir ihlal tespitinde bulunulmamaktadır.
- (390) **Savunma:** İdari para cezası uygulanması halinde iddia edilen ihlal süresi ve ihlal konusu faaliyetlerin yıllık safi gelirler içerisindeki payının çok düşük olmasının da hafifletici neden olarak ele alınması talep edilmektedir.
- (391) **Değerlendirme:** İhlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşük olması Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde hafifletici unsur olarak dikkate alınmıştır.

1.5.7.2. BÜYÜK ANADOLU Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (392) **Savunma:** BÜYÜK ANADOLU'nun kimsyle iş birliği yapmadığı, soruşturmaya dayanak yapılan toplantıda bulunmadığı, düzenlendiği beyan edilen hiçbir tutanağın kendileri tarafından açık veya zımni olarak kabul edilmediği, bir başka teşebbüsten elde edilen belgede teşebbüs yetkililerinin adının bulunmasının, teşebbüsün bilgisi ve iradesi dışında gerçekleşmesi gerekçesiyle sorumluluk oluşturmayacağı, serbest hekimlere verilen fiyatlarda değişikliğe gidilmesinin birçok kalemde meydana gelen maliyet artışlarından kaynaklandığı ve **Delil 1/7**'de bahsedilen, bir serbest hekime gönderilen e-postada teşebbüsün tamamen kendi iradesi ile maliyet artışlarından kaynaklı yeni fiyat politikası hakkında hekimi bilgilendirdiği, anayasanın ve yasanın amir hükümleri dikkate alınmaksızın, yeterli inceleme yapılmaksızın, isimleri gizlenen ihbarcılarının (kötü niyetli olabilecekleri değerlendirilmeksizin) beyanları esas alınarak faraziyelere, tahminlere dayalı bir şekilde BÜYÜK ANADOLU'yu da iddia edilen şikayet konusu eylemlere dâhil etmek isteyen, kötü niyetli kişi ve kurumların duyum, tahmin, yorum içeren bilgilerine dayanılarak ısrarla ve özellikle aleyhte yorumlarla BÜYÜK ANADOLU hakkında olumsuz değerlendirme yapıldığı, "kanunsuz suç, suçsuz ceza

olmaz" ve "suçta ve cezada şahsilik" ilkelerinin hem milli hukukun, hem de uluslararası hukukun değişmez, evrensel ilkeleri olduğu, diğer yandan Ceza Kanunu'nun 2. maddesinde de açıkça belirtildiği üzere idarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamayacağı, kesin olarak ispatlanmamış, isimleri BÜYÜK ANADOLU tarafından bilinmeyen kişi veya kişilerce yalnızca iddia edilen, BÜYÜK ANADOLU'nun içinde olmadığı ancak Kurul tarafından içinde olduğu farz edilen ve birilerinin iddialarına/işaretlerine dayalı olarak sonuç belirlemenin hiçbir yasal dayanakla izah edilemeyeceği, BÜYÜK ANADOLU'nun iddia edilen ihlalin içinde yer aldığı kesin olarak ispat edilemediği ancak deliller bir bütün olarak ele alındığında ihlal taraflarından biri olduğunun varsayıldığı, varsayıma dayalı olarak BÜYÜK ANADOLU'nun sorumlu tutulmasının mümkün olmadığı, böyle bir uygulamanın her türlü yasal uygulamaya, genel kabul görmüş ticari davranış ilkelerine ve hakkaniyete aykırı olduğu, evrensel ve yerel yasa hükümleri dikkate alınarak BÜYÜK ANADOLU hakkındaki iddiaların ispat edilemediği, varsayımlarla ceza uygulanamayacağı ifade edilmiş, iyi niyetin varlığı da dikkate alınarak BÜYÜK ANADOLU aleyhine yapılmış değerlendirmeden geri dönülmesine, açılmış soruşturmanın kaldırılmasına ve dosyanın kapatılmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

- (393) **Değerlendirme:** **Delil 1/3, Delil 1/7, Delil 1/8, Delil 1/9 ve Delil 1/10** vasıtasıyla teşebbüsün rakipleri ile birlikte serbest hekimlere yönelik ameliyathane fiyatlarını birlikte tespit etme eylemleri içinde bulunduğu açıkça ortaya konulmuştur. Özellikle **Delil1/7**'deki e-postanın ekinde yer alan fiyat listesi incelendiğinde, fiyatların **Delil 1/3** ve **Delil 1/5**'te tespit edilen ve 09.06.2020 tarihinde Samsun'daki rakip sağlık kuruluşlarının katıldığı toplantıda alınan kararlar ile uyumlu olduğu görülmektedir. İlâveten **Delil 1/8**'de yer verilen 01.07.2020 tarihli e-postadan BÜYÜK ANADOLU tarafından serbest hekimlere gönderilen fiyat listesi üzerinden %20 indirim yapma kararının da **Delil 1/9** göz önünde bulundurulduğunda BÜYÜK ANADOLU tarafından tek başına alınmadığı, bu kararın da diğer özel hastaneler ile birlikte alınan ortak bir karar olduğu anlaşılmaktadır. Bezer şekilde **Delil 1/10**'da yer verilen ve BÜYÜK ANADOLU Genel Müdürü (.....) tarafından gönderilen "*Biz verdiğimiz sözün arkasındayız, başta da belirtmiştik*" şeklindeki mesaj BÜYÜK ANADOLU'nun birlikte fiyat tespitine yönelik eylemlere dâhil olduğunu ortaya koymaktadır.
- (394) Rekabet hukuku uygulamasında her bir teşebbüsten ihlale ilişkin delil elde edilmesi zorunlu değildir. Zira her bir teşebbüsten ihlale ilişkin delil elde edilmesinin zorunlu olduğu yönündeki bir kabul, delilleri yok etmede en başarılı olan teşebbüslerin ödüllendirilmesine yol açacaktır.
- (395) **Savunma:** Özel hastanelerin, ÖSS-TSS'li hastalardan katılım payını kanunen ve sigorta şirketleri ile akdetmiş oldukları sözleşmeler gereği almak zorunda oldukları ve ilgili hususta imzalanan protokolün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediği ifade edilmektedir.
- (396) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında soruşturma taraflarının katılım payı almama yönünde anlaşmalarına dair bir ihlal tespiti yapılmamaktadır.
- (397) **Savunma:** BÜYÜK ANADOLU ile Samsun ilindeki diğer özel hastaneler arasında hekim transferlerinin hem hekimler hem de hemşire ve diğer çalışanlar açısından mevcut olduğu ifade edilmektedir.
- (398) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında BÜYÜK ANADOLU'ya özel hastaneler arasında personel transferini engellediği yönünde bir ihlal isnadında bulunulmamaktadır.

I.5.7.3. MEDİBAFRA Tarafından Yapılan Savunma

- (399) **Savunma:** MEDİBAFRA'nın il merkezinden 40-60 km uzakta faaliyet gösterdiği dikkate alındığında, il merkezinde faaliyet gösteren hastanelerle uyum içerisinde hareket etmesinin mümkün olmadığı, hastane genel müdürünce toplantılarda “*özel hastanelerin ruhsata uygun faaliyet gösterilebilmesi için birbirlerinden hemşire almaması gerektiği*”ne yönelik olarak beyanda bulunulsa da bu konuda karar alma yetkisinin MEDİBAFRA yönetim kuruluna ait olduğu ve MEDİBAFRA genel müdürünün 15.06.2020 ve 22.06.2020 tarihlerinde diğer özel hastanelerle görüşmesinden sonra da hastaneler arasında personel transferinin olduğu dile getirilmiştir.
- (400) **Değerlendirme:** Teşebbüs hakkında herhangi bir ihlal tespiti yapılmamıştır.

I.5.7.4. Medicana Grubu⁹⁶ Tarafından Yapılan Savunma

- (401) **Savunma: Delil 2/30-31-32-33**'teki ifadelerin en fazla çalışanların maaş zamları konusunda görüş alışverişi olarak değerlendirilmesi gerektiği, nitekim bu tür bilgi değişimlerinin, “*kolaylaştırıcı işlem*” olarak kabul edilebileceği, söz konusu bilgi değişiminin herhangi bir şekilde ilgili hastanelerin bireysel karar alma mekanizmalarını sınırlandırmadığı, görüşülen zam oranlarının hastanelerin karar mekanizmasında girdi ve tavsiye olarak kullanılmak dışında bir işlevi olmadığı, hastanelerin bu girdiyi de dikkate alarak çalışanlarına yapılacak zam oranlarına tek başına karar verdikleri, bu nedenle de rakip hastaneler arasında herhangi bir şekilde fiyat tespitinin (asgari/azami zam oranının kararlaştırılmasının) söz konusu olmadığı, nitekim **Delil 2/33**'teki ifadelerden, ilgili hastanenin (BURFİZ) kendi içinde de maaşlara yapılacak zam konusunda bütün birimlerden talep topladığı, elde edilen tüm bilgilerin hastane içinde genel bir değerlendirme toplantısında görüşüldüğü, en son kararın ise yönetim kurulu başkanı tarafından alındığının anlaşıldığı ifade edilmektedir.
- (402) **Değerlendirme:** Her özel sağlık kuruluşunun kendi içinde karar vermesi gereken zam oranlarının teşebbüsler arasında ortaklaşa belirlenmesi, iş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açmakta ve emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amaç bakımından ihlal teşkil etmektedir. Bununla birlikte, rakip teşebbüsler arasında iş birliğini doğuracak şekilde uygulanan/uygulanması planlanan maaşlara yönelik bilgi değişimi tavsiye niteliğinde olamayacaktır. İlaveten, ilgili delillerde maaş skalalarının belirlenmesi hususu ortaya konulmaktadır.
- (403) **Savunma:** MEDICANA BURSA'nın 300 yataklı sağlık tesisi ile Bursa ilinde kendisine rakip sayılması mümkün olmayan 20-30 yataklı hastanelerle bir araya gelip onlarla birlikte kendisini bağlayacak bir ücret skalası belirlemesinin akla ve hayatın olağan akışına aykırı olduğu, MEDICANA BURSA'nın 2018 yılında kurulurken gerek hekim gerekse sağlık personeli yönünden ilde en başarılı kadroları buldukları hastanelerden yüksek ücretlerle transfer ederek güçlü bir kadro oluşturduğu, iki yıl sonra dönüp bu sağlık kuruluşları ile ücret skalası belirleme konusunda uyumlu hareket etmesinin olanaksız olduğu belirtilmektedir.
- (404) **Değerlendirme:** 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasında anlaşmalar, tarafları arasında asimetrik güç bulunup bulunmaması bakımından değil, pazarda aynı seviyede faaliyette bulunan rakipler (yatay) veya pazarın farklı seviyelerinde faaliyet gösteren teşebbüsler (dikey) arasında yapılıp yapılmadıklarına göre ele alınmaktadır. Bir başka

⁹⁶ MEDICANA MERKEZ, MEDICANA SAMSUN ve MEDICANA BURSA

deyişle teşebbüslerin ölçekleri anlaşmanın ortaya çıkması bakımından dikkate alınmamaktadır.

- (405) **Savunma:** Bursa ilinde çalışan toplam 675 personelin %34'ünün asgari ücret aldığı, diğer bir deyişle personelin yarıya yakınının ücretinin kamu tarafından, kalanının ise yönetim kurulu tarafından belirlendiği, bu gerçekten hareketle, personele yapılan zammın, ihlal olarak kabul edilen %15,03 değil, %14,59 olarak gerçekleştiği, MEDICANA markası altında faaliyet gösteren hastanelerin, her türlü faaliyetlerinde, kendi kararlarını kendi özgür iradeleri ile rekabetin gerektirdiği şekilde kendilerinin aldığı ve bu kararlarını MEDICANA MERKEZ'e bildirdiği, MEDICANA BURSA'daki hekimlerin baz ücret + prim usulüyle çalıştığı ve bu sebeple maaş skalası belirlenmesinin mümkün olmadığı, nitekim MEDICANA BURSA verileri incelenirse de herhangi bir maaş skalasının belirlenmediğinin anlaşılacağı ifade edilmektedir.
- (406) **Değerlendirme:** Soruşturma tarafı teşebbüslerin iş gücü piyasasındaki rekabeti kısıtlayıcı davranışları, ne ölçüde uygulandığından ya da etki yarattığından bağımsız olarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amaç bakımından ihlal teşkil etmektedir. Ek olarak, yalnızca hekim ücretlerinin değil, çalışanların asgari/azami zam oranının kararlaştırılması ve doğrudan çalışanların maaş tutarı yerine, asgari/azami zam oranının kararlaştırılması 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder niteliktedir.
- (407) **Savunma:** Rahatsızlığı nedeniyle istirahatli olan İnsan Kaynakları Müdürü (.....) insan kaynakları yöneticileri ile yaptığı iddia edilen 21.01.2020 tarihli toplantıya katılmış olamayacağına açık olduğu, (.....) bilgisayarından alınan 1/10 sayılı belgede, MEDICANA BURSA Genel Müdürü (.....), sağlıkta güç birliği toplantısı adı altında özel hastaneler platformu tarafından düzenlenecek toplantıya katılma konusunu MEDICANA üst yöneticisi (CEO) (.....) danışması üzerine anılan kişinin "Pek izin veresim yok..." diyerek bu tür toplantılara katılımı uygun görmediği, Rekabet Kurulunun, soruşturmalarında, sadece aleyhte olabilecek ve tartışmalı delilleri en kötü ihtimal üzerinden değerlendirirken lehte olan delilleri değerlendirmemesinin kabul edilemez olduğu ifade edilmektedir.
- (408) **Değerlendirme:** Delillerden, insan kaynakları toplantılarına çoğunlukla (.....) katılım sağladığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, rakip teşebbüsler arasındaki 21.01.2020 tarihli insan kaynakları toplantısına MEDICANA nezdinde (.....) katıldığı iddia edilmemiştir. Öte yandan, bu toplantıya iştirak edenin spesifik bir MEDICANA çalışanı olması herhangi bir farklılık arz etmeyecektir. MEDICANA BURSA iç yazışmasından görüleceği üzere, **Delil 2/30**'da alıcılar arasında bulunan, ancak **Delil 2/31**'de bulunmayan (.....) tarafından MEDICANA BURSA Genel Müdürü (.....)'ya gönderilen e-postada, "Sektördeki İnsan Kaynakları yöneticileri ile yapmış olduğumuz toplantının tutanağı ektedir." ifadesi bulunmaktadır. İlâveten, ihlal isnadında bulunan toplantıya katıldığı kendi ifadeleri ile sabit olan teşebbüs çalışanına, teşebbüs yöneticisinin "pek izin veresim yok" şeklindeki muğlak ifadesi lehe delil olarak nitelendirilemeyecektir.
- (409) **Savunma:** Hastanelerin insan kaynakları yöneticileri toplantılarında maaş skalaları ile ilgili yapılan görüş alışverişinin olsa olsa kartel niteliği taşımayan basit bir bilgi değişimi olarak değerlendirilebileceği, Ceza Yönetmeliği'nde yer alan kartel tanımında bilgi değişimine yer verilmediği, bu sebeple bilgi değişiminin; kabul anlamına gelmemek kaydı ile ancak "diğer ihlal" olarak sınıflandırılabilirliği, dolayısıyla söz konusu bilgi değişimi ihlali için olası bir para cezası hesaplanırken karteller için öngörülen %2-4 arasındaki bir oranın değil, diğer ihlaller için öngörülen %0,5-%3 arasındaki bir oranın esas alınması gerektiği, sağlık sektörünün kendine has özellikleri de dikkate

alındığında, iddia konusu davranışların “diğer ihlal” kategorisinde değerlendirilmesinin daha hakkaniyetli olacağı ifade edilmiştir.

- (410) **Değerlendirme:** Her özel sağlık kuruluşunun kendi içinde belirlediği zam oranlarının teşebbüsler arasında ortaklaşa belirlenmesi, iş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açmakta ve emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında amaç bakımından ihlal teşkil etmektedir. Kolaylaştırıcı eylemden kasıt ise maaş skalalarının belirlenmesi bakımından yapılan görüşmelerde uygulanan maaşlara yönelik rakip teşebbüsler arasında bilgi değişimi sağlanmasıdır. Dolayısıyla teşebbüslerin iş gücü piyasalarında bilgi değişimi yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri değil, çalışanlara uygulanacak maaş zammı oranları bakımından ortak hareket ettikleri tespit edilmiştir.
- (411) **Savunma:** Sağlık sektörünün yaşadığı mevcut ekonomik sıkıntıların üstüne, Covid-19 pandemisinin etkisi nedeniyle özel hastanelerin ekonomik yönden en sıkıntılı dönemlerini yaşadığı, bu ekonomik sıkıntıların hafifletici neden olarak dikkate alınarak para cezasında indirim uygulanmasının yerinde olacağı, ihlalin sağlık hizmetleri arzı/iş gücü pazarında etkisinin de sınırlı olacağı, hiçbir etkisi kanıtlanmayan bir ihlal için en ağır cezaların öngörülmüş olmasının, Kurulun önceki emsal kararları ile çelişmesi yanında, eşitliğe, adalete ve hakkaniyete uygun olmayacağı, ekonomik sıkıntılar ve ihlal konusu davranışların etkilerinin sınırlı olduğu dikkate alındığında, olası bir para cezasında MEDICANA SAMSUN için yapılacak indirimin azami had olan beşte üç (%60) olarak tespit edilmesinin yerinde olacağı, yapılacak indirimin, sadece MEDICANA SAMSUN için değil, MEDICANA BURSA için de geçerli olmasının, ekonomik bütünlüğün dikkate alınması halinde ise MEDICANA MERKEZ için söz konusu indirimin yapılmasının uygun olacağı ifade edilmektedir.
- (412) **Değerlendirme:** İhlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşük olması Ceza Yönetmeliği’nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde hafifletici unsur olarak dikkate alınmıştır. Diğer yandan ileri sürülen aksine, MEDICANA SAMSUN, MEDICANA BURSA ve MEDICANA MERKEZ’in 2019 ve 2020 yıllarında dönem net kârları ve kârlılık oranları kıyaslandığında net kârların artış gösterdiği; dönem net kârlılık oranları bakımından MEDICANA SAMSUN ile MEDICANA BURSA’nın kârlılık oranlarının arttığı; MEDICANA MERKEZ’in kârlılık oranında ise cüzi bir azalış yaşandığı (%(.....)) görülmektedir.
- (413) **Savunma:** İhlal iddiasına konu olan faaliyetlerin Bursa ve Samsun illerindeki faaliyetlerle sınırlı olduğu, MEDICANA MERKEZ’de yapılan yerinde incelemede, merkez yöneticileri tarafından iddia konusu faaliyetler ile ilgili olarak MEDICANA SAMSUN ve MEDICANA BURSA hastanelerinin yöneticilerine herhangi bir talimat verildiğine ya da yönlendirme yapıldığına ilişkin tek bir delil dahi elde edilemediği, Medicana Grubu’nun diğer illerdeki hastaneleri bakımından da herhangi bir ihlal unsuru tespit edilmediği, MEDICANA MERKEZ’in ihlalden ve cezadan sorumlu olması gerektiğini ileri süren tespitlerin, MEDICANA MERKEZ’in Samsun ya da Bursa illerindeki ihlali organize ettiğini ya da belirleyici olduğunu gösteren ihlale özel tespitler olmadığı, aralarında ekonomik bütünlük olduğunu ortaya koyan salt genel nitelikli tespitler olduğu, MEDICANA MERKEZ’in yerel nitelikli dosya konusu bakımından herhangi belirleyici bir davranışının olmadığı, Rekabet Kurulunun hangi gelir üzerinden

ceza vereceğine ilişkin takdir yetkisini kullanırken⁹⁷, bazı gelir kalemlerini dışarıda bırakabildiği ya da sadece ilgili pazardan elde edilen ciro üzerinden hesaplama yapabildiği; sağlık sektöründe ilgili coğrafi pazarın bölgesel nitelikteki bir yapıya sahip olduğu ve yerel ölçekte gerçekleşen davranışların ülkenin diğer bölgelerindeki rekabetçi yapıya tesir etmediği, bu sebeple sadece ihlal iddialarının söz konusu olduğu Samsun ve Bursa ilindeki hastanelerin, diğer bir deyişle MEDICANA SAMSUN ve MEDICANA BURSA'nın ayrı ayrı kendi gelirlerinin dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

- (414) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında Samsun ilindeki ihlalden dolayı MEDICANA SAMSUN'un cirosu esas alınmıştır. Bursa ilindeki ihlal bakımından ise MEDICANA BURSA'nın MEDICANA MERKEZ'in şubesi olarak faaliyet gösterdiği ve bir tüzel kişiliğinin olmadığı göz önünde bulundurularak idari para cezası bakımından muhatabın MEDICANA MERKEZ olduğu değerlendirilmiştir. Türk rekabet hukuku mevzuat ve içtihadında idari para cezasının tayini bakımından ilgili pazar ayırımına gidilmemektedir. Nitekim Danıştay 13. Dairesinin 2011/2535 E. 2015/3577 K., 2010/2661 E. 2014/610 K., 2011/4484 E. 2015/3723 K., 2013/2138 E. 2015/2465 K., 2008/8485 E., 2012/968 K. sayılı kararlarında da kanun koyucunun ilgili pazar cirosunu değil, toplam ciroyu kastettiği belirtilmektedir. Diğer yandan ihlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşüklüğü bir hafifletici unsur olarak görülerek hem Samsun ilindeki ihlal, hem de Bursa ilindeki ihlal bakımından temel para cezası oranında indirimle gidilmiş, bu indirim oranı Bursa ilindeki ihlal bakımından Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen tavan oran olan %60 oranında uygulanmıştır.
- (415) **Savunma:** MEDICANA SAMSUN'un MEDICANA MERKEZ'in onayı olmaksızın fiyat değişikliğine gidememesi durumunun, Samsun'daki kartelde MEDICANA MERKEZ'in bilgisi ve sorumluluğu olduğu şeklinde yorumlandığı, bununla birlikte, MEDICANA SAMSUN tarafından herhangi bir değişiklik talebinin kartelden kaynaklı olduğu ve MEDICANA MERKEZ'in yerel bir kartelin varlığı gerekçesi ile bu değişiklik önerisini onayladığı, organize ettiği ya da desteklediğine ilişkin herhangi bir tespitin bulunmadığı, MEDICANA SAMSUN'da MEDICANA MERKEZ'in tek başına kontrolünün söz konusu olmadığı, MEDICANA SAMSUN'u bağlayıcı nitelikteki her türlü karar ve işlemin, MEDICANA MERKEZ ile hiçbir alakası bulunmayan Adnan Ölmez'in onayı ve imzasına bağlanmış durumda olduğu, MEDICANA MERKEZ'in ekonomik bütünlük gerekçesi ile ihlalden sorumlu tutulmasının, hukuka uygun olmayacağı ifade edilmiştir.
- (416) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında Samsun ilindeki ihlalden dolayı MEDICANA SAMSUN'un cirosu esas alınmıştır.
- (417) **Savunma:** İhlal olduğu ileri sürülen davranışların çıkış noktasının, serbest hekimlerin özel hastaneleri zarara uğramalarına neden olacak kadar düşük ameliyathane kullanım ücretlerine razı etmek ve bu şekilde haksız menfaat temin etmek istemeleri olduğu, serbest hekimlerin sadece ameliyat hizmetlerinde değil, aynı zamanda ameliyat dışı hizmetler için de özel hastanelere rakip olduğu, bir kısmının hastanede çalışırken elde ettiği hasta portföyünü taşıyarak gelirini haksız biçimde kendisine çevirdiği ve bu nedenle özel hastanelerin ciddi miktarda ciro kaybı yaşadığı, özel

⁹⁷ Savunmada bu konuya ilişkin olarak 18.03.2021 tarihli ve 21-15/190-80 sayılı *Unilever*, 28.11.2017 tarihli ve 17-39/636-276 sayılı *Banka* 07.11.2016 tarih ve 16-37/628-279 sayılı *Bilgisayar/Konsol Oyunları*, 27.10.2011 tarih ve 11-54/1431-507 sayılı *Sun Express/Condor*, 07.03.2011 tarih ve 11-13/243-78 sayılı *Banka Promosyon* kararlarına değinilmektedir.

hastanelerin, serbest hekimlerin yapacağı operasyonlar ile ilgili olarak anestezi uzmanı, yardımcı doktor, hemşire ve diğer yardımcı personelin tamamını herhangi bir ek ücret ödemediği, bunun da önemli bir maliyet unsuru olduğu, serbest hekimlerin, bu gibi hizmetlerin ücretlerini vermediği gibi ücretlerin hastalardan alınmasına da izin vermediği, özel hastanelerin önemli ölçüde yatırım yaparak sundukları hizmetlerin devamlılığını sağlayabilmek amacıyla, serbest hekimlere kullanılacak ameliyathane hizmetlerine yönelik katlandıkları ekipman, iş gücünü, hizmet maliyetlerini ve üstlendikleri tazminat ve ceza risklerini esas alan fiyatlara yönelik görüşme yapmalarının, rekabeti sınırlayıcı bir davranıştan ziyade meşru bir savunma yöntemi olduğu, bu davranışların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık oluşturduğuna karar verilmesi durumunda, aynı Kanun'un 5. maddesi uyarınca muafiyet şartlarının karşılandığının tespit edilmesinin yerinde olacağı, iddia konusu davranışların, hekimlerin haksız transfer ücretleri kazanmak istemesine karşı bir tedbir alınması temeline dayandığı, burada hastaneler tarafından güdülen amacın rekabeti sınırlamak değil kendilerini korumak olduğu, Türk Borçlar Kanunu'nun 444. maddesinin çalışanlara rekabet yasağı getirilmesine cevaz verdiği, Türk Borçlar Kanunu'na uygun şekilde yapılan bir sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'a aykırılığından söz edilemeyeceği, hastaneler arasında hekim transferi yapılmamasına yönelik olası bir anlaşmanın, rekabet yasağı içeren iş akdinin varlığında çok önemli bir fark yarattığı ve bu sebeple rekabet üzerinde etki doğurduğunun ileri sürülmemesi gerektiği, hekimlerin ellerindeki hasta potansiyeli nedeni ile nerede bu hizmeti verecekleri hususunda belirleyici konumda oldukları ve bu gerekçeyle hastaneler arasında hekim transferine engel olan yatay bir anlaşma olduğunun varsayılması halinde dahi böyle bir anlaşmanın uygulanamayacağı, MEDICANA SAMSUN'un personel transferine yönelik bir anlaşmayı uygulamadığı, MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LİV SAMSUN arasında az sayıda da olsa hekim transferi yapıldığının kabul edildiği ifade edilmiştir.

- (418) **Değerlendirme:** Bir an için tarafın sektörün yapısal sorunlarına ve karakteristiklerine yönelik dile getirdiği hususlar kabul edilse dahi, söz konusu durum rakipler arasında veya tek taraflı olarak 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilmesine yol açabilecek eylemlerin mazur görülmesine imkân tanımamaktadır. İlaveten, Danıştay kararında⁹⁸ şu açıklamalara yer verilmektedir: *"Bu duruma göre 4. madde belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır. Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir."* Bu kapsamda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amacı bakımından rekabet ihlali teşkil eden bir anlaşmanın varlığı halinde, ihlal sonucuna ulaşmak için ayrıca bu anlaşmanın piyasadaki etkisinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır.
- (419) Gerek hukuken gerek iktisadi olarak doğası gereği rekabeti aşırı ölçüde sınırladıkları ve rekabet üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf edecek nitelikte ekonomik faydalar yaratabilme ihtimallerinin dolayısıyla muafiyet koşullarını sağlama ihtimallerinin çok

⁹⁸ Danıştay 13. Dairesi, 06.06.2008, 2006/439 E., 2008/4653 K.

düşük olduğu kabul edilen bu tür anlaşmalara, fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı, yeniden satış fiyatının tespiti gibi hususlara yönelik anlaşmalar örnek olarak verilebilir. Örneğin fiyatları sabitleyen bir yatay anlaşma çıktı miktarını sınırlamak, kaynakların etkin kullanılmamasına neden olmak ve aynı zamanda ilgili pazarda makul olmayan gerekçelerle fiyatı yükseltmek yoluyla tüketici refahının azalmasına sebep olur. Bu doğrultuda teşebbüsün dosya konusu eylemlerine, ilgili başlıklarda da değinildiği üzere açıkça ihlal teşkil etmeleri nedeniyle muafiyet verilemeyecektir.

- (420) **Savunma:** Samsun'da serbest hekimlere sunulan hizmetler haricinde, özel hastanelerin diğer faaliyetlerine yönelik fiyat tespiti (ÖSS-TSS'li hastalara yönelik düzenlemeler, Excimer lazer tedavi fiyatları, serbest hekim fiyatları, anjiyo-bypass-stent-tüp bebek ücretleri vb. hususlarda fiyat tespiti) iddiası bağlamında, iddiaya konu davranışların MEDICANA SAMSUN'dan alınacak tedavinin/hizmetin maliyetinin doğru belirlenmesini amaçladığı, dolayısıyla aslında minimum maliyetin ne olduğu konusunun müzakerelere konu olmasının zorunlu ve yararlı olduğu, serbest hekimlerin özel hastanelerden almak zorunda oldukları ameliyathane kullanım ve ameliyat sonrası bakım, konaklama, hemşire, tedavi ve kullanılan sarf malzemesi giderleri gibi olmazsa olmaz maliyet kalemlerinin belirlenmesinin meşru olduğu, özel hastanelerin marka ve imkânlarını kullanarak bu pazarda onlar sayesinde bir müşteri portföyü oluşturduktan sonra, monopson gücüne ulaşmış serbest hekimlerin bu gücü karşısında, zor durumda olan özel hastanelerin yaşadıkları ekonomik zorluklara yenilip, gerçek maliyetinin altında hizmet vermeye mecbur kalmalarından korunmak amacı ile buldukları bir çözüm olarak minimum maliyet rakamlarını standartlaştırma çalışmalarından ibaret olduğu, Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) fiyatlarının esas alındığı bir düzenlenmiş alanda, özel hastanelerin kendi statülerine ve tüketici nezdindeki şöhretlerine göre uygulayacakları katsayılar hakkında bilgi alışverişinden ibaret sayılabilecek bir davranışın "kartel anlaşması" olarak nitelenmesinin hakkaniyete uygun olmayacağı ifade edilmiştir.
- (421) **Değerlendirme:** Teşebbüs hakkında katılım payı alınmaması konusunda herhangi bir ihlal tespitinde bulunulmamaktadır. Öte yandan, MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un, **Delil 1/13-15**'ten görülebileceği üzere açık bir şekilde diğer faaliyetler bakımından da fiyat tespit ettiği ortaya konulmaktadır.
- (422) **Savunma:** Rekabet Kurulunun bazı geçmiş kararları dikkate alındığında, rakip teşebbüsler arasında fiyat tespiti gibi en ağır ihlal olarak görülen anlaşmaların dahi, Ceza Yönetmeliği kapsamında "*kartel*" olarak değil, "*diğer ihlal*" kategorisinde değerlendirilebildiğinin görüldüğü⁹⁹, soruşturmanın ilgili olduğu sağlık sektörünün yapısı ve işleyişi, katlanmak zorunda kaldığı maliyetler, üstlenilen yüksek tazminat ve ceza riskleri, faaliyetin kamu hizmeti niteliği, maliyetlerin altında hizmet verilmesinin sağlık hizmetlerinin kalitesi üzerindeki olumsuz etkisi ve doğuracağı maddi ve en önemlisi insani riskler dikkate alındığında, Rekabet Kurulunun mevcut soruşturmada iddia konusu ihlalleri "*kartel*" olarak cezalandırmasının hakkaniyete aykırı olacağı, Rekabet Kurulunun 01.04.2021 tarihli ve 21-18/213-M sayılı kararıyla yürütülmekte olan iş gücü piyasalarındaki çalışan transferini engellemeye dönük centilmenlik anlaşmaları konulu soruşturmada, tarafların taahhüt başvurularının, personel transferinin engellenmesinin "açık ve ağır ihlal niteliğinde" olduğu gerekçesiyle

⁹⁹ Savunmada bu konuya ilişkin olarak 17.11.2011 tarihli ve 11-57/1510-538 sayılı *Ege ve Akdeniz Et ve Et Ürünleri*, 12.06.2012 tarihli ve 12-32/916-275 sayılı *Kayseri Bosch Bayileri*, 16.12.2013 tarihli ve 13-70/952-403 tarihli *İstanbul Hyundai Bayileri* kararı, 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı *Banka Maaş Promosyonları*, 28.11.2017 tarihli ve 17-39/636-276 sayılı *Banka III* kararı, 13.03.2019 tarihli ve 19-12/155-70 sayılı *Piliç Eti* kararlarına değinilmiştir.

01.07.2021 tarihli ve 21-33/438-M sayılı Rekabet Kurulu kararıyla reddedildiği, 2021/2 sayılı Tebliğ'in "açık ve ağır ihlal" tanımının "bilgi değişimi hususu" haricinde Ceza Yönetmeliği'ndeki kartel tanımı ile benzeştiği belirtilerek, mevcut soruşturmadaki çalışan ayartmama ihlalinin kartel olarak değerlendirildiği, çalışan ayartmama anlaşmalarının Ceza Yönetmeliği'nde yer alan kartel tanımındaki "sağlayıcıların (emek arz edenlerin) paylaşılması" kapsamında değerlendirilmesinin zorlama bir yorum olduğu, Rekabet Kurulunun özellikle yatay birleşme-devralma işlemlerinde rekabet etmeme yükümlülüğü ve rekabet etmeme yükümlülüğü ile benzer nitelikte ya da bu yükümlülüğü tamamlayıcı nitelikte olan çalışan ayartmama (istihdam etmeme) yükümlülüklerini yan sınırlama olarak değerlendirdiği ve bu yükümlülüğe ilgili birleşme-devralma işlemi ile birlikte izin verdiği, Rekabet Kurulunun 07.02.2019 tarihli ve 19-06/64-27 sayılı *BFİT* kararında çalışan ayartmama yükümlülüklerinin "olası etki" bakımından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında kabul edildiği, *BFİT* kararında atıf yapılan 26.05.2011 tarih ve 11-32/650-20 sayılı Rekabet Kurulu kararında; çalışan ayartmama anlaşmalarının rekabeti kısıtlayıcı olmayabileceğinin kabul edilmiş olmasının, etkisine bakılmaksızın bu tür anlaşmalara kartel muamelesi yapılmasının hatalı olacağına Rekabet Kurulu tarafından da kabul edildiğini gösterdiği, *BFİT* kararında; etkisi itibarıyla çalışan ayartmama hükümlerinin incelenmesi, *BFİT*'in pazar payının düşük olması ve faaliyet gösterdiği pazarda çok sayıda oyuncu bulunması dikkate alındığında ihlalin olası etkilerinin sınırlı düzeyde olması gerekçesiyle soruşturma bile açılmadığı, mevcut soruşturmada ise sadece bir ilde, sadece iki hastane arasında, sadece iki aylık bir sürede, sadece iki hekimle ilgili bir çalışan ayartmama anlaşmasının "*kartel*" olarak değerlendirilmesinin hakkaniyetli ve adil bir yaklaşım olmayacağı ifade edilmiştir.

(423) **Değerlendirme:** Ceza Yönetmeliği'nde kartel "*fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemler*" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımdan hareketle, teşebbüs bakımından tespit edilen ihاللer kartel tanımı içinde yer almaktadır. Buna ek olarak, ekonomi yazını bakımından da çıktı pazarındaki karteller ile girdi pazarındaki karteller arasında bir fark bulunmamaktadır. Her iki tür kartel ile de rekabet hukukunun çıkış noktası olan yapay şekilde tekelci gücü kullanma imkânına kavuşmak hedeflenmektedir. Tüketici (alım karteli bakımından üretici) faydasını ele geçirmeyi; rekabetçi dengeye göre kartel taraflarının pazarın karşı tarafındaki oyuncuların zararına olacak şekilde daha yüksek bir fayda elde etmesini sağlaması dolayısıyla iş gücü piyasasında rakipler arasındaki rekabeti kısıtlayıcı eylemler (çalışan transferinin engellenmesi ve maaş tespit uygulaması) de kartel tanımına dâhil edilmiştir.

(424) **Savunma:** Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin "*Temel para cezası, Kanunun 4 üncü veya 6 ncı maddelerinde yasaklanmış, piyasa, nitelik ve kronolojik süreç olarak birden fazla bağımsız davranışın saptanması halinde, her bir davranış için ayrı ayrı hesaplanır*" hükmünü amir olduğu, olası ilgili ürün pazarı tanımları dahi dikkate alındığında, ihlal iddialarının sağlık hizmetleri piyasası ile ilgili olduğunun görüldüğü, serbest hekimlere sunulan ameliyathane hizmet ücretlerinin tespiti ve serbest hekimlere sunulan hizmetler haricindeki ortak fiyatlandırma davranışları ile Bursa ilinde maaş skalaları belirlenerek asgari/azami zam oranının kararlaştırılmasının, "nitelik" olarak "fiyat tespiti" olduğu, bu nedenle mevcut soruşturmada "nitelik" olarak birden fazla bağımsız davranışın olmadığı, ihlal iddialarının tarihleri incelendiğinde sürecin kronolojik olarak iç içe geçen bir duruma

işaret ettiği, Ceza Yönetmeliği'nin lafzı dikkate alındığında, ortada iki ayrı ihlal olduğu ve her bir ihlal için ayrı para cezası verilmesi gerektiği iddiasının kabul edilemez olduğu ifade edilmiştir.

- (425) **Değerlendirme:** Bursa ilinde gerçekleştirilen maaş tespit uygulaması ile çalışan transferinin engellenmesi uygulaması, gerçekleştikleri pazar ve bu uygulamayı gerçekleştiren taraflar nezdinde tek bir ihlal olarak değerlendirilmiştir. Samsun ilinde gerçekleştirilen iş gücü piyasasındaki çalışan transfer etmemeye yönelik centilmenlik anlaşması ise ayrı bir ihlal olarak ele alınmıştır. Samsun ilinde serbest hekimlere yönelik fiyat tespiti uygulaması ile Bursa ya da Samsun ilinde gerçekleştirilen maaş tespit ya da personel transfer etmeme uygulamaları da birbirinden bağımsız davranışlardır. Bunun temel gerekçesi ise ihlalin taraflarının birbirinden farklılık arz etmesi ve ilgili pazarların birbirinden tamamen ayrışması hususudur.
- (426) **Savunma:** Soruşturma bildirimlerinde, özellikle MEDICANA MERKEZ ve MEDICANA BURSA'ya ilişkin son iki bildirim yazısında iddiaların neler olduğunun dahi belirtilmediği ve delillerin eklenmediği, şikâyetçilerin tek yanlı ifadelerinin doğru olduğu varsayımına dayalı olarak soruşturmanın sonuçlandırıldığı, şikâyetçilerin kârlarını artırmak için şikâyette buldukları iddiasının araştırılmadığı, diğer teşebbüslerden ve bilinmeyen yerlerden elde edilen çoğu belgenin gizlendiği ve incelenip itiraz etme imkânının en geniş şekliyle sağlanmadığı, Soruşturma Raporundaki karartılmış sayfalarda yazılı olan verilere göre kanaate varıldığı ve bu verilerin de denetlemesine imkân sağlanmadığı, MEDICANA dışındaki diğer teşebbüslerin bireysel rakamları değilse de toplam rakamları bilinmeden savunma yapılamayacağı, soruşturma süresinin bitmiş olması ve uzun tatiller nedeniyle bu konuda daha ayrıntılı bir çalışma yapıl(a)madan uzlaşma talebinin reddedildiği yönünde savunma yapılmıştır.
- (427) **Değerlendirme:** 4054 sayılı Kanun'un 43(2). maddesinin "*Kurul, başlattığı soruşturmaları, soruşturmaya başlanması kararının verildiği tarihten itibaren 15 gün içinde ilgili taraflara bildirir ve tarafların ilk yazılı savunmalarını 30 gün içinde göndermelerini ister. Taraflara tanınan ilk yazılı cevap süresinin başlayabilmesi için Kurulun bu bildirim yazısı ile birlikte, iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi ilgili taraflara göndermesi gerekir.*" hükmü uyarınca Soruşturma Bildiriminde dosya konusu iddialara yer verilmektedir. Öte yandan, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "*Bilgi verme yükümlülüğü*" başlıklı 5. maddesinde "*Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.*" denilmektedir. Buna ek olarak, 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ'in (2010/3 sayılı Tebliğ) 5. maddesinde dosyaya giriş hakkının, Kanun kapsamında yürütülmekte olan soruşturmalarda tarafların süresi içinde yaptıkları yazılı talepler üzerine tanınacağı hüküm altına alınmaktadır. Yine Tebliğ'in 8. maddesinin üçüncü fıkrasına göre taraflar nihai olarak, son yazılı savunma sürelerinin sona erdiği tarihe kadar dosyaya giriş talebinde bulunabilirler.
- (428) Bilgi Edinme Kanunu'nun "*İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler*" başlıklı 19. maddesinde ise aşağıdaki hüküm yer almaktadır: "*Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarda ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde; a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak, b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak, c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek, d)*

Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek, bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.” dolayısıyla teşebbüslerin soruşturma kapsamında kendileri ile ilgili düzenlenmiş bilgi ve belgeleri isteme hakları bulunmakla birlikte, bu bilgi ve belgelere erişimin de yine mevzuat hükümlerinin izin verdiği ölçüde gerçekleştirilmesi esastır.

- (429) Öte yandan, Kurulun 4054 sayılı Kanun’un 44. maddesine göre tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı tanımadığı konuları vereceği kararlara dayanak yapması mümkün olmadığı gibi; Kanun’un ihlaline ilişkin tespit ve değerlendirmelerin tekemmül ettiği ve böylelikle taraflar hakkındaki ihlal isnadının ve dayanaklarının net bir şekilde ortaya konulduğu, Soruşturma Raporunda yer verilen hususlara karşı taraflara iki kez yazılı ve bir kez de sözlü savunma hakkı tanınmış olması karşısında, teşebbüslerin savunma haklarının kısıtlandığı iddiasına iştirak etme imkânı bulunmamaktadır.
- (430) Son olarak, tarafa uzlaşma talebinin reddi bakımından gerekli bilgilendirme 24.06.2021 tarih ve 27586 sayılı yazı ile yapılmıştır. Bu bakımdan dosya kapsamında elde edilmesi amaçlanan usuli faydaların bulunmamasından hareketle uzlaşma başvurusunun reddine karar verildiğine yönelik olarak taraf bilgilendirilmiştir.

1.5.7.5. MLP Grup¹⁰⁰ Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (431) **Savunma:** Soruşturma Bildirimi’nin ihlal iddialarını açıklamadığı ve delilleri ortaya koymadığı, savunma haklarının ihlal edildiği, bunun “*hukuki güvenlik*” ve “*silahların eşitliği*” ilkelerine, 4054 sayılı Kanun’un “*Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamaz*” hükmüne, Anayasa’nın “*Hak arama hürriyeti*” başlıklı 36. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin “*Adil yargılanma hakkı*” başlıklı 6. maddesine aykırı olduğu, soruşturma taraflarına yapılan Bilgi Edinme Kanunu ve dosyaya giriş hakkına ilişkin yönlendirmenin, bir soruşturma içerisinde ihlal iddialarını ortaya koymaya ilişkin görev ve yükümlülüklerin incelenen tarafa yüklenmesi riskini doğurabileceği ifade edilmektedir.
- (432) **Değerlendirme:** Medicana Grubu’nun benzer savunması için yukarıda yapılan değerlendirme MLP Grup’un bu savunması bakımından da tekrarlanmaktadır.
- (433) **Savunma:** Soruşturma Bildiriminde ihlal iddialarının açık ve net bir şekilde ortaya konmaması hâlinde, inceleme tarafı olan bir teşebbüsün, taahhüt veya uzlaşma süreçlerine başvurmayı bir alternatif olarak göremeyerek kendi menfaatlerini korumak için sağlıklı hukuki değerlendirme yapamayacağı, uzlaşma ve taahhüt mekanizmasının etkin bir şekilde işletilebilmesi ve kendisinden beklenen etkinlik kazanımlarını doğurabilmesi için soruşturmanın erken safhalarında işletilmesi gerektiği, soruşturmada ihlal iddialarının açık ve net bir şekilde ortaya konmaması nedeniyle bu hakların kullanılmasından mahrum kalındığı, MEDICALPARK’ın kendisine kanun değişikliği ile tanınan bu önemli hakkı etkin bir şekilde kullanamayacağı ifade edilmektedir.
- (434) **Değerlendirme:** Her ne kadar taraf, Soruşturma Bildiriminde ihlal iddialarının açık ve net bir şekilde ortaya konmaması nedeniyle uzlaşma ve taahhüt sürecinin başlatmaya yönelik haklardan mahrum kaldıklarını belirtse de, gerek 2010/3 sayılı Tebliğ gerek 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu uyarınca, taraflar, haklarında hazırlanan bilgi ve belgelere ilişkin taleplerini Kuruma iletebilmektedir. Bunlara ek olarak, her ne kadar

¹⁰⁰ MEDICALPARK MERKEZ, MEDICALPARK Bursa ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN

uzlaşma sürecinin temel amacı, tarafın bilgi edinmesini sağlamak olmasa da, teşebbüslerin, haklarında hazırlanan bilgi ve belgelerin yetersiz olduğunu düşünseler bile, uzlaşma sürecini başlatmalarının ve bu süreç içerisinde iddialar bakımından bilgi ve belge talep etmelerinin önünde bir engel bulunmamaktadır.

- (435) **Savunma:** MEDICALPARK MERKEZ'in sorumluluğunun, hukuken ve madden, (i) MEDICALPARK BURSA'nın MEDICALPARK MERKEZ'in şubesi olarak faaliyet göstermesine ve (ii) MEDICALPARK SAMSUN ile MEDICALPARK MERKEZ'in aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer almasına dayandırıldığı, MEDICALPARK MERKEZ'in kendi fiilinden ve kusurundan sorumluluğuna ilişkin bir iddia bulunmadığı, suç ve cezaların şahsiliği ilkesi çerçevesinde kural olarak her bir teşebbüsün kendi eylem ve davranışlarından sorumlu olduğu, ana şirketin yavru şirket ihlallerinden sorumlu tutulmasında, ana şirketin ihlal bakımından bağlı şirket üzerinde belirleyici etki uyguladığının gösterilmesinin temel koşul olarak öne çıktığı, Danıştay 13. Dairesinin 16.12.2008 tarih ve E. 2006/4791 K. 2008/7687 sayılı kararında, teşebbüslerin cirolarının toplamı esas alınarak aleyhlerinde idari para cezasına hükmedilebilmesi için yalnızca aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmalarının yeterli olmadığından; teşebbüslerin ana şirketleri tarafından yönlendirilerek birlikte karar aldıklarının da ortaya konması gerektiğinden bahsedildiği, **Delil 1/2**, **Delil 1/12** ve **Delil 1/22**'nin MEDICALPARK MERKEZ bünyesinde yer alan hastanelerin eylemlerinde merkezin etkisini göstermediği, **Delil 1/12** ve **Delil 1/21**'de yer verilen fiyat listelerinde MEDICALPARK MALTEPE bünyesinde gerçekleşen fiyatlandırmanın diğer özel hastanelerde uygulanan fiyatlandırma stratejilerinden bağımsız olduğunun görüldüğü, bağlı şirketinin ihlalinde dahil veya etkisi olamayan bir ana şirketin, bağlı şirketin ihlale konu faaliyetlerinden bütünüyle bağımsız faaliyetlerden elde ettiği cironun idari para cezasının belirlenmesinde hesaba katılması, grup şirketlerinin bir grup olarak yapılanmasından ötürü doğan sinerjilerin ve verimlilik artışlarının cezalandırılması anlamına geleceği SAMSUN MEDİKAL GRUP'un ve MEDICALPARK BURSA'nın MEDICALPARK MERKEZ'in cirosu içindeki payının düşük olduğu ifade edilmektedir.
- (436) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında Samsun ilindeki ihlalden dolayı MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un cirosu esas alınmıştır. Bursa ilindeki ihlal bakımından ise MEDİKALPARK BURSA'nın MEDICALPARK MERKEZ'in şubesi olarak faaliyet gösterdiği ve bir tüzel kişiliğinin olmadığı göz önünde bulundurularak, idari para cezası bakımından muhatabın MEDICALPARK MERKEZ olduğu değerlendirilmiştir. Diğer yandan ihlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşüklüğü bir hafifletici unsur olarak görülerek hem Samsun ilindeki ihlal, hem de Bursa ilindeki ihlal bakımından temel para cezası oranında indirimle gidilmiş, bu indirim oranı Bursa ilindeki ihlal bakımından Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen tavan oran olan %60 oranında uygulanmıştır.
- (437) **Savunma:** Yavru şirketin eylemlerinden ana şirket sorumlu tutulacaksa para cezasının teşebbüsün ilgili ürün pazarındaki cirosu üzerinden hesaplanması gerektiği, Kurulun Telekom/TTNET kararında ana şirketin yavru şirketin ihlalinde belirleyici etkisini tespit ettikten sonra, ana şirkete ilgili ürün pazarı cirosu üzerinden idari para cezası verdiği, Kurulun ayrıca, Yangın Sigortaları¹⁰¹, Selçuklu Holding¹⁰², Sarten Ambalaj¹⁰³, Maaş

¹⁰¹ Rekabet Kurulunun 05.01.2006 tarihli ve 06-02/44-6 sayılı kararı.

¹⁰² Rekabet Kurulunun 25.11.2009 tarihli ve 09-57/1355-348 sayılı kararı.

¹⁰³ Rekabet Kurulunun 15.04.2010 tarihli ve 10-31/471-175 sayılı kararı.

Promosyonu¹⁰⁴, Kurumsal Kredi¹⁰⁵, Kuru İncir¹⁰⁶, Kastamonu Yolcu Taşımacıları¹⁰⁷, Beyaz Et Karteli¹⁰⁸ kararlarında idari para cezasının, ilgili ürün pazarı cirosu üzerinden hesaplandığı ifade edilmektedir.

- (438) **Değerlendirme:** Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin ikinci fıkrasında “*Bu Yönetmelik hükümleri gereğince belirlenecek para cezası miktarı, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onunu aşamaz...*” ibaresi yer almaktadır. 4054 sayılı Kanun da olduğu gibi Ceza Yönetmeliği'nde de ceza oranının uygulanacağı ciro için ilgili ürün pazarından elde edilen ciro gibi bir tanımlama yapılmamıştır. Danıştay'ın ise idari para cezasının belirlenmesinde ilgili ürün pazarı cirosunun değil, tüm cironun dikkate alınmasının gerektiğine işaret eden birçok kararı bulunmaktadır¹⁰⁹.
- (439) **Savunma:** MEDICALPARK SAMSUN tarafından sunulan argümanların dikkate alınmamasının Anayasa'nın 36. maddesi ile güvence altına alınan hak arama hürriyetine ve adil yargılanma hakkına aykırılık teşkil ettiği, MEDICALPARK SAMSUN'un rekabeti kısıtlama amacıyla hareket ettiği kabul edilerek etki değerlendirmesine ilişkin argümanların hiçbirinin dikkate alınmamasının, delil ve belgelerin iddia olunan ağır ihlali ortaya koymak bakımından yetersiz olmasının ve belgelerin bir kısmının MEDICALPARK SAMSUN çalışanı olmayan kişiler tarafından düzenlenen belgelerden oluşmasının hukuki güvenlik ilkesini ihlal ettiği belirtilmektedir.
- (440) **Değerlendirme:** Delil serbestisi ilkesinin geçerli olduğunun kabul edildiği Türk rekabet hukukunda, bir teşebbüse ilişkin yapılan ihlal tespitinde kullanılan delilin o teşebbüsçe düzenlenmesi gerektiği yönünde bir delil standardı bulunmamaktadır. Bu çerçevede MEDICALPARK/LIV SAMSUN çalışanı olmayan kişiler tarafından düzenlenen belgeler ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN'a ihlal isnadında bulunulmasında hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır. MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un sorumlu tutulduğu rakipler ile birlikte fiyat tespiti, rakipler arası çalışan transferinin engellenmesi ve rakipler ile birlikte personel maaşlarının belirlenmesinin amaç bakımından rekabet ihlali teşkil ettiği belirtilmekte, dolayısıyla MEDICALPARK SAMSUN'un amacının ne olduğundan değil; anlaşmanın objektif amacının rekabeti kısıtlayıcı olmasından bahsedilmektedir. Bu tür anlaşmalar ise, pazarda ne ölçüde etki doğurduklarından bağımsız olarak, ihlal teşkil etmektedirler.
- (441) **Savunma:** MEDICALPARK SAMSUN'un davranışlarının kategorik olarak amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı davranışlardan kabul edildiği ve herhangi etki değerlendirmesine tabi tutulmadığı, iddia olunan davranışı meşru kılacak hiçbir gerekçenin dikkate alınmadığı, söz konusu değerlendirmenin yapılabilmesi için anlaşmaların objektif amacının rekabetin kısıtlanması olması gerektiği, MEDICALPARK SAMSUN'un asıl amacının nitelikli hekimlerin hastanelerin bünyesinden ayrılma motivasyonlarını engelleyerek sağlık hizmetleri pazarındaki

¹⁰⁴ Rekabet Kurulunun 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı kararı

¹⁰⁵ Rekabet Kurulunun 28.11.2017 tarihli ve 17-39/636-276 sayılı kararı.

¹⁰⁶ Rekabet Kurulunun 16.03.2012 tarihli ve 12-12/383-112 sayılı kararı.

¹⁰⁷ Rekabet Kurulunun 09.02.2006 tarihli ve 06-11/143-33 sayılı kararı.

¹⁰⁸ Rekabet Kurulunun 25.11.2009 tarih ve 09-57/1393-362 sayılı kararı.

¹⁰⁹ Danıştay 13. Dairesinin 24.06.2008 tarihli ve E: 2006/1149, K: 2008/5031 sayılı; 24.06.2008 tarihli ve E: 2006/1041, K: 2008/5023 sayılı; 14.10.2008 tarihli ve E: 2006/5791, K: 2008/6795 sayılı; 02.06.2010 tarihli ve E: 2007/9916, K: 2010/4599 sayılı; 08.05.2012 tarihli ve E: 2008/9080, K: 2012/965 sayılı (Bemka); 09.05.2012 tarihli ve E: 2008/8485, K: 2012/968 sayılı (Hes Elektrik) kararları.

rekabetçiliklerini korumak olduğu, bu ihtiyacın COVID-19 pandemisi döneminde kamunun hekimleri görevlerinde tutmak üzere Anayasal hakları askıya alarak hastanelerinden ayrılmalarını yasakladığı dönemde alındığı, bu darboğazın etkilerinin 2020 Nisan-Mayıs döneminde gelirlerin bir önceki yılın aynı dönemine göre %(.), 2021 yılının aynı dönemine kıyasla ise %(.) az olmasından anlaşılacağı, bu koşullar altında MEDICALPARK SAMSUN'un cirosunda %(.) düzeyinde yer tutan ameliyathane kiralama faaliyeti bakımından objektif amacı rekabeti kısıtlamak olabilecek bir kartel anlaşmasına girişmeyeceğinin açık olduğu, söz konusu anlaşmaların amaç bakımından ihlal teşkil etmediği bir kabulde ise, bu anlaşmaların ameliyathane kullandırma ve işgücü pazarındaki etkileri ile sağlık hizmetleri pazarındaki etkilerinin kümülatif olarak ele alınması ve toplumsal refah üzerindeki etkisinin tayininin gerekeceği ifade edilmektedir.

(442) **Değerlendirme:** "Danıştay kararında¹¹⁰ şu açıklamalara yer verilmektedir: "*Bu duruma göre 4. madde belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır. Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.*" Bu kapsamda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine açık bir şekilde aykırı olan bir anlaşma varsa, ihlalin ortaya konulması için ayrıca bu anlaşmanın piyasadaki etkisinin gösterilmesi şartı bulunmamaktadır. MEDICALPARK MERKEZ'in sorumlu tutulduğu, rakipler ile birlikte fiyat tespiti, rakipler arası çalışan transferinin engellenmesi ve rakipler ile birlikte personel maaşlarının belirlenmesi eylemleri amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmektedir. Öte yandan hekimlerin MEDICALPARK/LIV SAMSUN'dan ayrılma motivasyonlarını engellemeye yönelik olarak, MEDICALPARK/LIV SAMSUN tarafından mevcut hekimlerin çalışma şartlarının iyileştirilmesi veya serbest hekimlere yönelik ameliyathane hizmetlerinin fiyatının rakipler ile bir araya gelmeden tek başına artırılması gibi kararlar alınabileceği, bu nedenle hekimlerin MEDICALPARK/LIV SAMSUN'dan ayrılma motivasyonlarının azaltılması amacının rakipler ile bir araya gelerek fiyat tespiti ve iş gücü piyasasındaki rekabet karşılığı anlaşmaları meşru kılmayacağı açıktır.

(443) **Savunma:** Amaç bakımından rekabet ihlallerinin şüpheye mahal bırakmayacak bir ispat standardıyla ortaya konulması gerektiği, i) serbest hekimlere yönelik fiyatlandırmaya, ii) dosya kapsamındaki iddiaların 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten faydalanabileceğine ve iii) personel transferinin engellendiği iddiasına ilişkin savunmaların yeteri kadar gerekçelendirilmediği, serbest hekimlere yönelik piyasaya yansıyan fiyatlarla anlaşmaya dayanak teşkil ettiği iddia edilen belgelerdeki fiyatların karşılaştırılmadığı; ayartmama anlaşması bakımından delil olarak kullanılan bulgularda adı geçen çalışanlara dair olguların incelenmediği, iş gücü piyasalarında rekabeti kısıtlayıcı eylemlere yönelik iddialar bakımından **Delil 1/20** ve **1/21** olmak üzere iki adet delile dayanıldığı, bu delillerden **Delil 1/21** MEDICALPARK SAMSUN'un taraf dahi olmadığı bir e-posta yazışması iken **Delil 1/20**'in ise bir hastane

¹¹⁰ Danıştay 13. Dairesi, 06.06.2008, 2006/439 E., 2008/4653 K.

çalışanının hastane Genel Müdürü (.....) gönderdiği ve cevap dahi almadığı bir yazışmayı teşkil ettiği ifade edilmektedir.

- (444) **Değerlendirme: Delil 1/20 ile Delil 1/21** ispat standardı bakımından MEDICALPARK SAMSUN'un rekabeti kısıtlayan eylemlerde bulunduğunu gösterme açısından ispat standardını karşılamaktadır. **Delil 1/20** bir iç yazışma olup bu yazışmada geçen "*medicanayla centilmenlik sözleşmemiz olduğunu böyle birşey olamayacağını söyledim*" ifadeleri rakipler arasındaki rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın varlığını açık şekilde ortaya koymaktadır. Rekabet hukukunda bir iç yazışmanın delil olarak kullanılabilmesi için e-postayı alan tarafın cevap vermesi gerektiğine yönelik bir zorunluluk bulunmamaktadır. Benzer şekilde Kurulun 19-16/229-101 sayılı kararında yer alan "*Ayrıca delil serbestisi ilkesinin geçerli olduğunun kabul edildiği Türk rekabet hukukunda, bir teşebbüse ilişkin yapılan ihlal tespitinde kullanılan delilin o teşebbüsçe düzenlenmesi gerektiği yönünde bir delil standardı bulunmamaktadır.*" ifadeleri **Delil 1/21**'in de ispat standardı olarak yeterli olduğunu gösterir niteliktedir.
- (445) **Savunma: Delil 1/20**'de yer alan WhatsApp konuşmasında bahsi geçen (.....) isimli bir fizyoterapistin çalışma şartlarında yapılan iyileştirme ve maaş artışı neticesinde MEDICALPARK SAMSUN'da çalışmaya devam ettiği, elde edilen delillerin yetersizliği karşısında bu delillerin doğru ve gerçek olup olmadığı değerlendirmesi yapılırken mutlaka piyasada gerçekleşen fiyatlara bakılması ve iddia edilen ihlallerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin bu araştırma uyarınca değerlendirilmesi gerektiği, iddialara dayanak olarak sunulan belgelerin ciddi bir bölümünün, üçüncü kişiler tarafından kaleme alınmış ve onların kendi şahsi yorum ve görüşlerini içeren yazışmalardan ibaret olduğu, MEDICALPARK SAMSUN'un bu belgelerden haberi dahi bulunmadığı, soruşturma tarafı diğer bir şirketin çalışanları tarafından oluşturulan bir belgeden yola çıkılarak belge ile MEDICALPARK SAMSUN arasında makul bir ilişki kurulmadan MEDICALPARK SAMSUN'un sorumlu tutulmaya çalışılmasının hukukunun genel ilkeleriyle bağdaşmayacağı ifade edilmektedir.
- (446) **Değerlendirme:** Kurulun 19-16/229-101 sayılı kararında "*Ayrıca delil serbestisi ilkesinin geçerli olduğunun kabul edildiği Türk rekabet hukukunda, bir teşebbüse ilişkin yapılan ihlal tespitinde kullanılan delilin o teşebbüsçe düzenlenmesi gerektiği yönünde bir delil standardı bulunmamaktadır.*" ifadeleri yer almaktadır. Bununla birlikte dosya kapsamında MEDICALPARK/LIV SAMSUN tarafından düzenlenen belgeler (**Delil 1/20**) de yer almakta olup, teşebbüs hakkındaki ihlal isnadı yalnızca üçüncü tarafların düzenlediği belgelere dayanmamaktadır.
- (447) **Savunma:** Rekabet Kurulu içtihadı uyarınca fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı gibi ihlallerin doğası itibarıyla amaç bakımından ihlaller kapsamında değerlendirilebildiği ancak kartel olarak ele alınmayıp etki değerlendirmesinin de yapılabildiği, ameliyathane kullandırma pazarı ile sağlık hizmetleri pazarı arasında ilişki dikkate alınmadığı takdirde, iddia konusu anlaşmanın amacının doğru biçimde tespit edilmesinin mümkün olmayacağı, birbirleriyle etkileşim içerisinde olan pazarların birinde gerçekleştiği iddia edilen rekabete aykırı anlaşmaların, bu etkileşim dikkate alınmadan değerlendirilmemesi gerektiği, ABAD'ın, CB¹¹¹ kararı ile de, farklı fakat rekabete aykırılığı incelenen anlaşmanın gerçekleştiği pazarla etkileşim içinde olan bir pazarın dinamiklerinin, yalnızca bu dinamiklerin farklı bir pazara ait olduğu gerekçesiyle incelenmemesinin hukuka aykırı olduğunu net bir şekilde ortaya koyduğu, ameliyathane kullandırma pazarındaki, gerekse işgücü pazarındaki iddia konusu

¹¹¹ ABAD'ın 11.09.2014 tarihli Case C-67/13 P - CB v Commission kararı, <https://eur.lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0067>, Erişim Tarihi: 13.11.2020

anlaşmaların esasen bahsi geçen pazarlardaki rekabeti kısıtlama amacını taşımadığı ve bu anlaşmalar ile asıl ulaşılmak istenen hedefin hastanelerin sağlık hizmetleri pazarındaki rekabetçiliklerini korumak ve bu pazarda hastalara/tüketicilere sağlanan önemli faydaları sürdürülebilir kılmak olduğu, dosya kapsamında ilgili pazarın Samsun ve çevre illerde hastaneler tarafından sunulan sağlık hizmetleri pazarı, Türkiye genelinde hekimlere ilişkin işgücü pazarı, Samsun ili ve çevresinde serbest hekimlere sunulan ameliyathane kullandırma hizmetleri pazarı olarak tanımlanması gerektiği, Sağlık Bakanlığının Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın, özel hastanelerin SGK ile yapacağı anlaşmalar ile SGK kapsamında güvencesi bulunan tüketicilerin, özel hastanelerden ücretsiz yahut cüzi ücretler karşılığında hizmet almasını temin ettiği, her ekonomik kesimden tüketicinin kaliteli sağlık hizmetine ulaşmasının hedeflendiği, bu hedefin özel hastanelerin sahip oldukları hekim kadrosunun nitelik ve niceliğiyle doğrudan bağlantılı olduğu, Türkiye'de hekim sayısının az olmasının sağlık kurumları karşısında hekimlerin konumunu güçlendirdiği, bir taraftan kaliteli, sürdürülebilir ve SGK anlaşmaları ile erişilebilir sağlık hizmetleri sunma amacı güden özel hastanelerin, serbest hekimlere ameliyathane kullandırma hizmeti sunduğu, bunun ise, özel hastanelerin dikkatle yönetmesi gereken bir başka ekosistemi doğurduğu, genellikle ekonomik olarak iyi durumda bulunan tüketicilere hizmet sunan serbest hekimlerin, kaçınılmaz maliyetler bakımından küçük bir kalem teşkil eden ameliyathane kullandırma maliyetine katlanarak ciddi gelirler elde edebildikleri, hastaneler için oldukça yüksek olan genel ve ortak nitelikli işletme maliyetlerine katlanmamalarına rağmen, bu maliyetlerden önemli fayda elde ettikleri, bu durumun özel hastaneler nezdinde bedavacılık oluşturmanın yanı sıra hastane bünyesindeki hekimlerin hastaneden ayrılarak serbest hekim olarak faaliyet göstermeleri için bir motivasyon yarattığı, COVID-19 salgını sebebiyle ilgili sağlık kurumlarından ayrılıp, muayenehane açma motivasyonlarının daha da arttığı, 27.03.2020 tarih ve 54718026 sayılı "COVID-19 Salgını Süresince Sağlık Kuruluşlarında Sağlık Personel Ayrılışları" konulu Genelge ile özel hastaneleri de kapsayacak şekilde üç aylık süre ile istifa yasağı getirildiği, özel hastaneleri de kapsayan istifa yasağının 27.06.2020 tarihinde yürürlükten kaldırıldığı, 27.10.2020 tarih ve 60438742-929-3137 sayılı "Personel İşlemleri" konulu "Genelge" ile hekimlerin devlet hastanelerinden istifasının yasaklandığı, Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerinin askıya alınmasını gerektirecek ölçüde özel bir durum olan salgın döneminde, sağlık kurumlarının bünyelerinde hekimlerini tutma güdülerinin artmasının doğal ve hatta kamu sağlığının korunması bakımından bir gereklilik olduğu, sağlık hizmetleri pazarında fiyatın yanı sıra hem hastane hem de hekimlerin özelliklerinin önemli rol oynadığı, hastane bünyesinde faaliyet gösteren hekimlerin; hastanelerin önemli yatırımları sayesinde (pazarlama faaliyetleri, altyapı yatırımları, teknik donanım, hizmet kalitesi vb. unsurlar bakımından) normal şartlarda tek başlarına erişmeleri mümkün olmayacak bir hasta portföyüne erişebildiği kendilerine bağlı hale getirebildikleri, hekimlerin daha avantajlı alternatiflerin varlığı halinde, kendilerine yatırım yapan sağlık kurumlarından diledikleri vakit, herhangi maliyete katlanmadan, kolayca ayrılabilirdikleri, amaç bakımından ihlal sınıflandırmasının da esasen davranışın iktisadi olarak doğası gereği rekabeti aşırı ölçüde sınırlandırması temeline dayandığı, iktisadi gerçekliğin farklılaştığı ve davranışın objektif amacının rekabetin kısıtlanması olmadığı tespit edilmesinde amaç bakımından ihlal sınıflandırmasının temeli ortadan kalktığından, davranışın otomatik olarak amaç bakımından ihlal ve kartel kategorisinden ayrılacağı ifade edilmektedir.

- (448) **Değerlendirme:** 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal tespitinde bulunabilmek için, amaç veya etki unsurlarından birinin ortaya konulması yeterlidir. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımını konu alan

anlaşma/uyumlu eylemler doğaları gereği rekabeti sınırlayıcı olmaları nedeniyle amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmekte, bu nedenle de per se ihlal tabir edilmektedir. Bu nitelikteki anlaşma/uyumlu eylemin varlığı ihlal sonucuna ulaşılması bakımından yeterli olup, anlaşmanın ayrıca piyasadaki rekabeti bozucu etkilerinin gösterilmesine, bu etkilerin ispatına ihtiyaç duyulmamaktadır. Söz konusu açık kısıtlamaları içeren anlaşmaların piyasadaki rekabet ortamını bozdukları kabul edildiği için, bu tür anlaşmalar, pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmezsizin yasaklanmakta, varlıklarının ispatı rekabet hukuku müdahalesi için yeterli olmaktadır. Bu doğrultuda serbest hekimlere yönelik hizmetler bakımından rakipler arası fiyat tespiti, psikoteknik rapor onayı hizmeti bakımından fiyat tespiti, çalışan transferinin engellenmesi (sağlayıcıların paylaşılması) ve personel maaş skalalarının rakipler arasında belirlenmesi (girdi fiyatı tespiti) niteliği itibarıyla amaç bakımından rekabeti ihlali teşkil etmektedir.

- (449) **Savunma: Delil 1/20**'de yer alan ifadelerin dolaylı aktarımlara dayandığı, tek başına herhangi bir centilmenlik anlaşmasını göstermediği, üst yönetimin de onayıyla (.....)'in maaşında ciddi iyileştirmeler yapıldığı, Osman YILDIZ'ın ayartmama anlaşması nedeni ile değil, tamamen çalışma şartlarında yapılan iyileştirme ve maaş artışı neticesinde MEDICALPARK SAMSUN'da kaldığı, MEDICALPARK SAMSUN ile MEDICANA SAMSUN arasında iddia edilen nitelikte bir ayartmama anlaşması olsa idi, Osman YILDIZ'ın MEDICANA SAMSUN'a transferi söz konusu olmayacağından MEDICALPARK SAMSUN tarafından Osman YILDIZ'ın maaşının sabit tutulacağı ve çalışma şartlarında iyileştirme yoluna gidilmeyeceği ifade edilmektedir.
- (450) **Değerlendirme:** MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICANA SAMSUN arasındaki iş gücüne yönelik rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın varlığı yalnızca **Delil 1/20**'ye dayandırılmamakta, **Delil 1/21** de böyle bir anlaşmanın varlığını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede söz konusu deliller rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın varlığını ortaya koymada ayrı ayrı yeterli olmakla birlikte, delillerin bütüncül değerlendirilmesi kapsamında birbirini tamamlamakta ve delil niteliklerini güçlendirmektedir. Öte yandan (.....)'in çalışma şartlarının iyileştirilmesi taraflar arasında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma bulunmadığını göstermekten uzaktır. Taraflar arasındaki centilmenlik anlaşması nedeniyle (.....) MEDICANA SAMSUN'a transfer olamasa bile, çalışma şartlarından memnun olmadığı takdirde başka bir hastaneye geçebilecektir. Bu bağlamda (.....) çalışma şartlarının iyileştirilmesi ile MEDICANA SAMSUN ile yapılan centilmenlik anlaşmasının varlığı/yokluğu arasında doğrudan bir bağlantı kurmak uygun görünmemektedir.
- (451) **Savunma:** Bulguların taraflar arasında bir anlaşmanın varlığını kesin surette ortaya koyan birincil delillerden olmadığı, MEDICALPARK SAMSUN'a gönderilen ve bir "anlaşmanın" varlığını gösteren bir e-posta iletisi veya benzeri delillerin MEDICALPARK cihazlarından elde edilmediği, ayrıca;
- MEDICALPARK SAMSUN'un diğer bir teşebbüse iletildiği e-posta mesajları veya benzer delillerin söz konusu teşebbüsün cihazlarından elde edildiği ve bu delillerin bir "anlaşmanın" varlığını göstermediği,
 - Diğer teşebbüslerin, MEDICALPARK SAMSUN ile bir "anlaşmaları" olduğu yönündeki anlayışlarını gösteren e-posta iletisi veya benzer belgelerin olmadığı,
 - Söz konusu bulguların; birincil deliller içerisindeki ispat boşluklarını doldurmak için, diğer bir ifadeyle, birincil deliller tam olarak mevcut olmadığı ve/veya ihlali kanıtlamak için yetersiz kaldığında kullanılan ikincil delillerden olmadığı,

- 2016-2020 yılları arasında on tıp uzmanının Samsun Büyük Anadolu Hastanesine; altı tıp uzmanının Atasam Hastanesine, üç tıp uzmanının Liman Hastanesine, bir tıp uzmanının ise Medicana Samsun Hastanesi'ne geçiş yaptığı,
- Aynı dönemde 12 tıp uzmanının Samsun Büyükanadolu Hastanesinden, yedi tıp uzmanının Samsun Atasam Hastanesinden, dört tıp uzmanının Medibafra Hastanesinden, iki tıp uzmanının Özel Liman Hastanesinden, bir tıp uzmanının Konya Medicana Hastanesinden, bir tıp uzmanının Medicana Samsun Hastanesinden ayrılarak MEDICALPARK SAMSUN bünyesine dâhil olduğu,
- (.....) isimli hekimin Samsun Anadolu Hastanesinden geldiğinin beyan edildiği; ancak hekimin Samsun Anadolu Hastanesinde kadrolu, Samsun Medicana Hastanesinde ise yarı zamanlı çalıştığı tespit edildiği, hekimin, Samsun Medicana Hastanesinde yarı zamanlı olan çalışma biçiminin sonlandırıldığı ve MEDICALPARK SAMSUN'da çalışmaya başladığının tespit edildiği

ifade edilmektedir.

- (452) **Değerlendirme:** Rekabet ihlallerine ilişkin her bir teşebbüsten ihlale ilişkin delil elde edilmesi zorunlu olmayıp, delil serbestisi ilkesinin benimsendiği Türk rekabet hukukunda, bir teşebbüse ilişkin yapılan ihlal tespitinde kullanılan delilin o teşebbüsçe düzenlenmesi gerektiği gibi bir delil standardı bulunmamaktadır. Bu çerçevede başka teşebbüslerce düzenlenen ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN dışındaki taraflardan elde edilen **-Delil 1/21** gibi- belgelerin MEDICALPARK'a yapılan ihlal isnadında kullanılmasında hukuki açıdan bir tereddüt bulunmamaktadır. Kaldı ki MEDICALPARK/LIV SAMSUN'a yapılan ihlal isnadında teşebbüsün kendisinden elde edilen **-Delil 1/20** gibi- belgeler de kullanılmıştır. Öte yandan **Delil 1/20** ve **Delil 1/21** birlikte ele alındığında, MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICANA SAMSUN arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın varlığı açık biçimde görülmektedir.
- (453) Öte yandan daha önce de belirtildiği üzere, Samsun'daki rakip özel hastanelere/hastanelerden gerçekleşen hekim transferlerini gösteren tablo incelendiğinde, MEDICANA ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında hekim transfer durumunun, az sayıda olsa da gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte, diğer hastaneler bakımından daha çok hekim sirkülasyonu bulunduğu anlaşılmaktadır. Tablodaki durumdan bağımsız olarak, önaraştırma kapsamında MEDICANA SAMSUN'da gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen **Delil 1/21** ve soruşturma safhasında MEDICALPARK SAMSUN'dan elde edilen **Delil 1/20**, taraflar arasında centilmenlik anlaşmasının bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu deliller doğrultusunda, MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN arasında çalışan transferinin engellenmesine yönelik bir anlaşma yapıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ilgili anlaşmanın amacı itibarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmıştır.
- (454) **Savunma:** Kimya Şirketleri kararında¹¹² özellikle teknik bilgi ve becerinin, diğer bir ifade ile işgücünün niteliğinin yüksek olduğu pazarlarda, rakip teşebbüsler arasındaki rekabet etmeme yükümlülüğüne muafiyet tanınabileceğinin belirtildiği, sağlık sektörünün bu koşulu fazlasıyla karşıladığı, Bfit kararında¹¹³ no-poaching anlaşmalarının işgücü piyasasında oluşturabileceği olası etkilerinin incelendiği ve bir bireysel muafiyet değerlendirmesi gerçekleştirildiği, Ege Konteyner¹¹⁴ kararında ise,

¹¹² Rekabet Kurulunun 26.05.2011 tarihli ve 11-32/650-201 sayılı Kimya Şirketleri kararı, sayfa 2.

¹¹³ Rekabet Kurulunun 07.02.2019 tarihli ve 19-06/64/27 sayılı Bfit kararı.

¹¹⁴ Rekabet Kurulunun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı Ege Konteyner kararı sayfa 31-32.

her ne kadar işgücü pazarında maaşların ortak belirlenmesi uygulamasının amaç bakımından rekabeti ihlali teşkil edebileceği ifade edilmiş olsa da somut olayda ihlal iddialarının etkilerinin detaylı olarak değerlendirilerek anlaşmaların etki doğurmadığından bahisle soruşturma açılmaması yönünde karar alındığı ifade edilmektedir.

- (455) **Değerlendirme:** Önceki Kurul kararları da dikkate alındığında, iş gücü piyasalarında rakipler arasında yapılan personel transferinin engellenmesine ve personel maaşlarının belirlenmesine dönük centilmenlik anlaşmaları rekabeti amacı itibarıyla sınırlamaktadır. Bu kapsamda rakipler arasındaki bu yöndeki centilmenlik anlaşmaları, amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmektedir.
- (456) **Savunma:** Sağlık Bakanlığının 2002 yılında başlattığı Sağlıkta Dönüşüm Projesi kapsamında, kamuda çalışan doktorların muayenehane açmasına imkân veren uygulamayı 2010 yılı itibarıyla sona erdirdiği, 21.01.2010 tarihinde “Tam Gün Yasası” olarak bilinen Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (5947 sayılı Kanun) çerçevesinde hekimlerin hem muayenehanede hem kamuda aynı anda çalışmasının önüne geçildiği, MEDICALPARK SAMSUN/LIV SAMSUN’un da benzer motivasyonlarla hekimlerini elinde tutmayı hedeflemesinin, rekabete aykırı bir amacının olamayacağı, bir hasta rinoplasti ameliyatını özel hastanede 8.000 – 12.000 TL maliyetle ve en yüksek kaliteli hizmeti alarak olabilirken; muayenehane hekimlerinin aynı ameliyat için 20.000 – 25.000 TL gibi aşırı yüksek fiyatlarla faaliyet gösterdiği, bu ameliyatlara, dış hekimler tarafından özel hastanelerde gerçekleştirildiğinde, özel hastanelere ameliyathane kullanım bedeli olarak 1.500 TL - 2.000 TL gibi düşük ücretler ödenirken, hastalardan neredeyse 10 katı kadar yüksek miktarlar talep edilerek asıl maliyete katlanan özel hastanelerin zarara uğratıldığı, üç yıl içerisinde Samsun Medikal Grup bünyesinde faaliyet göstermekte olan 14 hekimin hastanelerden ayrılıp kendi muayenehanelerini açtıkları, 14 hekimden 11’inin pandemi dönemi ve sonrasında teşebbüs bünyesinden ayrılarak kendi muayenehanesini açtığının görüldüğü ifade edilmektedir.
- (457) **Değerlendirme:** MEDICALPARK/LIV SAMSUN’un, rakipleri ile bir araya gelmeden, tekil olarak hekimlerini elinde tutma politikası uygulamak yerine, rakipler arasında personel transferinin engellenmesine yönelik rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olduğu anlaşılmaktadır. Hekimlerin özel muayene açarak gerçekleştirdikleri ameliyatlardan yüksek gelir elde etmeleri, bu ameliyatlara için kullandıkları ameliyathaneler için özel hastanelere düşük ödeme yapmaları, söz konusu hekimlerin özel hastanelerden daha az çalışmak için özel muayenehane açmak istemeleri rakipler arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmayı meşru kılmamaktadır. Bu çerçevede teşebbüsler kendileri bakımından sorun olarak gördükleri eylemlere karşı rakipler ile bir araya gelmeden politika üretmekte ve sektördeki sorunlar kapsamında ilgili otoritelere başvuru yapmakta serbesttirler. Sonuç olarak, teşebbüsün savunmasında ileri sürdüğü argümanlar rekabeti kısıtlayıcı anlaşma bakımından tarafın 4054 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.
- (458) **Savunma:** Belgede bahsi geçen excimer lazer hizmetinin, ilgili yazışmanın gerçekleştirildiği 26.10.2019 tarihinde MEDICALPARK SAMSUN bünyesindeki hastanelerin ikisinde de sunulmadığı, ilgili yazışma çerçevesinde paylaşılan bilginin, sağlık sektöründe yaşanan gelişmeler dikkate alındığında, daha sonra rekabete duyarlı bir hal almasının da söz konusu olmadığı, anjiyo-stent-bypass hizmetleri açısından ise bu hizmetlerin doğası gereği her durumda uygulanabilecek sabit fiyatlardan bahsetmenin mümkün olmadığı, ilgili fiyatlar üzerinde etkili olan, başta SGK

düzenlemeleri olmak üzere çok sayıda parametrenin bulunduğu, bu uygulamalara ilişkin olarak yer verilen ve son derece geniş bir aralıkta olan fiyatların rakip teşebbüsler tarafından bilinmesinin, fiiliyatta bir koordinasyona yol açılmasının söz konusu olamayacağı, dolayısıyla bahsi geçen uygulamalarda hastaneler tarafından uygulanabilecek üst sınırın zaten SGK tarafından belirlendiği, bu uygulamaya aykırı hareket edilmesi halinde hem fazla tahsil edilen farkın hastaya iadesinin söz konusu olduğu, hem de hastanelere yönelik idari yaptırımların uygulandığı, ilgili belgede yer alan anjiyo-stent-bypass hizmetlerine yönelik tutarların, doğrudan bu hizmetlerden alınacak fark ücretlerine dair bilgiler olamayacağı, daha ziyade, uygulamada söz konusu hizmetlere ilişkin ortalama değerleri işaret edebileceği, 99-33/315-195 sayılı Kurul kararında kamunun güvenliğini koruma adına bir sürücünün eğitilebilmesi için yapılması zorunlu olan eğitim faaliyetlerinin maliyetlerinin belirlenmesi zorunluluğuna değinildiği ve buna benzer olarak özel hastanelerin de tedavi ve sarf malzemesi giderleri gibi maliyetlerin birlikte belirlenmesinin meşru olduğu belirtilmektedir.

(459) **Değerlendirme: Delil 1/13, Delil 1/14, Delil 1/15 ve Delil 1/16**, MEDICANA SAMSUN ile MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un serbest hekimlere yönelik hizmetler haricinde diğer faaliyetler bakımından da fiyat tespiti içinde olduklarını ortaya koymaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal tespitinde bulunabilmek için, amaç ve etki unsurlarından birinin ortaya konulması yeterlidir. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımını konu alan anlaşma/uyumlu eylemler doğaları gereği rekabeti sınırlayıcı olmaları nedeniyle amaç bakımından rekabet ihlali teşkil etmekte, bu nedenle de *per se* ihlal tabir edilmektedir. Bu nitelikteki anlaşma/uyumlu eylemin varlığı ihlal sonucuna ulaşılması bakımından yeterli olup, ihlal sonucuna ulaşmak için anlaşmanın ayrıca piyasadaki rekabeti bozucu etkilerinin gösterilmesine, bu etkilerin ispatı edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Söz konusu açık kısıtlamaları içeren anlaşmaların piyasadaki rekabet ortamını bozdukları kabul edildiği için, bu tür anlaşmalar, pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmezsizin yasaklanmakta, varlıklarının ispatı rekabet hukuku müdahalesi için yeterli olmaktadır.

(460) **Savunma:** Bursa ilindeki kimi özel hastanelerin insan kaynakları çalışanlarının katılımıyla toplantılar gerçekleştirildiği ve bu toplantıların 21.08.2019 tarihli ilk toplantı, 05.09.2019 tarihli ikinci toplantı (**Delil 2/30**), 01.11.2019 tarihli üçüncü toplantı (**Delil 2/32**) ve 21.01.2020 tarihli dördüncü toplantı (**Delil 2/33**) olduğunun iddia edildiği, 21.08.2019 tarihli toplantının içeriğine ilişkin detaylar içeren e-postanın alıcılarının kimler olduğunun açıkça sayılmadığı, bu e-postanın alıcılarının **Delil 2/1**'in alıcıları ile aynı olduğunun ifade edilmekle yetinildiği, **Delil 2/1**'e gidildiğinde ise, alıcıların HAYAT yetkililerinden ibaret olduğunun anlaşıldığı, 05.09.2019 tarihli toplantıya ilişkin iki farklı alıcı listesini içeren iki belge karşısında; katılımcıları tespit etmek üzere tahmin yürütüldüğü ve bu şekilde bir sonuca varmaya çalışıldığının görüldüğü, 01.11.2019 tarihli toplantıya ilişkin olarak, 01.11.2019 tarihinde PEMBEMAVİ'de gerçekleştirilecek olan toplantının "*maaş skalasının belirlenmesi*" şeklindeki ilk gündem maddesine ilişkin olarak ise maaş skalasının belirlenmesi ibaresi geçmesine rağmen, anılan toplantıda bunun görüşülüp görüşülmediğine ve bu konuda bir karara varılıp varılmadığına ilişkin bir bulgu ya da tespit bulunmadığı, **Delil 2/33**'te BURFİZ'in iç yazışması niteliğindeki e-postadan anlaşıldığı üzere, (kabul anlamına gelmemekle birlikte) maaş skalalarının belirlendiğinin iddia edilebileceği tek toplantının 21.01.2020 tarihli toplantı olduğu, **Delil 2/33**'ten daha önceki toplantılarda maaş skalasının belirlenmediğinin anlaşıldığı, MEDICALPARK BURSA'nın, yalnızca "*Maaş Skalasının Belirlenmesi*" gibi bir gündem

maddesini içeren bu toplantıya e-posta yoluyla davet alındığının ispatlandığı belirtilmektedir.

(461) **Değerlendirme:** İş gücü piyasasında rekabeti kısıtlamaya yönelik olduğu değerlendirilen toplantılar üç adet olup, **Delil 2/1** ve **Delil 2/2** TSS sürecindeki rekabeti kısıtlayan eylemlerin ispatında kullanılan belgelerdir. Bu nedenle 21.08.2019 tarihli toplantıda personelin maaş skalasının birlikte belirlendiğine dair herhangi bir değerlendirme yer almamaktadır. 05.09.2019 tarihli toplantının katılımcılarına ilişkin yapılan değerlendirmede net bir kanıya varılamadığı için söz konusu toplantının katılımcıları olarak GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDİCABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDİCALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ'in tahmin edildiği savunması da gerçeklikten uzaktır. Delillerin bütüncül değerlendirilmesi çerçevesinde, **Delil 2/30** ile **2/32**'de yer alan e-posta alıcılarının aynı olması ve MEDICANA BURSA İnsan Kaynakları Müdürü (.....) tarafından MEDICANA BURSA (.....)'ya gönderilen e-postanın içeriği dikkate alınarak bahse konu eylemlerden GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDİCABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDİCALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ sorumlu tutulmuştur. Bu noktada **Delil 2/31**'deki e-posta alıcılarının ihlal tarafı olarak değerlendirilmemesinin sebebi diğer belgeler ile bu ihlale taraf olduklarını gösterir nitelikte başka emare bulunmaması sebebiyle ispat standardı bakımından yeterli seviyeye ulaşılamamasıdır. Bu nedenle **Delil 2/31**'deki e-posta alıcısı teşebbüsler açısından lehe yorum yapılmıştır. Bununla birlikte GÖZ VAKFI BURSA, ARİTMİ, MEDİCABİL, RETİNA, CİHANGİR, CEYLAN, MEDİCALPARK BURSA, MEDICANA BURSA, PEMBEMAVİ ve BURFİZ'in personellerin maaş skalasını birlikte belirlemeye yönelik eylemlerde bulduklarına dair bir şüphe bulunmamaktadır. Bu tür eylemlerin amaç bakımından 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmeleri nedeniyle ihlalin varlığının ortaya konulması için ayrıca etkilerinin gösterilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu doğrultuda 01.11.2019 tarihli toplantıda maaş skalasının konuşulmadığı yönündeki savunma teşebbüsün 4054 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmada yetersiz kalmaktadır. MEDICALPARK BURSA her ne kadar 01.11.2019 tarihli toplantıya katılmadığını ifade etse de rakiplerinin yer aldığı bir toplantıda "*maaş skalasının belirlenmesi*" konulu bir gündem maddesini gördükten sonra rekabet karşıtı amacı açık olan toplantıya karşı çıktığını toplantının diğer katılımcılarına açıkça ifade etmesi gerekmektedir (*publicly distance*). Ancak MEDICALPARK BURSA tarafından böyle beyanda bulunduğuna yönelik herhangi bir belge sunulmamıştır.

(462) **Savunma:** Kurul içtihadından da görüldüğü üzere, daha ağır bir ihlal niteliğinde olması nedeniyle amaç bakımından ihlal standardının 4. madde kapsamındaki ihlal iddiaları için daha yüksek olduğu, MEDICALPARK BURSA aleyhindeki bulguların Kurul ile Danıştay'ın emsal içtihatları tarafından belirlenen ispat standardını karşılamadığı, taraflar arasında bir anlaşmanın varlığını kesin surette ortaya koyan, uzlaşmayı somut ve açık şekilde ispat etmeleri sebebiyle delil hiyerarşisinin en üst seviyesinde yer alan birincil delillerin bulunmadığı, **Delil 2/30**'un BURFİZ'in bir iç yazışması niteliğinde, e-posta kutularından elde edilen tek taraflı beyanlar olduğu, buna ilişkin hiçbir yazışmanın MEDICALPARK BURSA'dan elde edilmediği, **Delil 2/32**'nin MEDICALPARK BURSA'nın alıcıları arasında olduğu bir e-posta olduğu, içerik itibarıyla toplantı gündem maddelerinden ilkinin "*maaş skalasının belirlenmesi*" olduğu, ancak bu toplantıda maaş skalalarının belirlenmediği, BURFİZ'in bir iç yazışması niteliğinde olan ve ekinde toplantı tutanağına yer verilen **Delil 2/33**'te bahsi geçen toplantıya kimlerin katıldığının belli olmadığı, MEDICAL PARK BURSA'nın bu toplantıya katılıp katılmadığına dair hiçbir kanıt sunulmadığı, MEDICALPARK

BURSA'dan gönderilen ve bir "anlaşmanın" varlığını gösteren bir e-posta iletisi veya benzeri delillerin MEDICAL PARK BURSA cihazlarından elde edilmediği (birinci katman), MEDICALPARK BURSA'nın diğer bir teşebbüse iletildiği ve anlaşmanın varlığını gösteren e-posta mesajları veya benzer delillerin söz konusu teşebbüsün cihazlarından elde edilmesi durumunun olmadığı (ikinci katman), diğer teşebbüslerin, MEDICALPARK BURSA ile bir "anlaşmaları" olduğu yönündeki anlayışlarını gösteren e-posta iletileri veya benzer belgelerin de olmadığı (üçüncü katman), MEDICALPARK BURSA'ya ilişkin bulguların ikincil nitelikte delil olarak kabul edilemeyeceği, MEDICALPARK BURSA aleyhindeki tespitlerde, MEDICALPARK BURSA ile rakipleri arasında herhangi bir türden iletişim gerçekleştiğini gösterebilecek ikincil nitelikli iletişim delillerinin bulunmadığı, işgücü piyasasını ilgilendiren eldeki dosyada ücretlerin seviyesi, sabit yan haklar veya diğer tazminatlar, prim kesintileri, işe alım limitleri gibi ekonomik delillere yer verilmediği, ispat standardının sağlanmadığı belirtilmektedir.

(463) **Değerlendirme:** Öncelikle delillerin bütüncül değerlendirilmesi ilkesi gereği rekabet ihlallerine ilişkin her bir teşebbüsten ihlale ilişkin delil elde edilmesinin zorunlu olmadığı ve delil serbestisi ilkesinin benimsendiği Türk rekabet hukukunda, bir teşebbüse ilişkin yapılan ihlal tespitinde kullanılan delilin o teşebbüsçe düzenlenmesi gerektiği gibi bir delil standardı bulunmamaktadır. Teşebbüsün savunmasında iddia ettiği şekilde belgelerin birincil ve ikincil delil sayılamayacağı argümanına katılmak mümkün değildir. Kurulun 15-37/585-204 sayılı kararında "*Birincil deliller, teşebbüsler arasında ya da teşebbüsler adına hareket eden şahıslar arasında bir anlaşmanın ya da irade uyuşmasının gerçekleştiğini açıkça ortaya koyan deliller olarak ifade edilebilir. Bu deliller, taraflar arasında fiyat politikası, ilgili pazar vb. unsurların belirlenmesi için iletişim kurulduğuna ve iletişimin içeriğine ilişkin bilgileri gösteren belgelerdir. Bu deliller taraflar arasındaki anlaşmayı gösteren toplantı tutanakları, elektronik posta gibi yazılı metinler olduğu için ispat standardı bakımından güçlü delillerdir.*" ifadelerine yer verilmiştir. Bu ifadeler doğrultusunda **Delil 2/31, 2/32 ve 2/33** taraflar arasında yapılan rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın içeriğini ve irade uyuşmasını ortaya koymaktadır.

(464) **Savunma:** MEDICALPARK BURSA aleyhine ikincil nitelikli iletişim delilleri bulunmadığı, işgücü piyasasını ilgilendiren eldeki dosyada ekonomik deliller, ücretlerin seviyesi, sabit yan haklar veya diğer tazminatlar, prim kesintileri, işe alım limitleri gibi delillere yer verilmediği ve ispat standardının hiçbir şekilde sağlanmadığı, kabul anlamına gelmemekle rekabeti kısıtlayıcı olduğu iddia edilebilecek tek unsurun üçüncü toplantıya katılmak olduğu, ancak bu toplantıya MEDICALPARK BURSA'nın katıldığına dair hiçbir delilin bulunmadığı, 21.08.2019 tarihli toplantıda "*özel sağlık kuruluşlarının ortak hareket kabiliyetinin ortaya konabilmesi amacıyla insan kaynakları ve satın alma birimlerinden başlamak üzere toplantılar yapılmasına*" ve "*özel sağlık kuruluşlarının haberleşme ve koordinasyonu için ortak Whatsapp grubu oluşturulmasına*" karar verildiği, bu toplantının içeriğinin detaylarını içeren e-posta (**Delil 2/1**) incelendiğinde, katılımcılarının ilgili e-postanın alıcıları olan HAYAT yetkililerinden ibaret olduğunun anlaşıldığı, 05.09.2019 tarihli toplantıda her ne kadar davet gönderiminde "maaş skalasının belirlenmesi" ifadesi yer alsada maaş skalasının belirlenmediği, MEDICALPARK BURSA'nın bu toplantıya katıldığına kesin bir şekilde ispat edilemediği, 21.01.2020 tarihli toplantının, (kabul anlamına gelmemekle birlikte) maaş skalalarının belirlendiğinin iddia edilebileceği tek toplantı olduğu ve teşebbüsün bu toplantıya katılım sağlamadığı, MEDICALPARK BURSA açısından "*uzlaşmanın tarafı olunmayacağına derhal ve açıkça bildirilmesi*" aksiyonunun beklenemeyeceği, HAYAT yetkilileri olmaları nedeniyle herhangi bir muhataba uzlaşmanın tarafı olunmadığının bildirilmesinin fiili olarak imkânsız olduğu, teşebbüslerden "*bir*

uzlaşmanın tarafı olunmayacağına derhal ve açıkça bildirilmesi” aksiyonunun beklenmesinin makul olduğunun iddia edilebileceği tek toplantı olan 21.01.2020 tarihli toplantıya MEDICALPARK BURSA'nın katılmayarak bu yöndeki iradesini gösterdiği, MEDICALPARK BURSA'da anılan toplantılara katılmaya yetkili olabilecek tek kişinin İnsan Kaynakları Müdürü (.....) olduğu, 21.01.2020 tarihinde (.....)'ın tüm gün iş yeri sınırları içerisinde olduğu, ilgili tarihte iş bilgisayarından 11 adet e-postanın gönderildiği dolayısıyla 21.01.2020 tarihli toplantıya katılmadığının tespit edilebildiği ifade edilmektedir.

- (465) **Değerlendirme:** Öncelikle **Delil 2/1** ve **Delil 2/2** TSS sürecindeki rekabeti kısıtlayan eylemlerin ispatında kullanılan belgelerdir. Bu nedenle 21.08.2019 tarihli toplantıda personellerin maaş skalasının birlikte belirlendiğine dair herhangi bir değerlendirme yer almamaktadır. Teşebbüs 05.09.2019 tarihli toplantıya katıldığının ispatlanmadığını ve söz konusu toplantıda maaş skalalarının belirlenmediğini ileri sürse de **Delil 2/31**'de yer alan ve alıcısı olduğu e-postanın ekindeki “*İnsan Kaynakları Toplantı Raporu.docx*” isimli belgede “*Her kurum maaş skalası çalışması yapıp bir sonraki toplantıda konuşulmasına ve ortalama bir maaş skalası belirlenmesi kararı alındı*” ifadeleri yer almakta ve teşebbüs bu kararlara katılmadığını beyan eden herhangi somut bir belge sunmamaktadır. Kurulun 17-41/640-279 sayılı kararında “*Gerek Rekabet Kurulunun gerekse başta mehz mevzuatın uygulayıcısı Avrupa Komisyonu ile AB üyesi ülkelerin rekabet otoritelerinin ve ABD Adalet Bakanlığı Antitörst Biriminin olmak üzere, dünyadaki bütün modern ülke rekabet otoritelerinin uzun yıllardır uygulana gelen ve yargı makamlarınca da onaylanan uygulamaları çerçevesinde: rekabet hukuku kapsamındaki anlaşmalarda imza, yazılı olma, teşebbüsü temsile yetkili bir kişi tarafından düzenlenme veya imzalanma gibi şekil kurallarının aranmadığı, ajanda notları, elektronik postalar, bir kişi tarafından tutulan notlar, telefon görüşmelerinin içeriğini nakleden notlar, toplantı tutanakları gibi çok çeşitli delillerin bir anlaşmanın varlığının ispatlanması için kullanılabileceği, delillerin çapraz teyidinin gerekmediği, önemli olanın elde edilen delillerin maddi gerçeklikleri ve olguları gösterdiğinin ispatlanması olduğu...*” ifadeleri yer almaktadır. Bu çerçevede, 21.01.2020 tarihinde (.....)'ın tüm gün iş yeri sınırları içerisinde olması teşebbüsün sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Kaldı ki MEDICALPARK BURSA'nın maaş skalalarını birlikte belirlemeye yönelik eylemlere dahil olduğunu gösteren belge yalnızca **Delil 2/33** olmayıp **Delil 2/30**, **Delil 2/31** ve **Delil 2/32** de MEDICALPARK BURSA'nın eylemlere dahilini göstermektedir.

- (466) **Savunma:** Hastanelerin birçok uzmanlık dalında, muayenehanelerin ise yalnızca bünyesinde bulunan hekimin uzmanlık dalı kapsamında sağlık hizmeti sunduğu, bu iki hizmetin birbirinin ikamesi olarak değerlendirilemeyeceği, Kurulun geçmiş tarihli kararlarında da muayenehaneler ile hastanelerin aynı ilgili ürün pazarında yer aldığına dair herhangi bir tespit bulunmadığı, bu itibarla ilgili ürün pazarının özel, kamu ve üniversite hastanelerini kapsayacak şekilde “*Samsun ve çevre illerde hastaneler tarafından sunulan sağlık hizmetleri pazarı*” olarak tanımlanması gerektiği, Kurulun iş gücü pazarlarına dair geçmiş kararlarında¹¹⁵ iş gücü pazarlarının çalışanlara yönelik olarak tanımlanması gerektiğinin ifade edildiği, bu kapsamda ilgili ürün pazarının “*hekimlere ilişkin iş gücü pazarı*” olarak tanımlanmasının ve ilgili pazarın alıcısı konumunda tıp merkezlerinin, polikliniklerin, laboratuvarların, müesseseler ve muayenehanelerin tamamının yer aldığı kabul edilmesinin yerinde olacağı, hastalarını ameliyat etmek isteyen serbest hekimlerin mutlaka bir ameliyathane kullanması gerekeceğinden, ilgili ürün pazarının “*serbest hekimlere sunulan*

¹¹⁵ 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı karar.

ameliyathane hizmetleri pazarı” olarak tanımlanabileceği, hastaneler tarafından sunulan sağlık hizmetlerinin talep tarafında yer alan hastalar/tüketiciler nezdinde sağlık kuruluşlarının yakınlığının önemli bir seçim kriteri olmasından hareketle, serbest hekimlerin de hastalarına benzer bir coğrafyada hizmet sunabileceğinin düşünüldüğü ve ilgili ürün pazarının Samsun ili ve çevresini kapsadığı ifade edilmektedir.

- (467) **Değerlendirme:** Pazar tanımı, teşebbüsler arasındaki rekabetin sınırlarını tespit etmekte kullanılan bir araçtır. Pazarın tanımlanmasındaki temel amaç, incelenen teşebbüslerin karşı karşıya buldukları rekabet koşullarının belirlenmesidir. Bir pazarı hem ürün hem de coğrafi bölge boyutlarıyla tanımlayarak incelenen teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve etkin bir rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerinin ortaya çıkarılması sağlanmaktadır. Dosyanın konusunu rakip teşebbüsler arasındaki anlaşmalar oluşturduğundan, ilgili pazarın tanımlanmaması veya geniş ya da dar tanımlanması ihlale ilişkin değerlendirmeyi etkilememektedir.
- (468) **Savunma:** Soruşturma tarafı teşebbüslerin ÖSS’li ve TSS’li hasta gruplarından alınması gereken hasta payı ve katılım payı üzerinde anlaşmaya varmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’u ihlal etmelerinin mümkün olmadığı, **Delil 1/13**’teki yazışmaların hastaneler arasında herhangi bir konuda uzlaşma sağlandığına işaret etmediği, bahsi geçen belge içerisinde yer alan yazışmaların bilgi değişimi kapsamında değerlendirilmesi durumunda dahi paylaşımına konu bilgilerin koordinasyona yol açmasının mümkün olmadığı ifade edilmektedir.
- (469) **Değerlendirme:** Soruşturma taraflarının katılım payı almama yönünde anlaşmalarına dair bir ihlal tespiti yapılmamaktadır.

I.5.7.6. ARİTMİ Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (470) **Savunma:** Teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları, hastaneler arasında geçiş yapan hekimlerin bulunduğu, yalnızca grupta yer alan konuşmalara dayanılarak ihlal isnadında bulunulamayacağı, teşebbüsler arasında toplantı yapıp yapılmadığının kesin olarak ispat edilemediği, herhangi bir davet ve katılımcı ayırımı yapılmadan eklenen WhatsApp gruplarında paylaşılan yazılara ve duyurulara müdahale etmenin mümkün olmadığı, onlarca kişinin bulunduğu gruplarda yapılan yazışmaları takip etmenin çok zor olduğu ifade edilmektedir.
- (471) **Değerlendirme:** İlgili yazışmalar MEDICABİL-CEYLAN-ARİTMİ arasında geçse de esasen WhatsApp grubu özelinde grup bünyesindeki her teşebbüs toplantı ve alınan kararlardan haberdardır. Zira bu nevi durumlarda, rekabet hukuku içtihadına göre teşebbüs yetkililerinin rekabeti kısıtlayıcı kararların alındığı bir toplantıda, herhangi bir beyanın olmaması ve sadece grupta/toplantıda yer almaları sorumluluktan kurtulmaları için yeterli görülmemektedir. Mezkûr içtihadı göre, teşebbüslerin toplantı/gruplarda dile getirilen rekabeti sınırlayıcı hususları açıkça reddetmesi gerekmektedir (publicly distance). Son olarak, rakip teşebbüsler arasında personel transferinin engellenmesi amaç bakımından bir ihlal olarak değerlendirildiğinden, ihlalin varlığı sonucuna ulaşmak için bu tür bir uygulamanın etkisini ayrıca ortaya koymak zaruri değildir. Bu açıklamalar doğrultusunda, “TSS Çalışma Grubu” katılımcısı olan ARİTMİ, ATEK, HAYAT, DORUK YILDIRIM, PEDMER ve CİHANGİR’in hekim transferini engellemeye yönelik eylemleri yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmaktadır.
- (472) **Savunma:** Bulguların TSS alanında ortak hareket edildiğini ispatlamadığı, ALLIANZ ile görüşmelerin bireysel olarak gerçekleştirildiği, ALLIANZ ile akdedilen

sözleşmelerdeki katsayıların hastaneler arasında farklılaşmasının ihlalin olmadığını ispat ettiği ifade edilmektedir.

- (473) **Değerlendirme: Delil 2/16'**da yer alan "*Hastanelere adına bir dernek ya da başka bir oluşumla bugüne kadar görüşmediklerini, istisna olarak bizimle görüştiklerini dile getirmişlerdir.*" ifadeleri ALLIANZ ile toplu görüşme yapıldığını desteklemektedir. Öte yandan ortak hareket etme güdüsünün çıkış noktası aynı katsayıları almaktan ziyade katsayıların artırılması yönünde ALLIANZ'a (ilerleyen zamanlarda diğer sigorta şirketlerine de) karşı baskı oluşturmaktır.
- (474) **Savunma:** Sadece toplantılara katılmanın, bir araya gelmenin ihlal anlamını taşıdığı ifade edilmesine rağmen, TSS ile ilgili olarak bir kısım vekâletname/taahhütname veren hastane ya da tıp merkezinin ihlalde bulunmadığının, bir kısım hastanenin ise ihlalde bulunduğu iddia edilmesinin çelişki yarattığı ifade edilmektedir.
- (475) **Değerlendirme:** TSS bakımından ihlal iddiasının dayanağını teşebbüslerin ortak hareket etme sürecinde TSS katsayılarına ilişkin rekabete duyarlı bilgileri değişimleri ve bilgi değişiminden sonra sigorta şirketlerinden talep edilecek katsayılar bakımından değerler belirlemeleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda, ihlal isnat edilen teşebbüslerin tespitinde temel olarak 14.05.2020 tarihli bilgi değişimine yönelik e-posta (**Delil 2/12**) ve "*TSS Çalışma Grubu*" adlı Whatsapp grubunda bulunulması dikkate alınmıştır. Bu çerçevede tespitlerde herhangi bir çelişki bulunmamaktadır.
- (476) **Savunma:** Çalışanların maaşlarının belirlenmesine ilişkin olarak yapılan tespit varsayımsal olduğu, soruşturmaya konu teşebbüslerin homojen bir yapı sergilememesi nedeniyle çalışan ücretleri konusunda ortak karara varmalarının mümkün olmadığı, hekim ve deneyimli hemşireler dışındaki sağlık çalışanlarının büyük kısmının asgari ücretle ücretlendirildiği ve asgari ücretin merkezi otorite tarafından belirlendiği bir ülkede çalışanların ücret skalalarının ortak belirlendiği iddiasının hukuka aykırı olacağı ifade edilmektedir.
- (477) **Değerlendirme: Delil 2/30 ve 2/33'**ten soruşturma tarafı teşebbüsler arasında ortak bir maaş skalası belirlenmesi çabası görülmektedir. İş gücü piyasasındaki rekabet ortamının bozulmasına yol açan anlaşmalar emeğin bir maliyet unsuru olması sebebiyle de fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının birlikte tespit edilmesini yasaklayan 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amaç bakımından ihlal etmektedir. Bu nedenle, ihlalin varlığını ortaya koymak bakımından, söz konusu davranışın uygulamaya geçip geçmemesi gibi hususların ayrıca değerlendirilmesine gerek bulunmamaktadır.
- (478) **Savunma:** Yapılan bir diğer savunmada; psikoteknik rapor onay fiyatlarını birlikte belirleme güdüsü içerisinde oldukları iddiasıyla varsayım ile ihlal kararı verildiği, bununla birlikte sağlık sektöründe ticari faaliyetlerin pek çok düzenlemeye tabi olduğu ve bu fiyatların kolaylıkla öğrenilebileceği, bu nedenle bu bilgilerin hassas bilgi olarak kabul edilmemesi gerektiği, HAYAT ile aralarındaki birkaç cümleden ibaret olan mesajdan birlikte fiyat tespitinde bulunduğu yönündeki tespitlerin yasaya ve hakkaniyete aykırı olduğu, psikoteknik rapor onayına ilişkin ortak fiyat belirleme davranışının söz konusu olmadığı, ARİTMİ ile diğer hastaneler arasında hiçbir zaman geleceğe yönelik fiyat politikalarının ve arzın kontrolünü etkileyebilecek nitelikte bilgilerin paylaşılmadığı ifade edilmektedir.
- (479) **Değerlendirme:** HAYAT ile ARİTMİ arasında psikoteknik rapor onayına ilişkin ortaklaşa fiyat belirlendiğine yönelik tespit **Delil 2/29'**daki Whatsapp yazışması temel alınmıştır. Söz konusu yazışmanın içeriği incelendiğinde, ARİTMİ Genel Müdürü (.....)

ile HAYAT Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekimini (.....) arasındaki yazışmanın teşebbüsün iddia ettiği gibi sadece rekabete duyarlı olmayan bir fiyat bilgisi paylaşımı olmadığı, bunun da ötesine geçerek bir ortak fiyat belirleme amacı taşıdığı görülmektedir. Özellikle bahse konu yazışmada yer alan “50 çok düşük, ortak rakam yaparız” ve “Anlaşmalı olduğumuz birkaç yere 50 TL'den veriyorlar mış konuştum fiyatı 100 TL'ye çekecekler sizde 100 diyebilirsiniz veya 120 dersiniz biz de öyle diyebiliriz.” ifadeleri taraflar arasında fiyat tespitini açıkça göstermektedir.

I.5.7.7. ATEK Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (480) ARİTMİ tarafından yapılan ve bir önceki başlıkta ilk sırada özetine yer verilen, teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları yönündeki savunma aynen ATEK tarafından da yapılmıştır. Aynı savunma ve bu savunmaya karşı yapılan değerlendirme yukarıda yer aldığından burada tekrarlanmamaktadır.

I.5.7.8. BURFİZ Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (481) **Savunma:** Çalışan maaşlarının tespitine dayanak olarak gösterilen toplantıya şirket yetkilisi (.....)'in katılmadığı, toplantıya katılan ve gündeme dâhil olan insan kaynakları sorumlusunun şirket ile arasındaki iş akdinin sonlandırılmasının talep edildiği, insan kaynakları sorumlusunun önce ücretsiz izine çıkarıldığı, ardından kurumdan ayrıldığı, personel maaş zamlarının, her yıl maaş belirleme döneminde olduğu gibi bağımsız bir şekilde ve toplantıda alınan kararlardan etkilenmeden belirlendiği ifade edilmektedir.
- (482) **Değerlendirme:** Teşebbüs tarafından yapılan savunmada şirket yetkilisi (.....)'in toplantıya katılmadığı iddia edilmişse de, **Delil 2/30, Delil 2/31, Delil 2/32 ve Delil 2/33**'ten toplantılardan kendisinin haberdar olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan teşebbüsün savunmasından, BURFİZ çalışanlarından toplantıya katılım sağlayanların bulunduğu görülmektedir. Kurulun 21-13/174-75 sayılı Taksimetre kararında da geçtiği üzere, herhangi bir çalışanın iletişiminin teşebbüsü bağlayıcı kabul edilmesi için çalışan kişinin o teşebbüs adına irade açıklamaya yetkili olmasına gerek bulunmamaktadır. Dolayısıyla (.....)'in toplantılara katılmamış olması, BURFİZ'in 4054 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

I.5.7.9. BUSAD Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (483) **Savunma:** BUSAD'ın kâr amacı güden ticari bir oluşum olmadığı, Dernek bünyesinde hekim transferini engellemeye yönelik ya da maaş skalasını tespit etmeye yönelik olarak hiçbir faaliyet, organizasyon ya da girişimlerinin bulunmadığı, TSS konusunda sigorta şirketleri ile yaşanan sıkıntıların çözülmesi misyonuyla birtakım işlemlerde bulunmasının 4054 sayılı Kanun'un ihlali teşkil etmeyeceği, TSS poliçelerinin fiyatlamalarının düşük seyretmesi nedeniyle özel sağlık kuruluşlarının TSS'li işlemlerde maliyetleri dahi karşılayamadığı, küçük ölçekli hastanelerin pazarlık güçlerinin olmaması nedeniyle sigorta firmalarının ödemeyi teklif ettikleri katsayıları hastalara sunulan sağlık hizmet maliyetini karşılamasa bile kabul etmek zorunda kaldıkları, Bursa'da 50.000'e yakın çalışanın yerel hastanelerde çok ucuz fiyatlarla sağlık hizmeti almaları nedeniyle ALLIANZ'ın sunduğu hizmetin hastaneler için sürdürülebilir olmaktan çıktığı, söz konusu durumun hastanelerin yaptığı bireysel görüşmelerle çözülememesi nedeniyle dernek önderliğinde görüşme yapılmasına ilişkin karar alındığı, görüşmede ALLIANZ yetkilileri tarafından katsayı probleminin anlaşıldığı ve Bursa'ya özel bu problemle ilgilenileceği, dernek çatısı altında yapılan faaliyetin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesindeki amaç kapsamında rekabetin tesisi ve piyasada alım gücü düşük şirketlerin hâkim teşebbüsler karşısında rekabet gücünün bir nebze de olsa sağlanması olduğu, Bursa ilindeki özel hastanelerin sesinin ALLIANZ

tarafından duyulmasını sağlamak adına görüşme gerçekleştirildiği, hastaneler ile sigorta şirketi arasında devam eden görüşmelere hiçbir şekilde müdahale edilmediği, yapılacak yeni sözleşmeler açısından fiyat belirlenmesi gibi eylemlerde bulunulmadığı ifade edilmektedir.

- (484) **Değerlendirme:** BUSAD'a isnat edilen tek ihlal, TSS sürecinde rekabeti sınırlayıcı faaliyetlerde kolaylaştırıcı rol oynamasıdır. TSS bakımından gelişen süreçte, ihlale taraf teşebbüslerin münferit katsayılarının birbirleriyle değiştirilmesi, taraflar arasındaki birlikteliğin taahhütname ve vekâletname ile perçinlenmesi, katsayı tekliflerinde değişilen bilgilerin kullanılması ve asgari düzeyde talep edilecek katsayıların belirlenmesi bakımından Derneğin ihlalde oynadığı bu kolaylaştırıcı rol **Delil 2/3-7, 13, 14, 16, 17, 19-21, 23**'den görülebilmektedir. TSS hususunda ortak hareket edilmesine ilişkin davranışların iktisadi açıdan etkinlik yaratmadığı, tüketici faydası ortaya çıkarmadığı ve dolaylı yoldan poliçe fiyatlarına yansiyarak tüketici zararına yol açabileceğine dair tespitler yapılmış ve bu eyleme bireysel muafiyet verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

1.5.7.10. CEYLAN Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (485) **Savunma:** BUSAD'ın, Bursa ilinde bulunan tüm özel sağlık kuruluşlarının, mevcut problemler konusunda ortak hareket etmelerini, kaliteli sağlık hizmeti verebilmelerini ve iş birliği içinde olmalarını sağlamak amaçları ile kurulan bir dernek olduğu, aynı meslekte faaliyet gösteren bir grubun bir arada icrai eylemde bulunmasının rekabet ihlali anlamına gelmediği, aksine rekabet oluşmasını engelleyici, birlik ve bütünlüğü sağlayamaya yönelik icraatlerin söz konusu olduğu, oda, dernek, birlik gibi mesleki örgütler ve sivil toplum kuruluşlarının rekabet ihlallerine zemin teşkil edebilmeleri için kuruluş şartnamelerinde rekabeti sınırlandırıcı nitelikte herhangi bir hüküm bulunması ve derneğin üyeler arasındaki rekabeti etkileyecek yetkilere sahip olması gerektiği ifade edilmiştir.
- (486) **Değerlendirme:** Rekabet ihlali olarak nitelendirilen durum, aynı sektörde faaliyet gösteren bir grup teşebbüsün birlikte hareket etmesi değil, bu teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı eylemin tarafı olarak hareket etmesidir. Ayrıca herhangi bir teşebbüs birliğinin kuruluş şartnamesinde rekabeti sınırlayıcı bir unsurun yer almaması, teşebbüs birliğinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir davranış içerisinde bulunmadığına karine teşkil edemeyecektir. İlâveten dosya kapsamında, teşebbüs birliğinin söz konusu rekabeti sınırlayıcı davranış bakımından kolaylaştırıcı rolünün bulunduğu delillerle sabittir.
- (487) **Savunma:** CEYLAN'ın BUSAD ile yapmış olduğu konuşmaların yalnızca tavsiye ve görüş alma niteliğinde olduğu ve rekabeti etkilemeyecek düzeyde gerçekleştiği, 29.06.2020 tarihli WhatsApp yazışmasında, CEYLAN'ın grup içinde yer almak istemediğini ve birlikte hareket etme iradesinin olmadığını açık ve net olarak ifade ettiği, yine diğer WhatsApp yazışmalarında, görüşmelerin CEYLAN olmadan DORUK YILDIRIM, MEDICABİL ve ESENTEPE arasında devam ettirileceğinin anlaşıldığı, bu mesaj içerikleri birlikte değerlendirildiğinde CEYLAN'ın başından itibaren bu WhatsApp grubu içinde bulunmak istemediği, nitekim sonrasında birlikte hareket etmeye yönelik bir girişimi olmadığı için diğer grup üyelerinin CEYLAN olmadan görüşmelere devam etmek istediğinin açık olduğu, ihlal olarak nitelendirilen WhatsApp yazışmalarının hiçbirinde CEYLAN tarafından yazılmış bir mesaj bulunmadığı, CEYLAN'ın, üçüncü kişiler tarafından eklendiği WhatsApp grubunda bulunan diğer üyelerin eylem ve beyanlarından sorumluluğuna gidilmesinin mümkün olmadığı, aynı grupta bulunan bir kısım hastaneler lehine değerlendirme yapılırken, o grupta bulunması nedeniyle

CEYLAN aleyhine değerlendirme yapılmasının eşitlik ve adalet ilkesine aykırı olduğu ifade edilmektedir.

- (488) **Değerlendirme:** Rekabet hukukunda açıkça karşı beyanda bulunma koşulu (*publicly distance*); rekabet karşıtı sonuca katılmayan teşebbüsün, diğer katılımcılarda toplantının sonuçlarına uyacağı yönünde bir inanç oluşturmaması gerektiği anlayışına dayanmaktadır. Anılan yazışmalar ise bu durumun aksini, teşebbüsler arasında uzlaşma sağlandıktan belirli bir süre sonra farklı bir ortak harekete (çalışan transfer etmeme) uyum gösterilmemesi sonrasında tarafın niyetini ortaya koymaktadır.
- (489) WhatsApp grubu özelinde grup bünyesindeki her teşebbüsün toplantı ve alınan kararlardan haberdar olduğu vurgulanmaktadır. Zira bu nevi durumlarda, rekabet hukuku içtihadına göre teşebbüs yetkililerinin rekabet kısıtlayıcı kararların alındığı bir toplantıda, herhangi bir beyanın olmaması ve sadece grupta/toplantıda yer almaları sorumluluktan kurtulmaları için yeterli görülmemektedir. İçtihat uyarınca, teşebbüsler toplantı/gruplarda dile getirilen rekabeti sınırlayıcı hususları açıkça reddetmelidir.
- (490) **Savunma:** CEYLAN ve diğer hastaneler arasında gerçekleşen konuşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali olmadığı, teşebbüslerin ekonomik ve teknolojik gelişme sağlamak, piyasadaki rekabeti önemli ölçüde ortadan kaldırmamak ve gereğinden fazla sınırlamamak amacı ile hareket ettiği ve bu durumun kanunun yasaklayıcı hükümlerinden muaf tutulduğu, CEYLAN'ın, sigorta şirketlerine teklif götürmediği, söz konusu kurumlar arasındaki yazışmalarda da ortak hareket ettiğine dair tek bir mesaj kaydının dahi bulunmadığı, bu hususun gözden kaçırıldığı ve haksız olarak idari para cezasını uygulanması gerektiği kararına varıldığı, ALLIANZ'a götürülen teklifler ile ilgili olarak MEDICABİL, DORUK YILDIRIM, ARİTMİ, ATEK (ESENTEPE, ANADOLU) ve HAYAT'ın bir girişiminin bulunduğu, CEYLAN'ın ise herhangi bir faaliyette bulunmadığının açık ve net olarak görüldüğü, CEYLAN'ın sadece TSS Çalışma Grubu'nda bulunmasının, diğer hastanelerin yapmış olduğu girişimlere müdahil olduğu sonucunu doğurmayacağı, CEYLAN'ın ALLIANZ ile tüm görüşmelerini bireysel olarak yaptığı, 2020 yılı için günler süren bir pazarlık süreci yaşadığı, dolayısıyla Soruşturma Raporu'ndaki tespit ve iddiaların somut vaka ile çeliştiği, CEYLAN'ın ÖSS'li hasta sayısının toplam hasta sayısına oranının 2019 yılında %(.), 2020 yılında %(.) olduğu, geliri içindeki bu küçük oran sebebiyle CEYLAN'ın iddia edildiği gibi bir eylem birliği içinde olmasına gerek olmadığı, Kurulun 03.03.2019 tarih ve 19-12/155-70 sayılı kararında, yiyecek sektöründe faaliyet gösteren bir teşebbüs birliği ve 20 rakip teşebbüs hakkında, fiyat düzeyini birlikte belirlemek ve arzın kontrolüne yönelik bilgi paylaşımında bulunmak suretiyle Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine karar verilerek idari para cezası takdir edildiği, bu değerlendirme bakımından bilgi değişiminin bizatihi ihlal olarak belirlenmediği, asıl ihlal olarak tanımlanan uyumlu eylemi olanaklı kılan bir unsur olarak görüldüğü, dolayısıyla CEYLAN ve diğer özel hastaneler arasında geçen yazışmaların rekabet ihlali kapsamında olmadığı yukarıdaki Kurul kararı ile açıkça ortada olduğu yönünde savunma yapılmıştır.
- (491) **Değerlendirme:** CEYLAN yetkilisinin grupta herhangi bir paylaşımı olmamakla birlikte yerinde incelemede elde edilen belgelerden gruptan da ayrılmadığı görülmektedir. CEYLAN'ın taahhünameyi imzalamış olması ve gruptan ayrılmamasının yanı sıra, "bu süreçte birlikte hareket etmeme kararı" aldık mesajının ALLIANZ ile yapılan görüşmeden sonra olması ve görüşmeye hazırlık sürecindeki bilgi değişimine taraf olması nedeniyle sorumlulukları konusunda herhangi bir farklılığa yol açmayacağı değerlendirilmiştir. Savunma da bu tespiti değiştirir nitelikte değildir. İlaveten, rekabeti

sınırlayıcı davranışın bilgi değişimi aracılığıyla vuku bulunduğu ve bu davranışın bireysel muafiyet alamayacağı tespit edilmektedir.

- (492) **Savunma:** 05.09.2019 tarihli “*İnsan Kaynakları İletişim Toplantısı*” konulu mailin her teşebbüse olduğu gibi CEYLAN’a da gönderildiği, çalışanların maaş miktarlarında ortalama bir fikir beyanında bulunmak isteyen sağlık kuruluşlarının yapmış olduğu toplantıya CEYLAN’ın katıldığına dair somut bir delil bulunmadığı, ACIBADEM, ACK ÜROTAŞ, ROMATEM vs. gibi hastanelere de aynı mail gönderilmiş olmasına rağmen sadece CEYLAN hakkında cezai işlem uygulamanın açıkça hakkaniyete aykırı olduğu, CEYLAN’da hekimlerin maaşlarını hak ediş usulü ile aldığı, ayrıca bir hekimin maaşını, hekimin kıdemi, aynı kurum içindeki çalışma süresi, hasta potansiyeli, ilgili branşın hastaneye maliyeti, akademik kariyeri gibi birçok etkenin belirlediği, dolayısıyla aynı hastanede aynı branşta çalışan hekimler dahi aynı maaşı alamazken çalışma koşulları, cirosu vb. açıdan çok farklı olan hastanelerin hekimlerin maaş skalasını belirleyici yönde hareket etmelerinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.
- (493) **Değerlendirme:** Maaş tespit uygulamasına yönelik davranışların, rakip teşebbüslerce doğrudan maaşların tespit edilmesi yerine maaşların zam oranları hususunda vuku bulunduğu tespiti mevcuttur. Buna ek olarak, çalışan maaşlarına yönelik bilgi değişimi de rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı davranışı kolaylaştırıcı niteliktedir.
- (494) **Savunma:** Yazışmalarda CEYLAN’ın, çalışan transferini engelleme yönünde bir söyleminin bulunmadığı, yalnızca başka bir özel hastanenin yönlendirmesiyle, çalışan personelinin hukuka aykırı bir şekilde işyerinden ayrılmasının etik olmadığını dile getirdiği, sitemini dile getirmiş olmasının rekabet ihlali anlamına gelmeyeceği, bu mesajlardan da görüleceği üzere CEYLAN’ın diğer teşebbüslerle ortak bir hareketinin mevcut olmadığı, aynı tarihlerde nöroloji doktoru (.....) ve KBB doktoru (.....)’nın MEDICABİL’den ayrılarak CEYLAN’a geçtiği, KBB doktoru (.....)’nın ise CEYLAN’dan ayrılarak MEDICABİL’e geçtiği, bu açıdan iddiaların soyut ve asılsız olduğu yönünde savunma yapılmıştır.
- (495) **Değerlendirme: Delil 2/34,** rakip teşebbüsler arasında çalışan transferinin engellenmesine yönelik olarak ortak hareketi ispat etmektedir. Buna ek olarak, dosya kapsamında ilgili durum amacı itibarıyla bir rekabet ihlali olarak değerlendirilmiştir. İlaveten, Danıştay kararında¹¹⁶ şu açıklamalara yer verilmektedir: “*Bu duruma göre 4. madde belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır. Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.*” Bu kapsamda 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine açık bir şekilde aykırı olan bir anlaşmanın ihlal olarak kabul edilmesi için ayrıca rekabeti kısıtlayıcı etkilerinin gösterilmesi gerekmemektedir.
- (496) **Savunma:** CEYLAN ile HAYAT arasındaki yazışmada rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane fiyatları ile ilgili konuşmaların, sadece TSS kapsamında yapılan görüşmeler ile aynı döneme denk gelmesinden yola çıkılarak iki

¹¹⁶ Danıştay 13. Dairesi, 06.06.2008, 2006/439 E., 2008/4653 K.

hastane arasındaki tek cümleden ibaret bir bilgi alışverişinin rekabet hukukuna aykırı bulunmasının makul olmadığı, HAYAT'ın plastik cerrahi branşında serbest hekimlere hizmet dahi sunmadığının anlaşıldığı, dolayısıyla konuşma içeriğinde geçen branşta hizmet vermeyen bir hastane ile alelade şekilde yapılan ve hiçbir amaca hizmet etmeyen bir konuşmanın bu denli geniş yorumlanmasının kabul edilemez olduğu ifade edilmiştir.

- (497) **Değerlendirme: Delil 2/28**, HAYAT ve CEYLAN'ın rekabete hassas ve geleceğe yönelik bilgi paylaşımında bulunduğunu ispat eder niteliktedir. Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 45. paragrafı; "...bilgi değişimi, rekabete duyarlı bilgilerin değişimi ile pazardaki belirsizliği azaltıyor ve rekabeti kısıtlayıcı işbirliğini kolaylaştırıyor, 4. madde kapsamında ihlal teşkil edebilecektir." ifadelerini; aynı Kılavuzun 57. paragrafı ise "...rakiplerin, gelecekte uygulamayı planladıkları fiyat, üretim ya da satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgileri aralarında değişmesi, genellikle fiyat ya da miktar tespiti amacı taşıdığı için, normal koşullar altında kartel olarak değerlendirilir." ifadelerini içermektedir. HAYAT, yazışmaların aksine hastanelerinde plastik cerrahi branşında serbest hekimlere ameliyathane kullandırmadığını belirtmiş, bu durum Bursa İl Sağlık Müdürlüğü yazısından da teyit edilmiştir. **Delil 2/28**'deki yazışma tarihinin TSS süreci kapsamında yapılan görüşmelerle aynı tarihe denk geldiği görülmekle birlikte, rekabet hukukunda "rakip" tanımı "potansiyel rakipler" içerecek şekilde geniş yorumlanmaktadır. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinde "rakip" tanımı "Aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılardır. Ürün pazarı, anlaşma konusu mal veya hizmetler ile alıcı açısından ürün özellikleri, fiyatları ve kullanım amaçları bakımından bunlarla değiştirilebilir ya da bunları ikame edebilir kabul edilen mal veya hizmetleri kapsar." şeklindedir. İlaveten yukarıda ilgili bilgi değişiminin bir fiyat tespitine yol açmadığı ancak, potansiyel rakip teşebbüsler arasındaki rekabete hassas bilgi değişimine yönelik rekabeti sınırlayıcı bir davranışın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu doğrultuda taraflardan birinin sunmadığı hizmete yönelik gerçekleşen bu yazışma TSS'ye yönelik olarak başlatılan sürecin bir sonucu olarak potansiyel rakipler arasındaki iletişimin arttığını göstermesi açısından önemli olup, yaşanan bilgi değişimi fiyat tespiti olarak değil; pazardaki belirsizliği azaltma sonucunu doğuran rekabete duyarlı bilgi değişimi olarak kabul edilmiştir.

1.5.7.11. GÖZ VAKFI Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (498) **Savunma:** GÖZ VAKFI tarafından yapılan savunmada; Vakıf bünyesindeki GÖZ VAKFI BURSA çalışanı (.....)'ün kişisel olarak 05.09.2019 ve 01.11.2019 tarihli toplantılara katıldığı, teşebbüsün bu konuda kendisine verdiği bir talimatın bulunmadığı, 21.01.2020 tarihli toplantıya katılmadığı, GÖZ VAKFI'nın bilgisi ve yetkilendirmesi olmadan (.....) tarafından gerçekleştirilen davranışın teşebbüsü bağlamayacağı ifade edilmektedir.
- (499) **Değerlendirme:** Kurulun 21-13/174-75 sayılı Taksimetre kararında "Rekabet hukuku kapsamında çalışanların ya da hissedarların gerçekleştirdiği rekabeti sınırlamaya, engellemeye yönelik iletişimlerin ilişkili buldukları teşebbüsü bağlayıcı nitelikte olduğu kabul edilmektedir. Bir çalışanın iletişiminin teşebbüsü bağlayıcı kabul edilmesi için çalışan kişinin o teşebbüs adına irade açıklamaya yetkili olması aranmamaktadır." ifadelerine yer verilmektedir. Buradan hareketle ilgili toplantılara (.....)'ün katılmış olması teşebbüsün 4054 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

- (500) **Savunma:** Ana merkez konumunda bulunan GÖZ VAKFI'nın sorumlu olduğu görüşünün hatalı ve hukuka aykırı olduğu ifade edilmektedir.
- (501) **Değerlendirme:** GÖZ VAKFI BURSA, GÖZ VAKFI'nın şubesi olarak faaliyet göstermekte olup herhangi bir tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Bu nedenle faaliyetleri bakımından merkezi konumundaki GÖZ VAKFI'nın sorumluluğuna dair ayrıca bir değerlendirmeye ihtiyaç bulunmamaktadır.
- (502) **Savunma:** Özel sağlık kuruluşları ile piyasaya etki eden veya etki etme olasılığı bulunan bilgilerin paylaşılmasının söz konusu olmadığı, rekabete hassas bilgi değişiminde bulunulmadığı, yerinde inceleme belgelerinde GÖZ VAKFI'nı bağlayıcı herhangi bir ifadenin olmadığı, bir belgenin temenni niteliği taşıdığı, başka bir belgenin kendileriyle ilgisinin bulunmadığı, bir belgenin delil niteliği taşımadığı, bir belgede "*maaş skalasının belirlenmesi*" ibaresi geçmekle beraber maaş skalaları belirlemenin temenni olarak kaldığı, hekimlere veya çalışanlara yönelik bir karar alınmadığı ve hayata geçirilmediği, dolayısıyla ekonomik etkisinin doğmadığı, tüketiciye yansımadağı ve rekabetin engellenmediği, merkez tarafından Bursa şubeye verilmiş yetki ya da talimat bulunmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 1, 2 ve 3. maddesi ve gerekçeleri göz önüne alındığında emek piyasasının 4054 sayılı Kanun'un uygulama alanına girmediği ifade edilmektedir.
- (503) **Değerlendirme:** GÖZ VAKFI'ndan elde edilen yerinde inceleme belgeleri arasında tarafların toplantı planlamalarına ve toplantıların gündemine yönelik açık delil niteliğinde olanlar bulunmaktadır. İlgili toplantı taraflar arasında insan kaynakları hususunda yapılan ikinci toplantıdır ve belgeye **Delil 2/32** olarak yer verilmektedir. Yukarıda yer verilen ve ilgili hususa yönelik olarak alınan birçok Kurul ve yabancı otorite kararı ışığında emek piyasalarındaki rekabeti engelleyici davranışlar 4054 sayılı Kanun'dan muaf değildir.

1.5.7.12. HAYAT Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (504) ARİTMİ tarafından yapılan ve ARİTMİ'nin savunmalarına ve bunların değerlendirilmesine yer verilen bölümde özetlenen, teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları yönündeki savunma ve ALLIANZ ile görüşmelerin bireysel olarak gerçekleştirildiği yönündeki savunma aynen HAYAT tarafından da yapılmıştır. Aynı savunmalar ve bu savunmalara karşı yapılan değerlendirmeler yukarıda yer aldığından burada tekrarlanmamaktadır.
- (505) **Savunma:** TSS Çalışma Grubu isimli Whatsapp grubunda 29.06.2020 tarihli mesajlaşmalara grup üyelerinin sessiz kalmasının bu konuşmaları kabul ettiği şeklinde yorumlanmasının hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı, susma eyleminin Türk hukuk sisteminde inkâr olarak kabul edildiği, bu nedenle bu yazışmalara sessiz kalınmasının inkâr olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- (506) **Değerlendirme:** Rekabet hukuku içtihadına göre teşebbüs yetkililerinin rekabet kısıtlayıcı kararların alındığı bir toplantıda, herhangi bir beyanının olmaması ve sadece grupta/toplantıda yer almaları sorumluluktan kurtulmaları için yeterli görülmemektedir. "*Açıkça karşı beyanda bulunma koşulu (publicly distance)*" olarak bilinen bu ilke rekabet karşıtı amacı açık olan bir toplantıda yer alan katılımcının toplantıda tartışılan konulara ve/veya varılan sonuçlara katılmadığını, karşı çıktığını toplantının diğer katılımcılarına açıkça ifade etmemesi halinde rekabet ihlalden sorumlu tutulmaya devam edilebilmesidir. Bu koşul, rekabet karşıtı sonuca katılmayan teşebbüsün, diğer katılımcılarda toplantının sonuçlarına uyacağı yönünde bir inanç oluşturmaması gerektiği anlayışına dayanmaktadır. Bu nedenle, bu yazışmalara yalnızca sessiz

kalınması rekabet hukuku uygulamaları dikkate alındığında inkâr olarak değerlendirilemeyecektir.

- (507) **Savunma:** HAYAT tarafından yapılan diğer savunmada; 23.09.2020 tarihli WhatsApp yazışmasına dayanılarak HAYAT ile ARİTMİ'nin psikoteknik rapor onayı fiyatının belirlenmesine yönelik ortak hareket ettiği tespitinde bulunduğu, öte yandan HAYAT'ın 2020 Ağustos'ta bu raporları vermeye başladığı ve o günden bu yana rapor başına 100 TL tahsil edildiği, **Delil 2/29**'da yer alan yazışmadan HAYAT'taki yetkilinin psikoteknik rapor fiyatını bilmediğinin açıkça görüldüğü, mesajda ifade edildiğinin aksine hiçbir zaman bu hizmet için 50 TL ücret alınmadığı, HAYAT'ın ayda ortalama 4-5 adet psikoteknik raporu verdiği, Bursa genelinde ise aylık 1500 rapor verildiği dikkate alındığında HAYAT'ın kartel kurmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.
- (508) **Değerlendirme:** HAYAT ile ARİTMİ arasında psikoteknik rapor onayına ilişkin ortaklaşa fiyat belirlendiğine yönelik tespit **Delil 2/29**'daki Whatsapp yazışması temel alınmıştır. Söz konusu yazışmanın içeriği incelendiğinde, ARİTMİ Genel Müdürü (.....) ile Hayat Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Başhekim (.....) arasındaki yazışmanın teşebbüsün iddia ettiği gibi sadece rekabete duyarlı olmayan bir fiyat bilgisi paylaşımı olmadığı, bunun da ötesine geçerek bir ortak fiyat belirleme amacı taşıdığı görülmektedir. Özellikle bahse konu yazışmada yer alan "50 çok düşük, ortak rakam yaparız" ve "Anlaşmalı olduğumuz birkaç yere 50 TL'den veriyorlar mış konuştum fiyatı 100 TL'ye çekecekler sizde 100 diyebilirsiniz veya 120 derseniz biz de öyle diyebiliriz." ifadeleri taraflar arasında fiyat tespitini açıkça göstermektedir. Bu nedenle teşebbüsün savunmasına iştirak edilememektedir. Fiyat belirlemeye yönelik olarak rakipler arasında yapılan anlaşmalar ne ölçüde etki doğurduklarından bağımsız olarak rekabet ihlali teşkil etmektedirler.
- (509) **Savunma:** Rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane hizmetinin fiyatının ortak belirlendiğine yönelik **Delil 2/28**'de yer verilen CEYLAN ile aralarındaki WhatsApp yazışmasının ticari hayatın kuralları içinde olduğu ve bilgi edinme çabası sonucunda ortaya çıktığı, HAYAT'ın plastik cerrahi alanındaki serbest hekimlere hizmet sunmadığı, serbest hekimlere sunulan hizmetler bakımından Bursa ilinde ortak bir hareket emaresi bulunmadığının belirtildiği, bu çerçevede teşebbüslerinin söz konusu yazışmadan dolayı 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği tespitinin hukuka uygun olmadığı, bunlara ek olarak HAYAT'ın dış hekimlere de ameliyathane kullandırmadığı ifade edilmiştir.
- (510) **Değerlendirme:** HAYAT'ın plastik cerrahi branşındaki serbest hekimlere hizmet sunmadığının anlaşılması üzerine, rekabet hukukunda "rakip" tanımının potansiyel rakipleri içerecek şekilde geniş yorumlandığı belirtilmiştir. Her ne kadar taraflar arasındaki bilgi değişimi bir fiyat tespitine yol açmasa da potansiyel rakip teşebbüsler arasındaki rekabete hassas bilgi değişimi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda taraflardan birinin sunmadığı hizmete yönelik gerçekleşen bu yazışma TSS sürecine yönelik başlatılan sürecin bir sonucu olarak potansiyel rakipler arasındaki iletişimin arttığını göstermesi açısından önemlidir. İlgili Kılavuz hükümleri HAYAT'ın plastik cerrahi branşında faaliyetinin olmaması ile birlikte ele alındığında yaşanan bilgi değişimi, fiyat tespiti olarak değil pazardaki belirsizliği azaltma sonucunu doğuran rekabete duyarlı bilgi değişimi olarak kabul edilmiştir.
- (511) **Savunma:** HAYAT tarafından yapılan diğer bir savunmada; Soruşturma Raporu'nun bazı bölümleri ile eklerinin gönderilmemesi sebebiyle savunma haklarının kısıtlandığı ifade edilmiştir.

- (512) **Değerlendirme:** Yukarıda, başka teşebbüslerce de yapılan bu savunmaya yanıt verildiğinden burada ayrıca tekrarlanmamaktadır.

I.5.7.13. MEDICABİL Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (513) **Savunma:** Hekim transferinin engellenmesine yönelik olduğu iddia edilen yazışmalarda dahi bu tip bir uygulamanın gerçekleşmediği, özel hastanelerin hekim görüşmelerine devam ettiğinin açıkça anlaşıldığı, hâl böyle iken herhangi bir anlaşma yapıldığına ilişkin delil olmamasına rağmen, böyle bir anlaşmanın var olduğu varsayımı ile MEDICABİL'e ceza uygulanmasının usul ve yasaya aykırı olduğu ifade edilmektedir.
- (514) **Değerlendirme: Delil 2/34'**te yer alan ifade, hastaneler arasında hekim transferinin engellenmesine ilişkin ortaklaşa hareket etme iradesinin bulunduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Ek olarak böyle bir uygulamanın gerçekleşmediğine yönelik yapılan savunma da teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluklarını ortadan kaldırmamaktadır. Nitekim söz konusu davranış, ne ölçüde uygulandığından ya da etki doğurduğundan bağımsız olarak, 4054 sayılı Kanun'un amaç bakımından ihlali teşkil etmektedir.
- (515) **Savunma:** Zincir hastanelerin sigorta şirketleri ile yapılan sözleşmelerde TSS katsayıları konusunda daha avantajlı oldukları, TSS'nin özel hastaneler açısından karlılığı hususunda sorun çıkardığı, bu nedenle özel hastanelerin alıcı gücü oluşturabilmek amacıyla BUSAD vasıtasıyla ALLIANZ ile TSS katsayısı konusunda görüşme gerçekleştirdikleri bu sayede zincir hastanelerin katsayı düzeyine erişilme de katsayılar da %30 oranında iyileşme sağlandığı ifade edilmektedir.
- (516) **Değerlendirme:** Yukarıda, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında, özel sağlık kuruluşlarının alıcı gücü oluşturarak daha yüksek TSS katsayısı almaya yönelik ortaklaşa hareketlerinin bireysel muafiyet alıp alamayacağı değerlendirilmiştir. Söz konusu değerlendirme kapsamında, özel sağlık kuruluşlarının TSS katsayılarının belirlenmesine yönelik birlikte hareket etmelerinin herhangi bir etkinlik ortaya çıkarmadığı ve tüketici yararı oluşturmadığı detaylı şekilde açıklanmıştır. Bu çerçevede, bahse konu eylemlerin bireysel muafiyet alabilmesi için kümülatif olarak sağlanması gereken dört şarttan ilk ikisini karşılamaması sebebiyle bireysel muafiyet alamayacağı ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun kapsamında bir rekabet ihlali oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (517) **Savunma:** Çalışanların maaşının belirlendiği tespitinin varsayımsal olduğu, sorduğuya konu teşebbüslerin homojen bir yapı sergilememesi nedeniyle çalışan ücretleri konusunda ortak karara varmalarının mümkün olmadığı, hekim ve deneyimli hemşireler dışındaki sağlık çalışanlarının büyük bir kısmının asgari ücretle ücretlendirildiği ve asgari ücretin merkezi otorite tarafından belirlendiği bir ülkede çalışanların ücret skalalarının ortak belirlendiği iddiasının hukuka aykırı olacağı ileri sürülmektedir.
- (518) **Değerlendirme:** ARİTMİ tarafından da ileri sürülen aynı savunma yukarıda yanıtlandığından burada ayrıca tekrarlanmamaktadır.
- (519) **Savunma:** Özel sağlık kuruluşlarının faaliyetlerinin Sağlık Bakanlığı ve SGK gibi kurumların kısıtlayıcı düzenlemelerine tabi olduğu, bu duruma muayene ve ameliyat ücretlerinin üst limitlerinin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmesinin örnek olarak gösterilebileceği, uygulanan fiyatların çağrı merkezi aracılığıyla ulaşan hastalara iletilebileceği dolayısıyla bu bilgilerin rekabete hassas olarak nitelendirilemeyeceği, sağlık sektöründe hassas bilgilerin çoğunlukla hastaların kişisel verileri olduğu, her

teşebbüsün kendi özelinde kâr elde etmek ve rekabet edebilmek için hem rekabete hassas olarak nitelendirilen hem de hastalara özgü kişisel verileri korumasının bir zorunluluk olduğu ve MEDICABİL'in bu nitelikteki bilgi ve verileri rakipleriyle değiştiğine yönelik herhangi bir uygulama içerisinde bulunmadığı ifade edilmektedir.

- (520) **Değerlendirme:** Piyasaların başka bir idari otorite tarafından düzenleniyor olması bu piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Kanun'un ihlaline yol açabilecek nitelikteki davranışları nedeniyle soruşturulmasına engel teşkil etmemektedir. Regülasyona tabi sektörlerin ayrıca rekabet hukukuna tabi olup olmadığı ve Kurulun bu alandaki yetki alanı birçok Kurul ve Mahkeme kararının konusu olmuştur. Benzer tartışmaların yapıldığı yakın tarihli bir Kurul kararında¹¹⁷ *“Danıştay kararlarından yola çıkılarak sektörel düzenleme olsa dahi davranışın rekabeti sınırlayıcı etkilerinin incelenmesinin Kurum'un görev alanına girdiği ve ihlal tespiti halinde yaptırım uygulamasının önünde bir engel olmadığı, salt başka bir kurumun teknik düzenleme alanına giren bir hususta Kurum'un soruşturma açıp açmama hususunda takdir yetkisinin bulunduğu”* ifade edilmektedir. Dolayısıyla soruşturma konusu fiil ve davranışların bir başka kamu kurumunun regülasyonuna tabi olması hususu, 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasına mani olmayacaktır. Öte yandan, tarafın TSS ve iş gücü piyasasına yönelik ihlallere dâhil olduğu tespit edilmiş, tarafa rakipler arasında ameliyathane/muayene fiyatları hususunda bilgi değişimine dair ihlal isnadında bulunulmamıştır.

I.5.7.14. ÖHP Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (521) **Savunma:** Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının TSS alanında ortak hareket etmesinin söz konusu olmadığı, TSS ile ilgili Dernek tarafından yapılan toplantılarda; özel sağlık kuruluşlarının yanında, kamu kurumları, sigorta şirketleri ve tarafsız katılımcılarla istişarelerde bulunduğu, Derneğe üye hastanelerden gelen sorunlar çerçevesinde TSS hakkında da birkaç toplantı gerçekleştirildiği, söz konusu toplantılarda karşılıklı olarak çözüm üretilmeye çalışıldığı, Dernek üyelerinin, sigorta şirketleri tarafından TSS sözleşmelerinin iptal edilmesi halinde ÖSS sözleşmelerinin de iptal edileceği tehdidi ile karşı karşıya kaldığı, bu toplantılarda kesinlikle rekabeti kısıtlayıcı nitelikte ortak karar alma ve ortak hareket etme eyleminde bulunulmadığı ifade edilmektedir. Ayrıca Derneğin, hiçbir suretle hekim transferini engellemeye, hekimlerin maaş skalalarını tespit etmeye, rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmaya dönük davranışlarda bulunmadığı, personel giderlerinin her ilde farklılık gösterdiği ve geneli kapsayacak bir karar almanın mümkün olmadığı, soruşturma kapsamına alınan sağlık kuruluşlarının çok büyük bir kısmının derneğin üyesi dahi olmadığı, bu kuruluşlar tarafından bahsi geçen konularda Derneğe bir sorun iletilmediği ifade edilmektedir.
- (522) **Değerlendirme:** ÖHP'nin herhangi bir rekabeti sınırlayıcı eyleme taraf olduğuna dair bir tespit yapılmamaktadır.
- (523) **Savunma:** Derneğe ihlal konusunda herhangi bir sorumluluk yüklenmediği, ayrıca derneğin de bu yönde bir eylem içerisinde bulunmadığı belirtilerek teşebbüs birliğinin soruşturma kapsamından çıkarılması gerektiği ifade edilmiştir.
- (524) **Değerlendirme:** Özel durumlar saklı kalmak kaydıyla, 4054 sayılı Kanun'un 48. maddesinde belirtildiği üzere soruşturma safhası Kurulun alacağı nihai karar ile sonuçlanmaktadır.

¹¹⁷ 01.10.2018 tarih ve 18-36/583-284 sayılı Kurul kararı.

I.5.7.15. PEDMER Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (525) **Savunma:** Teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları, hastaneler arasında geçiş yapan hekimlerin bulunduğu, yalnızca grupta yer alan konuşmalara dayanılarak ihlal isnadında bulunulamayacağı, teşebbüsler arasında toplantı yapıp yapılmadığının kesin olarak ispat edilemediği, herhangi bir davet ve katılımcı ayırımı yapılmadan eklenilen WhatsApp gruplarında paylaşılan yazılara ve duyurulara müdahale etmenin mümkün olmadığı, onlarca kişinin bulunduğu gruplarda yapılan yazışmaları takip etmenin çok zor olduğu ifade edilmiştir.
- (526) **Değerlendirme:** ARİTMİ ve HAYAT gibi teşebbüsler tarafından yapılan benzer savunma yukarıda yanıtlandığından burada tekrarlanmamaktadır.
- (527) **Savunma:** PEDMER'in açık ve sarıh bir katılımı ve grupta konuşulan konulara dair bir yazışması ve imzalamış olduğu herhangi bir belge bulunmadığının belirtildiği, buna rağmen aynı suçlamaya maruz bırakılmasının hakkaniyete aykırı olduğu, TSS katsayı bilgisinin bilgisi dışında paylaşıldığı ifade edilmektedir.
- (528) **Değerlendirme:** Her ne kadar PEDMER'in taahhütname vermesine yönelik belge bulunmadığı ifade edilmişse de teşebbüs tarafından gönderilen Birinci Yazılı Savunmada, ALLIANZ ile görüşmelerin kendisi adına BUSAD tarafından yapıldığı kabul edilmiştir. Bu durum BUSAD'a yetki veren ve **Ekran Görüntüsü-9**'da yer verilen taahhütnamenin PEDMER tarafından da verildiğine dair oluşabilecek şüpheyi ortadan kaldırmaktadır. Kaldı ki PEDMER'in 10.08.2020 tarihinde "*bize de hala dönüş olmadı*" şeklindeki mesajı TSS katsayılarının bilgisi dışında paylaşıldığı iddiası ile çelişmektedir. Öte yandan, TSS bakımından ihlal iddiasının dayanağını teşebbüslerin ortak hareket etme sürecinde TSS katsayılarına ilişkin rekabete duyarlı bilgileri değişimleri ve bilgi değişiminden sonra sigorta şirketlerinden talep edilecek katsayılar bakımından değerler belirlemeleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda, ihlal isnat edilen teşebbüslerin tespitinde temel olarak 14.05.2020 tarihli bilgi değişimine yönelik e-posta (**Delil 2/12**) ve "*TSS Çalışma Grubu*" adlı Whatsapp grubunda bulunulması dikkate alınmıştır.

I.5.7.16. PEMBEMAVİ Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (529) **Savunma:** Yerinde incelemede alınan belgelerin mahiyetleri açıklanarak, rekabetle bir ilgilerinin olmadığı ve rekabet ihlali içermedikleri, serbest hekimlerden talep edilen ameliyathane hizmet ücretlerinin kendi operatör ücretlerinin de dâhil olduğu toplam cari fiyatlarının $\%(\dots)-\%(\dots)$ 'ine denk geldiği, bu oranların ameliyat ve ek malzeme nedeniyle $\%(\dots)$ oranında değişiklik gösterebildiği, kendi bünyelerinde çalışan hekimlerden hastaneye kalan ameliyathane kullanım ücretlerinin serbest hekimlerden alınan ücretten daha fazla olduğu ve yıllar bazında bakıldığında ise yapılan artışların enflasyon ve hastanelerinin kendi bünyelerinde uyguladığı zamlar ile orantılı olduğu, bazı belgelerdeki ameliyat birimlerinin TTB'nin dış hekimler için belirlediği ve deklare ettiği tavsiye fiyat listesi olduğu ve tavsiye fiyatların ise rekabet ihlaline yol açmadığı ifade edilmektedir.
- (530) **Değerlendirme:** Yerinde incelemede elde edilen belgelerden **Delil 2/31** çalışan maaşlarının tespitine yönelik gerçekleştirilen toplantılardan ilki olan, 05.09.2019 tarihli toplantıya işaret etmektedir. Diğer yandan PEMBEMAVİ hakkında serbest hekimlere yönelik fiyatlandırma bakımından herhangi bir ihlal tespitinde bulunulmamaktadır.
- (531) **Savunma:** 05.09.2019 tarihli toplantının ardından sadece bir toplantı daha yapıldığı, toplantıda yer alan maaş skalası üzerine hiçbir görüşme gerçekleştirilmediği, 21.01.2020 tarihli toplantının yapılmadığı, yapıldıysa da hastanenin bu toplantıdan

haberdar olmadığı, PEMBEMAVİ'nin bu toplantıya katıldığını kabul etmenin farazi bir yorum olduğu, maaş skalasına ilişkin herhangi bir rakam zikredilmediği, PEMBEMAVİ tarafından yapılan zammın sektörün genelinden %(.) daha yüksek olduğu, bunun da anlaşma yapılmadığının göstergesi olduğu, uygulamaya geçmeyen ve teşebbüs yöneticilerinin haberi olmayan eylemler nedeniyle bir ihlalden bahsedilmesinin hukuka aykırı olduğu, bir rekabet ihlalden söz edilebilmesi için teşebbüsler arasındaki bilgi paylaşımının düzenli bir şekilde belli bir süre devam etmesi gerektiği, Kurulun, özel okul ücretleri ile ilgili 13-71/960-407 sayılı ve 19.12.2013 tarihli kararında da, ortak fiyat tespiti ediminin esas olarak rekabetin ortadan kaldırılmasından ziyade hizmet kalitesini koruma amacına yönelik bir tutum olarak yorumlanması gerektiği kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

- (532) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında 05.09.2019 tarihli toplantının ardından, biri PEMBEMAVİ'de olmak üzere iki toplantı daha gerçekleştirildiği ve son toplantıda alınan kararlarda ise açıkça çalışanların asgari ve azami maaş zamlarının belirlendiği ispat edilmektedir. Çalışanların maaşlarına yönelik rakip teşebbüsler arasındaki bilgi değişiminin, maaş skalalarının tespiti bakımından kolaylaştırıcı rolünün bulunduğu değerlendirilmektedir. İlgili toplantılara ilişkin süreç **Delil 2/30-33** ile sabit olup rakipler arası maaş tespitine yönelik davranışlar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amaç bakımından ihlal teşkil etmektedir. Dolayısıyla, söz konusu davranışın ne ölçüde uygulamaya geçtiği ya da etki doğurduğu gibi hususların ayrıca değerlendirilmesi, ihlalin varlığını ortaya koymak bakımından zaruri değildir. Öte yandan, teşebbüsün maaş skalasına ilişkin herhangi bir rakam zikredilmediği yönündeki savunmasına, **Delil 2-30/33** incelendiğinde katılmak mümkün görünmemektedir.
- (533) **Savunma:** İddia olunan ihlalin bir yıldan az sürmesi, hastanenin, yerinde inceleme aşamasında ve soruşturma sürecinde kurum çalışanlarına karşı kolaylaştırıcı eylemlerde bulunması, sahip olduğu pazar payı ve iddia olunan ihlalin eyleme geçmemesi gibi hususlar dikkate alındığında PEMBEMAVİ hakkında hafifletici maddelerin uygulanması gerektiği ifade edilmektedir.
- (534) **Değerlendirme:** İhlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşük olması Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde hafifletici unsur olarak dikkate alınmıştır.

I.5.7.17. ESTETICARE Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (535) **Savunma:** ESTETICARE'in; listede yer alan sağlık kuruluşları ile "*hekim transferini engellemeye dönük anlaşmak ve hekimlere yönelik maaş skalalarının tespiti amacıyla toplantı gerçekleştirmek, rekabete hassas bilgi değişiminde bulunmak*" konularında anlaşma ve uyumlu eylem içinde olmadığı, diğer sağlık kuruluşları ile anlaşması ve uyumlu eylem içinde olmasının, ekonomik ve rasyonel gerçeklere aykırı olduğu, diğer sağlık kuruluşları ile arasında ticari/hukuki/organik hiçbir bağ, hiçbir iletişim, bilgi paylaşımı ve veri akışı bulunmadığı, tüm işletmesel kararlarını bağımsız olarak aldığı ve diğer sağlık kuruluşları ile yöneticilerinin farklı olduğu ve onlarla bir hissedarlık durumunun bulunmadığı ifade edilmektedir.
- (536) **Değerlendirme:** ESTETICARE'in rekabet ihlalinde bulunduğu dair herhangi bir tespit yapılmamaktadır.

I.5.7.18. RETİNA Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (537) **Savunma:** Kartel nitelendirmesi için gereken yüksek ispat standardının sağlanmadığı, en azından rakipler arasında rekabeti kısıtlama amacı taşıyan, bir koordinasyonu veya

iletişimi gösteren, açık ve tutarlı bilgi ve belgelere ihtiyaç olduğu¹¹⁸, delillerin ne güçlü ne de tutarlı oldukları, RETİNA'nın maaş skalalarının belirlendiği kartelin bir mensubu olduğu iddiasının 05.09.2019, 01.11.2019 ve 21.01.2020 tarihlerinde yapıldığı değerlendirilen üç toplantıya katıldığı varsayımına dayandırıldığı, RETİNA çalışanlarının belirtilen toplantılara katılmadığı ve o tarihlerde mesai saatleri boyunca işyerinde buldukları, katılımcıların toplantı sırasında konuşmuş ve/veya uzlaşmış oldukları anlaşılan hiçbir konuda RETİNA'nın bilgisinin bulunmadığı, ilk toplantıya ilişkin gönderilen e-posta ile ilgili olarak, bu toplantıya katılan teşebbüslerin e-posta alıcıları olduğunun kabul edildiği, bunun dışında toplantıya katılan ve katkı sunan teşebbüslerin kimler olduğunu açıkça ortaya koyan herhangi bir delilin dosyada mevcut olmadığı, RETİNA'nın bu e-postaların alıcı grubunda, iradesi ve bilgisi dışında yer aldığı, sadece alıcısı konumunda bulunduğu e-postayı cevaplandırmadığı ve bu durumun yapılan değerlendirmelerde dikkate alınmadığı, Kurulun önceki tarihli kararlarında¹¹⁹ kartel değerlendirmesine ulaşırken ciddi anlamda ispat gücüne sahip delillere dayandığının görüldüğü, AB hukukunda da kartel yapılanmalarına ilişkin iddialar ve değerlendirmeler söz konusu olduğunda yüksek bir ispat standardı arandığı¹²⁰, ABAD'ın ihlalin varlığının kesin ve tutarlı delillerle ortaya konulmasını talep ettiği *Woodpulp II*¹²¹ kararı ile Komisyonun kartel davalarındaki ispat sorumluluğunu artırdığı, üçüncü taraflarca oluşturulan ve sözlü beyanlara dayanak olan belgelerin veya kartel anlaşmasının taraflarından sadece birinin oluşturduğu belgelerin ispat gücünün olmadığı kabul edilmesi gerektiği¹²², teşebbüslerden elde edilen belgelerin farklı yorumlanması sonucu edinilen izlenim veya varsayımlara dayanılarak teşebbüslerin %4'lük bir ceza oranı tehdidi ile karşı karşıya kalmalarının hukuk devletlerinde mümkün olmaması gerektiği ifade edilmektedir.

- (538) **Değerlendirme:** Rekabet hukukunda taraflar arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelikteki birlikteliklerin ispatı bakımından etkinin, yahut uyumlu eylem bakımından teşebbüslerin pazardaki davranışlarının ispat edilmesinin gerekip gerekmediği hususu ispat standardı ile ilişkili bir tartışma olmayıp ihlalin unsurlarına işaret etmektedir. Dolayısıyla ihlalin unsurları, ihlalin yasal tanımı ile ilgili bir kavram olduğundan, unsurlardan birinin ispat edilememesi durumunda ispat standardının sağlanamamasından değil, fakat ihlalin mevcut olmadığından söz edilecektir¹²³. Buna ek olarak karteller, rakip teşebbüsler arasında; fiyat tespiti, ihalelerde danışıklı hareket, arz-kota kısıtlaması, müşteri-sağlayıcı-bölge-dağıtım kanallarının bölüşülmesini içermektedir. Bu noktada önemli olan husus, rekabeti sınırlayıcı davranışın yukarıda sınırlanan hâllerden biri (fiyat tespiti, müşteri paylaşımı vb.) niteliğinde olup olmadığı hususudur. Buradan hareketle, rekabet hukuku uygulamalarında, kartellerin ispatında birincil ve/veya ikincil delillere dayanılabilmektedir. Bunlara ek olarak, 4054 sayılı Kanun'un "*İspat Yükü*"

¹¹⁸ 25.06.2014 tarih ve 14-22/460-202 sayılı *Beyaz Çimento* kararı; 01.10.2014 tarih ve 14-37/713-318 sayılı *Pamukkale Taşımacılık* kararı.

¹¹⁹ 25.12.2008 tarih ve 08-75/1198-463 sayılı *Diyaliz II* kararı, para. 820, 23.12.2010 tarih ve 10-80/1687-640 sayılı *Diyaliz III* kararı, para. 1340, 25.07.2006 tarih ve 06-55/712-202 sayılı *İthal Kömür* kararı, 11.12.2003 tarih ve 03-78/948-392 sayılı *Alçı kararı*, s.3, 24.12.2002 tarih ve 02-80/937-385 sayılı *Sigara Üreticileri kararı*, s.23, 13.06.2019 tarih ve 19-21/306-132 sayılı *Mardin Yumurta Üreticileri kararı*, 17.09.2013 tarih ve 13-54/756-316 sayılı *Akdeniz ve Göller Bölgesi Çimento Üreticileri kararı*

¹²⁰ Case 41/69, ACF Chemiefarma NV v. Commission (the Quinine Cartel) [1970] ECR 661, Cases 29/83, 30/83 CRAM and Rheinzink v. Commission [1984] ECR 1679

¹²¹ Cases C-89, 104, 114, 116-117, 125-9/85 [1993] ECR I-1307 Ahlström Osakeyhtiö and Others v. Commission (Woodpulp II), [1993] 4 CMLR 407

¹²² Burcu Can, "*Rekabet Hukukunda Kartellere İlişkin İspat Standardı*", s. 63

¹²³ Can, B. (2012), *Rekabet Hukukunda Kartellere İlişkin İspat Standardı*, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi, No: 288, Ankara, s. 7.

başlıklı 59. maddesinde rekabeti sınırlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaların varlığının her türlü delille ispatlanabileceği düzenlenmekte, başka bir deyişle delil serbestisine atıf yapılmaktadır. Bu noktada dosya kapsamında elde edilen deliller, bütüncül değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

- (539) **Savunma:** RETİNA'nın hekimlere sabit bir maaş skalası uygulamadığı, hekimlerin aylık performanslarına göre hastane cirosu üzerinden ücrete hak kazandıkları, bu sebeple diğer sağlık kuruluşları ile hekimlerin maaş skalalarına ilişkin anlaşma içinde olacağı bir maaş modelinin bulunmadığı, RETİNA'nın uzmanlık alanının, hizmet kapasitesinin ve hasta portföyünün diğer teşebbüslerden farklı olmasından hareketle ilgili pazarda, farklı ihtisas alanlarında ya da genel sağlık alanında hizmet gören sağlık kuruluşlarıyla bir menfaat birliğine gitmesinin rasyonel olmadığı, RETİNA'nın özel nitelikli bir hastane olduğu, bu sebeple zaten çok az sayıdaki hekimine sunduğu ücretlerin, ortalama bir hekim ile aynı olmasının ihtimal dâhilinde olmadığı, sağlık sektörünün sıkı regülasyonlara ve denetime tabi olduğu, ilgili düzenlemeler uyarınca her ilin belirli bir sayıda uzman kadrosunun olduğu ve bu kadroların daha ilgili hastane kurulurken hastane başına verildiği, ilgili düzenlemelere bakıldığında özel hastaneler için kadro sahibi olmanın, hekimden önce geldiğinin görüleceği, RETİNA'nın Bursa ili için sınırlı olan göz doktoru kadrosunun dokuzunu, kuruluşunda elde ettiği, dolayısıyla maaş skalası gibi bir konu üzerinde hastaneler arasında bir anlaşma yapılmasının, en azından göz doktorları için fiilen imkânsız olduğu, doktorların çok sayıda ve çeşitli düzenleme uyarınca İl Sağlık Müdürlükleri kontrolünde çalıştırıldığı, bu çerçevede hiçbir uzman doktorun özlük durumunun hastane insan kaynakları personeline belirlenemeyeceği aktarılmaktadır.
- (540) **Değerlendirme:** Söz konusu savunmanın hekimler özelinde yapıldığı görülmektedir. Oysa **Delil 2/33**'ten, maaş asgari/azami zam oranının tespitinde asgari ücretli çalışan ve diğer ücretli çalışan ayrımına gidildiği, yalnızca hekim ücretleri değil; çalışanların asgari/azami zam oranının kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Tarafın uzmanlaşma alanının göz sağlığı olması, diğer özel sağlık kuruluşlarının ise genel itibarıyla daha çok branş bakımından faal olması taraf ile diğer özel sağlık kuruluşları arasında rakiplik ilişkisi bulunmadığını göstermemektedir. Bununla birlikte, dosya kapsamında elde edilen bilgilerden RETİNA ile Bursa ilindeki diğer teşebbüsler arasında yıllar itibarıyla hekim transferinin bulunduğu görülmektedir. Bu durum ayrıca iş gücü bakımından da tarafların faaliyetlerinin örtüştüğünü göstermektedir. Nitekim diğer özel sağlık kuruluşları bünyesinde birçok faaliyetin yanında göz sağlığı hizmeti de mevcuttur.
- (541) **Savunma:** Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 11. maddesi uyarınca kurulan özel hastaneler komisyonunda özel hastane derneklerini temsilen bir dernek mensubu üyenin hazır bulunacağına hükme bağlandığı, dolayısıyla Sağlık Bakanlığı ve İl Sağlık Müdürlüğü ile yürütülecek ilişkilerde derneklere mensup olmanın önemli bir unsur haline geldiği, ayrıca RETİNA'nın sektörel düzenlemeleri takip edebilmek ve yürüteceği faaliyetler bakımından yükümlülükleri konusunda güncel kalabilmek amacıyla BUSAD'a üye olduğu ve BUSAD ile rekabete hassas hiçbir bilgi paylaşımı içine girmediği, RETİNA çalışanının BUSAD üyesi olduktan sonra aktif faaliyet göstermediği, soruşturmadan haberdar olunmasıyla derhal üyeliğini sonlandırdığı, RETİNA'nın iş gücü pazarında rekabet hukuku endişeleri gibi son derece karmaşık bir rekabet hukuku tartışmasına yönelik hassasiyet seviyesinin yeterli olmadığına farkındalığına soruşturma kararını takiben ulaştığı, akabinde çalışanlarına yönelik rekabet eğitimleri sağladığı ifade edilmektedir.

- (542) **Değerlendirme:** İhlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşük olması Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde hafifletici unsur olarak dikkate alınmıştır.
- (543) **Savunma:** RETİNA'nın önaraştırma aşaması olmaksızın doğrudan soruşturma kapsamına alınmasının, önaraştırma aşamasında kendisini ifade ederek soruşturmada kurtulma imkânına sahip olan bir teşebbüsü bir buçuk yılı aşabilen bir soruşturma süreci ile karşı karşıya bırakarak usul ekonomisini zedelediği, Danıştay ve geçmiş Kurul kararları¹²⁴ çerçevesinde, ihlal iddialarının tamamen açıklığa kavuşturulması imkânının varlığı ihtimalinde Kurulun belirli durumlarda soruşturma açmaksızın diğer tedbirlere başvurma yetkisinin bulunduğu, konu bakımından mevcut soruşturma ile örtüşen benzer durumlarda¹²⁵ Kurulun ihlal tespitinde bulunmadığı ve Kanun'un 9. Maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere görüş yazısı gönderilmesine karar verdiği ifade edilmektedir.
- (544) **Değerlendirme:** Soruşturma aşaması öncesinde Bursa ve Balıkesir illerindeki özel hastanelere yönelik olarak Kurulun 26.11.2020 tarih ve 20-51/711-M sayılı kararı uyarınca, tarafın da dâhil olduğu bir önaraştırma yürütülmüştür. Tarafın savunmasının başlangıcında da önaraştırmanın gerçekleştirildiği ve 02.12.2020 tarihinde yerinde inceleme yapıldığı ifade edilmektedir.
- (545) **Savunma:** tarafından elde edilen belgelerde insan kaynakları toplantısına katılımı gösterir herhangi bir ibarenin bulunmadığı, belge içeriğinde teşebbüsün hiçbir yetkilisinin adının yer almadığı ve şirketin soruşturmada adı geçen derneklere üyeliğinin söz konusu olmadığı vurgulanmaktadır.
- (546) **Değerlendirme:** Soruşturma sürecine dâhil edilen BUSAD ve ÖHP'den, BUSAD'ın yalnızca TSS ile ilgili süreç konusunda ihlali kolaylaştırıcı eylemde bulunduğu tespit edilmiştir. RETİNA'nın ise ilgili sürecin tarafı olmadığı ortaya konulmaktadır. Öte yandan, RETİNA her ne kadar anılan insan kaynakları toplantılarına katılmadığını belirtse de teşebbüsün İnsan Kaynakları Sorumlusunun gerçekleştirilen toplantılara katıldığı, Hastane Müdürünün ise bu durumdan habedar olduğu elde edilen delillerden ortaya konulmaktadır.

I.5.7.19. ROMATEM Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (547) **Savunma:** Dosya kapsamında teşebbüs hakkında ulaşılan sonuca yönelik herhangi bir itirazlarının bulunmadığı ve teşebbüse idari para cezası uygulanmaması gerektiği yönündeki kanaate katıldıkları belirtilmektedir.

I.5.7.20. DORUK Grubu Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (548) ARİTMİ tarafından yapılan ve yukarıda özetine yer verilen, teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları yönündeki savunma aynen DORUK Grubu tarafından da yapılmıştır. Aynı savunma ve bu savunmaya karşı yapılan değerlendirme yukarıda yer aldığından burada tekrarlanmamaktadır.
- (549) **Savunma:** Hastanelerin TSS hususunda ortak hareket etmesine sebep olan unsurun sigorta şirketlerinin kartelleşmesi ve TSS sözleşmelerinin iptal edilmesi durumunda

¹²⁴ Danıştay 13. Dairesinin 30.05.2014 tarihli ve E.2010/4818 sayılı Burdur Dershaneler kararı; Kurulun 06.05.2009 tarih ve 09-21/438-106 sayılı Çiğ Süt, 25.06.2014 tarih ve 14- 22/428-192 sayılı Kuyumcular, 30.12.2008 tarih ve 08-76/1227-465 sayılı Ekmek, 22.05.2018 tarih ve 18-15/282-140 sayılı Oto Ekspertiz, 03.04.2014 tarih ve 14-13/238-104 sayılı Fotoğraf Stüdyoları kararları.

¹²⁵ 02.01.2020 tarih ve 20-01/3-2 sayılı Kurul kararı.

ÖSS sözleşmelerinin de iptal edileceği biçiminde tehdit edilmeleri olduğu ifade edilmektedir.

- (550) **Değerlendirme:** İlgili bölümde yer verildiği üzere, özel sağlık kuruluşlarının alıcı gücü oluşturarak daha yüksek TSS katsayısı almaya yönelik ortaklaşa hareketlerinin bireysel muafiyet alamayacağı değerlendirilmiştir. Söz konusu değerlendirme kapsamında, özel sağlık kuruluşlarının TSS katsayılarının belirlenmesine yönelik birlikte hareket etmelerinin herhangi bir etkinlik ortaya çıkarmaması ve tüketici yararı oluşturmaması, nedenleriyle birlikte detaylı şekilde açıklanmıştır. Bu çerçevede, bahse konu eylemlerin bireysel muafiyet alabilmesi için kümülatif olarak sağlaması gereken dört şarttan ilk ikisini karşılamaması sebebiyle bireysel muafiyet alamayacağı ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun kapsamında bir rekabet ihlali oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (551) **Savunma:** Özel hastaneler ile özel sigorta şirketlerinin TSS anlaşmalarının, TSS pazarında bir hizmet alımı olarak değerlendirilemeyeceği ve bunların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, bununla birlikte kat sayılarda yaşanan pozitif revizyonun hiçbir surette tüketiciye yansımadağı ve sigorta poliçelerinin prim bedellerini etkilemediği, Bursa'da TSS pazarındaki en büyük oyuncunun ALLIANZ olduğu, Türk Metal İş Sendikası ile toplu iş sözleşmeleri akdeden işverenlerin, bu sözleşmeler ile sendika üyesi işçilerinin TSS'lerinin ALLIANZ tarafından yapılacağını taahhüt ettiği, ALLIANZ'ın zincir olarak faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşları ile yaptığı anlaşmalara kıyasla, TSS piyasasındaki ekonomik gücünü ve hâkim durumunu kullanarak yerel teşebbüslere düşük katsayılar dayattığı, bu eşitsizliğin giderilmesi amacıyla ALLIANZ ile görüşmeler yapıldığı, ancak sonuç alınmadığı, akabinde 2018 yılında ALLIANZ ile yapılan TSS sözleşmelerinin feshedildiği, fesih neticesinde ALLIANZ'ın TSS sözleşmesinden ayrı ve bağımsız olan, ancak benzer nitelikte olan ÖSS sözleşmelerini de feshederek Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği ifade edilmektedir.
- (552) **Değerlendirme:** 4054 sayılı Kanun "Kapsam" başlıklı 2. maddesi "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.*" Bununla birlikte, mal ve hizmet piyasalarının tanımı, Kanun'un 3. maddesinde yer almaktadır. Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca TSS katsayılarına yönelik bilgi değişimi yoluyla gerçekleştirilen ortak hareketin 4054 sayılı Kanun'un kapsamında olduğuna dair şüphe bulunmamaktadır.
- (553) **Savunma:** DORUK BURSA'nın iddia konusu ihlalde hiçbir işlevi ve yeri olmadığı, adına görüşme veyahut yazışma yapılmadığı ve sürece iştiraki bulunmadığı, bu sebeple Bursa Özel Sağlık Tesisleri A.Ş. aleyhine de ceza verilmesi mütalaasının haksız ve hukuka aykırı olduğu, soruşturma raporunda rekabet ihlali iddiasına dayanak oluşturan "*TSS Çalışma Grubu*" isimli Whatsapp grubunda DORUK YILDIRIM'ın mesul müdürü Cemal TURHAN'ın yer aldığı, soruşturmanın tarafı olan DORUK BURSA'nın hiçbir yetkilisinin somut olayla alakası bulunmadığı gibi WhatsApp grubuna üyeliklerinin de olmadığı, öte yandan grup şirket olarak ekonomik bütünlük ilkesi dikkate alınarak verilecek ceza için her iki teşebbüsün cirolarının toplanmaması

gerektiği, DORUK BURSA'nın yavru şirket konumunda olduğu ve hâkim şirketin hareketlerinden sorumlu tutulamayacağı ifade edilmiştir.

- (554) **Değerlendirme:** DORUK BURSA'nın 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine dair herhangi bir tespit yapılmamış ve bu şirket idari para cezasından sorumlu tutulmamıştır.
- (555) **Savunma:** SUT fiyatlarına uzun yıllardır zam yapılmaması ve ALLIANZ tarafından uygulanan ve rekabetçi piyasayı engelleyen katsayı farklılıklarının, Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinde yer alan kamu otoritelerinin teşviki ve diğer teşebbüslerin zorlaması bağlamında hafifletici neden olarak değerlendirilmesi gerektiği, Kurulun 20-03/28-12 sayılı kararında cezada orantılılık/ölçülülük ilkesine vurgu yapıldığı, Covid-19 koşulları nedeniyle hastanelerin gelir kaybına uğraması ve teşebbüsün yaptığı yeni yatırımlar nedeniyle içinde bulunduğu finansal durumun hafifletici neden olarak değerlendirilebileceği ifade edilmektedir.
- (556) **Değerlendirme:** DORUK Grubu tarafından ifade edilen SUT fiyatlarına zam uygulanmaması ve ALLIANZ tarafından rekabetçi piyasanın engellenmesi hususları Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinde öngörülen ve hafifletici unsur olarak sayılan *"kamu otoritelerinin teşvikinin veya diğer teşebbüslerin zorlamasının bulunması"* hükmü ile ilişkilendirilemeyecektir. Nitekim Kurulun 14-26/530-235 sayılı kararında kamu otoritelerinin teşvikinin söz konusu olabilmesi için teşebbüsün bir kamu otoritesi tarafından rekabeti ihlal edecek şekilde davranmaya zorlanmış olması ve bu anlamda serbest iradesinin ortadan kaldırılmış olması gerektiği vurgulanmış olup kendi serbest iradesi ile rekabeti ihlal etmeyi tercih eden teşebbüsün sorumluluktan kurtulması mümkün olmayacaktır. Öte yandan DORUK Grubu tarafından, gerçekleştirilen eylemlerin bu tür bir zorlama altında gerçekleştirildiğini gösteren herhangi bir bilgi ve belge sunulmamaktadır. Diğer yandan ihlale konu faaliyetlerden elde edilen cironun teşebbüsün toplam cirosu içindeki payının düşüklüğü indirim nedeni olarak kabul edilmiştir.
- (557) **Savunma:** Pandemi döneminde kamu kurumlarından sağlık personeli istifalarının durdurulduğu, bu durumun da sağlık personellerinin önemini artırdığı ve teşebbüslerin personellerinin transferini önlemesi gerektiği, ihlal tespiti yönünde kanaat oluşması halinde Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen koşulların detaylı şekilde incelenmesi gerektiği ifade edilmektedir.
- (558) **Değerlendirme:** İş gücü piyasasında hekim transferinin engellenmesi yönünde rakipler arası bir anlaşma amacı itibarıyla rekabeti sınırlamaktadır. Teorik olarak 5. maddede yer alan koşulları sağlayan her türlü rekabeti kısıtlayıcı anlaşma ve hüküm muafiyet korumasından faydalanabilir. Fakat gerek hukuken gerek iktisadi olarak doğası gereği rekabeti aşırı ölçüde sınırladıkları ve rekabet üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf edecek nitelikte ekonomik faydalar yaratabilme ihtimallerin oldukça düşük olduğu varsayılan anlaşmaların muafiyet koşullarını sağlama ihtimalinin görece düşük olduğu kabul edilmektedir. Fiyat tespiti, bölge ve müşteri paylaşımı, yeniden satış fiyatının tespiti gibi sınırlamalar bu kısıtlamalardandır. Bununla birlikte çıktı pazarlarındaki kartelin tam simetriği olan ve aynı etkiyi üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran girdi/alım kartelleri de açık ve ağır ihlal tanımı kapsamında ele alınmaktadır. Keza ekonomi yazını bakımından da çıktı pazarındaki karteller ile girdi pazarındaki karteller arasında bir fark bulunmamakta, her iki tür kartel de rekabet hukukunun çıkış noktası olan yapay şekilde tekelci gücü kullanma imkânına kavuşmayı hedeflemekte ve tüketici (alım karteli bakımından üretici) faydasını ele geçirmeyi; rekabetçi dengeye göre kartel taraflarının pazarın karşı taraftaki oyuncuların zararına olacak şekilde daha yüksek bir fayda elde etmesini

sağlamaktadır. Bu doğrultuda söz konusu eyleme, açıkça ihlal teşkil etmesi nedeniyle muafiyet verilemeyecektir.

I.5.7.21. CİHANGİR Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (559) ARİTMİ tarafından yapılan ve yukarıda özetine yer verilen, teşebbüslerin hekim transferinin engellenmesi hususunda anlaşmadıkları yönündeki savunma aynen DORUK Grubu tarafından da yapılmıştır. Aynı savunma ve bu savunmaya karşı yapılan değerlendirme yukarıda yer aldığından burada tekrarlanmamaktadır.
- (560) **Savunma:** Çalışanların sadece “TSS Çalışma Grubu” isimli WhatsApp grubunda bulunmalarını, gönderilen maillerde yer almalarını yeterli görerek çalışan transferinin engellenmesi ve maaş skalasının belirlenmesi hususlarında rekabete aykırı davranıldığı tespiti yapıldığı, oysaki **Delil 2/31**'de yer alan e-postanın alıcılara ihlal isnadının yapılmadığı, söz konusu durumun hakkaniyete ve eşitliğe aykırı olduğu, toplantı tutanağı, ıslak imzalı doküman gibi yazılı veya sesli bir delil gibi objektif bir delil olmaksızın ihlal isnadında bulunmanın hukuka aykırı olduğu ifade edilmektedir.
- (561) **Değerlendirme:** Yukarıda **Delil 2/31**'de e-postanın alıcılarının neden ihlalden sorumlu tutulmadıkları detaylı şekilde açıklanmıştır. İlaveten, yine “TSS Çalışma Grubu” adlı WhatsApp grubu katılımcılarının neden personel transferinin engellenmesine yönelik eylemlerden sorumlu tutuldukları ifade edilmiştir. Bu çerçevede **Delil 2/31**'deki e-posta alıcılarının tamamının ihlalden sorumlu tutulmamasında hakkaniyete ve hukuka aykırı bir nokta bulunmamaktadır.
- (562) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde, “*Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur...*” ifadesine yer verilmektedir. Mezkûr Kanun maddesinin lafzı ve madde gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde, teşebbüslerin rekabeti sınırlama yönündeki iradesinin hangi yöntemler ile ortaya çıktığından ziyade, yapılan uzlaşmanın amacının, etkisinin veya potansiyel etkisinin rekabet karşıtı olup olmadığının önem arz ettiği anlaşılmaktadır.
- (563) **Savunma:** TSS'li son derece az sayıda sigortalıya hizmet sunulduğu ve ticaret hacmi düşük olan bu alanda rekabete aykırılık arz edecek bir tavır sergilemenin hastane açısından neredeyse hiçbir anlam taşımadığı ifade edilmektedir.
- (564) **Değerlendirme:** CİHANGİR'e TSS sürecine dair herhangi bir ihlal isnat edilmemektedir.
- (565) **Savunma.** Hastanenin Bursa ili İnegöl ilçesinde faaliyet gösterdiği, şehir merkezinde olmayışının sonucu olarak, personel istihdamı konusunda dezavantajlı olduğu, dolayısıyla diğer hastanelerle rekabet etmeme üzerine anlaşmaya çalışmasının veya anlaşmış olmasının pratikte hiçbir faydasının bulunmadığı ifade edilmektedir.
- (566) **Değerlendirme:** Dosyadaki belgeler (**Delil 2/30-34**) CİHANGİR'in hekim transfer etmeme ve maaş tespit uygulamasına dâhil olduğunu ortaya koymaktadır.
- (567) **Savunma:** Özel sağlık kuruluşlarınca yetkili Bakanlık görevlileri ve İl Sağlık Müdürlüğü görevlilerinin de iştirak ettiği toplantılar yapıldığı, bu toplantılarda Bursa'da sağlık hizmetlerinin sunulması, yaşanan aksaklıklar ve sistemin iyileştirilmesi üzerine görüşler beyan edildiği, hastane çalışanlarının da dâhil olduğu sosyal medya gruplarında ise sağlık alanına ilişkin yönetmelik metinlerinin, Bakanlık yazılarının ve

kararların paylaşıldığı ve yapılan paylaşımlarda hastane çalışanlarınca rekabete aykırılık teşkil edecek hiçbir teklif, telkin veya talepte bulunulmadığı ifade edilmektedir.

- (568) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında CİHANGİR'in taraf olduğu ihlaller çalışan transferinin engellenmesi ve maaş tespitinden oluşmaktadır. Bu konudaki ihlal tespitleri ise **Delil 2/30-34**'e dayandırılmaktadır.

I.5.7.22. LİMAN Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (569) **Savunma:** 10.01.2020 tarihli "*özel hastaneler işbirliği protokolü*" hükümleri incelendiğinde, özel hastanelerin herhangi bir rekabeti engelleyici veya sınırlayıcı oluşum içinde olmadıklarının görüleceği, kesintilerin yapılmasının yasal bir zorunluluk olduğu, LİMAN ile diğer hastaneler arasında hastane personelinin transferini engelleyici bir uygulama ya da anlaşma bulunmadığı ve hatta birçok doktor ve sağlık çalışanın diğer hastanelerde çalışmaya başladıkları ifade edilmektedir.
- (570) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında soruşturma taraflarının katılım payı almama yönünde anlaşmalarına dair bir ihlal tespiti yapılmamaktadır. Ayrıca LİMAN hakkında herhangi başka bir konuda da ihlal isnadında bulunulmamaktadır.

I.5.7.23. CEYLAN Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (571) **Savunma:** Soruşturma Bildirimindeki "*bazı özel sağlık kuruluşlarının tamamlayıcı sağlık sigortası alanında ortak hareket ettikleri, Bursa ilinde faal özel hastanelerin aralarında hekim transferini engellemeye ve çalışanların maaş skalalarını tespit etmeye yönelik görüşmeler gerçekleştirdikleri, bazı özel hastanelerin ise aralarında rekabete hassas bilgi değişiminde buldukları*" ifadesinde geçen "*bazı*" kelimesinin isnadın mahiyet ve sebebini içermediği ifade edilmektedir.
- (572) **Değerlendirme:** Soruşturma Bildirimi, kişi ve kuruluşlar hakkında soruşturma açılıp açılmayacağına tespitine yönelik bir hazırlayıcı işlem niteliğindeki önaraştırma sürecinde elde edilen bilgi ve belgelerden hareketle hazırlanmaktadır. Öte yandan soruşturma aşaması ise teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik bilgilerin toplanması ve bu haliyle dosyanın tamamlanmasını öngören bir süreci kapsamaktadır¹²⁶. Bu bakımdan soruşturma safhası, elde edilen deliller doğrultusunda araştırmının genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal olup olmadığının tespitinin her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulacağı aşama olarak belirlenmiştir¹²⁷. Soruşturma Bildiriminde ihlal şüphesi taşıyabilecek eylemlerin niteliği hakkında gerekli bilgilendirme yapılmış olup bahse konu eylemlerin ihlal niteliğini taşıyıp taşımadığı ve bu eylemlere hangi teşebbüslerin taraf olduğu gibi hususlar soruşturma sürecinde ortaya konulmaktadır.

I.5.7.24. ACIBADEM Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (573) **Savunma:** Hizmet ya da istisna akdi kapsamında istihdam edilen hekimlere, tüm grup hastanelerinde standart olan sözleşme metinlerinin imzalatıldığı, bu sözleşmelerin her iki tarafın hak ve ödevlerini düzenleyen maddeler içerdiği ve hekim maaş skalalarını belirleme ya da hekim transferini engellemeye yönelik oluşumların içerisinde bulunmalarının mümkün olmadığı ifade edilmektedir.
- (574) **Değerlendirme:** ACIBADEM hakkında iş gücü piyasalarına yönelik herhangi bir ihlal isnat edilmemektedir.

¹²⁶ Ankara 15. İdare Mahkemesi 13.07.2012 tarih, 2011/2550 E., 2012/1189 K.

¹²⁷ Danıştay 13. Daire 08.05.2012 tarih, 2008/8139 E., 2012/963 K.

I.5.7.25. ACK ÜROTAŞ Tarafından Yapılan Savunma ve Değerlendirilmesi

- (575) **Savunma:** Kuruluşun hastane değil tıp merkezi olması dolayısıyla diğer hastanelerle rekabeti kısıtlayıcı anlaşma içinde bulunamayacağı, TSS anlaşmalarının bulunmadığı, fiziki özellikleri ve ruhsat yapıları farklı olan özel sağlık kuruluşlarının TSS veya hekim transferini engellemeye ve çalışanların maaş skalalarını tespit etmeye yönelik olarak ya da rekabeti engelleyecek şekilde bilgi değişiminde bulunmalarının hayatın olağan akışına aykırı olduğu ve bu yönde bir eylem içinde bulunmadığı, BUSAD tarafından yapılan ve katıldıkları toplantılarda sektörün daha kaliteli hizmet verebilmesi için; değişen yönetmelikler, prosedürler, hizmet içi eğitimler ve mevzuat gibi konuların görüşüldüğü belirtilmektedir.
- (576) **Değerlendirme:** Dosya kapsamında ACK ÜROTAŞ'ın rekabeti sınırlayıcı bir eyleme taraf olduğuna dair tespit yapılmamaktadır.

I.5.7.26. Diğer Savunmalar ve Değerlendirilmesi

- (577) Soruşturma taraflarından ATEK, HAYAT ve ROMMER Soruşturma Bildiriminde yer alan tüm iddiaları reddetmektedirler. Diğer yandan **ACIBADEM, CEYLAN, MEDICANA BURSA, ESTETICARE, RETİNA, ROMATEM ve MEDICALPARK BURSA** tarafından Kanun'un 43 ve 44. maddesi gereğince Soruşturma Bildiriminde iddiaların türü ve niteliği hakkında kendilerine yeterli bilgi gönderilmediği dolayısıyla tarafların savunma hakkının kısıtlandığı ifade edilmektedir. Ayrıca **MEDICANA BURSA ve ROMATEM** tarafından kendilerine hiçbir delil sunulmaması nedeniyle ilk yazılı savunmaların kanuni süresi içerisinde yapılamayacağı, iddialara dayanak teşkil eden raporların ve sair dayanak evrakın kendilerine gönderilmediği gerekçesiyle ilk yazılı savunma için öngörülen 30 günlük sürenin başlamadığı ve savunma verme hakları ile bu yöndeki sürelerin saklı olduğu ifade edilmektedir.
- (578) **Değerlendirme:** MEDICANA Grup'un savunmalarının sunulduğu bölümde iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgi verilmemesine ve savunma hakkının kısıtlanmasına ilişkin savunma değerlendirilmiş olduğundan burada tekrarlanmamaktadır.
- (579) **ARİTMİ, CEYLAN, MEDICABİL, PEDMER ve DORUK YILDIRIM** tarafından 14 yıl aradan sonra 2020 Mart ayında SUT'a yapılan %10'luk iyileştirmenin Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından ALLIANZ'ın uyguladığı katsayıları düşüreceğini bildirdiği, bunun üzerine ödemelerin maliyetleri karşılamaması nedeniyle ALLIANZ ile görüşmeler yapıldığı, ALLIANZ'ın zincir hastanelere ve yerel hastanelere uyguladığı katsayının farklı olduğu, ALLIANZ'ın her hastane ile ayrı şekilde görüşme ve pazarlık yaptığı, yapılan görüşmeler sonrasında katsayıların revize edildiği, her hastanenin ALLIANZ ile münferiden anlaştığı, TSS sürecindeki gelişmelerin Kanun'un amacıyla uyumlu olduğu, nitekim bu eylemle alım gücü düşük hastanelerin hâkim durumdaki teşebbüs karşısında bir nebze de olsun rekabet gücü yaratmayı amaçladığı ve TSS alanında ortak hareket edilmesiyle doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı veya etkisinin bulunmadığı ifade edilmektedir.
- (580) **Değerlendirme:** TSS sürecine ilişkin gelişmeler hakkında muafiyet değerlendirmesi yapılmıştır. TSS katsayılarında özel hastanelerin bilgi değişimi yoluyla birlikte hareket etmesinin ve böylelikle katsayıların artırılmasının etkinlik doğurmadığına, maliyet avantajı sağlamadığına ve ayrıca dolaylı yoldan sigorta poliçe fiyatlarına yansiyarak tüketici zararına yol açabileceğine dair tespitler yapılmaktadır. Dolayısıyla dosya konusu ortak hareketin Kanun'un amacına uygun olduğu iddiasına katılmak mümkün görünmemektedir.

- (581) **GÖZ VAKFI, MEDICABIL, PEDMER, RETİNA** tarafından hekimlerin baz ücret+prim usulüyle çalışmakta olduğu, prim usulüyle çalışıldığından ücret skalası belirlenmesinin de mantıken mümkün olmadığı ve teşebbüs verileri incelendiğinde herhangi bir maaş skalasının belirlenmediğinin açıkça görüleceği savunulmaktadır.
- (582) **Değerlendirme:** Soruşturma taraflarının maaş skalasının belirlenmesine yönelik olarak toplantılar gerçekleştirdiği ve son toplantıda 2020 yılında çalışanların maaşlarının zam oranlarının asgari ve azami sınırlarının belirlendiği görülmektedir. İlgili toplantılara ilişkin süreç **Delil 2/30-33** ile sabit olup rakipler arası maaş tespitine yönelik davranışlar ne ölçüde uygulandığından ya da etki gösterdiğinden bağımsız olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amacı itibarıyla ihlal teşkil etmektedir.

I.5.8. Ceza Yönetmeliği Kapsamında Değerlendirme

- (583) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; *"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yılsonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yılsonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."* hükmünü amirdir.
- (584) Ceza Yönetmeliği'nin temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin, karteller için %2'si ile %4'ü, diğer ihlaller için %0,5'i ile %3'ü arasında bir oran esas alınacaktır. Bu çerçevede, ilk olarak tespit edilen ihlallerin hukuki niteliğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (585) Soruşturma kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda;

Samsun ilinde;

- ATASAM
- BÜYÜKANADOLU
- MEDICANA SAMSUN
- MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un

Bursa ilinde ise;

- ARİTMİ
- HAYAT'ın

aralarında fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine karar verilmiştir. Bu ihlalin Samsun ilinde serbest hekimlere yönelik ve diğer hizmetlere yönelik olmak üzere iki ayrı davranış ile şekillendiği görülse de "fiyat tespiti" tek bir ihlal olarak nitelendirilmiştir. Bu bakımdan, Samsun'da serbest hekimlere yönelik sunulan hizmetlerdeki fiyat tespitine ATASAM, BÜYÜKANADOLU, MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un dahil bulunmakta, Samsun'da diğer faaliyetlere yönelik fiyat tespiti bakımından ise yalnızca MEDICALPARK/LIV SAMSUN ile MEDICANA SAMSUN'un dahil bulunmaktadır. Ayrıca, Bursa'da ARİTMİ ve HAYAT bakımından ise diğer faaliyetlere yönelik (psikoteknik rapor onayı fiyatlarının tespiti) fiyat tespiti söz konusudur.

- (586) Ceza Yönetmeliği'nin 3. maddesinde; *"Fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında*

gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve uyumlu eylemler", "kartel" olarak tanımlanmaktadır. İlgili bölümde açıklandığı üzere, fiyat tespitini içeren bir ihlalin söz konusu olması nedeniyle bu ihlalin kartel niteliğinde olduğu; bu itibarla yukarıda belirtilen teşebbüsler hakkında Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca yıllık gayri safi gelirlerinin %2'si ile %4'ü arasında bir temel para cezasına esas oranın belirlenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

- (587) Diğer yandan Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca temel para cezasının belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin "*piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı*" gibi hususların dikkate alınması gerekmektedir.
- (588) Açıklamalar çerçevesinde Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve ikinci fıkrası uyarınca ATASAM, BÜYÜKANADOLU, MEDICANA SAMSUN MEDICALPARK/LIV SAMSUN, ARİTMİ ve HAYAT için temel para cezasına esas oran **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (589) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel para cezasının miktarı; bir ila beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılacaktır. Delillerin incelenmesinden MEDICALPARK ve MEDICANA'nın fiyat tespitine 2019 yılında başladığı görülmektedir. Bu noktada, MEDICALPARK ve MEDICANA'nın ihlal süresinin 1-5 yıl olduğu, diğer teşebbüslerin ihlal süresinin ise bir yıldan az olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla MEDICALPARK ve MEDICANA'nın 1-5 yıl arası süren ihlali bakımından ceza oranı yarısı kadar artırılarak **%(.....)** temel para cezası oranına ulaşılmaktadır. Diğer teşebbüsler bakımından ise ceza oranında süreden dolayı bir artırıma gidilmemektedir. Bu teşebbüsler için temel para cezası oranı **%(.....)**'dir.
- (590) Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri sırasıyla ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurları düzenlemektedir. Dosya kapsamında yukarıda ele alınan ihlale taraf olan teşebbüsler bakımından Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde cezanın artırılmasını gerektirecek herhangi bir unsur bulunmamaktadır. Bununla birlikte Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde, taraf teşebbüslerin ihlal konusu faaliyetlerinin yıllık gayri safi gelirleri içindeki payının düşük olması nedeniyle temel para cezası oranında %40 indirimle gidilerek, ATASAM, BÜYÜKANADOLU, ARİTMİ ve HAYAT için **%(.....)** oranına; MEDICANA SAMSUN ve MEDICALPARK/LIV SAMSUN içinse **%(.....)** oranına ulaşılmıştır.
- (591) Dosya kapsamında tespit edilen bir diğer ihlal işgücü piyasalarına yöneliktir. Bu çerçevede;
- Samsun ilinde;
- MEDICANA SAMSUN
 - MEDICALPARK/LIV SAMSUN'un
- Bursa ilinde ise;
- ARİTMİ
 - ATEK
 - BURFİZ,
 - CEYLAN
 - GÖZ VAKFI BURSA
 - HAYAT,
 - MEDICABİL,

- MEDICANA BURSA,
- MEDICALPARK BURSA,
- PEDMER
- PEMBEMAVİ
- RETİNA
- DORUK YILDIRIM
- CİHANGİR'in

iş gücü piyasalarındaki rekabeti sınırlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine karar verilmiştir.

- (592) Samsun ilinde, MEDICALPARK/LIV SAMSUN ve MEDICANA SAMSUN'un, Bursa ilinde ARİTMİ, ATEK, CEYLAN, HAYAT, MEDICABİL, PEDMER, DORUK YILDIRIM ve CİHANGİR'in çalışan transferini engellemek suretiyle iş gücü piyasasındaki rekabeti sınırladıkları; Bursa ilinde ise ARİTMİ, BURFİZ, CEYLAN, GÖZ VAKFI BURSA, MEDICANA BURSA, MEDICABİL, MEDICALPARK BURSA, PEMBEMAVİ, RETİNA ve CİHANGİR'in çalışanların maaş skalasının belirlenmesi suretiyle iş gücü piyasasındaki rekabeti kısıtladıkları tespit edilmiştir. Ceza Yönetmeliği'nin "*Para Cezasının Belirlenmesine İlişkin İlkeler*" başlıklı 4 (a). maddesi uyarınca; fiyat tespiti kendi içerisinde tek bir ihlal olarak ele alınmış, fiyat tespitine ve iş gücü piyasasına yönelik davranışlar ise ayrı ihlaller olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda anılan ihlallerin ayrı ayrı cezalandırılmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yandan çalışan transferinin engellenmesi ve çalışanların maaş skalalarının tespit edilmesi iş gücü piyasalarına yönelik tek bir ihlal olarak ele alınmıştır.
- (593) Tarafların iş gücü piyasasındaki rekabeti sınırlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmesinin, Ceza Yönetmeliği'nin 3. maddesinin (ç) bendi çerçevesinde, daha önce de belirtildiği üzere, kartel tanımı kapsamında olduğu değerlendirilmiştir. Bu nedenle temel para cezasına esas olarak Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve ikinci fıkrası uyarınca %(.....) oranı temel alınmıştır. Bununla birlikte, ihlal süresi bir yıldan az olduğundan Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde temel para cezasına esas oranda süreden dolayı herhangi bir artırıma gidilmemiş, böylelikle temel para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir. Öte yandan, bu ihlal bakımından Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde herhangi bir ağırlaştırıcı unsur bulunmamaktadır.
- (594) Diğer yandan GÖZ VAKFI BURSA, MEDICANA BURSA, MEDICALPARK BURSA dışında bu ihlale taraf olan teşebbüsler bakımından ihlal konusu faaliyetlerinin yıllık gayrisafi gelirleri içindeki payının düşüklüğü dikkate alınarak, Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde %40 oranında indirimle gidilmiş ve %(.....) nihai ceza oranına ulaşılmıştır.
- (595) GÖZ VAKFI BURSA, MEDICANA BURSA ve MEDICALPARK BURSA sırasıyla GÖZ VAKFI, MEDICANA MERKEZ ve MEDICALPARK MERKEZ'in şubeleri olarak faaliyet göstermekte olup herhangi bir tüzel kişilikleri bulunmamaktadır. Bu nedenle faaliyetleri bakımından merkezlerinin sorumluluğu açıktır. Dolayısıyla verilecek idari para cezasının muhatabının GÖZ VAKFI, MEDICANA MERKEZ, ve MEDICALPARK MERKEZ olduğu değerlendirilmiştir. Bu merkez teşebbüslerin yıllık gayri safi gelirleri içerisinde ihlale konu faaliyetlerin payı çok daha düşük olduğundan Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde yapılacak indirim oranı %60 olarak belirlenmiş ve bu teşebbüsler bakımından %(.....) nihai ceza oranına ulaşılmıştır.

- (596) Diğer yandan Bursa ilinde; ARİTMİ, ATEK, CEYLAN, HAYAT, MEDICABİL, PEDMER, DORUK YILDIRIM ve BUSAD'ın rekabete hassas bilgi değişimi yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bursa ilinde TSS katsayıları ve rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane fiyatlarına yönelik bilgi değişimi söz konusudur. TSS sürecine dâhil olan teşebbüsler ARİTMİ, ATEK, CEYLAN, HAYAT, MEDICABİL, PEDMER ve DORUK YILDIRIM'dır. Ayrıca ihlalde kolaylaştırıcı rolü bulunması nedeniyle BUSAD da sorumlu tutulmaktadır. Diğer bilgi değişiminin konusu olan rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane fiyatları bakımından, bilgi değişiminin tarafları HAYAT ve CEYLAN'dır. Ceza Yönetmeliği'nin "*Para Cezasının Belirlenmesine İlişkin İlkeler*" başlıklı 4 (a). maddesi uyarınca; TSS sürecindeki bilgi değişimi ile rinoplasti ameliyatı için serbest hekimlere sunulan ameliyathane fiyatlarına yönelik bilgi değişimi tek bir ihlal olarak ele alınmıştır.
- (597) Bu ihlal Ceza Yönetmeliği'nin 3. maddesinin (b) bendi çerçevesinde diğer ihlal olarak değerlendirilmiş, bu nedenle Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası uyarınca temel para cezasına esas oran %(.....) olarak belirlenmiştir. İhlalin süresinin bir yıldan kısa olması nedeniyle Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde herhangi bir artırıma gidilmemiş böylelikle temel para cezası oranı %(.....) olmuştur. Yönetmeliğin 6. maddesi çerçevesinde herhangi bir ağırlaştırıcı unsur bulunmamaktadır. Diğer yandan ihlal taraflarının ihlal konusu faaliyetlerinin yıllık gayrisafi gelirleri içindeki payının düşüklüğü dikkate alınarak, Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde %40 oranında indirimle gidilerek, %(.....) nihai ceza oranına ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (598) Rekabet Kurulunun 07.01.2021 tarih, 21-01/20-M sayılı ve 15.10.2020 tarih ve 20-46/624-M sayılı kararları uyarınca bazı özel sağlık kuruluşları ile teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre,

A.1.) Samsun ilinde;

- Derebahçe Özel Sağlık Hizm. San. ve Tic. A.Ş.,
- Hospitalpark Sağlık Hizm. A.Ş.,
- Medicana Samsun Özel Sağlık Hizm. A.Ş.,
- Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'nin

aralarında fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

2.) Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Ceza Yönetmeliği) 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ile 7. maddesinin birinci fıkrası

- uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere Derebahçe Özel Sağlık Hizm. San. ve Tic. A.Ş.'ye 491.058,31 TL tutarında,
- uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere Hospitalpark Sağlık Hizm. A.Ş.'ye 1.118.162,78 TL tutarında,
- ile 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere Medicana Samsun Özel Sağlık Hizm. A.Ş.'ye 3.239.899,36 TL tutarında,
- ile 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 6.459.786,78 TL tutarında

idari para cezası verilmesine,

B.1.) Samsun ilinde;

- Medicana Samsun Özel Sağlık Hizm. A.Ş.
- Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'nin

iş gücü piyasalarındaki rekabeti sınırlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

2.) Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ile 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden

- %(.) oranında olmak üzere Medicana Samsun Özel Sağlık Hizm. A.Ş.'ye 2.159.932,91 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Samsun Medikal Grup Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 4.306.524,52 TL tutarında,

idari para cezası verilmesine,

2- A.1.) Bursa ilinde;

- ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.,
- Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.'nin

aralarında fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

2.) Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ile 7. maddesinin birinci fıkrası

- uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 1.022.647,28 TL tutarında,
- uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden %(.) oranında olmak üzere Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.'ye 1.043.057,34 TL tutarında

idari para cezası verilmesine,

B.1.) Bursa ilinde;

- ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.,
- Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.,
- Burfiz Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.,

- C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.,
- Göz Nurunu Koruma Vakfı Bayrampaşa Göz Hastanesi İktisadi İşletmesi Bursa Şubesi,
- Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.,
- Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.,
- Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş. Bursa Şubesi,
- MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş. Bursa Şubesi,
- Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti.,
- Pembemavi Tedavi Hiz. San. ve Tic. A.Ş.,
- Remzi Avcı Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.,
- Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
- Uludağ Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.'nin

iş gücü piyasalarındaki rekabeti sınırlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

2.) Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ile 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden

- %(.....) oranında olmak üzere ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 1.022.647,28 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 1.127.351,35 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Burfiz Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 308.202,90 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye 893.838,89 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Göz Nurunu Koruma Vakfı Bayrampaşa Göz Hastanesi İktisadi İşletmesi'ne 351.501,08 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.'ye 1.043.057,34 TL tutarında
- %(.....) oranında olmak üzere Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye 798.042,72 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Medicana Hastane İşletmeciliği A.Ş.'ye 11.032.645,84 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere MLP Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 18.706.921,25TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti.'ye 72.138,53 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Pembemavi Tedavi Hiz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 140.953,88 TL tutarında,
- %(.....) oranında olmak üzere Remzi Avcı Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 216.279,40 TL tutarında,

22-10/152-62

- %(.) oranında olmak üzere Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. 745.516,15 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Uludağ Özel Sağlık Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.'ye 232.924,03 TL tutarında

idari para cezası verilmesine

3.1) Bursa ilinde,

- ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.,
- Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.,
- C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.,
- Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.,
- Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.,
- Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti.,
- Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.
- Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği'nin

rekabete hassas bilgi değişimi yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

3.2) Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası ile 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden

- %(.) oranında olmak üzere ASG Özel Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Malz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 255.661,82 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Atek Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye 281.837,84 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere C.Y.L. Turizm Gıda Sağlık Hizmetleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye 223.459,72TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Hayat Sağlık Tesisleri A.Ş.'ye 260.764,34 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Medika-Bil Özel Sağlık Hiz. Tur. Yat. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye 199.510,68 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Pedmer Özel Çocuk Sağlığı Merkezi Tic. Ltd. Şti.'ye 18.034,63 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Sina Özel Sağlık Hizmetleri A.Ş. 186.379,04 TL tutarında,
- %(.) oranında olmak üzere Bursa Özel Sağlık Kuruluşları Derneği'ne 97,20 TL tutarında

idari para cezası verilmesine,

4) Dosya kapsamında,

- Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Tic. A.Ş. Bursa Şubesi,
- Medi Bafra Özel Sağlık Hizm. San. ve Tic. A.Ş.,
- Özel Ack Ürotaş Üroloji Tıp Merkezi Sağlık Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.,
- Özel Ana Teşhis Tedavi ve Sağlık Hizm. A.Ş.,

22-10/152-62

- Realist Özel Sağlık Hizm. Tıbbi Cihaz İnş. Tur. Tic. ve San A.Ş.,
- Romatem Fizik Tedavi ve Özel Sağlık Hizmetleri Ticaret A.Ş.,
- Rom-Mer Özel Sağlık Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ve
- Özel Hastaneler Platformu Derneği'nin

4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine ilişkin bilgiye ve belgeye ulaşılamadığından adı geçenlere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.